

Banca Comercială Română S.A.

Situatii Financiare Consolidate si Individuale

(Grupul si Banca)

**Intocmite in conformitate cu
Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana**

31 decembrie 2016

CUPRINS SITUATII FINANCIARE CONSOLIDATE

Raportul administratorilor	
Raportul auditorului independent catre actionarii Banca Comercială Română S.A.	
Contul de profit sau pierdere	1
Situatia rezultatului global	1
Situatia pozitiei financiare	2
Situatia modificarilor in capitalurilor proprii	3
Situatia fluxurilor de trezorerie	4
1. Informatii despre banca si grup	5
2. Politici contabile	5
2.1 Bazele intocmirii	5
2.2 Rationamente si estimari contabile semnificative	7
2.3 Principalele politici contabile	8
2.4 Modificari ale politicii contabile si ale informatiilor de furnizat	19
2.5 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate împârtiu	20
3. Venituri nete din dobanză	24
4. Venituri nete din speze si comisioane	25
5. Venituri din dividende	25
6. Rezultatul net din tranzacționare si evaluarea la valoare justă	26
7. Venituri din chirii si leasing operational	26
8. Cheltuieli administrative	26
9. Castiguri/pierderi nete din active si datorii financiare neevaluate la valoare justă prin profit sau pierdere	28
10. Deprecierea activelor financiare neevaluate la valoare justă prin profit sau pierdere	28
11. Alte rezultate operaționale	29
12. Impozitare	29
13. Dividende platite	30
14. Numerar si plasamente la bancile centrale	30
15. Instrumente financiare derivate detinute in vederea tranzactionarii	31
16. Alte active detinute pentru tranzactionare	31
17. Active financiare – la valoare justă prin profit sau pierdere	31
18. Active financiare disponibile pentru vanzare	31
19. Active financiare pastrate pana la scadenta	32
20. Tituri de valoare	33
21. Creante asupra institutiilor de credit	33
22. Credite si avansuri acordate clienteliei	34
23. Investitii in entitati asociate	37
24. Imobilizari corporale si investitii imobiliare	38
25. Imobilizari necorporale	40
26. Creante si datorii din impozitare	41
27. Active detinute in vederea vanzarii si datorii asociate acestor active	42
28. Alte active	43
29. Datorii financiare evaluate la cost amortizat	44
30. Proviziuni	46
31. Alte datorii	48
32. Capital social	48
33. Informare pe segmente	49
34. Rata de rentabilitate a activelor	54
35. Leasing	55
36. Tranzactii cu parti afiliate si principali actionari	55
37. Active gajate	57
38. Transferul activelor financiare si a instrumentelor de datorie in baza acordurilor de rascumparare	58
38.1 Tranzactii de rascumparare si instrumente de datorie in baza acordurilor de rascumparare	58
38.2 Active financiare transferate derecunoscute integral in care banca isi pastreaza dreptul de administrare	59
39. Administrarea riscului	60
39.1. Politicile si strategia de risc	60
39.2. Structura de guvernanta a functiei de management al riscului	60
39.3 structura organizationala a functiei de management al riscurilor	61
39.4. Administrarea riscului si a capitalului la nivelul grupului	62
39.5. Riscul de credit	69
39.6. Riscul de piata	79
39.7. Riscul de lichiditate	82
39.8. Riscul operational	86
40. Valoarea justă a activelor si datorilor financiare	88
41. Valoarea justă a activelor nefinanciare	92
42. Instrumente financiare pe categorii conform las 39	93
43. Taxe de audit si consultanta	97
44. Angajamente si obligatii contingente	97
45. Impartirea activelor si datorilor intre curente si pe termen lung	100
46. Fonduri proprii si cerinte de capital	102
47. Raportarea pe tari	119
48. Evenimente ulterioare	119

DECLARATIE

In calitate de administrator al Bancii Comerciale Romane S.A. conform articolului 30 din legea Contabilitatii nr. 82/1991 republicata, ne assumam raspunderea pentru intocmirea situatiilor financiare anuale la 31.12.2016 si confirmam ca:

- a) Politicile contabile utilizate la intocmirea situatiilor financiare pe anul 2016 sunt in conformitate cu reglementarile contabile aplicabile institutiilor de credit, respectiv a Ordinului nr. 27/2010 pentru aprobatia Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, emis de Banca Nationala a Romaniei, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b) Situatiile Financiare anuale ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlalte informatii referitoare la activitatea desfasurata;
- c) Banca Comerciala Romana S.A. isi desfasoara activitatea in conditi de continutate.

Președinte executiv,

SERGIU MANEA

Vicepreședinte executiv,

ADRIANA JANKOVICOVA

DECLARATIE

In calitate de administratori ai Bancii Comerciale Romane S.A. conform articolului 31 din legea Contabilitatii nr. 82/1991 republicata, ne asumam raspunderea pentru intocmirea situatiilor financiare anuale consolidate la 31.12.2016 si confirmam ca:

- a) Politicile contabile utilizate la intocmirea situatiilor financiare anuale consolidate pe anul 2016 sunt in conformitate cu reglementarile contabile aplicabile Institutelor de credit, respectiv cu Ordinul nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile Institutelor de credit, emis de Banca Nationala a Romaniei, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b) Situatia Financiara anuale consolidate ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlalte informatii referitoare la activitatea grupului.

Președinte executiv,
SERGIU MANEA

Vicepreședinte executiv,
ADRIANA JANKOVICOVA

Nr. Cabinet Presedinte
Consiliul de Supraveghere

RAPORTUL ADMINISTRATORILOR Bancii Comerciale Romane SA privind exercitiul financiar al anului 2016

A. Mediul macro economic în 2016

Partidul Social-Democrat a castigat detasat alegerile parlamentare organizate la data de 10 decembrie, reusind sa acumuleze 45,6% din numarul total de voturi. Partidul National Liberal (PNL) s-a situat mult în urma, fiind creditat cu doar 20,2% din voturi. În aceste conditii, PSD alaturi de aliatul sau traditional ALDE (care a primit 5,8% din voturi) pot forma usor o majoritate. Aceasta majoritate a devenit si mai evidenta dupa redistribuirea voturilor obtinute de partidele care nu au trecut pragul electoral de 5%, PSD revenindu-i în acest conditii peste 47% din numarul de locuri în Parlament. Alte partide care si-au asigurat accesul în Parlament sunt Uniunea Salvati Romania - USR (8,9%), Uniunea Democrată a Maghiarilor din Romania – UDMR (6,2) si Partidul Miscarea Populara - PMP condus de fostul presedinte Traian Basescu (5,5%). Dupa consultari cu partidele politice, Presedintele Klaus Iohannis l-a desemnat pentru functia de Prim Ministru pe social-democratul Sorin Grindeanu.

Cele mai recente date arata ca economia romaneasca a accelerat la 4,8% în primele noua luni din 2016, fiind sustinuta de cererea interna, în special consumul privat care a fost cel mai puternic motor al avansului în urma relaxarii fiscale si a cresterii puternice a salariilor. Desi pareau promitatoare în prima jumata a anului, investitiile au pierdut semnificativ din viteza spre finalul anului 2016. Cererea externa a contribuit negativ la formarea PIB. Pe partea de resurse, fiecare segment de activitate a furnizat contributii pozitive la PIB în primele noua luni. Agricultura a fost slabita de episoade aproape concomitente de seceta puternica si inundatii în unele zone din tara în cursul verii. Astfel, productia agricola sub asteptari a afectat cel mai probabil consumul privat în ultima partea a anului (productia agricola din gospodarii este destinata în mare parte autoconsumului în special în mediu rural). Componenta cu pondere mare reprezentata de "comert si servicii" a generat cea mai mare parte a cresterii economice, urmata la o distanta apreciabila de productia industriala.

Productia industriala a incetinit în 2016 ca urmare a scaderii productiei de electricitate, gaz si termica, a sectorului extractiv, dar si a încetinirii observate la nivelul sectorului prelucrator (în special productia de bunuri de capital). Trendul anual al exporturilor a decelerat în cea mai mare a anului, dar a reusit sa se stabilizeze începand cu luna august, pe fondul reducerii efectului negativ exercitat de componenta non-UE. Vanzarile cu amanuntul au cunoscut o accelerare viguroasa ca urmare a taiierilor repeatate de TVA si a cresterii puterii de cumparare. Vanzarile de alimente au crescut puternic, fiind urmare de avansuri semnificative ale vanzarilor de produse nealimentare si carburanti. Lucrările de constructii si-au redus dinamica anuala, în special pe seama încetinirii segmentului ingineresc. Sectorul rezidential a accelerat vizibil, fiind sustinut de programul "Prima casa", în timp ce zona nerezidentiala a fractat puternic fata de anul anterior.

Inflatia a ramas în teritoriu negativ pe tot parcursul anului 2016, în urma reducerii cotei TVA, a scaderii preturilor la energie si carburanti si a ieftinirii produselor alimentare. Inflatia anuala a atins în decembrie nivelul de -0,5% fiind posibila o revenire în zona pozitiva odata ce efectul de baza generat de tajerea TVA se va disipa. Banca centrala a mentinut dobanda de politica monetara la 1,75% în 2016, dar a redus cota rezervelor minime obligatorii aferente pasivelor în valuta la 12% în ianuarie si apoi la 10% la finele lunii septembrie. Banca centrala a mentionat ca masura reducerii rezervelor minime în valuta a reprezentat o masura necesara datorita reducerii ponderii creditelor în valuta, concomitent cu consolidarea rezervei valutare la un nivel adevarat.

Dinamica cheltuielilor bugetare a depasit-o pe cea a veniturilor în 2016, ceea ce a dus la o crestere semnificativa a deficitului bugetar fata de anul anterior. Veniturile s-au contractat, în conditiile în care venitul din TVA a scazut, iar absorbtia de fonduri europene aferente exercitiului bugetar 2014-2020 a fost foarte slaba. Cheltuielile de personal si sociale au înregistrat cresterea cea mai mare în cadrul executiei

bugetare, iar investitiile au scazut fata de anul anterior. Conform Ministerului Finantelor, Romania a înregistrat un deficit bugetar de 2,6% din PIB în 2016.

B. Evenimente importante de la încheierea anului 2016

La începutul lunii ianuarie, Banca Nationala a Romaniei a mentinut dobanda de politica monetara la 1,75%. Cotele de constituire a rezervelor minime obligatorii la pasivele în lei si valuta au ramas, de asemenea, nemodificate, la 8% si respectiv 10%. Banca centrala se asteapta ca inflatia sa revina în teritoriu pozitiv încă din primul trimestru al acestui an, însa magnitudinea cresterii va fi sub cea estimata în prezent de banca centrala.

PSD alaturi de Alianta Democratilor si Liberalilor (ALDE) a format nou guvern la începutul lunii ianuarie, guvern condus de social-democratul Sorin Grindeanu. Guvernul a obtinut rapid votul de încredere si se bucura de o majoritate confortabila în Parlament (peste 60%), fiind sustinut de UDMR si de membrii minoritatilor etnice, altele decat cea maghiara.

Nu s-au inregistat evenimente ulterioare semnificative, in Banca Comerciala Romana, dupa data de 31-Decembrie-2016.

C. Componenta Consiliului de Supraveghere, a Comitetului Executiv si a Comitetului de Administrare a Activelor si Pasivelor in perioada 1.01 - 31.12.2016

I. Consiliul de supraveghere

Perioada 01.01 – 22.04.2016

• Manfred Wimmer	- presedinte
• Andreas Treichl	- vicepresedinte
• Gernot Mittendorfer	- membru
• Brian O'Neill	- membru
• Andreas Gottschling	- membru
• Tudor Ciurezu	- membru
• Pozitie vacanta	- membru

Perioada 23.04 – 31.12.2016

• Manfred Wimmer	- presedinte
• Andreas Treichl	- vicepresedinte
• Gernot Mittendorfer	- membru
• Brian O'Neill	- membru
• Wilhelm Koch	- membru (numit de AGA incepand cu data de 23.04.2016, cu preluarea functiei la data aprobarii BNR, respectiv 09.09.2016)
• Hildegard Gacek	- membru (numit de AGA incepand cu data de 23.04.2016, cu preluarea functiei la data aprobarii BNR, respectiv 26.09.2016)
• Tudor Ciurezu	- membru

II. Comitetul executiv

Perioada 1.01 – 30.06.2016

• Sergiu Manea	- presedinte executiv
• Bernd Mittermair	- vicepresedinte executiv (incestat mandatul la data de 30.06.2016)
• Paul Ursaciuc	- vicepresedinte executiv

- **Jonathan Locke**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- **pozitie vacanta**
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv

Perioada 1.07 – 1.09.2016

- **Sergiu Manea**
- **Paul Ursaciuc**
- **Jonathan Locke**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- **pozitie vacanta**
- **pozitie vacanta**
- presedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv (incetat mandat la data de 14.10.2016)
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv

Perioada 1.09 – 29.09.2016

- **Sergiu Manea**
- **Paul Ursaciuc**
- **Jonathan Locke**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- **pozitie vacanta**
- presedinte executiv
- vicepresedinte executiv

Perioada 30.09 – 14.10.2016

- **Sergiu Manea**
- **Paul Ursaciuc**
- **Jonathan Locke**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- presedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv (incetat mandat la data de 14.10.2016)
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv

Perioada 15.10 – 30.11.2016

- **Sergiu Manea**
- **Paul Ursaciuc**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- **pozitie vacanta**
- presedinte executiv
- vicepresedinte executiv (incetare mandat 30.11.2016)
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv

Perioada 1.12 – 31.12.2016

- **Sergiu Manea**
- **Adriana Jankovicova**
- **Dana Demetrian**
- **pozitie vacanta**
- **pozitie vacanta**
- presedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv
- vicepresedinte executiv

III. Comitetul de administrare a activelor si pasivelor

Perioada 01.01 – 30.06.2016

- **Adriana Jankovicova**
- **Sergiu Manea**
- **Bernd Mittermair**
- presedinte ALCO
- vicepresedinte ALCO
- membru (incetat mandatul la data de

• Paul Ursaciuc	30.06.2016)
• Jonathan Locke	- membru
• Dana Demetrian	- membru
• pozitie vacanta	- membru

Perioada 1.07 – 1.09.2016

• Adriana Jankovicova	- presedinte ALCO
• Sergiu Manea	- vicepresedinte ALCO
• Paul Ursaciuc	- membru
• Jonathan Locke	- membru
• Dana Demetrian	- membru
• pozitie vacanta	- membru
• pozitie vacanta	- membru

Perioada 1.09 – 29.09.2016

• Adriana Jankovicova	- presedinte ALCO
• Sergiu Manea	- vicepresedinte ALCO
• Paul Ursaciuc	- membru
• Jonathan Locke	- membru
• Dana Demetrian	- membru
• pozitie vacanta	- membru

Perioada 30.09 – 14.10.2016

• Adriana Jankovicova	- presedinte ALCO
• Sergiu Manea	- vicepresedinte ALCO
• Paul Ursaciuc	- membru
• Jonathan Locke	- membru (incestat mandat la data de 14.10.2016)
• Dana Demetrian	- membru

Perioada 15.10 – 30.11.2016

• Adriana Jankovicova	- presedinte ALCO
• Sergiu Manea	- vicepresedinte ALCO
• Paul Ursaciuc	- Membru (incestare mandat la data de 30.11.2016)
• Dana Demetrian	- membru
• pozitie vacanta	- membru

Perioada 30.11 – 31.12.2016

• Adriana Jankovicova	- presedinte ALCO
• Sergiu Manea	- vicepresedinte ALCO
• Dana Demetrian	- membru
• pozitie vacanta	- membru
• pozitie vacanta	- membru

Experienta profesionala a membrilor din Comitetul Executiv poate fi gasita la urmatoarea adresa:
<https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/conducerea-bcr>

Conform declaratiei cuprinse in Raportul de Guvernanta Corporativa, Banca Comerciala Romana SA (BCR) isi desfasoara activitatea cu respectarea principiilor si obiectivelor unei bune guvernante corporative, a cadrului legal si de reglementare din Romania si UE si in linie cu banca mama si cele mai bune practici internationale din domeniu.

Luand in considerare Regulamentul BNR nr. 5/2013, articolul 13, organul de conducere trebuie sa monitorizeze, evalueze si revizuiasca, cel putin anual, cadrul de guvernanta corporativa. In acest sens, in luna martie 2016, Comitetul Executiv al BCR a revizuit, aprobat si publicat: (i) principiile Politicii referitoare la guvernanta corporativa la nivel BCR si (ii) Raportul de Guvernanta Corporativa pentru anul 2015.

Raportul, publicat pe pagina de Internet a BCR, prezinta aspectele principale referitoare la cadrul de guvernanta al BCR si Grupului BCR, dupa cum urmeaza:

- Profilul BCR: principii, misiune si valori;
- Structura guvernanței corporative și actionariatul Grupului BCR;
- Structura organizațională a BCR: linii funcționale;
- Structura organelor de conducere: Consiliul de Supraveghere & Comitetul Executiv (membru, experiența profesională, responsabilități și sub-comitete);
- Managementul performanței și strategia de compensații;
- Comunitatea.

Informații despre Codul de guvernanta corporativa BCR pot fi gasite la urmatoarea adresa:
<https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa>

Adunarea generala a actionarilor (AGA)

AGA este organul de conducere al bancii.

AGA ordinara delibereaza si ia hotarari cu privire la:

- discutarea, aprobaarea sau modificarea Situațiilor financiare anuale, după ascultarea rapoartelor Consiliului de Supraveghere, Comitetului Executiv și auditorului finanțiar, inclusiv a rapoartelor comitetelor Consiliului de Supraveghere, dacă este cazul, și stabilirea dividendelor, rezervelor sau a altor distribuiri;
- alegerea și revocarea membrilor Consiliului de Supraveghere;
- stabilirea remunerării cuvenite membrilor Consiliului de Supraveghere pentru exercițiul în curs;
- evaluarea activității membrilor Consiliului de Supraveghere și ai Comitetului Executiv și descarcarea de gestiune a membrilor Consiliului de Supraveghere și ai Comitetului Executiv pentru exercițiul finanțiar precedent;
- aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și, dacă este cazul, a programului de activitate pentru exercițiul finanțiar urmator;
- aprobarea gajarii, închirierii sau desfintării unităților Bancii;
- aprobarea demarării procedurilor legale împotriva membrilor Consiliului de Supraveghere și desemnarea persoanei împoternicate să reprezinte Banca într-un astfel de proces;
- aprobarea și revocarea auditorilor finanțari și stabilirea duratei minime a contractului încheiat cu acestia.

AGA extraordinara delibereaza si ia hotarari cu privire la:

- reducerea capitalului social;
- reîntregirea capitalului social în vederea întrunirii cerintelor prevazute de lege cu privire la capitalul social minim;
- modificarea activității principale a Bancii asa cum acesta este stabilită în Articolul 7 din Actul Constitutiv;
- fuziunea cu alte societăți sau divizia Bancii;
- licidarea și dizolvarea Bancii;
- emisiunea de obligațiuni;

- conversia actiunilor dintr-o categorie în alta;
- reorganizarea, consolidarea sau actele de dispozitie cu privire la activele fixe atunci cand valoarea tranzactiilor cu acestea depaseste 25 (douazeci si cinci) la suta din fondurile proprii ale Bancii;
- încheierea de contracte, de catre membrii Comitetului Executiv, cu privire la achizitia, vanzarea, închirierea, schimbul sau gajarea de active din patrimoniul Bancii, daca valoarea acestor active depaseste 50 (cincizeci) la suta din valoarea contabila a activelor Bancii la data încheierii unui asemenea contract;
- achizitionarea de catre Banca a propriilor actiuni, direct sau indirect, în conformitate cu prevederile legii;
- modificarea Actului Constitutiv al Bancii.

Toti actionarii pot participa la adunarile generale ale actionarilor, personal sau printr-un reprezentant. Actionarii pot fi reprezentati în Adunarea Generala a Actionarilor în baza unei procuri speciale ce va fi depusa la Banca cu cel putin 2 (doua) zile lucratoare înainte de adunarea respectiva.

Protejarea si facilitarea exercitarii drepturilor actionarilor:

Asigurarea, prin prevederi clare si transparente la nivelul bancii care să protejeze drepturile actionarilor:

- dreptul la metode sigure de inregistrare ca actionar/asociat;
- dreptul la informatii relevante asupra mersului companiei, in timp util si cu o frecventa periodica;
- dreptul de participare si vot in AGA si aici, in plus, dreptul de a fi informat cu privire la regulile si procedurile de vot aplicabile unor astfel de intalniri;
- dreptul la o parte din profitul societatii, in conformitate cu numarul de actiuni detinut;
- dreptul de a participa si de a fi suficient informat cu privire la schimbarile din cadrul companiei: modificari ale actului constitutiv, autorizarea emiterii de actiuni noi, tranzactii extraordinare (de exemplu vanzarea unei parti importante din activele companiei);
- dreptul de a adresa intrebari cu ocazia adunarilor generale ale actionarilor inclusiv cu privire la raportul auditorului extern;
- dreptul de a participa la luarea de decizii strategice cum ar fi alegerea consiliului de supraveghere, sau de a-si exprima opinii cu privire la remunerarea membrilor consiliului de supraveghere.

Tratamentul echitabil al tuturor actionarilor, inclusiv al celor minoritari si straini, prin:

- Aplicarea unui tratament egal tuturor actionarilor;
- Este interzisa utilizarea informatiei confidentiale, interne, in interes propriu, pentru obtinerea unumitor avantaje.

Transparenta informatiilor si disseminarea lor prompta, prin:

Furnizarea, in mod periodic si in timp util, de informatii relevante si materiale referitoare la societate, pentru exercitarea in mod corespunzator a drepturilor de vot in cadrul adunarilor generale ale actionarilor, in conformitate cu cerintele de raportare prevazute de reglementarile aplicabile.

Consiliul de Supraveghere (CS)

Consiliul de Supraveghere supravegheaza activitatea Comitetului Executiv si administrarea riscului de conformitate, precum si respectarea prevederilor legii, ale Actului Constitutiv al Bancii si hotararilor Adunarii Generale a Actionarilor în desfasurarea activitatii Bancii.

Este format din 7 (sapte) membri, numiti pe termen de trei ani, cu posibilitatea de a fi alesi pe noi perioade de trei ani.

Principalele atributii au în vedere:

- stabileste, monitorizeaza si evalueaza periodic (cel putin o data pe an) structura si eficacitatea cadrului de administrare a activitatii Bancii si a filialelor sale, inclusiv politicile referitoare la acesta, revizuind (cel putin o data pe an) si luand in considerare diferitele riscuri, atat interne, cat si externe, la care Banca si filialele sunt expuse;
- aproba si revizuieste în mod periodic (cel putin anual) strategia generala de afaceri, strategia de risc si politica generala de management al riscurilor, la nivelul Bancii si al subsidiarelor;
- aproba si revizuieste, periodic, statutul auditului intern si planul de audit intern, precum si sfera de cuprindere a auditului financiar si frecventa angajamentelor de audit;
- aproba si evalueaza (cel putin o data pe an) politica cu privire la riscul de conformitate si modul de implementare a acesteia;
- aproba liniile directoare privind politica de personal si structura organizationala a bancii, pana la nivelul entitatilor independente, inclusiv, si orice modificari referitoare la aceasta.

Consiliul de Supraveghere poate stabili atatea comitete dupa cum considera necesar si corespunzator, formate din doi sau mai multi membri ai Consiliului de Supraveghere. Competentele si autoritatea acestor comitete sunt stabilite de catre Consiliul de Supraveghere si prevazute în regulamentele aferente.

Comitetele Consiliului de Supraveghere

Comitetul de Remunerare

Comitetul de Remunerare este un organ consultativ care revizuieste, raporteaza catre, acorda consultanta, emite recomandari si asista Consiliul de Supraveghere in îndeplinirea atributiilor si responsabilitatilor sale cu privire la politica de remunerare si, in special, acorda consultanta si monitorizeaza remuneratia, bonusurile si beneficiile membrilor Comitetului Executiv.

- Comitetul de Remunerare este format din trei membri ai Consiliului de Supraveghere;
- Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Remunerare sunt stabilite prin Regulamentul de functionare si organizare al Comitetului de Remunerare.

Comitetul de Audit si Conformitate

Comitetul de Audit si Conformitate este un organ consultativ care revizuieste, raporteaza catre, acorda consultanta si asista Consiliul de Supraveghere in îndeplinirea atributiilor care ti revin pe linia controlului intern, conformitatii si auditului, precum si cu privire la calitatea si performanta contabililor si auditorilor interni ai Bancii, veridicitatea informatiilor financiare ale Bancii si caracterul adevarat al controalelor si politicilor financiare.

- Comitetul de Audit si Conformitate este format din trei membri ai Consiliului de Supraveghere;
- Membrii Comitetului de Audit si Conformitate trebuie sa aiba cunostinte de baza in domeniile financiar si contabilitate si cel putin un membru al Comitetului de Audit si Conformitate va avea experienta in contabilitate sau management financiar;
- Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Audit si Conformitate sunt stabilite prin Regulamentul de functionare si organizare al Comitetului de Audit si Conformitate.

Comitetul de nominalizare

Comitetul de Nominalizare este un organ consultativ care revizuieste, raporteaza catre, acorda consultanta, emite recomandari si asista Consiliul de Supraveghere in îndeplinirea atributiilor si responsabilitatilor sale cu privire la nominalizarea si evaluarea adevaratii membrilor Consiliului de supraveghere, ai Comitetului executiv si respective a persoanelor care detin functii – cheie precum si a cadrului de administrare a activitatii al Bancii.

- Comitetul de Nominalizare este format din trei membri ai Consiliului de Supraveghere;

- Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Nominalizare sunt stabilite prin Regulamentul de functionare si organizare al Comitetului de Nominalizare.

Comitetul de Administrare a Riscului

- Comitetul de Administrare a Riscului este un organ consultativ care revizuieste, raporteaza catre, consiliaza si asista Consiliul de Supraveghere in indeplinirea atributiilor care li revin pe linia administrarii riscurilor si emite recomandari, potrivit limitelor de autoritate stabilite;
- Comitetul de Administrare a Riscului este format din trei membri ai Consiliului de Supraveghere, plus un membru supleant;
- Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Risc sunt stabilite prin Regulamentul de organizare si functionare al Comitetului de Administrare a Riscului.

Comitetul Executiv (CE)

Comitetul executiv asigura conducerea operativa a Bancii si administrarea eficace a riscului de conformitate.

Membrii Comitetului Executiv sunt autorizati sa conduca Banca in desfasurarea activitatii de zi cu zi a acesteia si au puterea si autoritatea de a reprezenta si angaja Banca, in conformitate cu prevederile Actului Constitutiv.

- Comitetul Executiv este alcătuit din cinci membri numiti de catre Consiliul de Supraveghere, unul dintre acestia fiind desemnat Presedinte al Comitetului Executiv;
- Membrii Comitetului Executiv trebuie sa indeplineasca conditiile generale prevazute de legile in vigoare, precum si conditiile speciale referitoare la conducerii bancii, prevazute in legea bancara, in reglementarile Bancii Nationale a Romaniei si de Politica de selectie si de remunerare a structurii de conducere in Grupul BCR;
- Remuneratia membrilor Comitetului Executiv este stabilita de catre Consiliul de Supraveghere;
- Durata mandatului Comitetului Executiv este de patru ani;
- Presedintele si ceilalti membri ai Comitetului Executiv au competentele si atributiile stabilite prin lege si prin Regulamentul de organizare si functionare al Comitetului Executiv. In cazul in care membrii Comitetului Executiv sunt salariati ai Bancii, pe intreaga durata a mandatului lor, contractul individual de munca al acestora se suspenda.

Atributii:

- conducerea implementarii tintelor financiare, strategiei si planului de afaceri ale Bancii;
- aprobatia si revizuirea in mod sistematic si regulat a strategiei si politicilor privind administrarea riscurilor;
- aprobatia strategiilor si politicilor aferente capitalului intern si fondurilor proprii corespunzatoare (cuprinzatoare si proportionale cu natura, extinderea si complexitatea activitatii desfasurate de banca);
- monitorizeaza si evalueaza, periodic, eficacitatea cadrului si practicilor de administrare a activitatii Bancii, respectiv a politicilor referitoare la cadrul de administrare si revizuieste cadrul de administrare, pentru a tine cont de orice schimbare a factorilor interni si externi care afecteaza Banca;
- aprobatia planului explicit privind capitalul;
- aprobatia si evaluarea apetitului la risc al Bancii;
- aprobatia nivelului dobanzilor, comisioanelor si altor costuri bancare similare percepute si platite de Banca in acord cu bugetul aprobat de Adunarea Generala a Actionarilor;
- aprobatia regulamentelor de organizare si functionare ale comitetelor inaintate de Comitetul Executiv.

Comitetul Executiv poate inainta atatea comitete dupa cum considera necesar. Orice astfel de comitete vor avea competentele si autoritatea prevazute in hotararea Comitetului Executiv de inaintare a acestor comitete, precum si atributiile stabilite ulterior prin regulamentele de organizare si functionare ale acestora.

Comitetele Comitetului Executiv

Comitetul de Administrare a Activelor si Pasivelor (ALCO)

ALCO revizuieste, raporteaza catre si asista Comitetul Executiv în îndeplinirea atributiilor ce îi revin în domeniul managementului structurii activelor si pasivelor, strategiei de finantare, politicii de dobanzi, politicii de lichiditate, stabilirii prețurilor pentru produse de economisire/ creditare/ carduri și servicii, introducerii/suspendarii de servicii și produse si este un organ de analiza si decizie care emite hotarari si recomandari potrivit limitelor de autoritate stabilite.

ALCO este format din membrii Comitetului Executiv al BCR.

Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile ALCO sunt stabilite prin Regulamentul de Organizare si Functionare al Comitetului de Administrare al Activelor si Pasivelor.

Comitetul de Credit

Comitetul de Credit revizuieste, raporteaza catre si asista Comitetul Executiv în îndeplinirea atributiilor ce îi revin pe linia acordarii creditelor, modificarea conditiilor termenilor de acordare, utilizare si/sau garantare a unor credite acordate anterior, încheierea acordurilor, prelungirea termenului de valabilitate a acordurilor, emitere a scrisorilor de garantie, operatiuni de factoring si alte activitati pentru clienti retail, corporate si workout.

Comitetul de Credit este format din 5 membri.

Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Credit sunt stabilite prin Regulamentul de Organizare si Functionare al Comitetului și Subcomitetelor de Credit.

Comitetul de Costuri și Investitii (CIC)

CIC analizeaza, decide, informeaza si asista Comitetul Executiv în îndeplinirea atributiilor ce îi revin în domeniile : prioritizare/approbare/monitorizare proiecte, implementarea CR-urilor pentru aprobarea scopului aferent release-urilor IT, definire cadru de reglementare pentru cheltuieli și investiții și aprobare a metodologiei financiare specifice și proceselor legate de grup, monitorizare a cheltuielilor și investițiilor, aprobare a cheltuielilor administrative și investiții CAPEX, administrare a activitatilor aferente managementului proprietăților imobiliare BCR și Subsidiare, bugetare a costurilor pentru Grupul BCR, înființare de sucursale și agenții, formulare de recomandari privind strategia echipamentelor Self-Banking, structura de buget aferenta și investițiile și imbunatajirii operaționale, potrivit limitelor de autoritate stabilite.

Comitetul de Costuri și Investitii este format din 3 membri.

Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile CIC sunt stabilite prin Regulamentul de Organizare si Functionare al Comitetului de Costuri si Investitii.

Comitetul de Risc al Comitetului Executiv

Este subordonat Comitetului Executiv, are responsabilitati de aprobare, avizare și analiza a aspectelor privind administrarea riscului.

Comitetul de Risc al Comitetului Executiv este format din toți membrii Comitetului Executiv.

Responsabilitatile, organizarea, modul de operare si procedurile Comitetului de Risc al Comitetului Executiv sunt stabilite prin Regulamentul de Organizare si Functionare al Comitetului de Risc al Comitetului Executiv.

D. Situatia patrimoniului Bancii Comerciale Romane SA

Banca Comerciala Romana a intocmit la 31 decembrie 2016 situatiile financiare anuale, in conformitate cu prevederile Legii Contabilitatii nr.82/1991, cu modificarile si completarile ulterioare si ale Ordinului Bancii Nationale a Romaniei nr.27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, completat si modificat prin Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr.26/2011 si nr.29/2011.

Totalul activelor la 31 decembrie 2016 a fost in suma de 64.068.225 mii RON, in crestere cu 7,7% fata de 31 decembrie 2015 (59.460.913).

2012	2013	2014	2015	2016
70.531.183	63.509.963	59.037.134	59.460.913	64.068.225

In echivalent EUR, activul bilantier la 31 decembrie 2016 reprezinta 14.108,5 milioane, fata de 13.142,0 milioane la 31 decembrie 2015 (convertit la ratele de schimb de la finalul fiecaruia din exercitiile financiare respective).

Activele inscrise in bilant prezinta urmatoarea structura:

ACTIV BILANTIER

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
<i>in mii RON</i>				
1	Numerar si plasamente	9.255.487	11.648.878	25,9%
2	Active financiare - detinute pentru tranzactionare	248.108	633.199	155,2%
	<i>Instrumente financiare derivate</i>	78.814	73.486	-6,8%
	<i>Alte active detinute pentru tranzactionare</i>	169.294	559.713	230,6%
3	Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	22.246	15.319	-31,1%
4	Active financiare disponibile in vederea vanzarii	6.256.238	4.845.303	-22,6%
5	Investitii pastrate pana la scadenta	8.818.660	12.386.197	40,5%
6	Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	184.631	651.414	252,8%
7	Credite si avansuri acordate institutiilor de clientilor	32.548.724	31.162.509	-4,3%
8	Imobilizari corporale	235.921	1.158.548	391,1%
9	Imobilizari necorporale	224.239	280.699	25,2%
10	Investitii in entitati asociate	7.509	7.509	0,0%
11	Creante din impozit curent	131.826	159.029	20,6%
12	Creante din impozit amanat	398.530	310.554	-22,1%
13	Active imobilizate si grupuri destinate cedarii, clasificate drept detinute in vederea vanzarii	38.037	2.292	-94,0%
14	Alte active	1.090.757	806.775	-26,0%
	TOTAL	59.460.913	64.068.225	7,7%

La sfarsitul anului 2016, Banca Comerciala Romana, a absorbit 2 companii, parte a grupului BCR: BCR Real Estate Management SRL si Bucharest Financial Plaza SRL. Principala activitate a subsidiarelor absorbite, a fost managementul proprietatilor.

La data fuziunii, activele companiei Banca Comerciala Romana, au fost impactate dupa cum urmeaza:

- Creditele si creantele clientilor, au scazut cu 776.558 mii RON, reprezentand cele 2 credite acordate de BCR, catre subsidiare.
- Imobilizarile corporale au crescut cu 839.567 mii RON, reprezentand proprietatile transferate din subsidiare in patrimonial BCR.
- Alte active au scazut cu 161.178 mii RON, in principal din eliminarea participatiilor in cele 2 subsidiare absorbite.

Activitatea de cercetare si dezvoltare nu este prezenta in Banca Comerciala Romana.

Pasivul bilantului la 31 decembrie 2016 in suma de 64.068.225 mii RON, are urmatoarea structura:

PASIV BILANTIER

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
<i>in mii RON</i>				
1	Datorii financiare detinute în vederea tranzacționării	35.102	38.391	9,4%
2	Datorii financiare evaluate la cost amortizat	52.241.984	55.825.328	6,9%
	Depozite de la instituții bancare	10.837.456	9.125.095	-15,8%
	Depozite de la clienti	39.973.916	45.354.909	13,5%
	Titluri de datorie emise	912.236	637.192	-30,2%
	Alte datorii financiare	518.376	708.132	36,6%
3	Provizioane	795.869	1.069.547	34,4%
4	Alte datorii	244.969	242.726	-0,9%
5	TOTAL CAPITALURI PROPRII	6.142.989	6.892.233	12,2%
6	Capital social	2.952.565	2.952.565	0,0%
7	Prime de emisiune	395.483	395.483	0,0%
8	Rezultat reportat	1.243.181	2.083.989	67,6%
9	Alte rezerve	1.551.760	1.460.196	-5,9%
	TOTAL	59.460.913	64.068.225	7,7%

La data fuziunii, datoriile si capitalurile proprii ale Bancii Comerciale Romane, au fost impactate astfel:

- Depozitele de la client au scazut cu 37.551 mii RON, reprezentand conturile curente ale subsidiarelor la BCR.
- Capitalul propriu a scazut cu 42.871 mii RON.

E. Structura Contului de Profit sau Pierdere la data de 31 decembrie 2016

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
<i>in mii RON</i>				
1	Venituri nete din dobanzi	1.925.963	1.726.463	-10,4%
2	Venituri nete din speze si comisioane	695.461	672.086	-3,4%
3	Venituri din dividende	31.295	5.004	-84,0%
4	Rezultatul net din tranzactionare si evaluare la valoarea justă	303.988	309.098	1,7%
5	Venituri din investitii imobiliare si leasing operational	1.406	1.014	-27,9%
6	Cheftuieli cu personalul	(648.327)	(657.036)	1,3%
7	Alte cheftuieli administrative	(762.830)	(804.923)	5,5%
8	Depreciere si amortizare	(119.667)	(105.780)	-11,6%
9	Castiguri sau (-) pierderi aferente activelor si datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere -	(10)	111.754	-1117640,0%
10	Deprecierea netă aferentă activelor care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	58.300	217.288	272,7%
11	Alte cheftuieli operationale	(429.876)	(468.927)	9,1%
12	Profit inainte de impozitare din operațiuni continue	1.055.703	1.006.041	-4,7%
13	Impozitul pe profit	(92.276)	(119.955)	30,0%
14	Profit din operațiuni continue după impozitare	963.427	886.086	-8,0%
15	Profit din operațiuni interrupțe după impozitare	-	-	NA
16	Profit Net	963.427	886.086	-8,0%

Contul de Profit sau Pierdere al Bancii Comerciale Romane, nu a fost afectat de fuziunea cu cele 2 subsidiare.

VENITURI DIN DOBANZI SI ASIMILATE

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
	<i>In mii RON</i>			
1	Active financiare detinute pentru tranzactionare	53.633	48.986	-8,7%
3	Active financiare disponibile pentru vanzare	214.189	149.370	-30,3%
4	Credite si avansuri acordate clientelei, net	1.916.127	1.568.999	-18,1%
5	Investitii detinute pana la scadenta	405.001	411.219	1,5%
6	Derivative - contabilitatea de acoperire, risc de dobanda	16.153	0	-100,0%
7	Alte active	12.068	48.269	300,0%
8	Total venituri din dobanzi	2.617.171	2.226.843	-14,9%

In ceea ce priveste veniturile din dobanzi, acestea sunt in scadere cu 14,9% comparativ cu 31 decembrie 2015.

CHELTUIELI CU DOBANZILE SI ASIMILATE

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
	<i>In mii RON</i>			
1	Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	(26.042)	(23.500)	-9,8%
2	Datorii financiare evaluate la cost amortizat	(661.603)	(470.773)	-28,8%
3	Derivative - contabilitatea de acoperire, risc de dobanda	(53)	-	-100,0%
4	Alte datorii	(3.510)	(6.107)	74,0%
5	Total cheltuieli din dobanzi	(691.208)	(500.380)	-27,6%

In ceea ce priveste cheltuielile cu dobanzile, acestea sunt in scadere cu 27,6% comparativ cu 31 decembrie 2015.

Veniturile nete din comisioane, in suma de 672.086 mii RON (decembrie 2016) fata de 695.461 mii RON (decembrie 2015) au inregistrat o scadere de 3,4%, astfel:

VENITURI DIN SPEZE SI COMISIOANE

Nr		31.12.2015	31.12.2016	2016/2015%
	<i>In mii RON</i>			
1	Titluri de valoare	4.839	4.857	0,4%
2	Compensare si decontari	(45.027)	(19.512)	-56,7%
3	Custodie	15.204	13.173	-13,4%
4	Plati	86.017	49.734	-42,2%
5	Resurse distribuite, dar neadministrate	421.739	414.717	-1,7%
6	Activitatea de creditare	87.970	86.739	-1,4%
7	Altele	124.719	122.378	-1,9%
8	Venituri nete din comisioane	695.461	672.086	-3,4%

Rezultatul net al exercitiului financial 2016, stabilit ca diferență intre venituri și cheltuieli, reprezintă castig și se situeaza la nivelul de 886.086 mii RON, comparativ cu decembrie 2015 cand s-a inregistrat un profit de 963.427 mii RON.

F. Profilul de risc al Bancii

1. Prezentare generală

Accentul în ceea ce privește administrarea globală a riscurilor și gestionarea capitalurilor pe parcursul anului 2016 a fost pus pe menținerea profilului de risc al Grupului BCR în conformitate cu Strategia de Risc a BCR, majorarea bazei de capital și susținerea initiativelor de management strategic, inclusiv optimizarea bilanțului.

Profilul de risc general al Grupului BCR, precum și profilurile individuale de risc sunt implementate prin Strategia de Risc a Grupului BCR, fiind subiectul unui proces anual complex de revizuire. Analiza trimestrială a profilurilor de risc este necesară pentru a se verifică dacă au apărut modificări în ceea ce privește materialitatea riscurilor sau dacă au apărut riscuri noi în activitatea Bancii.

Grupul BCR și subsidiarele sale, inclusiv BCR, își stabilesc profilul de risc local pornind de la Strategia de Risc a Grupului BCR, profilul de risc general al Grupului BCR precum și profilurile individuale de risc. De asemenea, cadrul de administrare a capitalului la nivelul Grupului BCR asigura faptul că grupul și subsidiarele sale sunt capitalizate în conformitate cu profilul de risc, cerințele de reglementare, precum și cu cerințele de capital economic.

Conform guvernantei, monitorizarea profilului de risc și execuția solida a strategiei de risc, inclusiv o monitorizare adecvată și un proces de escaladare a aspectelor care ar putea avea impact asupra profilului de risc al Bancii, este indeplinită.

2. Principiile de proportionalitate

Grupul BCR a implementat Principiul de Proportionalitate care reprezintă o parte integrantă critică a cadrului general de administrare a riscurilor și a strategiei. Principiul de proportionalitate este aplicat pentru componentele principale din cadrul ERM/ICAAP (Evaluarea Materialitatii Riscurilor / Taxonomia Riscurilor, Calculul Capacitatii de Acoperire a Riscurilor, Apetitul la Risc și Profilul de Risc, Testele de stres).

Conceptul de proportionalitate, categoriile și criteriile de clasificare precum și cerințele pentru implementare, aplicare și dezvoltare în contextul componentelor specifice ICAAP sunt descrise în documentul Principiile Grupului BCR privind activitatea de management Global al Riscurilor, ca un element de bază al acestui cadru.

Principiile de management al riscurilor, conceptele și procesele sunt în general concepute, dezvoltate și implementate pentru a adresa cerințele organizationale atât la nivelul grupului cat și la nivelul entităților/subsidiarelor locale reflectând un nivel ridicat de granularitate și detaliere.

Implementarea și aplicarea ulterioara la nivelul subsidiarelor Grupului BCR necesita o abordare care tine cont de diferențele structurii, marimii, complexității și relevanței activitatilor desfasurate. Aceasta abordare asigura o aplicare adecvată la nivelul Grupului BCR, fiind aliniată cu nevoile și capacitatile locale ale fiecarei entități, asigurand în același timp indeplinirea standardelor generale ale Grupului.

Evaluarea criteriilor de proportionalitate este revizuită anual și este inclusă în Strategia de Risc. Prin urmare, pe lângă analiza anuală, este efectuată o reevaluare, în condițiile în care modificarea condițiilor de afaceri indică necesitatea unei astfel de reclasificări.

În concluzie, **Profilul de Risc al Bancii determină Profilul de Risc al Grupului BCR** - atât în ceea ce privește profilul general de risc cat și profilurile individuale de risc – având la bază urmatoarele considerente:

- volumul și natura activitatii BCR ca parte a Grupului BCR;
- clasificarea BCR ca subsidiara în categoria "integral" în baza conceptului de proportionalitate.

3. Profilurile individuale de risc pentru principalele categorii de risc

3.1. Riscul de Credit

Riscul de credit este definit ca fiind riscul actual sau viitor care afectează negativ profiturile și capitalul ca urmare a neindeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în a îndeplini cele stabilite.

În ceea ce privește **profilul riscului de credit**, pentru a diminua acest risc în anul 2016, BCR a stabilit urmatoarele directii strategice:

- Un cadru integrat de management al riscului in care apetitul la risc este cascadat pana la cel mai mare nivel de granularitate in ceea ce priveste riscul de concentrare, criteriile de creditare si strategia de afaceri;
- BCR a continuat sa rafineze, actualizeze, monitorizeze si sa redezvolte modelele de scoring validate statistic, modelele de rating, parametri si alte instrumente de risc;
- BCR a continuat sa gestioneze concentrarile pe industrii si sa alinieze structura portofoliului cu strategia de business;
- Realizarea periodica a testelor in conditii de stres si a analizelor de senzitivitate cu privire la impactul riscului de credit asupra Bancii.

Mai multe detalii privind riscul de credit se pot gasi in Notele 39.5 din Situatiiile Financiare.

3.2. Analiza riscului de concentrare

Cu privire la riscul de concentrare, BCR a implementat un proces pentru a identifica, masura, controla si gestiona riscurile de concentrare. Acest proces este esential pentru a asigura viabilitatea Bancii pe termen lung, in special in cazul unor conditii adverse si de stres in ceea ce priveste mediul economic.

Cadrul privind analiza riscului de concentrare evidentaaza standardele necesare pentru a identifica, masura, monitoriza si mitiga riscurile de concentrare, iar implementarea acestui cadru este esentiala pentru a asigura viabilitatea pe termen lung a oricarei institutii financiare, in special in conditii economice de stres. Cu privire la managementul riscului de concentrare, Banca a implementat un cadru amplu de limite cum ar fi limite pe industrii, pe regiuni geografice, limite pentru expuneri corporate negarantate, pentru expuneri corporate si persoane fizice, pentru creditele in valuta acordate persoanelor fizice, precum si limite pentru riscul de concentrare pe contrapartide individuale in functie de rating (limite maxime/operationale de creditare), limite pentru riscul de lichiditate si de piata si pentru indicatori de risc cheie pentru riscul operational.

3.3. Analiza riscului rezidual

Acest tip de risc de credit nu apare din cauza deteriorarii bonitatii contrapartidei, ci din capacitatea redusa de valorificare a colateralului acceptat in garantie. Aceasta poate sa rezulte din modalitatea ca mecanismul legal prin care colateralul a fost acceptat sau transferat sa nu dea Bancii dreptul sa lichideze sau sa intre in posesia acestui colateral. Un alt caz este acela in care va rezulta ca activul a fost evaluat sub valoarea asteptata.

Colateralele sunt evaluate in conformitate cu regulile definite intern. In functie de rating, scop si maturitate, produsele purtatoare de risc sunt protejate impotriva pierderilor prin specificarea colateralului adevarat care este integral si incontestabil executabil din punct de vedere legal, precum si suficient documentat pentru Banca. Colateralul nu se poate substitui capacitatii de rambursare.

3.4. Analiza riscului debitorilor expusi la risc valutar

Riscul debitorilor expusi la riscul valutar este un risc asociat imprumuturilor in moneda strana care apare din cauza fluctuationilor de curs valutar ale monedei respective. Acest risc apare in cazul debitorilor care nu beneficiaza de acoperire naturala (debitori care incaseaza venituri in valuta, inclusiv numerar din transferuri sau exporturi) sau financiara (in baza unui contract incheiat intre imprumutat si institutia de credit care acopera riscul valutar).

3.5. Riscul de piata

Riscul de piata este riscul care poate sa apara ca urmare a unor modificari adverse in ceea ce priveste preturile de pe piata si parametri derivati din aceste preturi. In cadrul BCR, riscul de piata este impartit in risc de rata a dobanzii, riscul marjei de credit, riscul valutar, riscul de pret, riscul de volatilitate, precum si riscul de lichiditate a pietei. Aceste riscuri vizeaza atat pozitiile din portofoliul de tranzactionare cat si cele din portofoliul bancar.

Managementul Riscului de Piata la nivelul Grupului BCR se bazeaza pe urmatorii piloni:

- Identificarea riscurilor de piata – in principal cele generate de operatiunile de investitii si de produsele noi, precum si asigurarea unor proceduri si controale adecvate inainte ca acestea sa fie implementate sau intreprinse;

- Monitorizarea pozitiilor si mentenanta datelor de piata – asigurarea prezentarii corecte a pozitiilor aferente Banking Book si Trading Book, dar si oferirea datelor potrivite din piata privind instrumentele financiare si factorii de risc, inclusand verificari asupra calitatii datelor;
- Politica de pret si evaluarea – asigurarea unui cadru adevarat in ceea ce priveste politica de pret si procesul de evaluare in scopul calcularii ajustarilor de valoare;
- Masurarea riscului – calcularea expunerii la risc folosind indicatori de sensibilitate, valoarea la risc si testarea in conditii de stres;
- Validarea – pe de o parte urmareste back-testing pentru valoarea la risc (VaR), iar pe de alta parte presupune validarea cu o anumita regularitate a parametrilor si modelelor utilizate;
- Conformitatea cu piata in ceea ce priveste activitatile de tranzactionare - asigura ca activitatile de tranzactionare sunt efectuate la preturi conforme cu piata;
- Limitele privind riscul de piata – dezvoltarea unui sistem de limite comprehensiv, alocarea limitelor si raportarea incalcarilor de limite;
- Monitorizarea si raportarea riscului de piata - raportarea cu acuratete si in timp util a informatiilor relevante.

Mai multe detalii privind riscul de piata se regasesc in Notele 39.6 din Situatia Financiara.

3.6. Riscul de Lichiditate si de Finantare

Banca distinge intre riscul de lichiditate a pietei (riscul ca banca sa nu poata compensa cu usurinta sau elimina o pozitie la pretul pieteи din cauza perturbarii pieteи sau volumelor insuficiente din piata) si riscul de finantare (riscul ca banca sa nu poata onora in mod eficient obligatiile de plata asteptate sau neasteptate, atat prezente cat si viitoare, precum si necesarul de colateral, fara a afecta negativ operatiunile zilnice sau situatia financiara a bancii).

Banca a implementat un cadru corespunzator de raportare pentru managementul riscului de lichiditate si de finantare, care cuprinde aria de acoperire, manifestarile posibile si frecventa acestor riscuri si care, de asemenea, desemneaza entitatea responsabila pentru elaborarea rapoartelor specifice.

In 2016, Banca a implementat si a inceput livrarea catre autoritatea de reglementare a Indicatorilor Aditionali de Monitorizare a Lichiditatii (ALMM), ceea ce asigura o analiza comprehensiva a surselor sale de finantare. Banca are un set adevarat de limite pentru diversi indicatori ai riscului de lichiditate, care permite monitorizarea atenta si controlul riscului de lichiditate.

Banca foloseste de asemenea Analiza Perioadei de Supravietuire (SPA) ca un instrument cheie pentru masurarea riscului de lichiditate; scopul acesta este de a evalua daca la nivelul Bancii exista un nivel suficient de lichiditate pentru a opera la un nivel la care poate supravietui unui scenariu in conditii de stres pentru cel putin o luna. Analiza este efectuata pentru fiecare valuta semnificativa (ex: RON si EUR), dar si pe total valute.

Un alt instrument important pentru managementul riscului de finantare la nivelul BCR este CFP (Planul de finantare pentru situatii neprevazute). Acesta asigura un cadrul util in cazul in care Banca nu este capabila sa isi finanteze unele sau toate activitatile sale in timp util, la un cost rezonabil.

In ceea ce priveste riscul fluxurilor de trezorerie, BCR administreaza activ risurile si pozitiile de lichiditate zilnic, astfel incat sa isi poata indeplini in orice moment obligatiile legate de plati si decontari, atat in conditii de functionare normala, cat si in conditii de criza.

Astfel, BCR are capacitatea:

- 1) de a masura iesirile si intrarile brute de lichiditate zilnic, de a anticipa cat mai precis posibil momentul de timp al zilei cand aceste fluxuri vor avea loc, de a prognoza eventualele deficite de finantare care ar putea aparea in decursul unei zile;
- 2) de a monitoriza pozitiile de lichiditate zilnic, fata de activitatatile asteptate si resursele disponibile (soldurile, capacitate de acoperire a creditelor ramase, garantiile disponibile);
- 3) de a gestiona obtinerea de finantare suficienta pentru indeplinirea obiectivelor de lichiditate zilnica;
- 4) de gestionare a garantiilor eligibile pentru obtinerea finantarii zilnice;
- 5) de gestionare a momentului iesirilor de lichiditate in conformitate cu obiectivele zilnice ale bancii;
- 6) sa fie pregatita sa faca fata modificarilor neasteptate ale fluxurilor sale de lichiditate zilnica.

Mecanismele utilizate de BCR in vederea stabilirii pozitiei de lichiditate se bazeaza pe:

- 1) anticiparea fluxurilor de numerar, care afecteaza contul curent pe parcursul zilei - anticiparea cat mai precis posibil a momentului de timp pe parcursul zilei al acestor fluxuri;
- 2) estimarea potențialelor deficite de fluxuri de numerar pe parcursul zilei;
- 3) capacitatea de a monitoriza pozitia de lichiditate zilnica si cerintele de lichiditate asteptate in cadrul zilei.

Masurile potențiale utilizate de BCR pentru administrarea lichiditatii in vederea asigurarii disponibilului necesar zilnic constau in:

- 1) posibilitatea de a avea acces la lichiditatea zilnica de la BNR, in cazul in care pe parcursul unei zile apare necesitatea acoperirii unor sume neprevazute
- 2) efectuarea platilor tinand cont de resursele disponibile si de pozitia de lichiditate asteptata in cursul zilei.

Mai multe detalii legate de riscul de lichiditate pot fi gasite la Notele 39.7 din Situatii Financiare.

3.7. Riscul operational

Riscul operational al Grupului BCR este guvernat de politica privind managementul riscului operational, care defineste:

- structura managementului riscului operational, ierarhia si modelul de guvernanță ("trei linii de apărare");
- apetitul la risc care stabilește limitele tolerantei la riscul operational rezidual (matricea de evaluare a riscului operational);
- standarde comune pentru gestionarea si documentarea riscului operational la nivelul Grupului BCR;
- cadrul care asigura ca riscurile operationale (concentrarea de risc operational) sunt identificate, evaluate, documentate si gestionate in mod adevarat.

Metoda cantitativa de masurare se bazeaza pe colectarea datelor interne (pierderi) la nivelul intregului Grup Erste pe baza unei metodologii standard si care sunt introduse intr-o baza de date centralizata. Pe langa metodele cantitative, sunt de asemenea utilizate metode calitative, cum ar fi de exemplu sondajele de opinie. Anumiti indicatori cheie sunt revizuiti periodic pentru a asigura o avertizare timpurie a celor modificari ale riscului care ar putea genera aparitia unor pierderi.

Pentru a diminua profilul riscului operational, Banca a implementat urmatoarele masuri:

- Dezvoltarea si imbunatatirea permanenta a cadrului de control;
- Im bunatatirea colectarii evenimentelor de risc operational;
- Efectuarea analizelor periodice de testare in conditii de stres si sensibilitate cu privire la impactul riscului operational asupra Bancii.

Banca a implementat o clasa larga de indicatori pentru administrarea riscului operational. Raportarea si monitorizarea cu regularitate a indicatorilor de risc operational (KRI) permit Bancii sa depisteze orice modificare a expunerii la riscul operational intr-un timp corespunzator. De asemenea, Banca monitorizeaza evolutia evenimentelor inregistrate, precum si implementarea / solutionarea masurilor corective.

Mai multe detalii legate de riscul operational pot fi gasite la Notele 39.8 din Situatii Financiare.

3.8. Riscul reputational

Problemele de risc reputational apar din tranzactiile cu clientii sau prin diferite activitati realizate de banca. Datorita naturii sale, riscul reputational se materializeaza de cele mai multe ori prin alte tipuri de risc. Identificarea, escaladarea si solutionarea problemelor de risc reputational sunt in primul rand responsabilitatea liniei de business, in timp ce responsabilul tipului de risc relevant asigura tot suportul in vederea solutionarii aspectelor identificate de linia de business.

Riscul reputational a inregistrat imbunatatiri in anul 2016 avand in vedere o serie de proiecte implementate cum ar fi lansarea programului de educatie financiara, lansarea initiativei diplomatice in domeniul public, consolidarea culturii corporatiste, luarea de decizii bazate pe raportul risc / profitabilitate, noul proces de aprobare a produselor.

G. Managementul Riscului

1. Cadrul ERM/ICAAP

Banca a continuat sa imbunatasteasca cadrul ERM/ICAAP. Acesta include ca pilon principal procesul ICAAP (Procesul intern de evaluare a adevarii capitalului la riscuri) solicitat in cadrul Pilonul II al Acordului de la Basel.

Cadrul de Management Global al Riscurilor/Cadrul ICAAP constituie un instrument holistic de administrare a riscurilor, proiectat astfel incat sa sprijine conducerea bancii in administrarea portofoliilor expuse la risc precum si a potentialului de acoperire cu capital, in vederea asigurarii in orice moment a adevarii corespunzatoare a capitalului, in masura sa reflecte natura si dimensiunea portofoliului de risc al bancii si sa sustina strategiile de business si de risc ale Bancii.

Prin urmare, ERM formeaza un sistem solid de administrare si guvernanță care este integrat in functia de conducere si administrare la nivelul Bancii/Grupului. ERM este definita ca si politica-umbrela care are ca rol definirea principiilor generale, functiilor si cerintelor avand ca scop final indeplinirea cerintelor ICAAP.

O componenta principală a ICAAP este evaluarea adevarii capitalului Grupului in functie de capitalul economic. In cadrul ICAAP, Grupul identifica si masoara riscurile si se asigura ca exista capital suficient raportat la profilul de risc. De asemenea, procesul asigura ca sunt utilizate si dezvoltate sisteme adecvate de management al riscurilor. Principalele componente ale cadrului ERM se refera la:

1.1. Profilul de risc

Profilul de risc este reprezentat prin expunerile la risc aggregate ale Bancii, actuale si potențiale. ERM este adaptata afacerilor si Profilului de Risc al Bancii si reflecta tintele strategice pentru protectia actionarilor, asigurand in acelasi timp sustenabilitatea organizatiei.

Profilul de Risc al Bancii este dezvoltat in cadrul Apetitului la Risc si prin evaluarea riscurilor materiale la care Banca este expusa. Raportul de Risc al Grupului BCR monitorizeaza dezvoltarea Profilului de Risc al Bancii comparativ cu Apetitul la Risc si Strategia de Risc si este prezentat Comitetului Executiv si Consiliului de Supraveghere trimestrial.

1.2. Apetitul la Risc (RAS)

Banca defineste Apetitul la Risc printr-un proces anual de planificare strategica pentru a asigura alinierea corespunzatoare a riscului, capitalului si a tintelor de performanta. RAS reprezinta un element strategic care exprima nivelul maxim de risc pe care Banca este disposta sa il accepte pentru a-si atinge obiectivele de business. Aceasta consta intr-un set de indicatori principali asigurand atat directii cantitative pentru administrarea riscului, cat si directii calitative sub forma unor principii cheie care fac parte din recomandarile strategice pentru managementul riscului.

1.3. Capacitatea de Acoperire a Riscurilor (RCC)

Calculul capacitatii de acoperire a riscurilor defineste adevararea capitalului solicitata in cadrul ICAAP. In cadrul RCC risurile sunt masurate din perspectiva capitalului intern si sunt insumate pentru a determina baza pentru calculul cerintei de capital economic la nivelul Grupului BCR. Capitalul economic este comparat cu capitalul intern, masurat prin potentialul de acoperire cu capital.

Procesul de previzionare, limitele privind apetitul la risc si sistemul semafor sustin conducerea in cadrul discutiilor si in procesul de fundamentare al deciziilor. Sistemul semafor implementat in RCC avertizeaza conducerea in cazul in care este necesar sa se decida, sa se planifice sau execute o serie de actiuni pentru reintregirea bazei de capital sau pentru reducerea riscului.

1.4. Testarea in conditii de stres

Testarea in conditii de stres este o componenta importanta din cadrul Managementului Riscului la nivelul Bancii si este incorporat in procesul planificarii strategice pentru activitatile de business, capital si lichiditate. Analiza capacitatii Bancii de a suporta pierderile in cadrul unor scenarii macroeconomice severe dar plauzibile furnizeaza informatii despre adevararea modelului general de business si sustine planificarea masurilor de mitigare.

Rezultatele testarii in conditii de stres si recomandarile sunt incluse in proces pentru definirea Apetitului la Risc, proiectilor financiare ulterioare si proceselor de bugetare, analiza concentrarii risurilor, precum si in calculul capacitatii de acoperire a risurilor si in determinarea limitei de adevarare a capitalului economic.

1.5. Procesul de Previziune si Planificare

Banca a implementat un proces solid de planificare si previziune care include atat o componenta orientata spre viitor, cat si o analiza istorica, concentrandu-se pe modificarile atat de la nivelul portofoliului, cat si la nivelul mediului economic.

Planificarea indicatorilor relevanti de risc face parte din cadrul Managementului Global al Riscurilor la nivelul BCR si asigura reflectarea adevarata a risurilor in cadrul proceselor de management la nivelul activitatii Bancii.

1.6. Planul de Redresare

Guvernanța privind Planul de Redresare reprezinta cadrul pentru proiectarea si pentru implementarea Planului de Redresare ca pilon principal de consolidare a stabilitatii financiare a BCR si restabilirea pozitiei financiare ca urmare a unei deteriorari semnificative. Prin acesta se identifica un set de masuri de recuperare care ar putea fi luate pentru restabilirea pozitiei si viabilitatii financiare atunci cand Banca se afla sub conditii severe de stres.

De asemenea, daca Banca incepe sa se miste in afara Apetitului sau la Risc aprobat, planul de redresare asigura masuri adevarate de remediere pentru a recalibra profilul de risc si pentru a asigura ca aceasta se poate redresa intr-o maniera sustenabila.

2. Monitorizarea Profilului de Risc al Bancii

Monitorizarea profilului de risc al Bancii consta in monitorizarea strategica si operationala.

2.1. Monitorizare Strategica

Apetitul la Risc stabileste limita maxima pe care Grupul BCR este dispus sa o accepte in scopul de a-si indeplini obiectivele strategice. Acesta include un set de indicatori de risc cheie inclusiv praguri de avertizare care asigura o orientare strategica pentru activitatea de management ai risurilor si pentru cea de planificare.

Strategia de Risc stabileste limitele strategice si pragurile de avertizare avand la baza apetitul la risc si profilul de risc tinta. De asemenea, aceasta asigura o perspectiva echilibrata a raportului risc-profit luand in considerare planurile strategice si de capital.

Ambele sunt monitorizate cu regularitate si prezentate in rapoartele de risc ale Grupului BCR, inclusiv un sistem semafor si masurile corespunzatoare pentru a aborda deviatiile de la planurile si obiectivele strategice.

2.2. Monitorizare Operationala

Managementul riscului pe tipuri de riscuri asigura ca profilurile specifice de risc raman conforme cu strategia de risc si cu limitele operative care sprijina respectarea limitelor si pragurilor de avertizare strategice. Dezvoltarea unor profiluri specifice de risc (cum ar fi credite retail, credite corporate, risc operational etc.) este prezentata prin intermediul rapoartelor dedicate de risc intr-un mod mai granular si sprijina procesul de luare a deciziilor de risc aferente functiilor dedicate de risc pentru a se asigura ca profilul de risc respecta strategia de risc (de exemplu raportul de risc aferent riscului retail). Aceste rapoarte includ de asemenea indicatori specifici de monitorizare care furnizeaza semnale timpurii de avertizare pentru dezvoltarile adverse legate de calitatea portofoliului (clienti, segmente, tari si industrii) sau pentru factorii de risc. In cazul in care anumite portofolii de risc sau evenimente sunt identificate ca fiind vulnerabile, acestea sunt monitorizate de functiile dedicate de risc care administreaza impactul riscului si care dezvolta strategii eficiente de minimizare a potentiilor pierderi. Acest proces faciliteaza detectarea timpurie a riscului si o reactie corespunzatoare.

H. ORGANIZAREA FUNCTIILOR SISTEMULUI DE CONTROL INTERN

Atat organele cu functie de supraveghere cat si organele cu functie de conducere sunt responsabile pentru dezvoltarea si meninterea unui sistem adevarat de control intern, in vederea asigurarii desfasurarii efective si eficiente a activitatii bancii, controlului adevarat al riscurilor, desfasurarii prudente a afacerilor, fiabilitatii informatiilor financiare si nonfinanciare raportate atat la nivel intern cat si extern, precum si conformitatea cu legile in vigoare, regulamentele, politicile si procedurile interne.

Fiecare persoana din cadrul organizatiei are responsabilitati in domeniul controlului intern, intr-o anumita masura. Toti angajatii produc informatii utilizate in sistemul de control intern sau iau masuri necesare efectuarii controlului. De asemenea, intregul personal este responsabil pentru a comunica aspectele referitoare la nerespectarea Codului de Etica si incalcarea politicilor interne sau actiunile ilegale catre un nivel superior.

Sistemul de control intern al BCR presupune:

a) existenta unui cadru solid aferent controlului intern, asigurat in principal prin:

- definirea clara a rolului si responsabilitatilor structurii de conducere pe linia controlului intern;
- identificarea, evaluarea si monitorizarea riscurilor semnificative;
- definirea activitatilor de control, asigurarea separarii responsabilitatilor si evitarea aparitiei conflictului de interes;
- asigurarea unui cadru transparent de informare si comunicare;
- monitorizarea continua a activitatii si corectarea deficienelor identificate.

b) existenta unor functii independente de control (functia de administrare a riscurilor, functia de conformitate si functia de audit intern) care beneficiaza de linii directe de raportare catre organul de conducere.

Sistemul de control intern al BCR este structurat pe trei niveluri:

1. Primul nivel al controalelor este implementat astfel incat sa asigure faptul ca tranzactiile sunt corect efectuate. Controalele sunt realizate de catre entitatile care isi asuma riscuri si sunt incorporate in procedurile de lucru specifice. Responsabilitatea pentru aceasta zona este delegata catre managementul liniei de business.
2. Al doilea nivel sau controalele specifice administrarii riscurilor sunt in responsabilitatea Functiei de Administrare a Riscurilor si a Functiei de Conformitate.
3. Al treilea nivel al controalelor este realizat de Functia de Audit Intern, care evalueaza si verifica periodic completitudinea, functionalitatea si gradul de adevarare al sistemului de control intern. Auditul Intern este independent atat de primul cat si de cel de-al doilea nivel al controalelor mai sus prezентate.

Controalele implementate pentru procesul de raportare financiara:

1. Fiecare angajat are desemnata o persoana drept inlocuitor, care preia toate responsabilitatile angajatului care paraseste compania.
2. Politica pentru confidenitalitatea datelor, semnata de toti angajatii.
3. Codul de etica in vigeare.
4. Nu se accepta publicarea informatiilor confidentiale.
5. Instructiuni de lucru aprobat si clar definite in concordanta cu legea bancara.
6. Sistem de verificari, reguli de validare in sistemele BCR. Implementarea "principiului celor 4 ochi" pentru fiecare raportare financiara.
7. Existenta documentelor de lucru cu acces restrictionat.

I. Politica BCR privind mediul inconjurator

Protejarea mediului inconjurator si consumul responsabil de resurse reprezinta un demers de responsabilitate, materializat in strategia de afaceri a multor companii la nivel mondial, dar si in Romania.

Banca Comerciala Romana

- recunoaste si accepta importanta fundamentala a abordarii integrate a factorilor de mediu si sociali precum si principiile de dezvoltare durabila in cadrul desfasurarii activitatii sale de finantare

- acorda o atentie corespunzatoare proceselor sale de finantare, asigurandu-se inainte de a lua decizia de creditare de conformarea respectivelor procese cu standardele minime de protectie a mediului, protectie sociala si siguranta muncii aplicabile in Romania

Banca Comerciala Romana nu finanteaza activitati ale caror caracteristici nu indeplinesc cerintele de mediu specificate in reglementarile legislatiei romanesti si in conventiile si acordurile internationale in domeniu la care Romania a aderat in mod expres.

Analiza problematicii de mediu este parte componenta a procesului de creditare, fiind obligatorie pentru fiecare tranzactie.

La nivelul Centralei Bancii Comerciale, activitatea de mediu este coordonata de catre Departamentul Analiza Credite.

J.Perspective ale activitatii BCR

In 2017, evolutia pozitiva a economiei romanesti ar trebui sa se reflecte intr-o rata de crestere (PIB real) de 4,3% conform proghnozei BCR, in principal datorita cererii interne in general si a consumului privat in particular.

Evolutii ale Bilantului

In contextul actual, BCR Group anticipeaza o crestere procentuala de o singura cifra a **crediteilor nete** sprijinita de cresterea pe segmentul retail, in timp ce **segmentul corporate** va ramane cel mai probabil relativ stabil in principal datorita segmentului IMM si in ciuda reducerii in continuare a portofoliului de credite neperformante.

Cresterea **crediteilor nete retail** in 2017 va fi alimentata, conform asteptarilor, de o crestere procentuala de doua cifre a crediteilor de consum negarantate impreuna cu o crestere procentuala de o singura cifra a crediteilor pentru locuinte, in principal Prima Casa, desi in termeni de crestere absoluta de volum creditarea imobiliara va ramane cel mai probabil principalul contributor in 2017.

Pe parte de pasiv, BCR va continua sa capitalizeze pe seama depozitelor clientele. BCR va continua sa imprime o schimbare la nivel structural a bilantului prin cresterea in continuare a conturilor curente si prin inlocuirea surselor de finantare mai scumpe, in special in euro, cu produse de asset management si de asigurare generatoare de comisioane. In acelasi timp, BCR va scadea treptat finantarea intra-grup pe termen lung in conformitate cu strategia bancii de a se concentra pe creditarea in moneda locala bazandu-se pe capacitatea sa puternica de auto-finantare in lei.

Evolutii ale Contului de profit si pierdere

Veniturile nete din dobanzi sunt asteptate a se stabiliza pe fondul schimbarilor structurale amintite anterior, desi imbunatatirea continua a calitatii activelor va continua sa aiba un impact negativ asupra veniturilor nete din dobanzi, din cauza veniturilor mai scazute din dobanzi aferente creditelor depreciate (efectul *unwinding*).

Cea de-a doua componenta cheie a veniturilor, **veniturile net din speze si comisioane**, sunt asteptate sa creasca procentual in 2017 cu o singura cifra, in principal pe seama bazei de clienti in crestere, asteptata sa genereze venituri mai mari din tranzactii si din administrare si in acelasi timp un volum mai mare de comisioane aplicate pentru intermedierea vanzarilor de produse ale subsidiarelor.

Pentru total, **venitul operational** ar trebui astfel sa ramana stabil in 2017 sau sa scada marginal in cazul unei cresteri sub asteptari a creditarii.

Cheltuielile operationale sunt asteptate sa creasca usor cu o singura cifra procentuala in 2017. Aceasta usoara inflatie a costurilor va fi determinata in principal de investitiile in IT necesare pentru a asigura competitivitatea Grupului BCR in viitor si masurile impuse de catre cerintele de reglementare. Investitiile de efectuat in continuare, precum cele in simplificarea ofertei de produse, standardizarea proceselor, managementul datelor suplimentare sau legate de implementarea la nivelul intregului Grup Erste a platformei digitale George, subliniaza strategia digitala a bancii. Alte elemente generatoare de costuri sunt cheltuielile de reglementare legate de exemplu de implementarea IFRS 9 incepand cu anul 2018.

Costurile de risc (deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoare justa prin profit sau pierdere) ar trebui sa sustina din nou realizarea de profit net in 2017. In timp ce mediul de rate scazute ale dobanzilor are un impact negativ asupra veniturilor nete din dobanzi, acesta are pe de alta parte un efect

pozitiv asupra costurilor de risc care, spre deosebire de veniturile nete din dobanzi, beneficiaza suplimentar din reducerea in continuare a creditelor neperformante, care va conduce la o rata a creditelor neperformante de o singura cifra asteptata in 2017. Cu toate acestea, BCR se asteapta la anumite alocari de provizioane de risc incepand cu anul 2017 dupa eliberarile semnificative din 2016 si 2015, cu un raport cost de risc tinzand spre o evolutie normalizata.

PRÉSIDENTE
CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE

MANFRED WIMMER

Wim

BANCA COMERCIALA ROMANA S.A.

Nr. Cabinet Presedinte

Consiliul de Supraveghere

RAPORT CONSOLIDAT AL ADMINISTRATORILOR
Grupul Banca Comerciala Romana
Anul incheiat la 31 Decembrie 2016

1. Informatii generale

In anul 2016, Grupul Banca Comerciala Romana ("Grupul BCR" sau "Grupul") a cuprins banca-mama, Banca Comerciala Romana S.A. si subsidiarele acesteia, prezentate in tabelul urmator:

Subsidiara	Jurisdictia in care este inregistrata	Domeniul de activitate	Cota de participatie a Grupului	
			31 Decembrie 2015	31 Decembrie 2016
BCR Chisinau SA	Moldova	Bancar	100,00%	100,00%
Financiara SA (lichidata)	Romania	Servicii financiare	97,46%	0,00%
BCR Leasing IFN SA	Romania	Leasing	99,97%	99,97%
Bucharest Financial Piazza SRL*	Romania	Gestionare proprietati imobiliare	99,99%	0,00%
BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA	Romania	Administrare fond de pensii	99,99%	99,99%
BCR Banca pentru Locuinte SA	Romania	Bancar	80,00%	80,00%
Suport Colect SRL	Romania	Recuperari creante	100,00%	99,99%
CIT ONE SRL	Romania	Transport numerar	99,99%	99,99%
BCR Real Estate Management SRL*	Romania	Gestionare proprietati imobiliare	99,99%	0,00%
BCR Fleet Management SRL**	Romania	Leasing	99,97%	99,97%
BCR Payments SPV	Romania	Procesare plati	99,99%	99,99%

*Companie absorbita de BCR la 31-Decembrie-2016..

**Companie detinuta indirect de BCR prin intermediul BCR Leasing.

2. Situatiiile financiare consolidate ale Grupului BCR pentru anul incheiat la 31 decembrie 2016

In conformitate cu Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata, o societate-mama trebuie sa intocmeasca atat situatii financiare individuale proprii cat si situatii financiare consolidate ale Grupului. Ordinul nr. 27/2010 al Bancii Nationale a Romaniei aduce clarificari suplimentare in sensul ca situatiile financiare consolidate ale institutiilor de credit trebuie intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara ("IFRS"), adoptate de Uniunea Europeana.

In consecinta, situatiile financiare consolidate ale Grupului BCR pentru anul incheiat la 31 Decembrie 2016 au fost intocmite in conformitate cu IFRS, respectandu-se in acelasi timp politicele contabile specifice de grup ale Grupului Erste Bank, din care face parte Grupul BCR.

Anexa 1 prezinta contul de profit sau pierdere consolidat pentru anul incheiat la 31 decembrie 2016, iar anexa 2 prezinta bilantul contabil consolidat la 31 decembrie 2016.

3. Evolutia principalilor indicatori

Rezultatele BCR în anul 2016: 8,8 miliarde RON credite noi acordate datorită orientării către clienți, rata creditelor neperformante în scădere substanțială, profit net de 1 miliard RON.

- În anul 2016, BCR a acordat clienților retail și corporate 8,8 miliarde RON credite noi.
- BCR are o strategie solidă pentru toate segmentele de clienți ancorează în accesibilitate extinsă a serviciilor – comisioane zero la retragerile de numerar la bancomatele proprii, cont de bază gratuit.
- Banca a atins un număr de 200.000 de clienți cărora le-a oferit soluții de reducere a sarcinii financiare, în timp ce și-a extins treptat programele de educație financiară.
- Rata creditelor neperformante a scăzut la 11,7% față de 20,2% în decembrie 2015; gradul de acoperire a creditelor neperformante cu provizioane s-a ridicat la 85,3% în decembrie 2016.
- Capitalizarea BCR este puternică pentru a susține buna creștere a afacerii. Rata de adevarare a capitalului s-a menținut în decembrie 2016 (banca) la 21,8%, în timp ce capitalul de Rang 1 + 2 (grup) se ridică foarte solid la 6,5 miliarde RON în decembrie 2016.
- BCR a realizat un profit net de 1.041,8 milioane RON în anul 2016. (232,0 milioane EUR), susținut de dezvoltarea afacerii și de îmbunătățirea continuă a calității portofoliului.

Sunt, mai întâi de toate, recunosător clienților și angajaților noștri pentru încrederea lor. Plecând de la acest aspect, aş dori să evidențiez două realizări simple ale BCR în anul 2016: în primul rând, am continuat să ne concentrăm pe clienți și afacerile cu aceștia, iar în al doilea rând am continuat să investim în infrastructura proprie pentru a oferi servicii mai conveniente, mai fiabile și mai accesibile. Privind înainte, aceasta este strategia corectă pentru noi. Grație unui acționar majoritar devotat, ce ne-a sprijinit pe parcursul întregului ciclu economic, contăm în acest moment pe un bilanț puternic și o capitalizare solidă, care ne permit să extindem intermedierea financiară în întreaga țară.

Suntem o bancă românească definită de un acționar majoritar străin, iar acest fapt ne face cu atât mai mult un promotor al nevoii ca România să avanseze pe lanțul de valoare economică adăugată de la nivel global. Cheia pentru a face față acestei provocări se află mai presus de orice în încurajarea capitalului local și internațional să se acumuleze, să producă valoare și să stimuleze potențialul intelectual și antreprenorial al României. În acest sens, vom fi un jucător activ, în cadrul tuturor inițiatiivelor menite să dezvolte competitivitatea și prosperitatea României, a declarat Sergiu Manea, CEO al BCR.

4. Rezumatul activitatii grupului

Repere comerciale și financiare în anul 2016

Banca Comercială Română (BCR) a obținut în anul 2016 un profit net de **1.041,8 milioane RON (232,0 milioane EUR)**, susținut de dezvoltarea afacerii și de îmbunătățirea continuă a calității portofoliului.

Rezultatul operațional a fost de 1.297,7 milioane RON (289,0 milioane EUR) cu 16,9% mai redus decât în anul precedent, 1.561,5 milioane RON (351,3 milioane EUR), din cauza veniturilor operaționale mai mici cărora li s-au adăugat cheltuieli de investiții mai ridicate, în special cu infrastructura IT.

În anul 2016 BCR a acordat clienților retail și corporate credite noi în valoare de 8,8 miliarde RON.

În activitatea bancară dedicată persoanelor fizice, **BCR a acordat volume noi de credite în valoare totală de 5,5 miliarde RON**, înregistrându-se vânzări solide de credite de consum și garantate - în special datorită programului Prima Casă, în timp ce vânzările de credite ipotecare standard au trenat din cauza legii „Darea în plată”.

BCR urmărește cu succes **activarea bazei de clienți** prin intermediul serviciilor de internet și mobile banking (creșteri anuale substanțiale), al contului de bază cu card de debit atașat gratuit, precum și al tranzacțiilor la ATM și POS (aflate, de asemenea, în creștere anuală semnificativă).

BCR a fost prima instituție financiară locală care a implementat prevederile Directivei Europene 17 privind contractele de credit pentru consumatori. Totodată, BCR a ajuns la un număr de **200.000 de**

clientii cărora le-a oferit soluții comerciale sustenabile pentru scăderea îndatorării și creșterea loialității.

Pe segmentul de finanțări acordate companiilor, BCR a acordat 3,3 miliarde RON volume de credite noi. Co-finanțarea proiectelor care beneficiază de fonduri europene a fost de asemenea solidă, BCR deținând o cotă de piață de peste 30% și un portofoliu de peste 7,7 miliarde RON co-finanțări acordate. Creșterea portofoliului de finanțări corporate este susținută de un flux solid de afaceri de o calitate mai ridicată, în special pe categoriile de produse precum descoperit de cont, capital de lucru și finanțarea lanțurilor de furnizori.

Veniturile nete din dobânzi au scăzut cu 10,3 %, la **1.786,7 milioane RON** (397,9 milioane EUR), de la 1.992,6 milioane RON (448,3 milioane EUR) în 2015, considerând rezolvarea continuă a portofoliului de credite problematice, eforturile de a avea prețuri competitive pe piață și un mediu dominat de o rată mai mică a dobânzii.

Veniturile nete din comisioane au scăzut cu 2,2%, la **708,9 milioane RON** (157,9 milioane EUR), de la 725,2 milioane RON (163,2 milioane EUR) în 2015, pe seama comisioanelor mai reduse aplicate pentru intermedierea vânzărilor de produse ale subsidiarelor, parțial compensate de creșterea veniturilor din comisioane aplicate tranzacțiilor bancare, ca urmare a strategiei băncii de a încuraja utilizarea canalelor electronice.

Rezultatul net din tranzacționare a crescut cu 1,9%, la **314,3 milioane RON** (70,0 milioane EUR), de la 308,4 milioane RON (69,4 milioane EUR) în 2015.

Venitul operațional a scăzut cu 6,7% la **2.868,2 milioane RON** (638,8 milioane EUR) de la 3.074,9 milioane RON (691,9 milioane EUR) în 2015, în special din cauza veniturilor nete din dobânzi mai reduse, și a unui venit mai scăzut din comisioane și speze, parțial compensate de un rezultat din tranzacționare mai ridicat.

Cheltuielile administrative generale în 2016 au ajuns la **1.570,5 milioane RON** (349,8 milioane EUR), mai mari cu 3,8% comparativ cu 1.513,4 milioane RON (340,5 milioane EUR) în 2015.

Ca atare, **raportul cost-venit** a avansat la **54,8%** în 2016, față de 49,2 % în 2015.

Activitatea de cercetare și dezvoltare nu este prezenta în Banca Comercială Română.

Costurile de risc și calitatea activelor

Referitor la deprecierea activelor financiare care nu sunt măsurate la valoarea justă prin profit și pierdere, în anul 2016 s-a înregistrat o eliberare netă de provizoane în valoare de **280,0 milioane RON** (62,4 milioane EUR), față de o eliberare netă de 73,0 milioane RON (16,4 milioane EUR) în anul 2015, datorită eforturilor de rezolvare a portofoliilor de credite neperformante cuplate cu succesul măsurilor de îmbunătățire a calitatății portofoliului.

Rata NPL de 11,7%, la 31 decembrie 2016, a fost semnificativ mai mică față de 20,2% la 31 decembrie 2015, în pofida reducerii generale a portofoliului de credite determinată de recuperări, vânzări de portofolii NPL și scoateri în afara bilanțului. **Rata de acoperire cu provizioane a NPL** s-a situat la nivelul de **85,3%,** aceasta situându-se la un nivel foarte bun de 121%, incluzând valoarea garanțiilor.

Capitalizare și finanțare

Rata de adecvare a capitalului conform standardelor locale (doar banca) în decembrie 2016 se află la nivelul de **21,8%,** semnificativ peste cerințele obligatorii ale Băncii Naționale a României. De asemenea, **Rata de adecvare a capitalului calculată în conformitate cu standardele de raportare IFRS** de **19,9%** (Grup BCR), în decembrie 2016, arată clar puternica adecvare a capitalului BCR și susținerea sa continuă de către Erste Group. În acest sens, BCR se bucură de una din cele mai solide poziții de capital și finanțare dintre băncile românești.

BCR își menține în continuare rata de solvabilitate ridicată, dovedind astfel capacitatea și angajamentul de susținere a creșterii intermedierei financiare pentru persoane fizice și clienți corporate, consolidand și mai mult capacitatea de generare a veniturilor din activitățile de bază.

Depozitele de la clienti au crescut cu 13,2% la **48.235,2 milioane RON** (10.626,8 milioane EUR) la 31 decembrie 2016, fată de 42.626,0 milioane RON (9.422,2 milioane EUR) la 31 decembrie 2015, mulțumită dezvoltării pozitive a depozitelor retail și corporate. Depozitele clientilor rămân principala sursă de finanțare a BCR, în timp ce banca beneficiază de surse de finanțare diversificate, inclusiv compania mamă.

BCR se concentrează pe creditarea în lei, cu scopul de a inversa pe termen mediu și lung mixul de valute din portofoliul de credite în favoarea monedei locale și pentru a utiliza la maximum capacitatea puternică de autofinanțare în lei.

BCR oferă o gamă completă de produse și servicii financiare prin intermediul unei rețele de 512 unități retail amplasate în majoritatea orașelor cu mai mult de 10.000 de locuitori din toată România, ca și prin cele 21 de centre de business și 23 de birouri mobile dedicate companiilor. BCR deține cea mai mare rețea de echipamente de auto-servire bancară din țară – aproximativ 2.600 Echipamente (ATM-uri, Mașini Multifuncționale, Terminale Automate de Plăti, Mașini de schimb valutar) ca și 12.000 de terminale POS pentru plățile prin card la comercianți. Grupul BCR avea în decembrie 2016 un număr de 7.078 salariați proprii.

5. Perspective ale activitatii BCR

În 2017, evolutia pozitiva a economiei romanesti ar trebui să se reflecte într-o rata de crestere (PIB real) de 4,3% conform proguzei BCR, în principal datorita cererii interne in general si a consumului privat in particular.

Evolutii ale Bilantului

În contextul actual, BCR Group anticipează o creștere procentuală de o singura cifra a **creditelor nete** sprijinită de creșterea pe segmentul retail, în timp ce **segmentul corporate** va rămâne cel mai probabil relativ stabil în principal datorita segmentului IMM și în ciuda reducerii în continuare a portofoliului de credite neperformante.

Cresterea **creditelor nete retail** în 2017 va fi alimentată, conform așteptărilor, de o creștere procentuală de două cifre a creditelor de consum negarantate împreună cu o creștere procentuală de o singura cifra a creditelor pentru locuințe, în principal Prima Casa, desă în termeni de creștere absolută de volum creditarea imobiliară va rămâne cel mai probabil principalul contributor în 2017.

Pe parte de pasiv, BCR va continua să capitalizeze pe seama depozitelor clientelei. BCR va continua să imprime o schimbare la nivel structural a bilantului prin creșterea în continuare a conturilor curente și prin înlocuirea surselor de finanțare mai scumpe, în special în euro, cu produse de asset management și de asigurare generatoare de comisioane. În același timp, BCR va scădea treptat finanțarea intra-grup pe termen lung în conformitate cu strategia banchii de a se concentra pe creditarea în moneda locală bazându-se pe capacitatea sa puternica de auto-finanțare în lei.

Evolutii ale Contului de profit și pierdere

Veniturile nete din dobanzi sunt așteptate să se stabilească pe fondul schimbarilor structurale amintite anterior, desă imbunatatirea continuă a calității activelor va continua să aibă un impact negativ asupra veniturilor nete din dobanzi, din cauza veniturilor mai scăzute din dobanzi aferente creditelor depreciate (efectul *unwinding*).

Cea de-a două componentă cheie a veniturilor, **veniturile net din speze și comisioane**, sunt așteptate să crească procentual în 2017 cu o singura cifră, în principal pe seama bazei de clienți în creștere, așteptată să genereze venituri mai mari din tranzacții și din administrare și în același timp un volum mai mare de comisioane aplicate pentru intermedierea vânzărilor de produse ale subsidiarelor.

Per total, **venitul operational** ar trebui astfel să ramâne stabil în 2017 sau să scăde marginal în cazul unei creșteri sub așteptari a creditarii.

Cheltuielile operationale sunt așteptate să crească ușor cu o singura cifră procentuală în 2017. Aceasta usoara inflație a costurilor va fi determinată în principal de investițiile în IT necesare pentru a asigura competitivitatea Grupului BCR în viitor și masurile impuse de către cerințele de reglementare. Investițiile de efectuat în continuare, precum cele în simplificarea ofertei de produse, standardizarea proceselor, managementul datelor suplimentare sau legate de implementarea la nivelul întregului Grup Erste a platformei digitale George, subliniază strategia digitală a banchii. Alte elemente

generatoare de costuri sunt cheltuielile de reglementare legate de exemplu de implementarea IFRS 9 incepand cu anul 2018.

Costurile de risc (deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere) ar trebui să susțină din nou realizarea de profit net în 2017. În timp ce mediul de rate scăzute ale dobanzilor are un impact negativ asupra veniturilor nete din dobanzi, acesta are pe de altă parte un efect pozitiv asupra costurilor de risc care, spre deosebire de veniturile nete din dobanzi, beneficiază suplimentar din reducerea în continuare a creditelor neperformante, care va conduce la o rată a creditelor neperformante de o singură cifră așteptată în 2017. Cu toate acestea, BCR se așteaptă la anumite alocări de provizioane de risc începând cu anul 2017 după eliberările semnificative din 2016 și 2015, cu un raport cost de risc tînzand spre o evoluție normalizată.

6. Rezumatul activitatii pentru 2016 si previziuni pentru anul 2017 pentru subsidiare

BCR detine la data de 31.12.2016 cote de participație la capital, în 17 societăți, 8 având statut de subsidiare, adică societăți asupra cărora BCR are puterea de a guverna politicele financiare și operaționale pentru a obține beneficii din activitatea acestora. Grupul BCR cuprinde, direct sau indirect, următoarele societăți: Banca Comercială Română SA, BCR Chisinau SA, BCR Banca pentru Locuințe SA, BCR Leasing IFN SA, BCR Pensii-Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA, BCR Fleet Management SRL, Suport Colect SRL, CIT ONE SRL, BCR Payments Services SRL.

La 31-Decembrie-2016, Banca Comercială Română, a absorbit 2 companii, care erau în trecut subsidiare ale Grupului BCR: BCR Real Estate Management SRL și Bucharest Financial Plaza SRL. BCR Real Estate Management a detinut în totalitate Bucharest Financial Plaza SRL, iar BCR Leasing IFN SA detine integral societatea BCR Fleet Management SRL.

Mentionăm în cele ce urmează cele mai semnificative aspecte survenite la nivelul companiilor membre ale Grupului BCR în cursul anului 2016.

BCR Chisinau SA

Principala realizare a BCR Chisinau în anul 2016 a fost creșterea profitului operational până la 49,4 milioane MDL, cu 24% mai mult față de rezultatul obținut în anul 2015. Aceasta creștere a devenit posibilă datorită: (i) realizărilor BCR Chisinau (creșterea portofoliului de credite și activității tranzacționale și stabilirea unui pricing corespunzător la depozite), și (ii) factorilor externi (dobanzilor majorate la Valorile Mobiliare de Stat comparativ cu 2015).

În urma deciziei conducerii Bancii de creștere a provizioanelor, calculate în conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiară și cerințele prudentiale stricte aplicate în cadrul Grupului BCR/ Erste, BCR Chisinau a încheiat anul 2016 cu un profit net de 32,0 milioane MDL. În acest context, rata de acoperire a creditelor neperformante din contul provizioanelor calculate conform standardelor internationale de raportare financiară pentru creditele neperformante a crescut de la 54,3% în anul 2015 până la 61,9% în anul 2016.

Ponderea creditelor neperformante s-a redus nesemnificativ în anul 2016 până la 32% fata 33,1% în anul 2015 (creditele neperformante sunt concentrate într-un număr limitat de credite acordate până în 2010, iar expunerile acestora sunt acoperite confortabil cu provizioane). Indicatorul de lichiditate a crescut până la 66,6% comparativ cu 63,0% în anul precedent, iar rata de solvabilitate (standarde locale) a scăzut în anul 2016 până la 121,3% fata de 164,4% în 2015. BCR Chisinau și-a imbunatatit indicatorul credite/depozite (fara banchi) până la 63,3% în 2016, fata de 90,0% în 2015.

Pentru anul 2017 Banca intenționează: (i) să urmeze strategia de creștere prin extinderea rețelei de filiale, largirea activității tranzacționale și largirea portofoliului de credite (ii) să crească semnificativ nivelul de automatizare în banca, inclusiv actualizarea soluției de Internet Banking din BCR Chisinau și (iii) să se alinieze în continuare la legislația locală și Politicile de Grup (IFRS 9 și Basel III).

BCR Banca pentru Locuinte SA

Activitatea BCR Banca pentru Locuinte SA consta in vanzarea si administrarea produselor de economisire-creditare in domeniul locativ (tip economisire-creditare).

Portofoliul total al BCR Banca pentru Locuinte SA a fost de 360.680 contracte nete, pentru care clientii au realizat economii de peste 2,88 miliarde RON. Cota de piata estimata privind volumul depozitelor atrase (banici pentru locuinte) a fost de aprox. 83 % la finalul anului 2016.

Activitatea de creditare a consemnat un ritm de scadere, fiind la finalul anului 2016 (41,12 milioane RON) de 0,65 ori mai mic decat la finalul anului 2015 (63,08 milioane RON), dar cota de piata estimata pentru volumul creditelor in sold la 31 decembrie 2016, acordate de BCR Banca pentru Locuinte, a fost de 62%. Motivul principal pentru scaderea creditelor este stoparea temporara a activitatii de economisire incepand cu 1 Februarie 2016, creditele fiind limitate doar la portofoliul existent de clienti (in 2015, 66% din creditele noi acordate au fost credite Anticipate si 21% credite Intermediare, generate de noile contracte de economisire).

Prioritatea strategica a companiei in 2017 este relansarea creditarii, repositionarea BpL pt a deveni "Expert in renovare ", prin "one stop shop" in care clientii sa gaseasca solutia problemelor lor locative si astfel sa atinga o crestere a creditarii cu 75% fata de 2016.

BCR Leasing IFN SA

In 2016 BCR Leasing si-a concentrat eforturile in special pe stimularea vanzarilor si consolidarea cotei de piata. Activul total a crescut cu 27% comparativ cu anul precedent, ajungand la valoarea de 1,5 miliarde lei avand la baza cresterea volumelor de vanzari, in timp ce ponderea expunerilor neperformante a continuat sa se imbunatareasca de la 10,6% in 2015 la 9,5% in 2016.

Profitabilitatea BCR Leasing s-a dublat in 2016 ajungand la 27,3 mil lei (comparativ cu 13,6 mn lei in 2015) principalul factor fiind venitul net din dobanzi de 12,9 mil lei. Un alt factor cheie care a contribuit in mod semnificativ la cresterea profitabilitatii este costul de risc care a inregistrat un nivel de 6,9 mil lei respectiv 0,52% din total portofoliu. Acest aspect reflecta eforturile reusite de a imbunatati calitatea portofoliul de leasing, dar si calitatea mai ridicata a vanzarilor noi.

Rezultatul operational a crescut cu 37% (50,1 mil lei, in 2016 vs. 36,6 mil lei in 2015), in principal datorita cresterii venitului net din dobanzi cu 32% (53,5 mil lei, in 2016 40,5 mil lei vs in 2015). Raportul dintre venituri si cheltuieli s-a imbunatatit semnificativ in 2016 de la 51% la in 2015 la 33% in 2016 reflectand eficienta companiei.

In 2016 vanzarile au continuat sa fie stimulate de ambele canale de vanzare, atat banca cat si parteneriatele cu dealeri / importatori, contribuind cu 60% si respectiv 40% la realizarea vanzarilor noi.

In 2017 BCR Leasing se asteapta la o crestere a vanzarilor de 15%, comparativ cu 2016 si isi propune sa acopere toate segmentele de clienti potentiali, continuand sa dezvolte ambele canale de vanzare, atat banca si canalul de dealeri.

BCR Fleet Management S.R.L. este o subsidiara detinuta integral de BCR Leasing IFN S.A. avand ca activitate sa principala leasingul operational si management de flota. In 2016 activele totale ale BCR Fleet Management au ajuns la 205 mil lei, in crestere cu 46% fata de anul precedent, sustinute de cresterea vanzarilor. La sfarsitul anului 2016, portofoliul BCR Fleet Management numara 2.101 active in leasing operational si 721 active in contracte de management al flotei.

BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA

BCR Pensii SAFPP este o companie care activeaza pe piata pensiilor private din Romania, incluzand aici pensiile private obligatorii (Pilonul II) si pensiile private facultative (Pilonul III).

Compania ocupa la finele anului 2016 locul 6 in clasamentul companiilor romanesti care administreaza fondurile private de pensii obligatorii, in functie de numarul total de participanti, cu o cota de piata de 8,35% si 567.879 participanti la finalul anului.

In ceea ce priveste numarul de participanti cu pensii facultative, BCR Pensii SAFPP ocupa a doua pozitie din clasament, avand o cota de piata de 30.18%, corespunzatoare unui numar de 123.830 participanti.

In 2016, BCR Pensii a ocupat locul intai in vanzarile noi de pensii facultative, cu o cota de piata de 39,33% din participantii nou intrati.

Strategia subsidiarei este de a continua trend-ul din 2016, de imbunatatire a calitatii vanzarilor noi de Pilonul 3 pentru o imbunatatire a ratei de colectare. De asemenea, in 2017 compania continua mai accentuat strategia activa pe Pilonul 2.

Proiectele si initiativele subsidiarei sunt orientate pe termen lung si au ca si scop cresterea nivelului de educatie financiara a tinerilor, angajati si participanti, astfel incat sa dezvolte o mai buna intelegera a nevoii de economisire pe termen lung. Pe termen scurt si mediu subsidiara este concentrate pe o abordare de tip client - punct central, utilizand toate canalele de comunicare in scopul obtinerii si integrarii feedback-ului lor in activitatea subsidiarei.

BCR Real Estate Management SRL

La sfarsitul anului 2016, BCR Real Estate Management SRL, a fost absorbita impreuna cu Bucharest Financial Plaza SRL, de catre compania mama, Banca Comerciala Romana.

Obiectul principal de activitate al companiei este reprezentat de administrarea activelor imobiliare pe baza de comision sau contract. Incepand cu 1 iulie 2014 s-a realizat integrarea angajatilor in BCR; obiectele principale de activitate ale companiei sunt efectuate de BCR in baza contractului de mandat.

Compania detinea un portofoliu de 185 de proprietati la finalul anului 2016 localizate in 42 de judete dintre care cel mai mare numar de imobile sunt localizate in Bucuresti – 15 unitati.

In anul 2016 compania a vandut un numar de 12 proprietati si si-a continuat activitatea principala reprezentata de inchirierea si administrarea spatilor pe care le are in proprietate.

Profitul companiei la 31-Decembrie-2016 a fost in suma de 23.417 mii RON, in scadere fata de profitul de la 31-Decembrie-2015, in suma de 37.269 mii RON.

Bucharest Financial Plaza SRL

La sfarsitul anului 2016, Bucharest Financial Plaza SRL, a fost absorbita impreuna cu BCR Real Estate Management SRL, in compania mama Banca Comerciala Romana.

Bucharest Financial Plaza SRL a fost detinuta in totalitate de catre BCR Real Estate Management SRL. In anul 2016, compania a continuat efectuarea activitatii sale principale de administrare a activelor imobiliare definite in proprietate. Obiectele principale de activitate ale companiei sunt efectuate de BCR in baza contractului de mandat.

Compania detinea un portofoliu de 25 de proprietati, dintre care cel mai mare numar de imobile este localizat in Bucuresti – 12 unitati si Constanta – 3 unitati, restul de 10 imobile fiind situate in diferite orase din Romania. Portofoliul este format din spatii comerciale la parter, spatii la etajele superioare si constructii independente cu destinatie bancara.

Profitul companiei la 31-Decembrie-2016 a fost in suma de 14.612 mii RON, in scadere fata de profitul de la 31-Decembrie-2015, in suma de 24.309 mii RON.

CIT ONE SRL

Infiintata in august 2009 prin separarea din structura BCR, CIT ONE s-a dezvoltat treptat fiind in prezent a doua companie ca cifra de afaceri/ portofoliu de clienti, numar angajati, flota si capacitate de procesare in domeniul de procesare si transport valori.

In cursul anului 2016, proiectele principale ale companiei au fost: implementarea unei aplicatii de optimizare rute, deschiderea unui centru de procesare la Arad, inceperea unui proces de reinnoire a

fletei de blindate (compania urmand sa achizitioneze un numar de 110 masini blindate marca Ford - 45 masini fiind livrate in 2016), a echipamentelor de procesare si a sistemelor de securitate.

Rezultatul financiar pentru anul 2016 este un profit de 0,2 mil RON, similar cu rezultatul anului precedent.

Pentru anul 2017, CIT One isi propune in primul rand extinderea portofoliului de clienti din afara grupului, implementarea proiectului de inarmare a casierilor colectori, continuarea proiectului de reinnoire a parcoului auto si echipamentelor de procesare, investitii in renovarea si extinderea centrelor de procesare, mutarea centrului de procesare de la Craiova la Bals, implementarea unei scheme de bonusare bazata pe criterii de performanta individuala si atragerea de noi clienti.

BCR Fleet Management SRL

BCR Fleet Management si-a inceput operatiunile in anul 2012, ca un furnizor de servicii de leasing operational si management pentru clientii corporativi cu flote de dimensiuni mari. BCR Fleet Management a dezvoltat parteneriate cu cei mai importanți dealeri si importatori de autoturisme si autovehicule comerciale din Romania, fiind capabila sa ofere serviciile sale pentru aproape orice marca si model de autovehicul.

In doar 4 ani, BCR Fleet Management a devenit un jucator important in piata leasingului operational, administrand o flota totala de peste 3,000 de vehicule si avand o valoare totala a activului de peste 205 MN RON la finalul anului 2016. Pe parcursul anului 2016, volumele de vanzari noi au crescut consistent prin comparatie cu anul anterior, pana la o valoare finantata totala de +23 MN EUR. Clientii BCR Fleet Management sunt, in cea mai mare parte, corporatii multinationale, companii romanesti de dimensiuni mari, dar si organizatii din sectorul public.

Pentru 2017, BCR Fleet Management estimeaza o crestere a vanzarilor cu 20%, comparativ cu anul anterior. Strategia comerciala a companiei va fi concentrata pe dezvoltarea in continuare a segmentului de clienti corporativi, dar si pe diversificarea portofoliului in zona de retail. In plus, BCR Fleet Management va urmari sa imbunatasteasca eficienta operationala prin ajustarea proceselor si fluxurilor de lucru la dimensiunea actuala a companiei si optimizarea resurselor umane ale companiei.

Suport Colect SRL

Suport Colect este o subsidiara detinuta de BCR (99,999959%) si BCR Leasing IFN S.A. (0,000041%). In 2016, Societatea a continuat activitatea de baza constand in colectarea creantelor de credit detinute, prin colectare de sume de bani, vanzare de creante sau prin obtinerea de proprietati imobiliare in contul creantei, amiabil, prin actiuni de executare silita sau prin aplicarea legii 77/2016 (Legea Darii in Plata).

In 2016 Societatea a continuat eforturile de imbunatatire a calitatii activelor sale si a profitabilitatii. Astfel, Societatea a inregistrat profituri in 2016, prin efectul pozitiv al recuperarilor din creante.

Profitul companiei la 31-Decembrie-2016 a fost in suma de 31.603 mii RON, in crestere fata de profitul de la 31-Decembrie-2015, in suma de 16.758 mii RON.

In 2017 planurile de actiune sunt concentrate pe urmatoarele aspecte principale: vanzarea proprietatilor imobiliare detinute, continuarea eforturilor de colectare a creantelor de credit detinute si inchiderea proceselor aferente (inchiderea procesului de executare silita, vanzarea colateralelor, inchiderea litigiilor).

BCR Payments Services SRL

BCR Payments Services SRL este subsidiara din cadrul grupului BCR, infiintata in anul 2011, in urma externalizarii serviciilor de procesare plati execute pana atunci de aceeasi unitate integrata in BCR, Centrul de Procesare Sibiu din cadrul Directiei Operatiuni Bancare. Compania este responsabila cu procesarea centralizata a operatiunilor de plati in moneda nationala si valuta, a instrumentelor de debit in moneda nationala si valuta si cu deschiderile si administrarea conturilor.

BCR Payments Services SRL deserveste toate unitatile teritoriale BCR, Directia Operatiuni Bancare, precum si alte directii BCR, in baza contractului de externalizare semnat intre cele doua parti.

Pe parcursul anului 2016 au fost procesate 4,6 mil tranzactii, in scadere cu 10% fata de 2015. Fluctuatiile personalului ramane ridicata in 2016, continuand tendinta din ultimii 2 ani.

In acest context, s-au luat masuri pentru mentinerea salariatilor cu experienta prin cresterea parciala a salariatilor, ceea ce conduce la cresterea cheltuielilor cu personalul de 3% fata de anul trecut. In paralel, celelalte cheltuieli administrative au scazut cu 27%.

Profitul companiei la 31-Decembrie-2016 este in suma de 619 mii RON, in scadere in comparatie cu profitul de la 31-Decembrie-2015, in suma de 758 mii RON.

Pentru 2017, BCR Payments Services SRL va completa catalogul de servicii cu o noua activitate, care presupune procesarea fisierelor de plati multiple, precum si revizuirea preturilor tuturor serviciilor prestate.

Proiectele din anul 2017 vizeaza imbunatatirea continua a activitatii prin pregatirea si instruirea salariatilor in vederea mentinerii indicatorilor de performanta in parametri agreati. De asemenea, este in derulare implementarea planului revizuit si imbunatatit de continuitate a afacerii in caz de dezastru.

7. Profilul de risc al Grupului BCR

1. Prezentare generala

Grupul BCR foloseste un sistem de management si control de perspectiva care este dezvoltat in corelatie cu profilul de risc si de business. Acest sistem se bazeaza pe o strategie clara de risc care este in concordanță cu strategia de business si orientata pe identificarea si administrarea timurie a riscurilor si a evolutiei acestora.

Avand in vedere strategia de business la nivelul Grupului BCR, risurile cheie la nivelul Grupului sunt riscul de credit, piata, riscul de rata a dobanzii din banking book, riscul de lichiditate si finantare, precum si riscul operational. In ceea ce priveste aceste riscuri, este derulata o analiza anuala complexa a procesului de evaluare a materialitatii acestora, dar si o revizuire trimestriala a modificarii gradului lor de materialitate. In acest fel este asigurat ca toate risurile identificate ca si materiale sunt acoperite prin cadrul de control si administrare a riscurilor. Aceasta presupune o serie de instrumente si o structura de guvernanță care sa asigure o monitorizare adevarata a profilului de risc global si o executie solida a strategiei de risc, inclusiv un proces de monitorizare si escaladare a problemelor care ar putea avea un impact material asupra profilului de risc la nivelul Grupului BCR.

Ca parte a strategiei de risc, Grupul BCR analizeaza profilul sau actual de risc si determina profilul de risc tinta in baza obiectivelor sale strategice. Profilul de risc tinta este un rezultat al procesului de evaluare a riscurilor care este corelat cu limitele stabilite prin strategia de business si prin cadrul privind apetitul la risc.

Conform guvernanței, monitorizarea profilului de risc si executia solida a strategiei de risc, inclusiv o monitorizare adevarata si un proces de escaladare a aspectelor care ar putea avea impact asupra profilului de risc al Grupului, este indeplinita.

2. Principiile de Proportionalitate

Grupul BCR a implementat Principiul de Proportionalitate care reprezinta o parte integranta critica a cadrului general de administrare a riscurilor si a strategiei. Principiul de proportionalitate este aplicat pentru componente principale din cadrul ERM/ICAAP la nivelul Grupului BCR (Evaluarea Materialitatii Riscurilor / Taxonomia Riscurilor, Calcului Capacitatii de Acoperire a Riscurilor, Apetitul la Risc si Profilul de Risc, Testele de stres).

Conceptul de proportionalitate, categoriile si criteriile de clasificare precum si cerintele pentru implementare, aplicare si dezvoltare in contextul componentelor specifice ICAAP la nivelul Grupului BCR sunt descrise in documentul Principiile Grupului BCR privind activitatea de management global al riscurilor, ca un element de baza al acestui cadr.

Principiile de management al riscurilor, conceptele si procesele la nivelul Grupului BCR sunt in general concepute, dezvoltate si implementate pentru a adresa cerintele organizationale atat la nivelul grupului cat si la nivelul entitatilor/subsidiarelor locale reflectand un nivel ridicat de granularitate si detaliere.

Implementarea si aplicarea ulterioara la nivelul subsidiarelor Grupului BCR necesita o abordare care tine cont de diferentele structuri, marimii, complexitatii si relevantei activitatilor desfasurate. Aceasta

abordare asigura o aplicare adevarata la nivelul Grupului BCR, fiind aliniata cu nevoile si capacitatatile locale ale fiecarei entitati, asigurand in acelasi timp indeplinirea standardelor generale ale Grupului.

Evaluarea criteriilor de proportionalitate este revizuita anual si este inclusa in Strategia de Risc. Prin urmare, pe langa analiza anuala, este efectuata o reevaluare, in conditiile in care modificarea conditiilor de afaceri indica necesitatea unei astfel de reclasificari.

3. Profilul de Risc

Pornind de la volumul si natura activitatii BCR ca parte a Grupului BCR, profilul de risc al Grupului BCR este derivat din profilul de risc al Bancii. Prin urmare, profilul de risc al Grupului BCR urmareste in general aceleasi directii ca si in cazul Bancii, atat in ceea ce priveste profilul global de risc cat si profilurile de risc individuale.

4. Profilurile individuale de risc pentru categoriile principale de risc

4.1. Riscul de credit

Riscul de credit este definit ca fiind riscul actual sau viitor care afecteaza negativ profiturile si capitalul ca urmare a neindeplinirii de catre debitor a obligatiilor contractuale sau a esecului acestuia in a indeplini cele stabilite.

In ceea ce priveste **profilul riscului de credit**, pentru a diminua acest risc in anul 2016, BCR a stabilit urmatoarele directii strategice:

- Un cadru integrat de management al riscului in care apetitul la risc este cascadat pana la cel mai mare nivel de granularitate in ceea ce priveste riscul de concentrare, criteriile de creditare si strategia de afaceri;
- Grupul BCR a continuat sa rafineze, actualizeze, monitorizeze si sa redezvolte modelele de scoring validate statistic, modelele de rating, parametri si alte instrumente de risc;
- Grupul BCR a continuat sa gestioneze concentrarile pe industrii si sa alinieze structura portofoliului cu strategia de business;
- Realizarea periodica a testelor in conditi de stres si a analizelor de sensibilitate cu privire la impactul riscului de credit asupra Bancii si a Grupului.

Mai multe detalii privind riscul de credit se pot gasi in Notele 39.5 din Situatiile Financiare.

4.2. Analiza riscului de concentrare

Cu privire la riscul de concentrare, Grupul BCR a implementat un proces pentru a identifica, masura, controla si gestiona riscurile de concentrare. Acest proces este esential pentru a asigura viabilitatea Grupului pe termen lung, in special in cazul unor conditii adverse si de stres in ceea ce priveste mediul economic.

Cadrul privind analiza riscului de concentrare la nivelul BCR evidentaaza standardele necesare pentru a identifica, masura, monitoriza si mitiga riscurile de concentrare, iar implementarea acestui cadru este esentiala pentru a asigura viabilitatea pe termen lung a oricarei institutii financiare, in special in conditii economice de stres. Cu privire la managementul riscului de concentrare, Banca a implementat un cadru amplu de limite, cum ar fi limite pe industrii, regiuni geografice, limite pentru expuneri corporate negarantate, limite pentru expuneri corporate si persoane fizice, limite fata de expunerea debitorilor expusi la riscul valutar, precum si limite pentru riscul de concentrare pe contrapartide individuale in functie de rating (limite maxime/operationale de creditare), limite pentru riscul de lichiditate si de piata si pentru indicatorii principali de risc operational.

4.3. Analiza riscului rezidual

Acest tip de risc de credit nu apare din cauza deteriorarii bonitatii contrapartidei, ci din capacitatea redusa de valorificare a colateralului acceptat in garantie. Aceasta poate sa rezulte din modalitatea ca mecanismul legal prin care colateralul a fost acceptat sau transferat sa nu dea Bancii dreptul sa lichideze sau sa intre in posesia acestui colateral. Un alt caz este acela in care va rezulta ca activul a fost evaluat sub valoarea asteptata.

Colateralele sunt evaluate in conformitate cu regulile definite intern. In functie de rating, scop si maturitate, produsele purtatoare de risc sunt protejate impotriva pierderilor prin specificarea

colateralului adevarat care este integral si contestabil executabil din punct de vedere legal, precum si suficient documentat pentru Banca. Colateralul nu se poate substitui capacitatii de rambursare.

4.4. Analiza riscului debitorilor expusi la risc valutar

Riscul debitorilor expusi la risc valutar este un risc asociat imprumuturilor in moneda strana care apare din cauza fluctuatilor de curs valutar ale monedei respective. Acest risc apare in cazul debitorilor care nu beneficiaza de acoperire naturala (debitori care incaseaza venituri in valuta, inclusiv numerar din transferuri sau exporturi) sau financiara (in baza unui contract incheiat intre imprumutat si institutia de credit care acopera riscul valutar).

4.5. Riscul de piata

Riscul de piata este riscul care poate sa apara ca urmare a unor modificari adverse in ceea ce priveste preturile de pe piata si parametrii derivati din aceste preturi. In cadrul Grupului BCR, riscul de piata este impartit in risc de rata a dobanzii, riscul marjei de credit, riscul valutar, riscul de pret, riscul de volatilitate, precum si riscul de lichiditate a pietei. Aceste riscuri vizeaza atat pozitiile din portofoliul de tranzactionare cat si cele din portofoliul bancar.

Managementul Riscului de Piata la nivelul Grupului BCR se bazeaza pe urmatoarele masuri:

- Identificarea riscurilor de piata – in principal cele generate de operatiunile de investitii si de produsele noi, precum si asigurarea unor proceduri si controale adecvate inainte ca acestea sa fie implementate sau intreprinse;
- Monitorizarea pozitiilor si mentenanta datelor de piata – asigurarea prezentarii corecte a pozitiilor aferente Banking Book si Trading Book, dar si oferirea datelor potrivite din piata privind instrumentele financiare si factorii de risc, incluzand verificari asupra calitatii datelor;
- Politica de pret si evaluarea – asigurarea unui cadru adevarat in ceea ce priveste politica de pret si procesul de evaluare in scopul calcularii ajustarilor de valoare;
- Masurarea riscului – calcularea expunerii la risc folosind indicatori de sensibilitate, valoarea la risc si testarea in conditii de stres;
- Validarea – pe de o parte urmareste back-testing pentru valoarea la risc (VaR), iar pe de alta parte presupune validarea cu o anumita regularitate a parametrilor si modelelor utilizate;
- Conformitatea cu piata in ceea ce priveste activitatile de tranzactionare - asigura ca activitatile de tranzactionare sunt efectuate la preturi conforme cu piata;
- Limitele privind riscul de piata – dezvoltarea unui sistem de limite comprehensiv, alocarea limitelor si raportarea incalcarilor de limite;
- Monitorizarea si raportarea riscului de piata - raportarea cu acuratete si in timp util a informatiilor relevante.

Mai multe detalii privind riscul de piata se regasesc in Notele 39.6 din Situatii Financiare.

4.6. Riscul de lichiditate si de finantare

Grupul BCR distinge intre riscul de lichiditate (care reprezinta riscul ca entitatile din grup sa nu isi poate onora sau inchide o pozitie la pretul pietei datorita perturbarii pietei sau volumelor insuficiente din piata) si riscul de finantare (care reprezinta riscul ca bancile din cadrul grupului sa nu poata onora in mod eficient obligatiile de plata asteptate sau neasteptate, atat prezente cat si viitoare, precum si necesarul de colateral, fara a afecta negativ operatiunile zilnice sau situatia sa financiara).

Grupul BCR a implementat un cadru corespunzator de raportare pentru managementul riscului de lichiditate si de finantare, care cuprinde aria de acoperire, manifestarile posibile si frecventa acestor riscuri si, de asemenea, desemneaza entitatea responsabila pentru pregatirea rapoartelor specifice.

Banca are un set adevarat de limite a unor diversi indicatori ai riscului de lichiditate care permite monitorizarea si controlul riscului de lichiditate. Aceste limite sunt de asemenea cascadate pana la nivelul subsidiarelor Grupului BCR (ex. BCR BpL si BCR Chisinau), care au implementat si aprobat limitele cu aprobararea prealabila la nivelul BCR.

In anul 2016, Banca si BCR BpL au implementat si au inceput livrarea catre autoritatea de reglementare a indicatorilor aditionali de monitorizare a lichiditatii (ALMM), prin care se asigura o analiza mai complexa a surselor financiare.

In ceea ce priveste riscul fluxurilor de trezorerie, BCR administreaza activ riscurile si pozitiile de lichiditate zilnic, astfel incat sa isi poata indeplini in orice moment obligatiile legate de plati si decontari, atat in conditii de functionare normala, cat si in conditii de criza.

Astfel, BCR are capacitatea:

- 1) de a masura iesirile si intrarile brute de lichiditate zilnic, de a anticipa cat mai precis posibil momentul de timp al zilei cand aceste fluxuri vor avea loc, de a prognoza eventualele deficite de finantare care ar putea aparea in decursul unei zile;
- 2) de a monitoriza pozitiile de lichiditate zilnic, fata de activitatatile asteptate si resursele disponibile (soldurile, capacitate de acoperire a creditelor ramase, garantile disponibile);
- 3) de a gestiona obtinerea de finantare suficienta pentru indeplinirea obiectivelor de lichiditate zilnica;
- 4) de gestionare a garantiilor eligibile pentru obtinerea finantarii zilnice;
- 5) de gestionare a momentului iesirilor de lichiditat in conformitate cu obiectivele zilnice ale bancii;
- 6) sa fie pregatita sa faca fata modificarilor neasteptate ale fluxurilor sale de lichiditate zilnica.

Mecanismele utilizate de BCR in vederea stabilirii pozitiei de lichiditate se bazeaza pe:

- 1) anticiparea fluxurilor de numerar, care afecteaza contul curent pe parcursul zilei - anticiparea cat mai precis posibil a momentului de timp pe parcursul zilei al acestor fluxuri;
- 2) estimarea potentiellelor deficite de fluxuri de numerar pe parcursul zilei;
- 3) capacitatea de a monitoriza pozitia de lichiditate zilnica si cerintele de lichiditate asteptata in cadrul zilei.

Masurile potentiiale utilizate de BCR pentru administrarea lichiditatii in vederea asigurarii disponibilului necesar zilnic constau in:

- 1) posibilitatea de a avea acces la lichiditatea zilnica de la BNR, in cazul in care pe parcursul unei zile apare necesitatea acoperirii unor sume neprevazute
- 2) efectuarea platilor tinand cont de resursele disponibile si de pozitia de lichiditate asteptata in cursul zilei.

Mai multe detalii legate de riscul de lichiditate pot fi gasite la Notele 39.7 din Situatiiile Financiare.

4.7. Riscul operational

Riscul operational al Grupului BCR este guvernat de politica privind managementul riscului operational, care defineste:

- structura managementului riscului operational, ierarhia si modelul de guvernanță ("trei linii de aparare");
- apetitul la risc care stabileste limitele tolerantei la riscul operational rezidual (matricea de evaluare a riscului operational);
- standarde comune pentru gestionarea si documentarea riscului operational la nivelul Grupului BCR;
- cadrul care asigura ca riscurile operationale (concentrarea de risc operational) sunt identificate, evaluate, documentate si gestionate in mod adevarat.

Metoda cantitativa de masurare se bazeaza pe colectarea datelor interne (pierderi) la nivelul intregului Grup Erste pe baza unei metodologii standard si care sunt introduse intr-o baza de date centralizata. Pe langa metodele cantitative, sunt de asemenea utilizate metode calitative, cum ar fi de exemplu sondajele de opinie. Grupul BCR revizuieste de asemenea anumiti indicatori cheie pentru a asigura o avertizare timpurie a celor modificari ale riscului care ar putea genera aparitia unor pierderi.

Pentru a diminua profilul riscului operational, Banca a implementat urmatoarele masuri:

- Dezvoltarea si imbunatatirea permanenta a cadrului de control;
- Im bunatatirea colectarii evenimentelor de risc operational;
- Efectuarea analizelor periodice de testare in conditii de stres si sensibilitate cu privire la impactul riscului operational asupra Bancii si Grupului.

Banca a implementat o clasa larga de indicatori pentru administrarea riscului operational. Raportarea si monitorizarea cu regularitate a indicatorilor de risc operational (KRI) permit Bancii sa depisteze orice modificare a expunerii la riscul operational intr-un timp corespunzator. De asemenea, Banca

monitorizeaza evolutia evenimentelor inregistrate, precum si implementarea / solutionarea masurilor corective.

Mai multe detalii legate de riscul operational pot fi gasite la Notele 39.8 din Situatii Financiare.

4.8. Riscul reputational

Problemele de risc reputational apar din tranzactiile cu clientii sau prin diferite activitati de business. Oricum, datorita naturii sale, de obicei se materializeaza prin alte tipuri de risc. Responsabilitatea principala pentru identificarea, escaladarea si solutionarea problemelor de risc reputational apartin business-ului, iar solutionarea acestora revine in principal detinatorului tipului de risc.

Riscul operational a inregistrat imbunatatiri in 2016 bazandu-se pe o serie de proiecte cum ar fi lansarea programului de educatie financiara, lansarea initiativei diplomatice in domeniul public, consolidarea culturii corporatiste, instrumentului de luare a deciziilor cu privire la risc si profitabilitate, procesul de aprobare a produselor noi.

5. Cadrul ERM / ICAAP

Grupul BCR a continuat sa imbunatasteasca cadrul ERM/ICAAP. Acesta include ca pilon principal procesul ICAAP (Procesul intern de evaluare a adevarii capitalului la riscuri) solicitat in cadrul Pilonul II al Acordului de la Basel.

Cadrul de Management Global al Riscurilor/Cadrul ICAAP constituie un instrument holistic de administrare a riscurilor, proiectat astfel incat sa sprijine conducerea Grupului BCR in administrarea portofoliilor expuse la risc precum si a potentialului de acoperire cu capital, in vederea asigurarii in orice moment a adevarii corespunzatoare a capitalului, in masura sa reflecte natura si dimensiunea portofoliului de risc al bancii si sa sustina strategiile de business si de risc ale acesteia.

Prin urmare, ERM formeaza un sistem solid de administrare si guvernanța care este integrat in functia de conducere si administrare la nivelul Bancii/Grupului. ERM este definita ca si politica-umbrela care are ca rol definirea principiilor generale, functiilor si cerintelor avand ca scop final indeplinirea cerintelor ICAAP.

O componenta principala a ICAAP este evaluarea adevarii capitalului Grupului in functie de capitalul economic. In cadrul ICAAP, Grupul identifica si masoara risurile si se asigura ca exista capital suficient raportat la profilul de risc. De asemenea, procesul asigura ca sunt utilizate si dezvoltate sisteme adecvate de management al riscurilor. Principalele componente ale cadrului ERM se refera la:

5.1. Profilul de risc

Profilul de risc este reprezentat prin expunerile la risc aggregate ale Bancii, actuale si potențiale. ERM este adaptata afacerilor si Profilului de Risc la nivelul Grupului BCR si reflecta intelegerile strategice pentru protectia actionarilor, asigurand in acelasi timp sustenabilitatea organizatiei.

Profilul de Risc al Grupului este dezvoltat in cadrul Apetitului la Risc si prin evaluarea risurilor materiale la care Banca este expusa. Raportul de Risc al Grupului BCR monitorizeaza dezvoltarea Profilului de Risc al acestuia comparativ cu Apetitul la Risc si Strategia de Risc si este prezentat Comitetului Executiv si Consiliului de Supraveghere trimestrial.

5.2. Apetitul la risc (RAS)

Grupul BCR defineste Apetitul la Risc printr-un proces anual de planificare pentru a asigura alinierea corespunzatoare a riscului, capitalului si a tintelor de performanta. RAS reprezinta o formulare strategica care exprima nivelul maxim de risc pe care Grupul BCR este dispus sa il accepte pentru a-și atinge obiectivele de business. Acesta consta intr-un set de indicatori principali asigurand atat directii cantitative pentru administrarea riscului, cat si directii calitative sub forma unor principii cheie care fac parte din recomandarile strategice pentru managementul riscului.

5.3. Capacitatea de acoperire a risurilor (RCC)

Calculul capacitatii de acoperire a risurilor defineste adevararea capitalului solicitata in cadrul ICAAP. In cadrul RCC risurile sunt masurate din perspectiva capitalului intern si sunt insumate pentru a determina baza pentru calculul cerinte de capital economic la nivelul Grupului. Capitalul economic este comparat cu capitalul intern, masurat prin potentialul de acoperire cu capital.

Procesul de previzionare, limitele privind apetitul la risc si sistemul semafor sustin conducerea in cadrul discutiilor si in procesul de fundamentare al deciziilor. Sistemul semafor implementat in RCC la nivelul Grupului BCR avertizeaza conducerea in cazul in care este necesar sa se decida, sa se planifice sau execute o serie de actiuni pentru reintregirea bazei de capital sau pentru reducerea riscului.

5.4. Testarea in conditii de stres

Testarea in conditii de stres este o componenta importanta din cadrul Managementului Riscului la nivelul Grupului BCR si este incorporat in procesul planificarii strategice pentru activitatile de business, capital si lichiditate. Analiza capacitatii Bancii de a suporta pierderile in cadrul unor scenari macroeconomice severe dar plauzibile furnizeaza informatii despre adevararea modelului general de business si sustine planificarea masurilor de mitigare.

Rezultatele testarii in conditii de stres si recomandarile sunt incluse in proces pentru definirea Apetitului la Risc, proiectilor financiare ulterioare si proceselor de bugetare, analiza concentrarii riscurilor, precum si in calculul capacitatii de acoperire a riscurilor si in determinarea limitei de adevarare a capitalului economic.

5.5. Procesul de previziune si planificare

Grupul BCR a implementat un proces solid de planificare si previziune care include atat o componenta orientata spre viitor, cat si o analiza istorica, concentrandu-se pe modificarile atat de la nivelul portofoliului, cat si la nivelul mediului economic.

Planificarea indicatorilor relevanti de risc face parte din cadrul Managementului Global al Riscurilor la nivelul Grupului BCR si asigura reflectarea adevarata a riscurilor in cadrul proceselor de management la nivelul activitatii Grupului.

6. Monitorizarea profilului de risc al Grupului BCR

Monitorizarea profilului de risc al Grupului consta in monitorizare strategica si operationala.

6.1. Monitorizare strategica

Apetitul la Risc stabileste limita maxima pe care Grupul este dispus sa o accepte in scopul de a-si indeplini obiectivele strategice. Aceasta include un set de indicatori de risc cheie inclusiv praguri de avertizare care asigura o orientare strategica pentru activitatea de management al riscurilor si pentru cea de planificare.

Strategia de Risc stabileste limitele strategice si pragurile de avertizare avand la baza apetitul la risc si profilul de risc tinta la nivelul Grupului. De asemenea, aceasta asigura o perspectiva echilibrata a raportului risc-profit luand in considerare planurile strategice si de capital.

Ambele sunt monitorizate cu regularitate si prezentate in rapoartele de risc ale Grupului BCR, inclusiv un sistem semafor si masurile corespunzatoare pentru a aborda deviatiile de la planurile si obiectivele strategice.

6.2. Monitorizare operationala

Managementul riscului pe tipuri de riscuri asigura ca profilurile specifice de risc raman conforme cu strategia de risc si cu limitele operative care sprijina respectarea limitelor si pragurilor de avertizare strategice. Dezvoltarea unor profiluri specifice de risc (cum ar fi credite retail, credite corporate, risc operational etc.) este prezentata prin intermediul rapoartelor dedicate de risc intr-un mod mai granular si sprijina procesul de luare a deciziilor de risc aferente functiilor dedicate de risc pentru a se asigura ca profilul de risc respecta strategia de risc (de exemplu raportul de risc aferent riscului retail). Aceste rapoarte includ de asemenea indicatori specifici de monitorizare care furnizeaza semnale timpurii de avertizare pentru dezvoltarile adverse legate de calitatea portofoliului (clienti, segmente, tari si industrii) sau pentru factorii de risc. In cazul in care anumite portofolii de risc sau evenimente sunt identificate ca fiind vulnerabile, acestea sunt monitorizate de functiile dedicate de risc care administreaza impactul riscului si care dezvolta strategii eficiente de minimizare a potentiialelor pierderi. Acest proces faciliteaza detectarea timpurie a riscului si o reactie corespunzatoare.

8.Organizarea functiilor sistemului de control intern

Atat organele cu functie de supraveghere cat si organele cu functie de conducere sunt responsabile pentru dezvoltarea si mentinerea unui sistem adevarat de control intern, in vederea asigurarii desfasurarii efective si eficiente a activitatii bancii, controlul adevarat al riscurilor, desfasurarii prudente a afacerilor, fiabilitatii informatiilor financiare si nonfinanciare raportate atat la nivel intern cat si extern, precum si conformitatea cu legile in vigoare, regulamentele, politicile si procedurile interne.

Fiecare persoana din cadrul organizatiei are responsabilitati in domeniul controlului intern, intr-o anumita masura. Toti angajatii produc informatii utilizate in sistemul de control intern sau iau masuri necesare efectuarii controlului. De asemenea, intregul personal este responsabil pentru a comunica aspectele referitoare la nerespectarea Codului de Etica si incalcarea politicilor interne sau actiunile ilegale catre un nivel superios.

Sistemul de control intern al BCR presupune:

a) existenta unui cadru solid aferent controlului intern, asigurat in principal prin:

- definirea clara a rolului si responsabilitatilor structurii de conducere pe linia controlului intern;
- identificarea, evaluarea si monitorizarea riscurilor semnificative;
- definirea activitatilor de control, asigurarea separarii responsabilitatilor si evitarea aparitiei conflictului de interes;
- asigurarea unui cadru transparent de informare si comunicare;
- monitorizarea continua a activitatii si corectarea deficienelor identificate.

b) existenta unor functii independente de control (functia de administrare a riscurilor, functia de conformitate si functia de audit intern) care beneficiaza de linii directe de raportare catre organul de conducere.

Sistemul de control intern al BCR este structurat pe trei niveluri:

1. Primul nivel al controalelor este implementat astfel incat sa asigure faptul ca tranzactiile sunt corect efectuate. Controalele sunt realizate de catre entitatii care isi asuma riscuri si sunt incorporate in procedurile de lucru specifice. Responsabilitatea pentru aceasta zona este delegata catre managementul liniei de business.
2. Al doilea nivel sau controalele specifice administrarii riscurilor sunt in responsabilitatea Functiei de Administrare a Riscurilor si a Functiei de Conformitate.
3. Al treilea nivel al controalelor este realizat de Functia de Audit Intern, care evaluateaza si verifica periodic completitudinea, functionalitatea si gradul de adevarare al sistemului de control intern. Auditul Intern este independent atat de primul cat si de cel de-al doilea nivel al controalelor mai sus prezентate.

Controalele implementate pentru procesul de raportare financiara:

1. Fiecare angajat are desemnata o persoana drept inlocuitor, care preia toate responsabilitatile angajatului care paraseste compania.
2. Politica pentru confidentialitatea datelor, semnata de toti angajatii.
3. Codul de etica in viguare.
4. Nu se accepta publicarea informatiilor confidentiale.
5. Instructiuni de lucru aprobatte si clar definite in concordanța cu legea bancara.
6. Sistem de verificari, reguli de validare in sistemele BCR. Implementarea "principiului celor 4 ochi" pentru fiecare raportare financiara.
7. Existenta documentelor de lucru cu acces restrictionat.

9. Evenimente importante survenite dupa incheierea exercitiului financiar 2016

La inceputul lunii ianuarie, Banca Natională a României a mentinut dobânda de politică monetară la 1,75%. Cotele de constituire a rezervelor minime obligatorii la pasivele în lei si valută au rămas, de asemenea, nemodificate, la 8% si respectiv 10%. Banca centrală se asteapta ca inflatia va să revină în teritoriu pozitiv încă din primul trimestru al acestui an, însă magnitudinea cresterii va fi sub cea estimată în prezent de banca centrală.

PSD alături de Alianta Democratilor si Liberalilor (ALDE) a format nou guvern la începutul lunii ianuarie, guvern condus de social-democratul Sorin Grindeanu. Guvernul a obținut rapid votul de încredere și se bucură de o majoritate confortabilă în Parlament (peste 60%), fiind susținut de UDMR și de membrii minorităților etnice, altele decât cea maghiară.

Nu s-au înregistrat evenimente ulterioare semnificative, în Banca Comercială Română, după data de 31-Decembrie-2016.

10. Politica Grupului BCR privind mediul inconjurator

Protejarea mediului inconjurator și consumul responsabil de resurse reprezintă un demers de responsabilitate, materializat în strategia de afaceri a multor companii la nivel mondial, dar și în România.

Grupul BCR:

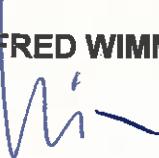
- recunoaște și acceptă importanța fundamentală a abordării integrate a factorilor de mediu și sociali precum și principiile de dezvoltare durabilă în cadrul desfășurării activității sale de finanțare
- acordă o atenție corespunzătoare proceselor sale de finanțare, asigurându-se înainte de a lua decizia de creditare de conformarea respectivelor procese cu standardele minime de protecție a mediului, protecție socială și siguranța muncii aplicabile în România

BCR Grup nu finantează activități ale căror caracteristici nu îndeplinesc cerințele de mediu specificate în reglementările legislației românești și în convențiile și acordurile internaționale în domeniul la care România a aderat în mod expres.

Analiza problematicii de mediu este parte componentă a procesului de creditare, fiind obligatorie pentru fiecare tranzacție.

La nivelul Grupului BCR, activitatea de mediu este coordonată de către Departamentul Analiza Credite.

PRESEDINTELE
CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE
MANFRED WIMMER

ANEXA 1**Contul de profit si pierdere consolidat pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016**

in milioane RON	dec.15	dec.16	% variatie
Venituri nete din dobanzi	1.992,6	1.786,7	-10,3%
Venituri nete din speze si comisioane	725,2	708,9	-2,2%
Venituri din dividende	5,7	2,9	-49,8%
Rezultatul net din tranzactionare si evaluare la valoarea justa	308,4	314,3	1,9%
Rezultatul net din investitii prin metoda punerii in echivalenta	2,7	1,8	-34,7%
Venituri din investitii imobiliare si leasing operational	40,3	53,5	33,0%
Cheftuieli cu personalul	(716,7)	(729,9)	1,8%
Alte cheftuieli administrative	(625,1)	(671,6)	7,4%
Depreciere si amortizare	(171,6)	(169,0)	-1,5%
Castiguri sau (-) pierderi aferente activelor si datorilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere - net	5,0	111,7	2132,7%
Deprecierea neta aferenta activelor care nu sunt evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	72,9	280,0	284,1%
Alte cheftuieli operationale	(627,4)	(518,9)	-17,3%
	-	-	0,0%
Profit inainte de impozitare din operatiuni continue	1.012,0	1.170,5	15,7%
Impozitul pe profit	(90,0)	(130,4)	44,9%
Profit din operatiuni continute dupa impozitare	922,0	1.040,1	12,8%
Profit din operatiuni intrerupte dupa impozitare	-	-	0,0%
Profit Net	922,0	1.040,1	12,8%
Atribuibil actionarilor care nu controleaza	3,1	(1,8)	-158,0%
Atribuibil actionarilor societatii mama	919,0	1.041,8	13,4%
	-	-	0,0%
Venit operational	3.074,9	2.868,2	-6,7%
Cheltuieli operationale	(1.513,4)	(1.570,5)	3,8%
Rezultat operational	1.561,5	1.297,7	-16,9%

ANEXA 2
Bilant consolidat la 31 decembrie 2016

in milioane RON	dec.15	dec.16	% variație
ACTIVE			
Numerar si plasamente	9.441,8	11.911,9	26,2%
Active financiare - detinute pentru tranzacționare	248,1	633,2	155,2%
Instrumente financiare derivate	78,8	73,5	-6,8%
Alte active detinute pentru tranzacționare	169,3	559,7	230,6%
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	22,2	15,3	-31,1%
Active financiare disponibile în vedere vânzarii	7.203,3	5.574,1	-22,6%
Investiții pastrate până la scadenta	10.154,4	13.904,2	36,9%
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	204,4	552,8	170,5%
Credite și avansuri acordate instituțiilor de clienților	32.450,8	32.291,1	-0,5%
Imobilizări corporale	1.098,8	1.472,6	34,0%
Investiții imobiliare	0,5	0,4	-13,2%
Imobilizări necorporale	234,3	289,3	23,5%
Investiții în entități asociate	16,2	16,6	2,3%
Creante din impozit curent	133,2	162,5	22,0%
Creante din impozit amanat	426,4	322,5	-24,4%
Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept detinute în vedere vânzarii	301,9	2,3	-99,2%
Alte active	423,8	365,7	-13,7%
TOTAL ACTIVE	62.360,0	67.514,6	8,3%
DATORII			
Datorii financiare detinute în vedere tranzacționarii	35,1	38,4	9,4%
Instrumente financiare derivate	35,1	38,4	9,4%
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	55.321,7	59.236,1	7,1%
Depozite de la instituții bancare	11.247,2	9.654,7	-14,2%
Depozite de la clienți	42.626,0	48.235,2	13,2%
Titluri de datorie emise	912,2	637,2	-30,2%
Alte datorii financiare	536,2	709,0	32,2%
Provizioane	812,7	1.104,1	35,9%
Datorii din impozit curent	1,4	1,3	-6,5%
Datorii din impozit amanat	6,3	4,0	-36,9%
Alte datorii	307,6	326,4	6,1%
TOTAL CAPITALURI PROPRII	5.875,3	6.804,4	15,8%
Atribuibile intereselor care nu controlează	31,3	25,4	-18,8%
Atribuibile acționarilor societății mame	5.844,0	6.779,0	16,0%
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	62.360,0	67.514,6	8,3%

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre actionarii Bancii Comerciale Romane S.A.

Raport asupra auditului situatiilor financiare

Opinia

Am auditat situatiile financiare consolidate si individuale ale Bancii Comerciale Romane SA („Banca”) care cuprind situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2016, situatia profitului sau pierderii, situatia rezultatului global, situatia modificarilor capitalurilor proprii si situatia fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare consolidate si individuale anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare consolidate si individuale a Bancii la data de 31 decembrie 2016, ca si a performantei financiare consolidate si individuale si a fluxurilor de numerar consolidate si individuale ale acestora pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, cu modificarile si clarificarile ulterioare.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca conform Codului etic al profesionistilor contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Romania si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adekvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, in baza rationamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanta pentru auditul situatiilor financiare din perioada curenta. Aceste aspecte au fost abordate in contextul auditului desfasurat asupra situatiilor financiare in ansamblu, si in formarea opiniei noastre asupra acestora, si nu emit o opinie separata cu privire la aceste aspecte cheie.

Building a better
working world

Pentru fiecare aspect de mai jos, am prezentat in acel context o descriere a modului in care auditul nostru a abordat respectivul aspect.

Am indeplinit responsabilitatile descrise in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru, inclusiv in legatura cu aceste aspecte cheie. In consecinta, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor proiectate sa raspunda la evaluarea noastra cu privire la riscul de erori semnificative in cadrul situatiilor financiare. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare anexate.

Aspect cheie de audit

Ajustari pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei

Identificarea de catre conducere a indicatiilor de depreciere si determinarea ajustarilor pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei este un proces complex ce implica estimari si utilizarea rationamentului profesional. O astfel de analiza este realizata in mod inherent in conditii de incertitudine implicand evaluarea unei multitudini de elemente, respectiv utilizarea de ipoteze, inclusiv cu privire la situatia financiara a contrapartidei, fluxurile asteptate de numerar ale debitorilor precum si intrarile nete de numerar asteptate din potentiala vanzare a garantiilor.

O atentie deosebita este acordata aspectelor noi sau care au avut o evolutie importanta pe parcursul anului 2016, asa cum sunt Legea nr. 77/2016 privind darea in plata si vanzarea unor portofolii semnificative de credite.

Utilizarea de tehnici de modelare si ipoteze diferite ar putea conduce la diferente semnificative in estimarea ajustarilor pentru deprecierea creditelor. Notele 2.2, 2.3, 22, 38 si 39 la situatiile financiare prezinta mai multe informatii in legatura cu estimarea ajustarilor pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei.

Datorita ponderii semnificative a creditelor si avansurilor acordate clientelei (reprezentand 47,8% din totalul activelor consolidate si 48,6% din totalul activelor la nivel individual) si a incertitudinilor implicate de procesul de estimare, consideram ca acesta este un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, analiza metodologiei Bancii cu privire la identificarea indicatiilor de depreciere, evaluarea ajustarilor specifice de depreciere, respectiv a ajustarilor colective pentru depreciere. Am evaluat eficacitatea proiectaril si operaril controalelor interne privitoare la monitorizarea creditelor si la determinarea ajustarilor de depreciere, inclusiv calitatea datelor si a sistemelor relevante.

Building a better
working world

In legatura cu ajustarile pentru deprecierea creditelor evaluate la nivel individual, analiza noastră s-a concentrat pe expunerile clientele corporate cu cel mai mare potential de impact asupra situațiilor financiare și a luat în considerare ipotezele cheie ce stau la baza identificării și quantificării deprecierii creditelor, cum sunt fluxurile de numerar asteptate ale debitorilor, valoarea realizabilă a garanțiilor și estimarea recuperărilor ulterioare evenimentului de pierdere. Am implicat specialistii nostri în evaluare, acolo unde a fost cazul, pentru a ne acorda suportul necesar în efectuarea procedurilor de audit.

In legatura cu ajustarile pentru deprecierea creditelor evaluate la nivel colectiv, am analizat metodologia Bancii, ipotezele și parametrii utilizati și documentatia de validare a modelelor, unde a fost cazul.

Am evaluat, de asemenea dacă informațiile prezentate în situațiile financiare privind riscul de credit sunt adecvate.

Aspect cheie de audit

Provizioane pentru litigii și alte riscuri și cheltuieli

Procesul de constituire a provizioanelor implica estimari care presupun un nivel ridicat de rationament profesional, existand astfel riscul inherent ca valoarea provizioanelor să difere semnificativ de pierderile efectiv realizate ulterior datei raportării. Banca constituie provizioane pentru litigii și alte riscuri, notele 2.3, 30 și 44 la situațiile financiare prezentând mai multe informații privind estimarea acestora. Principalele aspecte care au implicat exercitarea rationamentului profesional de către conducere sunt litigiile privind protecția consumatorilor, controlul Curtii de Conturi în legătura cu BCR Banca pentru Locuințe și litigii aferent rezultatelor inspectiei autoritatilor fiscale în curs.

Provizioanele pentru litigii și alte riscuri sunt importante pentru auditul nostru deoarece procesul de determinare a acestor provizioane este unul complex și implica un nivel ridicat de rationament profesional.

Modul în care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile de audit efectuate au inclus, printre altele, o evaluare a guvernantei Bancii în aceasta privința, a proceselor și controalelor interne legate de constituirea provizioanelor, precum și a ipotezelor conducerii, având în vedere explicațiile și documentatia furnizată de către conducere și consilierei juridice pentru constituirea provizioanelor semnificative.

Am obținut scrisori de confirmare de la avocații externi și am comparat opinia acestora cu ipotezele și evaluarea conducerii privitoare la impactul și informațiile de furnizat în situațiile financiare aferente litigiilor semnificative.

Evaluarea noastră s-a concentrat pe aspectele semnificative, mai ales cele noi sau care au avut evoluții notabile pe parcursul anului 2016, așa cum sunt litigiile legate de protecția consumatorilor, controlul Curtii de Conturi în legătura cu BCR Banca pentru Locuințe și litigii

Building a better
working world

aférent și rezultatele inspectiei autoritatilor fiscale in curs. Expertii nostri juridici și fiscali au fost implicați în analizarea și coroborarea ipotezelor folosite în determinarea nivelului provizioanelor și a datoriilor contingente, având în vedere cerințele legale relevante.

Am evaluat, de asemenea, adevararea informațiilor furnizate de Banca în situațiile financiare cu privire la provizioanele pentru litigii și alte riscuri.

Aspect cheie de audit

Tehnologia informatiei (IT) si sistemele relevante pentru raportarea financiara

O parte semnificativa a operatiunilor Bancii și a procesului de raportare financiara se bazeaza pe sistemele IT care implica procese automate și respectiv controale privitoare la colectarea, stocarea și procesarea informațiilor. O parte importantă a acestui sistem de control intern implica existenta unor procese și controale privind accesul utilizatorilor și managementul schimbarii, respectiv asigurarea conformarii cu acestea. Astfel de controale au o importanta deosebita, deoarece ele asigura ca accesul și modificarea datelor din sistemele IT se efectueaza doar de catre persoane autorizate, intr-o maniera adevarata.

Mediul IT al Bancii este complex, cu un numar semnificativ de sisteme interconectate și baze de date. Dat fiind nivelul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiara și a complexitatii mediului IT al Bancii, o mare parte a procedurilor de audit a fost concentrata in aceasta arie. Avand in vedere cele mentionate consideram ca aceasta arie reprezinta un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Ne-am concentrat procedurile de audit pe acele sisteme și controale IT care sunt semnificative pentru raportarea financiara. Avand in vedere faptul ca procedurile efectuate asupra sistemelor IT presupun expertiza specifica, am implicat in efectuarea procedurilor de audit specialistii nostri in IT.

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, intelegerarea și evaluarea mediului de control IT in ansamblu și a controalelor existente, inclusiv a celor care se referă la accesul la sisteme și date, precum și la modificarea de sisteme IT. Am particularizat abordarea de audit in functie de semnificatia financiara a sistemului și de existenta de proceduri automate care sunt derulate de respectivul sistem.

Ca parte a procedurilor de audit am testat eficacitatea operarii controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina daca doar utilizatorii desemnati au posibilitatea de a crea, modifica sau sterge conturi de utilizatori pentru aplicatiile relevante. Am testat de asemenea eficacitatea operarii controalelor legate de dezvoltarea și modificarea aplicatiilor pentru a determina daca acestea sunt autorizate, testate și implementate in mod corespunzator. In plus, am evaluat și testat eficacitatea proiectarii și operarii controalelor incorporate in aplicatii si a celor dependente de sisteme IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

Aspect cheie de audit

Recunoasterea creantelor privind impozitul amanat

Creantele privind impozitul amanat reprezinta un element semnificativ din situatia pozitiei financiare incluse in situatiile financiare ale Bancii si se refera atat la pierderi fiscale reportate cat si la diferente temporare, inclusiv diferente temporare rezultate din deprecierea investitiilor in filiale.

Este necesar rationamentul conducerii Bancii pentru a estima daca exista suficiente profituri impozabile sau diferente temporare impozabile in baza carora sa poata fi utilizata diferenta temporara deductibila la momentul reluarii acesteia, respectiv daca este probabil ca vor exista suficiente profituri impozabile fata de care sa poata fi utilizata pierderea reportata sau creditul fiscal inainte de expirarea acestora.

Tinand cont de gradul ridicat de incertitudine implicat de o asemenea estimare si suma semnificativa a creantelor privind impozitul amanat la 31 decembrie 2016, in special in contextul inspectiei in curs a autoritatilor fiscale, am considerat creantele privind impozitul amanat ca fiind un aspect cheie de audit. Notele 2.2, 2.3, 12 si 26 prezinta informatii referitoare la creantele privind impozitul amanat.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit s-au concentrat pe analiza judecatilor cheie facute de conducerea Bancii pentru estimarea recuperabilitatii createlor, cum ar fi previziunile care stau la baza recunoasterii activului, inclusiv momentele de expirare ale pierderii fiscale reportate. Am evaluat consistenta acestor previziuni cu planul de afaceri al conducerii utilizat in administrarea si monitorizarea performantei Bancii. Expertii nostri fiscali au fost implicați atunci cand a fost cazul, in procedurile de audit efectuate pentru impozitul curent si am considerat toate concluziile relevante in evaluarea previziunilor privind profiturile impozabile.

In plus, am verificat daca prezentarea informatiilor legate de creantele privind impozitul amanat sunt adecate

Alte informatii

Alte informatii includ Raportul Administratorilor si Raportul Consolidat al Administratorilor, dar nu includ situatiile financiare si raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabila pentru alte informatii.

Opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare nu acopera alte informatii si nu exprimam nicio forma de concluzie de asigurare asupra acestora.

In legatura cu auditul efectuat de noi asupra situatiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a căuta alte informații și, facând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfasurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

Responsabilitatea conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare în conformitate cu Ordinul Bancii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, cu modificările și clarificările ulterioare, și pentru acel control intern pe care conduceră îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de frauda, fie de eroare.

La întocmirea situațiilor financiare, conduceră este responsabilă să evaluateze abilitatea Bancii de a-și desfasura activitatea conform principiului continuității activității și să prezinte, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și folosirea principiului continuității activității, mai puțin în cazul în care conduceră intenționează să lichideze Banca sau să înceapă activitatea sau nu are nicio alternativă reală decât să procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiară a Bancii.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situațiilor financiare

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, luate în ansamblu, nu contin denaturări semnificative cauzate de eroare sau frauda și de a emite un raport de audit care să includă opiniile noastre. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, însă nu este o garanție că un audit desfasurat în conformitate cu standardele ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de frauda, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, atât la nivel individual sau luate în ansamblu, vor influenta decizii economice ale utilizatorilor luate în bază acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentionem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

- Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adekvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adekvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Bancii.
- Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- Concluzionam asupra caracterului adecat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii, si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoieri semnificative privind capacitatea Bancii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca Banca sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.
- Obtinem suficiente probe de audit adekvate cu privire la informatiile financiare ale entitatilor sau activitatilor din cadrul Grupului (Banca si subsidiarele sale) pentru a exprima o opinie asupra situatiilor financiare consolidate. Suntem responsabili pentru indrumarea, supravegherea si efectuarea auditului la nivelul grupului. Suntem singurii responsabili pentru opinia noastra de audit.

Comunicam persoanelor responsabile cu guveranta, printre alte aspecte, obiectivele planificate si programarea in timp a auditului, precum si constatarile semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentam persoanelor responsabile cu guveranta o declaratie cu privire la conformitatea noastra cu cerintele etice privind independenta si le comunicam toate relatiile si

alte aspecte care pot fi considerate, in mod rezonabil, ca ar putea sa ne afecteze independenta si, unde este cazul, masurile de siguranta aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanta in cadrul auditului asupra situatiilor financiare din perioada curenta si, prin urmare, reprezinta aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte in raportul nostru de audit, cu exceptia cazului in care legislatia sau reglementarile impiedica prezentarea publica a aspectului respectiv sau a cazului in care, in circumstante extrem de rare, determinam ca un aspect nu ar trebui comunicat in raportul nostru deoarece se preconizeaza in mod rezonabil ca efectele negative ale acestei comunicari depasesc beneficiile interesului public al comunicarii respectivului aspect.

Raport asupra altor cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descipte in sectiunea „Alte informatii”, referitor la Raportul Administratorilor si Raportul Consolidat al Administratorilor, noi am citit Raportul Administratorilor si Raportul Consolidat al Administratorilor si reportam urmatoarele:

- a) in Raportul Administratorilor si Raportul Consolidat al Administratorilor nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare la data de 31 decembrie 2016, atasate;
- b) Raportul Administratorilor si Raportul Consolidat al Administratorilor includ, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabili conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, cu modificarile si clarificarile ulterioare, Anexa 1, punctele 11-14 si punctul 37.

Building a better
working world

c) pe baza cunoștințelor noastre și a intelegerii dobândite în cursul auditului situațiilor financiare întocmite la data de 31 decembrie 2016 cu privire la Banca și la mediul acestuia, nu am identificat informații eronate semnificative prezентate în Raportul Administratorilor și Raportul Consolidat al Administratorilor.

In numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Cu nr. 77/15 august 2001

Gherghescu

Gelu Gherghescu

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Bucuresti, Romania

Cu nr. 1449/9 septembrie 2002

23 martie 2017

SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL

Consolidat si Banca pentru anul incheiat la 31 decembrie 2016

CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE

	Note	Grup	Banca	
Mii RON			31.12.2015	31.12.2016
Venituri nete din dobanză	3	1.992.595	1.786.695	1.925.963
Venituri nete din spese si comisioane	4	725.181	708.932	695.461
Venituri din dividende	5	5.732	2.878	31.295
Rezultatul net din tranzactionare si evaluare la valoarea justă	6	308.413	314.317	303.988
Rezultatul net din investitii in entitati asociate	23	2.749	1.795	-
Venituri din investitii imobiliare si leasing operational	7	40.258	53.549	1.406
Cantitati cu personalul	8	(716.721)	(729.874)	(648.327)
Alte cheltuieli administrative	8	(625.077)	(671.594)	(762.830)
Depreciere si amortizare	8	(171.637)	(169.029)	(119.687)
Castiguri sau (pierderi) aferente activelor si datorilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere - net	9	5.005	111.747	(10)
(Deprecierea)/anularea depreciarii activelor financiare neevaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	10	72.903	279.990	58.300
Alte rezultate operationale	11	(627.352)	(518.915)	(429.876)
Profit inainte de impozitare din operatiunile continue		1.012.049	1.170.491	1.055.703
Impozit pe profit	12	(90.027)	(130.428)	(92.276)
PROFIT NET		922.022	1.040.063	963.427
Atributii actionarilor care nu controleaza		3.072	(1.783)	-
Atributii actionarilor societatii mame		918.950	1.041.846	-

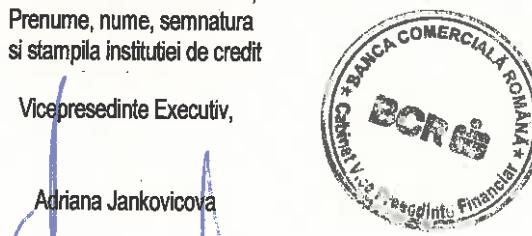
SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL

		Grup	Banca	
Mii RON			2015	2016
Rezultatul net al perioadei		922.022	1.040.063	963.427
Alte elemente ale rezultatului global				
Elemente ce nu pot fi reclasificate in profit sau pierdere				
Reevaluarea castigurilor (pierderilor) privind beneficiul determinat		(416)	(655)	(427)
Impozit amanat aferent elementelor ce nu pot fi reclasificate		19	105	68
Total		(397)	(550)	(359)
Elemente ce pot fi reclasificate in profit sau pierdere				
Reserva aferenta activelor disponibile pentru vanzare		72.511	(133.729)	84.605
Castig (Pierdere) in perioada		77.578	(21.982)	84.657
Reclasificari in profit sau pierdere		(5.067)	(111.747)	(52)
Reserva din acoperirea fluxurilor de tranzacție		(2.417)	-	(2.417)
Reclasificari in profit sau pierdere		(2.417)	-	(2.417)
Reserva de translatie		(9.880)	1.460	-
Impozit amanat aferent elementelor ce pot fi reclasificate		(11.197)	21.288	(13.150)
Total		49.017	(110.981)	89.038
Total alte elemente ale rezultatului global		48.620	(111.531)	88.679
Total elemente ale rezultatului global		970.642	938.532	1.032.106
Total elemente ale rezultatului global atribuiti intereselor care nu controleaza		1.717	(4.825)	-
Total elemente ale rezultatului global atribuiti banilor mamei		968.925	933.457	-

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume, semnatura
si stampila institutiei de credit

Vicepresedinte Executiv,

Adriana Jankovicova

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume si semnatura

Director Executiv, Directia Contabilitate,

Adina Georgiana Cotiga

SITUATIA POZITIEI FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

SITUATIA POZITIEI FINANCIARE

Mii RON	Note	Grup	Banca	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
ACTIVE							
Numerar si plasamente							
Active financiare - detinute pentru tranzactionare	14	9.441.833	11.911.895	9.255.487	11.648.878		
Instrumente financiare derivate	15	248.108	633.199	248.108	633.199		
Alte active detinute pentru tranzactionare	16	78.814	73.486	78.814	73.486		
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	17	169.294	559.713	169.294	559.713		
Active financiare disponibile în vederea vânzării	18	22.246	15.319	22.246	15.319		
Active financiare pastrate pana la scadenta	19	7.203.260	5.574.087	6.256.238	4.845.303		
Creante asupra institutiilor de credit	21	10.154.420	13.904.201	8.818.660	12.386.197		
Credite si avansuri acordate clienteliei	22	204.403	552.830	184.631	651.414		
Imobilizari corporale	24	32.450.757	32.291.134	32.548.724	31.162.509		
Investitii imobiliare	24	1.098.757	1.472.604	235.921	1.158.548		
Imobilizari necorporale	24	486	422	-	-		
Investitii in entitati asociate	25	234.265	289.304	224.239	280.699		
Creante din impozit curent	26	16.193	16.568	7.509	7.509		
Creante din impozit amanat	26	133.192	162.480	131.826	159.029		
Active imobilizate si grupuri destinate cedarii, clasificate drept detinute in vedere vanzarii	27	426.363	322.508	398.530	310.554		
Alte active	28	301.900	2.292	38.037	2.292		
TOTAL ACTIVE		62.360.016	67.514.573	59.460.913	64.068.225		
DATORII							
Datorii financiare detinute in vedere tranzacționerii		35.102	38.391	35.102	38.391		
Instrumente financiare derivate		35.102	38.391	35.102	38.391		
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	29	55.321.688	59.236.059	52.241.984	55.825.328		
Depozite de la institutiile bancare		11.247.223	9.654.673	10.837.456	9.125.095		
Depozite de la clienti		42.626.022	48.235.198	39.973.916	45.354.909		
Titluri de datorie emise		912.236	637.192	912.236	637.192		
Alte datorii financiare		536.207	708.996	518.376	708.132		
Proviziuni	30	812.717	1.104.102	795.869	1.069.547		
Datorii din impozit curent	26	1.350	1.262	-	-		
Datorii din impozit amanat	26	6.282	3.966	-	-		
Alte datorii	31	307.592	328.404	244.969	242.726		
TOTAL CAPITALURI PROPRIII		5.875.285	6.804.389	6.142.989	6.892.233		
Atribuibile intereselor care nu controleaza		31.282	25.397	-	-		
Atribuibile actionarilor societatii mama		5.844.003	6.778.992	-	-		
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRIII		62.360.016	67.514.573	59.460.913	64.068.225		

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume, semnatura
si stampila institutiei de credit

Vicepresedinte Executiv,

Adriana Jankovicova

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume si semnatura

Director Executiv, Directia Contabilitate

Adina Georgiana Cotiga

SITUATIA MODIFICARILOR IN CAPITALURILE PROPRII

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie

SITUAȚIA MODIFICARILOR ÎN CAPITALURILE PROPRIE

TITANIC: THE FINAL JOURNEY 19

SITUATIA FLUXURILOR DE TREZORERIE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016
SITUATIA FLUXURILOR DE TREZORERIE

Mii RON	Note	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
Rezultatul net al perioadei		922.022	1.040.063	863.427	886.086
Ajustari nemonetare aferente elementelor din castiguri/pierderi nete ale anului					
Depreciere, amortizare, depreciere sau reversarea deprecieri, reevaluarea activelor	8	171.637	169.029	119.667	105.780
Alocari si reversari pentru deprecierea creditelor	10	433.521	562.306	371.458	497.728
Castiguri/(Pierderi) din vanzarea activelor		9.094	(1.676)	2.652	2.079
Alte provizioane	31	463.641	290.730	451.595	273.284
Deprecierea filialelor	11	-	-	(144.834)	45.856
Alte ajustari		134.871	94.581	120.909	101.538
Modificarea activelor si datorilor din activitatea de exploatare dupa ajustarile elementelor nemonetare					
Active financiare definite pentru tranzactionare		122.721	(385.091)	122.721	(385.091)
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere		2.341	6.927	2.341	6.927
Active financiare disponibile în vederea vanzării		524.312	1.495.444	463.790	1.295.194
Creante asupra institutiilor de credit		320.878	(348.427)	296.035	(466.783)
Credite si avansuri acordate clientilor		(318.212)	(402.683)	17.091	113.420
Alte active din activitatea de exploatare		(72.158)	56.104	(49.779)	53.006
Datorii financiare definiti in vederea tranzactionarii		(35.025)	3.289	(35.025)	3.289
Datorii financiare evaluate la cost amortizat		22.267	4.337.147	(365.848)	4.023.273
Depozite de la institutiile bancare		(2.811.254)	(1.468.264)	(2.894.029)	(1.586.075)
Depozite de la clienti		2.703.393	5.630.622	2.433.774	5.368.205
Alte datorii financiare		130.128	172.789	94.407	241.143
Derivative- contabilitate de acoperire		(554.005)	-	(554.005)	-
Alte datorii din activitatea de exploatare		126.012	4.975	157.999	(2.153)
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		2.273.917	6.924.718	1.840.194	6.553.433
Castiguri/(Pierderi) din vanzarea activelor					
Active financiare pastrate pana la scadenta		2.330.456	2.036.760	1.835.354	1.708.200
Imobilizari corporale, necorporale si investitii imobiliare		10.293	17.507	5.872	4.729
Achizitii de					
Active financiare pastrate pana la scadenta		(2.897.218)	(5.768.416)	(2.263.480)	(5.258.582)
Imobilizari corporale, necorporale si investitii imobiliare		(240.677)	(339.177)	(156.286)	(213.059)
Fluxuri de numerar din activitatea de investitii		(797.146)	(4.053.326)	(578.540)	(3.758.712)
Dividende platite intereselor care nu controleaza		(5.496)	-	-	-
Tituri de datorie emise		(131.972)	(275.044)	(131.972)	(275.044)
Alte activitati de finantare		(132.637)	(128.286)	(132.636)	(128.286)
Fluxuri de numerar din activitatii de finantare		(270.105)	(401.330)	(264.608)	(401.330)
Numerar si echivalente de numerar la inceputul perioadei		8.235.167	9.441.833	8.158.441	9.255.487
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		2.273.917	6.924.718	1.940.194	6.553.433
Fluxuri de numerar din activitatea de investitii		(797.146)	(4.053.326)	(578.540)	(3.758.712)
Fluxuri de numerar din activitatii de finantare		(270.105)	(401.330)	(264.608)	(401.330)
Numerar si echivalente de numerar la sfarsitul perioadei	14	9.441.833	11.911.885	9.255.487	11.648.878
Fluxuri de numerar aferente taxelor, dobanzilor si dividendelor					
Plati ale impozitului pe venit (incluse in fluxurile de numerar din activitatea de exploatare)		(53.367)	(36.846)	(42.784)	(28.317)
Dobanda incasata		2.899.275	2.370.658	2.712.180	2.260.290
Dobanda platita		(850.903)	(554.925)	(743.050)	(520.506)
Dividende incasate		5.732	2.878	31.295	5.004

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

1. INFORMATII DESPRE BANCA SI GRUP

Banca Comerciala Romana S.A. ("Banca" sau "BCR") impreuna cu filialele sale ("Grupul") furnizeaza servicii pentru persoanele fizice, servicii pentru persoanele juridice si servicii de investitii bancare cu precadere in Romania. Ca urmare a procesului de privatizare, organizat de guvernul Romaniei, Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG („Erste Bank“) a achizitionat 61,88% din capitalul social al Bancii ca urmare a acordului de cumparare de actiuni din data de 21 decembrie 2005. Pana la 31 decembrie 2015, Erste Bank a mai achizitionat 31,70% din capitalul social ai altor actionari ai Bancii, totalizand 93,5783%. Erste Group Bank AG este detinatorul final al Grupului.

La 31 decembrie 2016, fundatia DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Privatstiftung (denumit in continuare "Privatstiftung") detine 29,26% din Erste Grup Bank AG. Privatstiftung define direct 9,91%. Participatia indirecta a Privatstiftung este de 9,43%, din care 5,25% din actiunile detinute de Sparkassen Beteiligungs GmbH&CoKG, afiliata a Privatstiftung; 1,10% din actiuni detinute de banchi de economii din Austria, care actioneaza impreuna cu Privatstiftung si alte societati afiliate Erste Group in conformitate cu Haftungsverbund; si 3,08% detinute de alte consoritii membre. 9,92% detinut in Erste Group Bank AG este controlat de Privatstiftung pe baza intelegerii de sindicalizare cu Caixabank SA.

Grupul ofera servicii bancare zilnice precum si alte servicii financiare institutiilor guvernamentale, clientilor societatii comerciale si persoanelor fizice care isi desfasoara activitatea in Romania si in strainatate. Aceste servicii includ: deschiderea de conturi, plati interne si internationale, tranzactii valutare, finantarea capitalului circulant, imprumuturi pe termen mediu si lung, credite pentru persoane fizice, finantarea micro intreprinderilor si intreprinderilor mici, garantii bancare, acreditive, iar prin intermediul subsidiarelor si leasing, brokeraj, servicii de consultanta financiara si gestionarea activelor.

Banca Comerciala Romana S.A. este inregistrata si are sediul in Romania. Sediul sau social se afla in Bulevardul Regina Elisabeta nr. 5, Bucuresti, Romania.

Situatiile financiare consolidate pentru anul incheiat la 31 decembrie 2016 au fost autorizate pentru a fi emise in conformitate cu o hotarare a Comitetului Executiv la data de 13 martie 2017.

2. POLITICI CONTABILE

Politicile contabile se aplică atât situatiilor financiare consolidate ("Grup") cât și situatiilor financiare separate ale Bancii, cu excepția contabilizării participatiilor în filiale în situatiile financiare ale Bancii.

2.1 Bazele intocmirii

Situatiile financiare consolidate au fost intocmite pe baza costului istoric modificat pentru a include ajustările de inflație conform Standardului Internațional de Contabilitate (IAS) 29 "Raportarea financiară în economii hiperinflaționiste" până la 31 decembrie 2003, cu excepția investițiilor disponibile pentru vânzare, activelor financiare detinute pentru tranzacționare, instrumentelor financiare derivate și activelor financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere, care sunt evaluate la valoarea justă.

Banca și filialele sale care sunt înregistrate în Romania își pastrează registrele contabile și își intocmesc situațiile financiare statutare în conformitate cu reglementările contabile românești iar în cazul Bancii și a subsidiarelor „BCR Leasing IFN SA” și „BCR Banca pentru Locuințe” și în conformitate cu reglementările bancare românești. Filialele străine își pastrează registrele contabile și își intocmesc situațiile financiare statutare în moneda locală și în conformitate cu regulamentele țărilor în care operează.

Situatiile financiare consolidate au fost intocmite în conformitate cu IFRS astă cum au fost adoptate de către Uniunea Europeană și au fost folosite pentru consolidare politici contabile armonizate la nivelul grupului.

Situatiile financiare consolidate sunt prezentate în lei românești ("RON") și toate valorile sunt rotunjite până la cea mai apropiată mie RON cu excepția cazurilor în care se specifică altfel. Tabelele incluse în aceste situații financiare pot conține diferențe din rotunjirea cifrelor. Situațiile financiare consolidate au fost intocmite pe baza continuității activității.

Grupul își prezintă elementele din situația poziției financiare în ordinea lichidității. O analiză referitoare la recuperările sau decontările efectuate într-o perioadă de 12 luni după data situației poziției financiare (curente) și mai mare de 12 luni după data situației poziției financiare (pe termen lung) sunt prezentate în Notă 45.

Banca are următoarele filiale consolidate în situațiile financiare ale Grupului la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015:

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Numele companiei	Tara inregistrarii	Profilul	Structura actionariului	
			2015	2016
BCR Chisinau SA	Moldova	Banca	100,00%	100,00%
Financiara SA (Ilichidata)	Romania	Servicii financiare	97,46%	0,00%
BCR Leasing IFN SA	Romania	Leasing financiar	99,97%	99,97%
Bucharest Financial Plaza SRL*	Romania	Imobiliare	99,99%	0,00%
BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA	Romania	Fond de pensii	99,98%	99,98%
BCR Banca pentru Locuinte SA	Romania	Banca	80,00%	80,00%
Supor Colect SRL	Romania	Recuperari creante	100,00%	99,99%
CIT One SRL	Romania	Transport numerar	99,99%	99,99%
BCR Real Estate Management SRL*	Romania	Imobiliare	99,99%	0,00%
BCR Fleet Management SRL**	Romania	Leasing operational	99,97%	99,97%
BCR Payments SPV	Romania	Procesare platii	99,99%	99,99%

* Compania a fost absorbita de BCR la 31.12.2016

** Compania este detinuta indirect de BCR prin BCR Leasing SA

(1) Impactul inflatiei

Romania a fost o economie hiperinflationista pana la 1 iulie 2004, cand a fost declarat oficial ca a incetat sa mai fie hiperinflationista in scopul raportarilor IFRS. Situatiiile financiare ale Grupului si Bancii au fost retrataste pentru a tine cont de efectele inflatiei pana la 31 decembrie 2003, in conformitate cu prevederile IAS 29. Pe scurt, IAS 29 cere ca situatiile financiare pregatite pe baza principiului costului istoric sa fie reevaluate in functie de unitatea de masura in vigoare la data bilantului iar toate profiturile si pierderile din pozitia monetara neta sa fie incluse in profit sau pierdere si prezentate separat.

(2) Declaratie de conformitate

Situatiile financiare consolidate si individuale ale Grupului respectiv ale bancii au fost intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS) si interpretarile lor adoptate de Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate (IASB), asa cum au fost adoptate de Uniunea Europeana.

(3) Bazele consolidarii

Situatiile financiare consolidate cuprind situatiile financiare ale Bancii la data de si pentru anul incheiat la 31 decembrie a fiecarui an. Situatiiile financiare ale filialelor au fost pregatite pentru aceeasi perioada de raportare ca a Bancii, folosind aceleasi politici contabile. Banca inregistreaza in situatiile individuale participatiile in filiale separate, la cost.

Banca prezinta investitiile in filiale in situatiile individuale ca „Alte active”.

Toate soldurile intre societatile din Grup, tranzactiile, veniturile si cheltuielile, pierderile si castigurile rezultante din tranzactiile intre societatile din Grup sunt eliminate in totalitate. Filialele sunt consolidate in totalitate de la data in care controlul este transferat Bancii. Controlul este obtinut atunci cand Grupul are expunere sau are drepturi la castiguri variabile rezultante din implicarea ca investitor si are abilitatea de a influenta aceste castiguri prin puterea sa asupra investitiei. Rezultatele filialelor achizitionate sau vandute pe parcursul anului sunt incluse in contul de profit sau pierdere consolidat de la data achizitiei sau pana la data vanzarii, dupa caz.

(4) Investitiii in entitati asociate

O entitate asociata este o entitate asupra careia Grupul exercita o influenta semnificativa. Influenta semnificativa este capacitatea de a participa la decizii privind politicele financiare si de exploatare ale entitatii in care s-a investit, dar care nu detine controlul asupra acestora.

Consideratiile facute pentru a determina o influenta semnificativa sunt similare cu cele necesare pentru a stabili controlul asupra filialelor.

Investitiile Grupului in entitatile asociate sunt contabilizate prin metoda punerii in echivalenta. Investitiile Bancii in entitatile asociate ale acestora sunt contabilizate la cost in situatiile financiare individuale.

In conformitate cu metoda punerii in echivalenta, investitia intr-o entitate asociata este initial recunoscuta la cost. Valoarea contabila a investitiei este ajustata pentru a recunoaste modificarile cotei Grupului, din activele nete ale entitatii asociate de la data achizitiei. Fondul comercial aferent entitatii asociate este inclus in valoarea contabila a investiei si nu este nici amortizat nici testat pentru depreciere in mod individual.

Contul de profit sau pierdere reflecta cota-parte a Grupului din rezultatele operatiunilor entitatii asociate. Orice modificare in alte elemente ale rezultatului global ale acestor entitati in care s-a investit este prezentata ca parte a altor elemente ale rezultatului global ale Grupului. In plus, atunci cand a existat o modificare recunoscuta direct in capitalurile proprii ale entitatii asociate, Grupul recunoaste cota sa din orice modificare, dupa caz, in situatia modificarilor capitalurilor proprii. Castigurile si pierderile nerealizate rezultante din tranzactiile intre Grup si entitati asociate

sunt eliminate in masura investitiilor in entitati asociate.

Situatiile financiare ale entitatii asociate sunt intocmite pentru aceeasi perioada de raportare a Grupului. In anumite conditii, sunt facute ajustari pentru a aduce politicile contabile in conformitate cu cele ale Grupului.

Dupa aplicarea metodei punerii in echivalenta, Grupul stabileste daca este necesar sa se recunoasca o pierdere din depreciere privind investitiile sale in entitatii asociate. La fiecare data de raportare, Grupul stabileste daca exista dovezi obiective ca investitia in entitati asociate sa fie depreciata. Daca exista astfel de dovezi, Grupul calculeaza valoarea depreciarii ca diferența dintre valoarea recuperabila a entitatii asociate si valoarea contabila, apoi recunoaste pierderea ca si "Cota de profit a unei entitati asociate" in contul de profit sau pierdere.

Pana la pierderea influentei semnificative asupra entitatii asociate, Grupul masoara si recunoaste orice investitie la valoarea sa justa. Orice diferența dintre valoarea contabila a entitatii asociate pana la pierderea influentei semnificative si valoarea justa a investitiei precum si incasarile din vanzare este recunoscuta in contul de profit sau pierdere.

2.2 Rationamente si estimari contabile semnificative

In procesul de implementare a politicilor contabile ale Grupului, conducerea s-a folosit de rationamentele sale si a facut estimari in ceea ce priveste determinarea valorilor recunoscute in situatiile financiare. Utilizari semnificative ale rationamentelor si estimarilor sunt detaliate mai jos:

(1) Valoarea justa a instrumentelor financiare

Acolo unde valorile juste ale activelor financiare si datorilor financiare inregistrate in bilant nu pot fi obtinute de pe piatile active, ele sunt determinate utilizand o gama variata de tehnici de evaluare care includ utilizarea modelelor matematice. Valorile introduse in aceste modele sunt luate de pe piatile existente atunci cand este posibil, dar atunci cand acest lucru nu este posibil, este nevoie de un anume tip de rationament pentru a stabili valorile juste. Prezentarile referitoare la modelele de evaluare, ierarhia valorii juste si valoarea justa a instrumentelor financiare sunt descrise in nota 40 „Valoarea justa a instrumentelor financiare”.

(2) Pierderi din deprecierele creditelor si avansurilor

Grupul isi analizeaza creditele si avansurile semnificative la fiecare data a bilantului pentru a evalua daca o ajustare pentru depreciere ar trebui inregistrat in situatia rezultatului global. Mai exact, rationamentele conducerii sunt necesare pentru a se estima momentul si valoarea fluxurilor de numerar viitoare, pentru a se determina valoarea ajustarii necesare. In estimarea acestor fluxuri de numerar Grupul face estimari cu privire la situatia financiara a imprumutatului si valoarea realizabila a garantilor. Astfel de estimari sunt bazate pe ipoteze privind un numar de factori iar rezultatele reale pot fi diferite, determinand in final schimbari viitoare ale ajustarii.

Creditele si avansurile acordate care au fost analizate individual si care nu au fost identificate ca fiind depreciate si toate creditele care nu sunt semnificative individual sunt evaluate colectiv, in grupuri de creante avand caracteristici similare de risc, pentru a determina daca este necesar a se constitui o ajustare de depreciere din cauza unor evenimente care au generat pierderi evaluate in mod obiectiv, dar ale caror efecte nu sunt inca evidente. Analiza colectiva ia in considerare date aferente portofolului de credite (ex. calitatea creditelor, nivelul intarzierilor, utilizarea creditelor, gradul de acoperire cu garantii etc.), gradul de concentrare a riscurilor si date macro-economice.

Pierderile din deprecierea creditelor sunt prezentate in detaliu in Nota 39.5.

(3) Deprecierea investitiilor financiare disponibile pentru vanzare

Grupul considera ca investitiile financiare disponibile pentru vanzare sunt depreciate atunci cand exista o scadere semnificativa sau prelungita a valoii juste sub cost sau acolo unde exista dovezi obiective ale existentei depreciarii. Determinarea a ceea ce este „semnificativ” sau „prelungit” necesita utilizarea rationamentului profesional. Grupul intelege prin „semnificativ” 20% si prin „prelungit” o perioada mai mare de un an. Pe langa acestea, Grupul evalueaza alti factori precum volatilitatea pretului actiunii.

(4) Creante din impozit amanat

Creantele din impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate pierderile fiscale neutilitate si diferențele temporare deductibile in masura in care este probabil ca vor fi disponibile suficiente profituri impozabile pentru care pierderile fiscale pot fi utilizate. Sunt necesare rationamente importante ale conducerii pentru a determina valoarea creantelor din impozit amanat care poate fi recunoscuta, pe baza momentului probabil si nivelului profitului impozabil viitor impreuna cu strategiile viitoare de planificare a impozitelor. Conform cu bugetele aprobate pe cinci ani, conducerea estimeaza ca in viitor vor fi suficiente profituri taxabile pentru a acoperi pierderea fiscala cumulata pentru care s-au calculat creante din impozit amanat. Prezentari referitoare la impozitul amanat sunt in Notele 12 si 26.

(5) Beneficii acordate in momentul pensionarii

Costul beneficiului determinat constand intr-o plata unica de pana la patru salarii lunare brute la data pensionarii pentru limita de varsta este determinat utilizand evaluarea actuariala. Evaluarea actuariala implica ipoteze legate de ratele de actualizare, rata prognozata de rentabilitate a activelor, viitoarele mariri de salarii si rata mortalitatii. Datorita termenului lung al acestor planuri, astfel de estimari sunt expuse incertitudinilor. A se vedea Nota 30 pentru ipotezele utilizate.

2.3 Principalele politici contabile

Principalele politici contabile aplicate la intocmirea situatiilor financiare ale Bancii si Grupului sunt prezentate mai jos:

(1) Conversii valutare

Situatiile financiare consolidate sunt prezentate in RON, care este moneda functionala si de prezentare a Bancii. Fiecare entitate a Grupului isi determina propria moneda functionala si elementele incluse in situatiile financiare ale fiecarei entitati sunt masurate utilizand aceeasi moneda functionala.

(i) Tranzactii si solduri

Tranzactiile in valuta sunt initial inregistrate in moneda functionala folosind rata de schimb la data tranzactiei.

Activele si datorile monetare denumite in valuta sunt transformate utilizand rata de schimb a monedei functionale valabila la data situatiei pozitiei financiare. Toate diferențele sunt inregistrate in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoarea justa”.

Elementele nemonetare care sunt masurate la costul istoric in valuta sunt transformate utilizand ratele de schimb la datele tranzactiilor initiale. Elementele nemonetare masurate la valoarea justa in valuta sunt transformate utilizand rata de schimb valabila la data la care a fost determinata valoarea justa.

(ii) Societatile Grupului

La data de raportare, activele si datorile filialelor din strainatate sunt transformate in moneda de prezentare a Bancii (RON) la rata de schimb a Bancii Central Europene (ECB) valabila la data situatiei pozitiei financiare, iar informatiile din situatia rezultatului global sunt transformate la rata de schimb medie anuala ECB. Diferentele de curs valutar rezultante din aceasta transformare sunt inregistrate pe o linie separata in capitalurile proprii. La vanzarea unei entitati straine, valoarea cumulativa amanata recunoscuta in capitalurile proprii legate de acea entitate straina este recunoscuta in situatia rezultatului global in „Alte rezultate operationale”.

(2) Instrumente financiare – recunoasterea initiala si evaluarea ulterioara

(i) Data recunoasterii

Cumpararile sau vanzarile activelor financiare care necesita furnizarea de active intr-o perioada de timp stabilita general de regulamente sau conventii de pe piata sunt recunoscute la data decontarii, adica data la care contractul este decontat prin livrarea activelor aferente contractului.

Orice modificare de valoare justa a activului de primit in perioada dintre data tranzactionarii si data decontarii nu este recunoscuta pentru activele evaluate la cost amortizat (altele decat pierderile din depreciere). Pentru activele evaluate la valoare justa, totusi, modificarea de valoare justa va fi recunoscuta in contul de profit sau pierdere sau in alte elemente ale rezultatului global, dupa caz.

Instrumentele derivate sunt recunoscute pe baza datei tranzactiei, adica data la care Grupul se angajeaza sa vanda sau sa cumpere activul. In cazul in care pretul tranzactiei difera de valoarea justa a altor tranzactii curente observabile pe piata aceluiasi instrument sau pe baza unei tehnici de evaluare ale carei variabile includ doar date de pe piete observabile, Grupul recunoaste imediat diferența intre pretul tranzactiei si valoarea justa (profit sau pierdere din ziua 1) in Venituri nete din tranzactionare. In cazul in care valoarea justa este determinata folosind date care nu sunt observabile, diferența intre pretul tranzactiei si valoarea obtinuta prin modelul de evaluare este recunoscuta in contul de profit sau pierdere in momentul in care valorile de intrare ale modelului devin observabile sau instrumentul este derecunoscut.

(ii) Recunoasterea initiala a instrumentelor financiare

Clasificarea instrumentelor financiare la recunoasterea initiala depinde de scopul in care instrumentele financiare au fost achizitionate si caracteristicile acestora. Toate instrumentele financiare sunt masurate initial la valoarea lor justa plus, in cazul activelor financiare si datorilor financiare neexprimate la valoarea justa prin profit sau pierdere, orice costuri suplimentare direct atribuibile achizitiei sau emiterii.

(iii) Instrumente derivate inregistrate la valoarea justa prin profit sau pierdere

Instrumentele derivate includ swap-uri, contracte forward in valuta, swap-uri si opțiuni pe rata de dobanda. Instrumentele derivate sunt inregistrate la valoarea justa si raportate ca active atunci cand valoarea lor justa este pozitiva si ca pasive atunci cand valoarea lor justa este negativa. Schimbarile valorii juste a instrumentelor derivate detinute pentru tranzactionare sunt incluse in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa”.

(iv) Active financiare si datorii financiare detinute pentru tranzactionare

Activele sau datorile financiare detinute pentru tranzactionare, cuprinzand instrumente financiare detinute pentru tranzactionare, altele decat instrumentele derivate, sunt inregistrate in bilant la valoarea justa. Schimbarile valorii juste sunt incluse in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa”. Veniturile sau cheltuielile din dobanzi si dividende sunt inregistrate in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa” conform termenilor contractuali, sau atunci cand a fost stabilit dreptul la plata.

In aceasta clasificare sunt incluse obligatiunile, actiunile si pozitiile scurte in obligatiuni care au fost achizitionate mai ales cu scopul vanzarii sau rascumpararii in viitorul apropiat.

(v) Activele financiare sau datorile financiare evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere

Activele financiare si datorile financiare clasificate in aceasta categorie sunt desemnate de conducere la recunoasterea initiala atunci cand urmatoarele criterii sunt indeplinite:

- desemnarea lor elimina sau reduce in mod semnificativ tratamentul inconsecvent care altfel ar rezulta din evaluarea activelor sau datorilor sau recunoasterea castigurilor sau pierderilor in urma lor pe o baza diferita; sau
- activele si datorile fac parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, care sunt gestionate si performantele lor sunt evaluate pe baza valorii juste, in conformitate cu o strategie de management al riscului sau o strategie de investitie documentata; sau
- instrumentul finanziar contine un instrument derivat incorporat, cu exceptia cazului in care instrumentul derivat incorporat nu modifica in mod semnificativ fluxurile de trezorerie sau devine clar, fara necesitatea unei analize, ca nu va fi inregistrat separat.

Activele financiare si datorile financiare evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere sunt inregistrate in situatia pozitiei financiare la valoarea justa. Schimbarile in valoarea justa sunt inregistrate in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa”. Dobanda castigata sau datorata este inregistrata in „Veniturile din dobanzi” sau respectiv „Cheltuieli din dobanzi”, in functie de termenii contractuali, in timp ce venitul din dividende este inregistrat in „Venituri din dividende” atunci cand s-a stabilit dreptul la plata.

(vi) Active financiare pastrate pana la scadenta

Investitiile financiare pastrate pana la scadenta sunt cele care implica plati fixe sau determinabile si au scadenta fixa, pe care Grupul intenteaza si are posibilitatea de a le pastra pana la scadenta. Dupa evaluarea initiala, investitiile financiare pastrate pana la scadenta sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizand metoda ratei dobanzii efective, minus ajustarea pentru depreciere. Costul amortizat este calculat luand in considerare orice discount sau prima la achizitie si onorari care sunt parte integranta din rata dobanzii efective. Amortizarea este inclusa in „Venituri din dobanzi si alte venituri asimilate” in situatia rezultatului global. Pierderile rezultate din deprecierea unor astfel de investitii sunt recunoscute in situatia rezultatului global la „Deprecierea activelor si datorilor financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”.

Daca Grupul ar vinde sau ar reclasifica o parte semnificativa a investitiilor financiare pastrate pana la scadenta inainte de maturitate (altfel decat in circumstante specifice), intreaga categorie ar fi „contaminata” si ar trebui reclasificata ca fiind disponibila pentru vanzare. In plus, Grupul lii va fi interzisa pe o durata de 2 ani clasificarea oricaror alte active financiare in categoria investitiilor financiare pastrate pana la scadenta.

(vii) Creante asupra institutiilor de credit si credite si avansuri acordate clientelei

„Creante asupra institutiilor de credit” si „Credite si avansuri acordate clientelei” sunt active financiare cu rate fixe sau determinabile si scadenta fixa care nu sunt cotate pe piata. Nu sunt utilizate in scopul revanzarii imediate sau pe termen scurt si nu sunt clasificate ca „Active financiare detinute pentru tranzactionare”, desemnate ca „Investitii financiare - disponibile pentru vanzare” sau „Investitii financiare - desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere”. Dupa evaluarea initiala, sumele de primit de la banci, creditele si avansurile acordate clientelei sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizand metoda ratei dobanzii efective, minus ajustarea pentru depreciere. Costul amortizat este calculat luand in considerare orice discount sau prima la achizitie si onorarii si costuri care ar trebui sa fie parte integranta din rata dobanzii efective. Amortizarea este inclusa in „Venituri nete din dobanzi” in situatia rezultatului global. Pierderile rezultate din depreciere sunt recunoscute in situatia rezultatului global la „(Deprecierea)/anularea depreciiei activelor si datorilor financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”.

(viii) Active financiare disponibile pentru vanzare

Investitiile financiare disponibile pentru vanzare sunt cele care sunt desemnate a se incadra in aceasta categorie sau care nu se pot clasifica drept desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere, detinute pentru tranzactionare, definita pana la scadenta sau credite si avansuri. Ele includ instrumente de capital, investitii in fonduri mutuale si piata monetara si alte instrumente de datorie. Dupa evaluarea initiala, instrumentele financiare disponibile pentru vanzare sunt evaluate ulterior la valoarea justa. Castigurile si pierderile nerealizate sunt recunoscute direct in capitalul propriu la „Reserva aferenta activelor financiare disponibile pentru vanzare”. Atunci cand instrumentul financiar este vandut, castigurile sau pierderile cumulate recunoscute anterior in capitalul propriu, sunt recunoscute in situatia rezultatului global la „Castiguri/pierderi nete din active si datorii financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”. Acolo unde Grupul detine mai mult de o investitie in acelasi instrument financiar se considera ca vor fi derecunoscute dupa regula „primul intrat primul iesit”. Dobanda castigata pe parcursul detinerii investitiilor financiare disponibile pentru vanzare este raportata ca venit din dobanzi folosind rata dobanzii efective. Dividendele castigate pe parcursul detinerii investitiilor financiare disponibile pentru vanzare sunt recunoscute in profit sau pierdere la „Venituri din dividende” cand dreptul platii a fost stabilit. Pierderile rezultate din deprecierea unor astfel de investitii sunt recunoscute in profit sau pierdere la „Castiguri/pierderi nete din active si datorii financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere” si sunt scoase din rezerva provenind din investitii financiare disponibile pentru vanzare.

(ix) Titluri de datorie emise

Instrumentele financiare emise sau componentele lor, care nu sunt desemnate la valoarea justa prin profit sau pierdere, sunt clasificate ca datorii in „Titluri de datorie emise”, unde semnificatia aranjamentelor contractuale are ca rezultat faptul ca Grupul are obligatia fie sa dea numerar sau alt activ financiar pentru detinator sau sa satisfaca obligatia altfel decat prin schimbul unei sume fixe de numerar sau a unui alt activ financiar cu un numar fix de actiuni proprii. Dupa evaluarea initiala, datorile si alte fonduri imprumutate sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizand metoda ratei dobanzii efective. Costul amortizat este calculat luand in considerare orice discount sau prima achizitie sau emitere si costuri care ar trebui sa fie parte integranta din rata dobanzii efective.

(x) Reclasificarea activelor financiare

Pentru un activ financiar transferat din categoria „Active financiare – disponibile pentru vanzare”, castigurile sau pierderile anterioare recunoscute in capitaluri sunt amortizate prin profit sau pierdere pe perioada ramasa a activului folosind rata efectiva a dobanzii. Orice diferența intre noul cost amortizat si valoarea fluxurilor viitoare de numerar este de asemenea amortizata pe perioada ramasa a activului folosind rata dobanzii efective. Daca activul este ulterior identificat ca fiind depreciat, atunci suma inregistrata in capitaluri este transferata in contul de profit sau pierdere. Reclasificarea se face pe baza deciziei managementului la nivel individual pentru fiecare instrument. Grupul nu reclasifica niciun instrument financiar in categoria „Active financiare la valoare justa prin profit sau pierdere” dupa recunoasterea initiala.

(3) Derecunoasterea activelor si datorilor financiare**(i) Active financiare**

Un activ financiar (sau, acolo unde este cazul, o parte din activul financiar sau o parte dintr-un grup de active financiare similare) este derecunoscut atunci cand:

- drepturile de a incasa fluxuri de numerar din active a expirat sau Grupul si-a transferat drepturile de a incasa fluxuri de numerar din active sau si-a asumat o obligatie de a plati unei terți parti in totalitate fluxurile de numerar de incasat fara intarzieri semnificative, prin acord „pass-through”; si
- fie (a) Grupul a transferat in mod substantial toate riscurile si beneficiile activului, sau (b) Grupul nici nu a transferat nici nu a retinut in mod substantial toate riscurile si beneficiile activului, dar a transferat controlul asupra activului.

Atunci cand Grupul si-a transferat drepturile de a primi fluxuri de trezorene de la un activ sau a intrat intr-un acord „pass-through” si nici nu a transferat si nici nu a retinut toate riscurile si beneficiile activului, dar nici nu a transferat controlul asupra activului, activul este recunoscut in masura implicarii continue a Grupului in activ. Implicarea continua sub forma garantiei pentru activul transferat este evaluata la minimul dintre valoarea contabila a activului si valoarea maxima a sumei pe care Grupul ar putea fi nevoit sa o plateasca.

(ii) Datorii financiare

O datorie financiara este derecunoscuta atunci cand obligatia aferenta datoriei este anulata sau expira. Atunci cand o datorie financiara existenta este inlocuita de o alta de la acelasi finantator cu clauze substantial diferite, sau cand clauzele unei datorii existente sunt modificate substantial, o astfel de schimbare sau modificare este tratata ca o derecunoastere a datoriei initiale si recunoasterea unei noi datorii, iar diferența dintre valorile contabile respective este recunoscuta in profit sau pierdere.

(4) Titluri primite/date in pensiune livrata

Tranzactiile in care titlurile sunt vandute in cadrul unui acord de rascumparare la o data viitoare stabilita sunt de asemenea cunoscute ca tranzactii „repo” sau „titluri primite/date in pensiune livrata”. Titlurile vandute nu sunt derecunoscute din situatia pozitiei financiare, deoarece Grupul retine substantial risurile si beneficiile proprietatii pentru ca titlurile sunt rascumparate la finalul tranzactiei repo. In plus, Grupul este beneficiarul platilor de dobanda si de alte venituri pentru activele transferate pe perioada tranzactiei repo. Aceste plati sunt remise catre Grup sau sunt reflectate in pretul de rascumparare.

Numerarul primit este recunoscut in situatia pozitiei financiare impreuna cu datoria corespunzatoare de a returna acest numerar ca datorie in linia „Datorii financiare recunoscute la cost amortizat”, sub-categoria „Depozite de la banci” sau „depozite primite de la clienti” reflectand substanta economica a tranzactiei de imprumut pentru Grup. Diferenta intre preturile de vanzare si rascumparare este considerata cheltuiala cu dobanzile si este inregistrata pe perioada contractului in contul de profit si pierdere pe linia „Venituri nete din dobanzi” si este recunoscuta pe perioada durantei contractului pe linia „Venituri nete din dobanzi”.

In schimb, titlurile achizitionate sub contracte de a revinde la o data viitoare nu sunt recunoscute in situatia pozitiei financiare. Aceste tranzactii sunt cunoscute si sub denumirea de tranzactii „repo reversibile”. Numerarul corespondent achitat, inclusiv dobana acumulata, este recunoscut in situatia pozitiei financiare ca fiind „Credite si avansuri acordate institutiilor de credit” sau „Credite si avansuri acordate clientilor”, reflectand substanta economica a tranzactiei de imprumut de la Grup. Diferenta intre preturile de cumparare si revanzare este tratata ca venit din dobanzi si este recunoscuta pe perioada durantei contractului.

(5) Titluri imprumutate sau oferite spre imprumut

Operatiunile privind titlurile imprumutate sau oferite spre imprumut sunt, de obicei, garantate prin titluri sau numerar. Transferul titlurilor catre terți persoane este reflectat in situatia pozitiei financiare daca risurile si beneficiile din detinerea titlului sunt, de asemenea, transferate. Numerarul platit sau primit drept colateral este inregistrat ca activ sau datorie.

Titlurile imprumutate nu sunt recunoscute in situatia pozitiei financiare decat in cazul in care sunt vandute catre terți, caz in care obligatia de a returna titlurile este inregistrata ca datorie din activitatea de tranzactionare si evaluata la valoarea justa cu orice castiguri sau pierderi incluse in „Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa”.

(6) Determinarea valorii juste

Valoarea justa a instrumentelor financiare tranzactionate pe piete active la data situatiei pozitiei financiare este bazata pe pretul de piata sau pe pretul pe care il stabileste dealer-ul (pentru pozitii lungi se da pretul oferit, iar pentru pozitii scurte se da pretul cerut), fara nicio deducere pentru costuri aferente tranzactiei.

Pentru toate celelalte instrumente financiare nelistate pe o piata activa, valoarea justa se determina prin folosirea unei tehnici de evaluare adevarata. Tehnica de evaluare include modele de pret sau metoda actualizarii fluxurilor de numerar. Acolo unde se folosesc metodele de actualizare ale fluxurilor de numerar, estimarile fluxurilor viitoare de numerar sunt determinate pe baza celor mai bune estimari ale managementului si rata de actualizare este cea de pe piata la data situatiei pozitiei financiare pentru un instrument cu termeni si conditii similare. Acolo unde se folosesc modele de stabilire a preturilor, datele pentru model se bazeaza pe valorile aferente din piata la data situatiei pozitiei financiare. Acolo unde o valoare justa nu poate fi estimata in mod credibil, actiunile necotate (de exemplu investitiile in filiale, Nota 29) care nu au un pret de piata pe o piata activa sunt evaluate la cost si sunt testate periodic pentru depreciere.

(7) Deprecierea activelor financiare

Grupul evalueaza la fiecare data a situatiei pozitiei financiare daca sunt indicii obiective ca un activ finanziar sau un grup de active financiare sa fie depreciate. Un activ finanziar sau un grup de active financiare sunt considerate depreciate, daca si numai daca, exista o evidenta clara de depreciere ca rezultatul unui sau mai multor evenimente care au intervenit dupa recunoasterea initiala a activului („un eveniment de pierdere”) si acest(e) eveniment(e) are(au) un impact asupra estimarilor viitoare asupra fluxurilor de numerar ale activului finanziar sau a grupurilor de active financiare care pot fi corect estimate. Dovezi ale existentei deprecierei pot include indicatii ca debitorul sau un grup de debitori are probleme financiare, neplata ratei dobanzii sau a ratelor creditului, probabilitatea sa dea faliment sau sa intre in reorganizare financiara si se observa ca este o descrestere a fluxului de numerar previzionat, cum ar fi intarzieri la plata sau variatii ale conditiilor economice corelate cu neplata. Prezentarea informatiilor referitoare la deprecierea activelor financiare se gasesc in Nota 39.5.

(i) Creantele asupra institutiilor de credit, credite si avansuri catre clienti

Pentru creantele asupra institutiilor de credit, precum si pentru creditele si avansurile catre clienti inregistrate la cost amortizat, Grupul evalueaza individual, daca exista dovezi de depreciere individuale pentru activele financiare care sunt individual semnificative sau colectiv

pentru activele financiare care nu sunt individual semnificative. Daca Grupul stabeleste ca nu exista indicii clare de deprecierie pentru activele financiare evaluate individual, semnificative sau nesemnificative, include activul financiar intr-un grup de active financiare cu riscuri de creditare similare si le evalueaza colectiv pentru deprecierie. Activele care sunt evaluate individual pentru deprecierie si pentru care o pierdere din deprecierie este sau continua sa fie recunoscuta, nu sunt incluse in evaluarea colectiva a deprecierii.

Daca sunt dovezi clare ca s-a produs o pierdere din deprecierie, pierderea este evaluata ca diferența dintre suma activului si valoarea actualizata a fluxurilor de numerar viitoare estimate (excluzand viitoarele pierderi din creditare care nu au fost inca suportate). Valoarea contabila a activului este redusa prin utilizarea unui cont de ajustare pentru pierderi din creante si valoarea pierderii este recunoscuta in profit sau pierdere. Venitul din dobanzi continua sa fie recunoscut pe baza valorii contabile reduse si pe baza ratei dobanzii efective initiale a activului. Veniturile din dobanzi reduc valoarea contului de ajustare pentru pierderi din creante. Daca in anul urmator valoarea pierderilor din deprecierie estimate creste sau descreste datorita unui eveniment care are loc dupa ce deprecierea a fost recunoscuta, pierderea din deprecierie recunoscuta anterior este majorata sau redusa prin ajustarea contului de deprecierie. Creditele impreuna cu ajustarile de deprecierie aferente sunt scoase in afara bilantului contabil atunci cand nu exista o perspectiva realista a recuperarilor viitoare si toata garantia a fost realizata si transferata catre Grup. Daca o scoatere din evidentele contabile este mai tarziu recuperata, recuperarea este creditata la „(Deprecierea)/anularea deprecierii activelor financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”.

Valoarea actualizata a fluxurilor de numerar viitoare estimate este actualizata folosind rata dobanzii efective initiale a activului financiar. Daca un credit are o rata de dobanda variabila, rata de actualizare pentru evaluarea oricarii pierderi din deprecierii este rata dobanzii efective curente. Calculul valorii prezente a fluxurilor de numerar viitoare estimate a unui activ financiar utilizat ca garantie reflecta fluxurile de numerar care ar putea rezulta din valorificarea garantilor creditului minus costurile pentru obtinerea si vanzarea garantiei, indiferent daca este probabil sau nu sa se treaca la valorificarea garantilor.

In scopul evaluarii colective a deprecierii, activele financiare sunt grupate pe baza sistemului de scoring intern al creditelor folosit de catre Grup care ia in considerare caracteristicile riscului de creditare cum ar fi tipul activelor, domeniul de activitate, localizare geografica, tipul de garantie, scadenta depasita si alti factori relevanti.

Fluxurile de trezorerie viitoare ale unui grup de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru deprecierie sunt estimate pe baza pierderilor istorice pentru active cu risc de creditare similar cu cele din grup. Pierderea istorica este ajustata pe baza datelor curente pentru a reflecta efectele conditiilor curente care nu au afectat anii pe care se bazeaza pierderile istorice si pentru a intalnirea efectele conditiilor precedente care nu exista la momentul actual. Estimările modificărilor fluxurilor de numerar viitoare reflecta si sunt in conformitate cu schimbarile survenite in informatiile aferente existente de la an la an (cum ar fi rata somajului, preturile proprietatilor, pretul bunurilor de consum, situatia platilor, sau alti factori care indica pierderi inregistrate in Grup si marimea acestora). Metodologia si ipotezele folosite pentru estimarea viitoarelor fluxuri de numerar sunt revizuite periodic pentru a reduce orice diferente intre pierderile estimate si cele reale.

Grupul incearcă sa foloseasca garantia, acolo unde este posibil, pentru a diminua riscurile asupra activelor financiare. Garantia poate avea diverse forme, cum ar fi numerar, titluri, scrisori de credit/garantie, proprietati, sume de primit, mijloace de inventar, alte active nefinanciare si acorduri de modificarile contractelor de credit, cum ar fi acordurile de compensare. Valoarea justa a garantiei este, in general, evaluata la o valoare minima la inceputul contractului si periodic pe perioada dururii contractului.

In masura in care este posibil, Grupul utilizeaza date de pe piata activa pentru evaluarea activelor financiare detinute ca garantie. Alte active financiare care nu au o valoare de piata usor determinabila sunt evaluate folosind modele. Garantile care nu sunt financiare, cum ar fi cele imobiliare, sunt evaluate pe baza datelor furnizate de parti terți, cum ar fi brokerii de credit ipotecar, indicii preturilor de locuinte, situatiile financiare auditate, precum si din alte surse independente.

(ii) Active financiare pastrate pana la scadenta

Pentru investitiile financiare pastrate pana la scadenta Grupul evalueaza individual daca exista dovezi reale de deprecierie. Daca sunt indicii obiective ca a aparut o pierdere din deprecierie, valoarea pierderii este masurata ca diferența intre valoarea contabila a activului si valoarea prezenta a fluxurilor de numerar viitoare estimate. Valoarea contabila a activului este redusa si pierderea este recunoscuta in profit sau pierdere in „Deprecierea activelor financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”.

Daca intr-un an urmator suma estimata a pierderii din deprecierie scade datorita unui eveniment ulterior recunoasterii deprecierii, orice sume recunoscute anterior sunt creditate in „(Deprecierea)/anularea deprecierii activelor financiare neevaluate la valoare justa prin profit sau pierdere”.

(iii) Investitiile financiare disponibile pentru vanzare

Pentru investitiile financiare disponibile pentru vanzare, Grupul evalueaza la data bilantului daca sunt indicii ca o investitie sau un grup de investitii este depreciată.

In cazul investitiilor de capital clasificate ca „disponibile pentru vanzare”, indicii clare includ un declin semnificativ sau prelungit in valoarea justa a investitiei mai jos de costul acestora. Unde sunt indicii de deprecierie, pierderea cumulata – masurata ca diferența intre costul de achizitie si

valoarea justa curenta, mai putin pierderea din depreciere recunoscuta anterior in contul de profit sau pierdere, este reversata din rezerve si recunoscuta in contul de profit sau pierdere. Pierderile din depreciere aferente investitiilor de capital nu sunt reversate prin contul de profit sau pierdere; cresterea valorii lor juste dupa depreciere este recunoscuta direct in capitalul propriu.

In cazul instrumentelor de datorie clasificate ca „disponibile pentru vanzare”, deprecierea este evaluata pe acelasi criteriu ca si la activele financiare evaluate la costul amortizat. Dobanda continua sa fie calculata la nivelul initial al dobanzii efective luand in calcul valoarea contabila redusa a activului si este inregistrata la „Venituri nete din dobanzi”. Daca, in anul urmator, valoarea justa a unui instrument de datorie creste si cresterea poate fi obiectiv relationata cu un eveniment care a avut loc dupa recunoasterea in profit sau pierdere a pierderii din depreciere, pierderea din depreciere este reversata prin profit sau pierdere.

(iv) Imprumuturi renegociate

Atunci cand este posibil, Grupul cauta sa restructureze imprumuturile, in loc de a intra in posesia garantilor. Aceasta poate implica extinderea perioadei de creditare si negocierea unor noi conditii de creditare. Odata ce termenele de plata au fost renegociate, creditul nu mai este considerat cu scadenta depasita. Conducerea revizuieste regulat imprumuturile renegociate pentru a se asigura ca toate criteriile sunt indeplinite si este probabil ca platile viitoare sa fie efectuate. Imprumuturile continua sa fie subiectul unei analize de depreciere individuala sau colectiva, folosind rata initiala a dobanzii efective a imprumutului.

Pentru clientii cu credite renegociate si cu expuneri mai mari de 400 Mii EUR si care sunt fie marcati neperformanti sau in observatie, sau care sunt in proces de recuperare, testul de depreciere este facut lunar la nivel de cont pentru intreaga expunere.

(v) Reluarea in posesie a garantilor

Politica Grupului este aceea de a stabili cea mai buna metoda de utilizare a unui activ recuperat, cum ar fi, daca acesta poate fi utilizat in operatiunile proprii ale bancii sau ar trebui vandut. Activele care vor fi utilizate pentru operatiunile proprii sunt transferate in categoria de active relevanta, fiind evaluate la valoarea justa. Activele care vor fi vandute sunt transferate imediat la categoria stocuri la valoarea justa a acestora, la data reintrarii in posesie, in conformitate cu politica Grupului. Stocurile sunt evaluate la minimul dintre cost si valoarea neta realizabila. Valoarea neta realizabila reprezinta pretul de vanzare estimat in conditii normale de vanzare, mai putin costurile asociate vanzarii.

(8) Compensarea instrumentelor financiare

Activele si datorile sunt compensate, iar in situatia pozitiei financiare se raporteaza suma neta, daca si numai daca, exista in prezent un drept legal oposabil de a compensa sumele recunoscute de finalizare a tranzactiei pe baza neta sau de a realiza activul si de a stinge datoria simultan. In general, aceasta nu se aplica in cazul acordurilor master de compensare neta iar activele si datorile implicate sunt prezentate la valoarea bruta in situatia pozitiei financiare.

(9) Leasing

Decizia de a incadra sau nu un acord ca si leasing depinde de substanta acordului si necesita stabilirea faptului ca indeplinirea acordului depinde de folosirea unui anumit activ sau a unui grup de active si in cadrul acordului se convine asupra dreptului de utilizare a bunului.

(i) Grupul ca locatar

Leasingurile care nu transfera Grupului, substantial, toate riscurile si beneficiile aferente detinerii obiectului inchiriat, sunt leasinguri operationale. Platile aferente leasingului operational reprezinta o cheltuiala in profit sau pierdere, pe durata contractului de leasing. Platile reprezentand chirie aferente leasingului operational sunt recunoscute ca si cheltuiala in perioada cand au loc.

(ii) Grupul ca locator

Leasingurile financiare, in care Grupul transfera substantial toate riscurile si beneficiile aferente detinerii bunului in leasing locatarului, sunt incluse in situatia pozitiei financiare la “Credite si avansuri acordate clientelei”. O creanta este recunoscuta pe durata intregului contract de leasing la o valoare egala cu valoarea actualizata a platilor de leasing, utilizand rata implicita de dobanda si inclusand eventuala valoare reziduala garantata. Intregul venit rezultat din aceasta creanta este inclus in “Venituri nete din dobanzi” in situatia rezultatului global.

Locatorul, in cazul unui leasing financiar prezinta o creanta de la locatar in pozitia “Imprumuturi si avansuri acordate clientilor” sau “Imprumuturi si avansuri acordate bancilor”. Valoarea creantei este egala cu valoarea actualizata a platilor stabilite conform contractului, considerand si eventuala valoare reziduala. Venitul de natura dobanzii din creanta respectiva se prezinta in Contul de Profit sau Pierdere in pozitia “Venituri nete din dobanzi”.

In cazul leasingurilor operationale, activul cedat se prezinta de catre locator in "Imobilizari corporale" sau in "Investitii imobiliare" si se amortizeaza conform principiilor aplicabile activelor din categoria respectiva. Venitul din contractul de leasing se recunoaste uniform pe durata contractului in Contul de Profit sau Pierdere in pozitia "Venituri din inchirierea investitiilor imobiliare si alte leasinguri operationale". Contractele de leasing in care Grupul apare in calitate de locator se refera aproape in totalitate la leasinguri financiare.

(10) Recunoasterea veniturilor si a cheltuielilor

Veniturile/cheltuielile sunt recunoscute in masura in care este probabil ca Grupul sa obtina intrarile/iesiri de beneficii economice si veniturile/cheltuielile pot fi masurate in mod rezonabil.

(i) Venituri nete din dobanzi

Pentru toate instrumentele financiare masurate la cost amortizat si instrumentele financiare purtatoare de dobanda clasificate ca disponibile pentru vanzare, venitul sau cheltuiala din dobanda sunt inregistrate la nivelul ratei efective a dobanzii, care este rata care actualizeaza fluxurile viitoare de incasari sau plati pe durata estimata de viata a instrumentului financiar sau o perioada mai scurta, acolo unde este cazul, pana la valoarea neta contabila a activului sau datoriei financiare. Calculul are in vedere toti termenii contractuali ai instrumentului financiar si include orice comisioane sau costuri incrementale care pot fi direct atribuite instrumentului financiar si sunt parte integranta a ratei efective de dobanda, dar nu si pierderi viitoare din credite.

Odata ce valoarea inregistrata a unui activ financiar sau a unui grup de active financiare a fost redusa datorita unei pierderi din deprecierie, venitul din dobanda continua a fi recunoscut folosind rata initiala a dobanzii efective aplicata la noua valoare contabila.

Componentele de dobanda aferente instrumentelor derivate din categoria „detinute pentru tranzactionare”, care sunt instrumente de acoperire economica dar nu contabila, sunt raportate ca venit din dobanda sau cheltuiala cu dobanda, pentru prezentarea corecta a veniturilor din dobanzi si cheltuielilor aferente instrumentelor financiare acoperite. Aceste sume sunt incluse in „Venituri din dobanzi - Instrumente financiare detinute pentru tranzactionare” si „Cheltuieli cu dobanzile - Datorii financiare detinute in vederea tranzactionarii”.

(ii) Venituri nete din speze si comisioane

Grupul obtine venituri din speze si comisioane dintr-o gama larga de servicii prestate catre clienti. Venitul din speze poate fi impartit in urmatoarele doua categorii:

Venituri din speze obtinute din servicii prestate de-a lungul unei anumite periode de timp

Veniturile obtinute din prestarea de servicii de-a lungul unei perioade de timp sunt recunoscute pe parcursul acelei perioade. Aceste speze includ venituri din comisioane si din gestionarea activelor, custodie si alte servicii de gestionare si speze pentru consultanta. Comisioanele de angajament pentru imprumuturile din care urmeaza a se efectua trageri si alte speze legate de imprumuturi sunt amanante (impreuna cu alte costuri incrementale) si recunoscute ca ajustare la rata dobanzii efective a creditului. Cand un credit nu este tras, comisioanele pentru angajamente de creditare sunt amortizate liniar pe durata angajamentului de creditare.

Venituri din speze privind furnizarea serviciilor de tranzactionare

Spezele provenind din negocierea sau participarea la negocierea unei tranzactii pentru un tert cum ar fi intermedierea achizitiei de actiuni sau alte titluri sau cumpararea sau vanzarea de societati sunt recunoscute la finalizarea respectivei tranzactii. Spezele sau componente ale spezelor care sunt legate de o anumita performanta sunt recunoscute dupa indeplinirea criteriilor corespondente. Aceste speze includ spezele subscrise, speze aferente finantelor corporative si speze cu brokerajul.

(iii) Venitul din dividende

Venitul este recunoscut atunci cand este stabilit dreptul Grupului de a primi plata.

(iv) Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea la valoare justa

Rezultatele care provin din activitati de tranzactionare includ toate castigurile si pierderile in valoare justa si veniturile sau cheltuielile din/cu dobanzi aferente din active si datorii financiare definite pentru a fi tranzactionate. Se includ, de asemenea si ineficientele aferente tranzactiilor de acoperire a riscurilor.

(11) Numerar si plasamente

Numerarul si echivalentele de numerar la care se face referire in situatia fluxului de numerar, cuprind numerarul disponibil in casa, conturi curente la bancile centrale si sumele la vedere la alte bani.

(12) Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale sunt inregistrate la cost (ajustat cu hiperinflatia in cazul activelor achizitionate inainte de 31 decembrie 2003 –Nota 2.1) cu exceptia costurilor intretinerii zilnice, minus amortizarea acumulata si depreciera acumulata. Modificari in durata de viata estimata sunt reflectate prin modificarea perioadei de amortizare sau de modificarea metodei de amortizare, dupa cum e cazul, si tratate ca fiind modificari in estimarile contabile.

Amortizarea este calculata folosind metoda liniara, pentru diminuarea costului imobilizarilor corporale la valoarea lor reziduala, pe durata de viata estimata. Terenurile nu se amortizeaza. Duratele de viata estimate sunt dupa cum urmeaza:

• Cladiri	30 pana la 50 de ani (in principal 50 de ani)
• Aparatura de birou	3 pana la 10 ani
• Alt mobilier si echipamente	3 pana la 15 ani

Un element de imobilizari corporale este derecunoscut in momentul vanzarii sau cand nu se asteapta sa se obtina alte beneficii din uzul sau din iesirea sa din uz. Orice castig sau pierdere rezultata din derecunoasterea activului (calculata ca diferența dintre venitul net din vanzare si valoarea contabila a activului) este recunoscut ca „Alte rezultate operationale” in contul de profit sau pierdere in anul in care activul este derecunoscut.

(13) Investitii imobiliare

O investitie imobiliara este evaluata initial la cost, luand in considerare orice cheltuieli direct atribuibile achizitionarii (cum ar fi onorariile pentru servicii juridice la agentul imobiliar, taxe si onorarii notariale, taxe si speze de transfer ale proprietatii).

Dupa recunoasterea initiala, o investitie imobiliara este evaluata la cost amortizat (modelul costului) conform IAS 16. Ca urmare, o investitie imobiliara este evaluata la cost, mai putin orice amortizare acumulata si orice pierderi acumulate din depreciere.

Investitiile imobiliare sunt derecunoscute atunci cand ori sunt cedate ori sunt retrase permanent din uz si nu se mai asteapta niciun beneficiu economic viitor in urma vanzarii. Diferenta dintre incasarile nete in urma cederii si valoarea contabila a activului este recunoscuta in profit sau pierdere in momentul derecunoasterii.

(14) Combinari de intreprinderi si fond comercial

Combinarile de intreprinderi se contabilizeaza utilizand metoda achizitiei.

Fondul comercial se contabilizeaza initial la cost, ca fiind surplusul costului combinarii de intreprinderi peste cota parte a grupului in valoarea justa neta a activelor, datorilor si datorilor contingente identificabile ale entitatii achizitionate.

Dupa recunoasterea initiala, fondul comercial se contabilizeaza la cost minus orice pierderi acumulate din depreciere. Pentru scopul testarii deprecierii, fondul comercial dobandit intr-o combinare de intreprinderi se aloca, de la data achizitiei, pe fiecare unitate generatoare de numerar a Grupului care se asteapta sa beneficieze de sinergiile combinarii, indiferent daca alte active sau datorii ale intreprinderii achizitionate sunt distribuite acelor unitati.

Acolo unde fondul comercial formeaza parte a unei unitati generatoare de numerar si parte din activitatile acelei unitati sunt instrainate, fondul comercial asociat cu activitatile instrainate se include in valoarea contabila a activitatii respective pentru a determina castigul sau pierderea din instrainarea acelei operatiuni. Fondul comercial instrainat in aceasta situatie se masoara pe baza valorilor relative ale operatiunilor instrainate si portiunea unitatii generatoare de numerar retinute.

(14.1) Combinari de intreprinderi cu entitati sub control comun

Combinarile de intreprinderi care provin din transferul detinelilor in entitati sub control comun sunt inregistrate in contabilitate ca si cum achizitia a avut loc la data fuziunii. Nu a fost prezentata nicio situatie comparativa. Activele si pasivele entitatilor absorbite sunt prezentate la valoare contabila recunoscuta anterior in situatiile financiare consolidate ale actionarului majoritar.

(15) Imobilizari necorporale

Imobilizarile necorporale includ valoarea programelor informatice si a licentelor pentru programe informatice. Imobilizarile necorporale achizitionate separat sunt recunoscute initial la cost. Costul imobilizarilor necorporale achizitionate prin combinari de intreprinderi, reprezinta

valoarea lor justa la data achizitiei. Dupa recunoasterea initiala, imobilizarile necorporale sunt inregistrate la cost mai putin amortizarea acumulata si orice pierderi acumulate din deprecierii.

Durata de viata a imobilizarilor necorporale este evaluata ca finita sau needefinita. Imobilzarile necorporale cu duratele de viata finite sunt amortizate pe parcursul duratei de viata economice. Perioada de amortizare precum si metoda de amortizare pentru un element de imobilzari necorporale cu o durata de viata utila finita este revizuita la sfarsitul fiecarui exercitiu financial. Schimbarile in durata de viata estimata sau in modelul de consum estimat al beneficiilor economice viitoare incluse in active, sunt recunoscute prin schimbarea duratei de amortizare sau a metodei de amortizare, dupa caz, si tratate ca schimbari in estimari contabile.

Amortizarea este calculata folosind metoda liniara, pentru diminuarea costului imobilzarilor necorporale la valoarea lor reziduala pe durata de viata estimata, dupa cum urmeaza:

• Programme informatice si licente	3-5 ani

(16) Deprecierea activelor non-financiare

Grupul evalueaza la data fiecarei raportari sau chiar mai des, daca anumite evenimente sau schimbari de circumstanta indica faptul ca valoarea contabila ar putea fi depreciata, daca exista un indicator care ar putea fi depreciat. Daca intr-adevar exista un astfel de indicator sau cand este nevoie de testari anuale pentru deprecierea unui activ, Grupul estimateaza valoarea de recuperare a activului. Cand valoarea contabila a activului (sau unitatea generatoare de numerar) depaseste suma de recuperat, activul (sau unitatea generatoare de numerar) este considerat(a) ca fiind depreciat(a) si este diminuat(a) la valoarea sa de recuperare.

(17) Active imobilizate si active detinute in vederea vanzarii

Activele imobilizate sunt clasificate ca disponibile pentru vanzare daca pot fi vandute in conditiile actuale si vanzarea are probabilitate mare de realizare in urmatoarele 12 luni de la reclasificare. Daca activele urmeaza sa fie vandute ca parte a unui grup de active care pot avea asociate datorii (exemplu: o filiala) ele sunt denumite grup de active detinut in vederea vanzarii.

Activele clasificate ca disponibile pentru vanzare sau activele aparținând grupurilor detinute in vederea vanzării se raportează în bilanț în linia "Active disponibile pentru vanzare". Datorile aparținând grupurilor destinate cedării sunt prezentate în bilanț în linia "Datorii asociate activelor disponibile pentru vanzare".

Activele imobilizate și grupurile destinate vanzării sunt evaluate la valoarea minima dintre valoarea contabila și valoarea de piata mai putin costurile de vanzare. Valoarea justă este stabilită pe baza raportului unui evaluator independent. În cazul în care pierderea din depreciere într-un grup destinat cedării depășește valoarea contabila a activelor care intră în scopul evaluării conform IFRS 5, nu există nicio îndrumare referitoare la tratamentul acestor diferențe. Grupul recunoaște aceste diferențe în linia "Alte rezultate operaționale".

(18) Garantii financiare

In decursul normal al activitatii, Grupul ofera garantii financiare, care includ acreditive, garantii si aprobari. Garantile financiare sunt initial recunoscute in situatiile financiare la valoarea lor justa, in contul „Alte datorii”, fiind recunoscuta prima primita. Ulterior recunoasterii initiale, datoria Grupului referitoare la fiecare garantie este masurata la valoarea cea mai mare dintre prima amortizata si cea mai buna estimare a cheltuielii necesare pentru stingerea oricarei obligatii financiare rezultate din respectiva garantie.

Orice crestere a raspunderii referitoare la garantii financiare este inregistrata in situatia rezultatului global ca o „Cheltuiala din pierderi atferente creditelor” si in situatia pozitiei financiare ca „Provizion”. Prima incasata este recunoscuta in situatia pozitiei financiare in contul „Venituri nete din speze si comisioane” pe baza metodei liniare, pe durata de viata a garantiei.

Garantile de buna executie sunt contracte care ofera compensatii daca una din parti nu-si indeplineste obligatiile contractuale. Astfel de contracte nu transfera riscul de credit. Garantile de buna executie sunt initial recunoscute la valoarea lor justa care este in mod normal evidențiată de comisioanele primite. Aceasta suma se amortizează prin metoda liniara pe durata de viata a contractului. La sfarsitul fiecarei perioade de raportare, contractele garantilor de buna executie sunt măsurate la maximum dintre (i) suma neamortizată la recunoasterea initială și (ii) cea mai buna estimare a cheltuielii necesare pentru executarea contractului la sfarsitul fiecarei perioade de raportare, actualizată la valoarea prezenta cand efectul este material.

Grupul are dreptul contractual sa revina asupra clientilor pentru a recuperă sumele platite pentru executarea garantilor de buna executie, aceste sume fiind recunoscute ca si „Credite si Avansuri”.

(19) Beneficii acordate angajatorilor**(i) Beneficii acordate pe termen scurt**

Beneficiile pe termen scurt acordate angajatorilor includ salarii, prime si contributii la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt sunt recunoscute ca fiind cheltuieli în momentul în care serviciile sunt prestate.

(ii) Planuri de contributii determinate

Banca si filialele sale din Romania, in cursul normal al activitatii lor efectueaza plati catre bugetul Statului Roman in numele angajatorilor romani, pentru fondul de pensii, de asigurari de sanatate si de somaj. Toti angajatii Bancii si filialelor din Romania sunt membri si sunt obligati de catre lege sa faca anumite contributii (incluse in planul contributilor sociale) la planul pensiilor sociale ale Statului Roman (un plan de contributii definit de catre stat). Toate contributurile relevante la planul de pensii al Statului Roman sunt recunoscute ca fiind o cheltuiala in situatia rezultatului global la momentul cand acestea au loc. Banca si filialele din Romania nu au alte obligatii suplimentare.

Banca si filialele sale din Romania nu opereaza niciun plan de pensii independent si prin urmare, nu au obligatii referitoare la pensii.

(iii) Beneficii pe termen lung

Obligatia neta a Bancii referitoare la beneficiile din servicii pe termen lung este suma beneficiilor viitoare pe care angajatii le-au castigat in schimbul activitatii lor in perioada curenta precum si in perioadele anterioare. Conform Contractului Colectiv de Munca, Banca si una dintre filialele sale din Romania au o obligatie contractuala de a plati pana la maxim patru (Banca), si respectiv doua (filiala) salarii lunare brute angajatorilor in momentul pensionarii. Datoria aferenta acestui plan de beneficii determinat este calculata de catre un actuar calificat tinand cont de salariul estimat la data pensionarii si de numarul de ani munciti de catre fiecare salariat in parte.

(20) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute cand Grupul are o obligatie prezenta (legala sau constructiva) ca rezultat al unui eveniment trecut, si este posibil ca o iesire de resurse purtatoare de beneficii economice sa fie necesara pentru a stinge obligatia, si o estimare solida poate fi facuta cu privire la valoarea obligatiei.

In cazul in care efectul valorii – timp a banilor este semnificativ, valoarea unui provizion trebuie sa reprezinte valoarea actualizata a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiei. In cazul in care provizioanele sunt actualizate, valoarea contabila a unui provizion creste in fiecare perioada pentru a reflecta trecerea timpului.

(21) Impozite**(i) Impozit curent**

Creattele si datorile privind impozitul curent pentru anul curent si anii anteriori sunt masurate la suma asteptata sa fie recuperata de la sau platita autoritatilor fiscale. Cota impozitului si legislatia fiscală utilizata, pentru a calcula suma, sunt cele adoptate sau adoptate in mod substantial pana la data intocmirii situatiei pozitiei financiare.

(ii) Impozit amanat

Impozitul amanat este calculat pe baza diferentelor temporare la data situatiei pozitiei financiare, intre baza fiscală a activelor si pasivelor si valoarea lor contabila in scopul raportarii financiare. Datorile din impozitul amanat sunt recunoscute pentru toate diferențele fiscale temporare, exceptie facand:

- situatiile in care datoria din impozit amanat rezulta din recunoasterea initiala a fondului comercial sau a unui activ sau pasiv intr-o tranzactie care nu este o combinare de intreprindere si, la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil si nici profitul sau pierderea impozabila; si

- situatiile referitoare la diferențele temporare taxabile asociate cu investitiile in filiale si intreprinderi asociate, unde sincronizarea realizarii diferențelor temporare poate fi controlata si este probabil ca diferențele temporare sa nu se mai realizeze in viitorul apropiat.

Creattele din impozitul amanat sunt recunoscute pe baza diferențelor temporare deductibile, reportarea creditelor si pierderilor fiscale neutilizate, in masura in care este probabil ca un profit impozabil sa fie disponibil pentru compensare cu diferențele temporare deductibile si cu valoarea reportata a creditelor fiscale neutilizate si a pierderilor fiscale neutilizate, care pot fi utilizate, exceptie facand:

- situatiile in care creanta din impozit amanat referitoare la diferențele temporare deductibile provine din recunoasterea initiala a unui activ sau pasiv intr-o tranzactie care nu este o combinare de intreprindere, si la data tranzactiei, nu afecteaza nici profitul contabil si nici profitul

- sau pierderea impozabilă; și
- situațile referitoare la diferențele temporare taxabile asociate cu investițiile în filiale și întreprinderi asociate, creanțele din impozit amanat sunt recunoscute doar în măsură în care este posibil ca diferențele temporare să se realizeze în viitorul apropiat și profitul impozabil va fi disponibil pentru compensare cu diferențele temporare care pot fi utilizate.

Valoarea contabilă a creanțelor din impozitul amanat este revizuită la data situației pozitiei financiare și redusa în măsură în care nu mai este probabil să existe suficient profit impozabil pentru a permite ca toate sau doar o parte din creanțele din impozit amanat să fie utilizate. Creanțele din impozitul amanat nerecunoscute sunt reevaluate la data întocmirei fiecarei situații a pozitiei financiare și sunt recunoscute în măsură în care a devenit probabil ca viitorul profit impozabil să permită recuperarea creanțelor din impozit amanat.

Creanțele și datorile cu impozitul amanat sunt măsurate utilizând ratele fiscale asteptate să se aplique în anul cand creanța este realizată sau când datoria este stinsă, pe baza ratelor fiscale (și legilor fiscale) care au fost adoptate sau vor fi adoptate la data întocmirei situației pozitiei financiare.

Impozitul curent și impozitul amanat legat de elementele recunoscute direct în capitalul propriu sunt de asemenea recunoscute în capitalul propriu dar nu și în situația rezultatului global.

Creanțele și datorile cu impozitul amanat sunt compensate dacă există un drept legal care permite compensarea creanțelor din impozitul curent cu datorile din impozitul curent, iar impozitul amanat se referă la aceeași entitate taxată și la aceeași autoritate fiscală.

(22) Active fiduciare

Activele detinute în calitate fiduciara nu sunt raportate în situațiile financiare, deoarece nu intră în activele Grupului.

(23) Dividende din acțiuni ordinare

Dividendele din acțiuni ordinare sunt recunoscute ca fiind datorii și sunt deduse din capitalul propriu când sunt aprobate de acționari Grupului. Dividendele interime sunt deduse din capitalul propriu la momentul când sunt declarate și nu mai sunt la discreția Grupului.

Dividendele pentru anul în curs care sunt aprobate după data întocmirei situației pozitiei globale sunt prezentate ca un eveniment ulterior datei situației pozitiei financiare.

(24) Raportarea pe segmente

Segmentul operational este o componentă a unui Grupulu:

- care se angajează în activități comerciale din care pot rezulta venituri și cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale Grupului);
- ale carei rezultate din exploatare sunt revizuite periodic de către directorul operativ responsabil, pe de o parte, cu luarea deciziilor în cadrul Grupului cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și, pe de alta parte, cu evaluarea performanței acestuia, și
- pentru care sunt disponibile informații financiare separate.

Segmentul operational poate fi implicat în activități din care încă nu a realizat venituri, de exemplu, operațiunile noi pot fi segmente operationale înainte de a realiza venituri.

(25) Comparative legate de fuziune

În 2016 BCR a absorbit două din filialele sale, și anume REM și BFP. Data efectiva a fuziunii a fost 31 decembrie 2016.

Pentru întocmirea situațiilor financiare individuale ale Bancii în conformitate cu normele IFRS astă cum au fost adoptate de Uniunea Europeană, se aplică următoarele metode:

- a) Situația pozitiei financiare la 31 decembrie 2016 a fost prezentată pentru Banca după ce a avut loc fuziunea, eliminând tranzacțiile intragrup, în timp ce situația pozitiei financiare la 31 decembrie 2015 este prezentată doar Banca individual;
- b) Situația rezultatului global pentru anul încheiat la 31 decembrie 2016 a fost prezentată pentru Banca, iar situația rezultatului global pentru anul încheiat la 31 decembrie 2015 a fost de asemenea prezentată doar Banca individual (doar impactul impozitului amanat după fuziune este prezentat în situația rezultatului global a bancii);
- c) Efectul fuziunii pentru cele trei entități este prezentat în situația modificărilor în capitalurile proprii la 31 decembrie 2016.

Nu a fost prezentată nicio situație comparativa pentru anul 2015.

2.4 Modificari ale politicilor contabile si ale informatiilor de furnizat

Politicile contabile adoptate sunt in concordanță cu cele din anul finanțier anterior, cu excepția următoarelor modificari: IFRS-urile care au fost adoptate de Grup începând cu 1 ianuarie 2016:

• IAS 27 Situații financiare individuale (modificat)

Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Aceasta modificare permite entitătilor să folosească metoda punerii în echivalentă pentru a contabiliza investițiile în filiale, asocierile în participație și asociati în cadrul situațiilor lor financiare individuale și va ajuta anumite jurisdicții să treacă la IFRS pentru situațiile financiare individuale, reducând costurile de conformare fără a reduce nivelul informațiilor puse la dispozitia investitorilor. Grupul nu a utilizat acest amendament.

• IAS 1: Inițiativa de prezentare a informațiilor (modificare)

Modificările IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare încurajează și mai mult societatile să aplică rationamentul profesional atunci când determină informațiile pe care trebuie să le prezinte și modul în care le structurează în cadrul situațiilor financiare. Modificările intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificările cu arie redusa ale IAS clarifica, mai degrabă decât să modifice semnificativ, cerințele existente ale IAS 1. Modificările se referă la pragul de semnificativitate, ordinea notelor, subtotaluri și punerii în echivalentă. Grupul nu a folosit aceasta modificare.

• IAS 16 Imobilizari corporale și IAS 38 Imobilizari necorporale (modificare): clarificarea metodelor acceptabile pentru amortizare

Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificarea furnizează îndrumări suplimentare cu privire la modul în care trebuie calculată amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale. Aceasta modificare clarifica principiile din IAS 16 Imobilizari corporale și IAS 38 Imobilizari necorporale conform cărora venitul reflectă un model de beneficii economice care sunt generate dintr-o exploatare de afaceri (din care face parte activul) mai degrabă decât beneficii economice consumate prin utilizarea activului. Drept urmare, raportul dintre veniturile generate și veniturile totale preconizate să fie generate nu poate fi folosit pentru a amortiza un element de imobilizări corporale și poate fi folosit numai situații extrem de restrânse pentru a amortiza imobilizările necorporale. Grupul nu a folosit aceasta evaluare.

• IFRS 11 Angajamente comune (modificare): contabilizarea achiziției intereselor în exploatare în participație

Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. IFRS 11 se referă la modul de contabilizare a intereselor în asocieri în participație și operațiuni în participație. Modificarea prezintă noi îndrumări cu privire la modul în care trebuie contabilizată achiziția unui interes într-o operațiune în participație ce reprezintă o întreprindere în conformitate cu IFRS și specifică tratamentul contabil adecvat pentru aceste achiziții. Grupul nu a înregistrat tranzacții care să intre în aria acestei modificări.

• IAS 19 Planuri de beneficii determinate (modificare): contribuții angajaților

Modificarea se aplică pentru contribuțiiile angajaților sau terților la planuri de beneficii determinate. Obiectivul modificării este să simplifice contabilizarea contribuților care sunt independenți de vechimea în munca, de exemplu, contribuțiiile angajaților care sunt calculate în funcție de un procent fix din salariu. Grupul nu detine planuri care intra în domeniul de aplicare a acestei modificări.

• IFRS 10, IFRS 12 și IAS 28: Entități de investiții: aplicarea exceptiei de consolidare (modificare)

Modificările se referă la trei aspecte apărute în practică în legătura cu aplicarea exceptiei de consolidare pentru entitățile de investiții. Modificările intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificările clarifică faptul că exceptia de la prezentarea situațiilor financiare consolidate se aplică unei entități-mama care este o filială a unei entități de investiții atunci când entitatea de investiții își evaluatează toate filialele la valoarea justă. De asemenea, modificarea clarifică faptul că numai o filială care nu este, în sine, o entitate de investiții dar furnizează servicii de asistență entității de investiții, este consolidată. Toate celelalte filiale ale unei entități de investiții sunt evaluate la valoarea justă. În cele din urmă, modificările IAS 28 Investiții în entități asociate și în asocierile în participație permit investitorilor ca, la aplicarea metodei punerii în echivalentă, să pastreze evaluarea la valoarea justă aplicată de entitatea asociată sau asocierea în participație a entității de investiții pentru interesele sale în filiale. Grupul nu a utilizat acest amendament.

• IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2010 – 2012, care reprezintă o colecție de modificări ale IFRS. Niciuna dintre aceste modificări nu a avut efect asupra situațiilor financiare ale Grupului.

- IFRS 2 Plata pe baza de acțiuni: Aceasta îmbunătățire modifica definiția „condiție de intrare în drepturi” și a „condiției de piată” și adaugă definiții pentru „condiția de performanță” și „condiția de servicii” (care, anterior, erau incluse în definiția „condițiilor de intrare în drepturi”).
- IFRS 3 Combinări de întreprinderi: Aceasta îmbunătățire clarifică faptul că o contraprezentare contingentă într-o achiziție de întreprinderi care nu este clasificată drept capitaluri proprii, este evaluată ulterior la valoarea justă prin profit sau pierdere indiferent dacă intra sau nu în domeniul de aplicare al IFRS 9 Instrumente financiare.

- IFRS 8 Segmente de activitate: Aceasta imbunatatire prevede ca o entitate sa prezinte rationamentele emise de membrii cadrelor de conducere atunci cand acestea pun in aplicare criteriile de agregare pentru segmentele de activitate si clarifica faptul ca o entitate trebuie sa prezinte numai reconciliari ale totalului activelor segmentelor raportabile cu activele entitatii daca activele segmentelor sunt raportate cu regularitate.
- IFRS 13 Evaluarea la valoarea justă: Aceasta imbunatatire din cadrul Bazei pentru concluzii a IFRS 13 clarifica faptul ca, prin emiterea IFRS 13 si modificarea IFRS 9 si a IAS 39, nu a fost eliminata posibilitatea evaluarii creantelor si datorilor pe termen scurt care nu au o rata declarata a dobanzii la valoarea lor de facturare, fara actualizare, daca efectul neactualizarii nu este semnificativ.
- IAS 16 Imobilizari corporale: Imbunatatirea clarifica faptul ca, la momentul reevaluarii unui element de imobilizari corporale, valoarea contabila bruta este ajustata astfel incat sa corespunda valorii de reevaluare a valorii brute.
- IAS 24 Prezentarea informatiilor privind partile afiliate: Imbunatatirea clarifica faptul ca o entitate care furnizeaza servicii de personal-cheie de conducere pentru entitatea care raporteaza sau pentru societatea-mama a entitatii care raporteaza este o parte afiliata a entitatii care raporteaza.
- IAS 38 Imobilizari necorporale: Imbunatatirea clarifica faptul ca, la momentul reevaluarii unei imobilizari necorporale, valoarea contabila bruta este ajustata astfel incat sa corespunda valorii de reevaluare a valorii brute.
- **IASB a emis Imbunatatirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2012 – 2014**, care reprezinta o colectie de modificari ale IFRS. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Niciuna dintre aceste modificari nu a avut efect asupra situatiilor financiare ale Grupului.
  - IFRS 5 Active imobilizate definite in vederea vanzarii si activitati intrerupte: Modificarea clarifica faptul ca trecerea de la o metoda de cedare la o alta (prin cedare sau prin distribuire catre proprietari) nu trebuie considerata a fi un nou plan de cedare ci, mai degrabă, este o continuare a planului initial. Prin urmare, nu exista o intrerupere in aplicarea cerintelor IFRS 5. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca schimbarea metodei de cedare nu schimba data clasificarii.
  - IFRS 7 Instrumente financiare: informatii de furnizat. Modificarea clarifica faptul un contract de servicii care include un onorariu poate reprezenta o implicare continua in activul financiar. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca informatiile de furnizat conform IFRS 7 cu privire la compensarea activelor financiare si a datorilor financiare nu trebuie comprimate in raportul financiar interimar.
  - IAS 19 Beneficiile angajatilor: Modificarea clarifica faptul ca adancimea pietei pentru obligatiunile corporate de inalta calitate este evaluata pe baza monedei in care este exprimata obligatia, mai degrabă decat in tara in care se afla obligatia. Cand nu exista o adancime a pietei pentru obligatiunile corporate de inalta calitate in moneda respectiva trebuie utilizate ratele aplicabile obligatiunilor de stat.
  - IAS 34 Raportarea financiara interimara: Modificarea clarifica faptul ca informatiile interimare de prezentat trebuie fie sa existe in situatiile financiare interimare sau sa fie incluse prin referinte incruscate intre situatiile financiare interimare si locul in care acestea sunt incluse in raportul financiar interimar mai extins (de ex.: in comentariile conducerii sau raportul de risc). Comitetul a specificat ca celelalte informatii din cadrul raportului financiar interimar trebuie sa fie puse la dispozitia utilizatorilor in acelasi termeni ca si in cazul situatiilor financiare interimare si la aceeasi data. Daca utilizatorii nu au acces la alte informatii in acest fel, raportul financiar interimar este incomplet.

2.5 Standarde emise, dar care nu sunt inca in vigoare si nu au fost adoptate

- **IFRS 9 Instrumente financiare (data efectiva de aplicare: 1 ianuarie 2018)**
IFRS 9 a fost emis in iulie 2014 si este aplicabil pentru perioadele anuale de raportare incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018. IFRS 9 are ca obiect trei arii principale din contabilitatea instrumentelor financiare: clasificarea si masurarea; deprecierea; contabilitatea instrumentelor de acoperire.
IFRS 9 introduce doua criterii de clasificare a activelor financiare: 1) modelul de business al entitatii pentru gestionarea activelor financiare, si 2) caracteristicile fluxurilor de trezorerie contractuale ale activelor financiare. Drept urmare, un activ financiar este masurat la cost amortizat numai in cazul in care sunt indeplinite urmatoarele conditii: a) termenii contractuali ai activului financiar genereaza la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv platii ale principalului si ale dobanzii (SPPI) aferente principalului datorat si b) activul este definit intrajusta prin alte elemente ale rezultatul global se aplica activelor financiare care indeplinesc conditia a) dar al caror model de afaceri se concentreaza atat pe detinerea de active pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale cat si pe vanzarea activelor. Toate celelalte active financiare se masoara la valoarea justă cu variația recunoscută în contul de profit sau pierdere. Pentru investițiile în instrumente de capital care nu sunt detinute pentru tranzacționare, entitatea poate face o alegere irevocabilă la momentul recunoașterii initiale de a măsura aceste active la valoarea justă cu variația recunoscută în alte elemente ale rezultatului global. Grupul BCR intenționează să utilizeze aceasta IFRS 9 nu modifica principiile de clasificare și măsurare a datorilor financiare din IAS39. Singura schimbare se referă la datorile financiare desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (opțiunea de a desemna un activ financiar la valoarea justă prin profit sau pierdere). Variația de valoare justă datorată riscului de credit aferent datorilor respective se va prezenta în general în alte elemente ale

rezultatului global. IFRS 9 ofera optiunea de a aplica aceasta cerinta mai devreme, insa Grupul BCR nu intenioneaza sa utilizeze aceasta optiune.

Standardul prezinta un model uniform de deprecierie aplicabil atat activelor financiare cat si expunerilor purtatoare de risc din afara bilantului (angajamente de creditare si garantii financiare). Pentru instrumentele financiare in cazul caror nu se identifica o deteriorare semnificativa a riscului de credit dupa recunoasterea initiala se recunoaste un provizion sub forma deprecierii de valoare previzionate pentru urmatoarele 12 luni. Deprecierile de valoare previzionate pentru intreaga durata de viata a instrumentului se recunosc doar pentru acele instrumente ale caror risc de credit creste semnificativ dupa recunoasterea initiala.

Pe baza optiunii privind politica contabila prezente in cerintele de tranzitie ale IFRS 9, Grupul BCR nu va recalcula date comparative la aplicarea initiala a IFRS 9. In schimb, impactul total din aplicarea initiala a IFRS 9 va fi reflectat in soldul de deschidere al capitalurilor la 1 ianuarie 2018.

In cursul anului 2016, Grupul BCR a finalizat dezvoltarea documentantiei privind cerintele de business ce adreseaza modificarile politicilor la nivel de grup, procedurilor, proceselor si sistemelor, necesare pentru tranzitia la IFRS 9 in data de 1 ianuarie 2018. Pornind de la aceasta, entitatile din Grup (banca mama si subsidiarele) au demarat identificarea cerintelor la nivel de grup, atat in ceea ce priveste implementarea locala a unor solutii armonizate la nivel de grup (exemplu: evaluarea la valoarea justa a activelor ce reprezinta instrumentele datorie, care nu sunt detinute pentru tranzactionare si pentru care incasarile nu reprezinta doar rambursari de principal si dobanda; impartirea activelor financiare pe modele de business sau in ceea ce priveste calculul pierderilor de credit asteptate), cat si in a adaptarea solutiilor existente la nivel local cu cerintele la nivelul grupului. Ca parte a acestei initiative, studiile iterative privind impactul financiar continua a fi efectuate in cadrul grupului (in special pentru clasificarea / evaluarea si deprecierea activelor financiare dar si pentru capitalul reglementat si indicatorilor). Incepand cu a doua jumata a anului 2017, este planificata testarea integrata, in paralel a proceselor privind clasificarea, masurarea, deprecierea prezentarea/raportarea instrumentelor financiare conform cerintelor actuale IAS39 si a cerintelor viitoare conform IFRS 9. Impactul financiar mai sus mentionat si rezultatele obtinute in perioada de testare integrata a cerintelor conform IFRS 9 vor prezenta inherent aproximari, care se vor reduce pe masura implementarii functionalitatilor necesare IFRS 9, testate si transferate din mediul de test in sistemele operationale ale bancii, inainte de prima aplicare in 2018, la nivelul fiecarei entitati din grup afectate. Estimari cantitative relevante privind impactul IFRS 9 vor fi prezentate pe masura ce vor deveni disponibile pe parcursul anului 2017.

Pornind de aceasta, Grupul BCR sustine asteptarile facute anterior referitoare la impactul semnificativ asupra elementelor bilantului si metodelor de evaluare a instrumentelor financiare aduse de standard.

In cee ace priveste clasificarea si evaluarea, Grupul BCR a concluzionat ca o parte a portofoliului de credite poate fi evaluat la valoarea justa prin contul de profit si pierdere, datorita caracteristicilor privind fluxurile de trezorerie stipulate in contract. Prin urmare, activitati de diminuare a portofoliului de produse de creditare afectate au fost intreprinse in cadrul bancii. Ca rezultat al acestor activitati, in prezent se estimeaza ca o asemenea evaluare se va limita asupra imprumuturilor purtatoare de dobanzii ce prezinta caracteristici ce nu ar putea trece de testarea cantitativa impusa de standard. Pe de alta parte, unele titluri de datorie clasificate si evaluate in prezent la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global vor putea fi evaluate la cost amortizat datorita modelul de afaceri al carui obiectiv este de a detine activele pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale" aplicat. In caz contrar, nu se estimeaza modificari semnificative determinate de criteriul constituit de modelul de afaceri. Aceasta se datoreaza faptului ca activele financiare detinute in vederea tranzacionarii vor continua a fi evaluate la valoarea justa prin contul de profit si pierdere, iar imprumuturile care vor indeplini criteriul de rambursari exclusive de principal si dobana in cadrul unui model de afaceri de detinere pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale vor fi masurate in continuare prin metoda costului amortizat.

In contextul modelarii pierderii asteptate din riscul de credit si pierderii din deprecierie, Grupul considera ca unul dintre factorii cheie ai impactului estimat din implementarea noului model de deprecierie conform cerintelor IFRS9 este analiza cresterii semnificative a riscului de credit pentru expunerile care nu sunt identificate ca fiind depreciate. In acest sens, indicatorii cantitativi definiti pentru evaluarea cresterilor semnificative in riscul de credit, pe tipuri de portofoliu si produse, vor cuprinde modificarile adverse in probabilitatea de nerambursare aferente perioadei de derulare a creditului si statusul privind numarul de zile de intarziere la plata. Indicatorii calitativi vor cuprinde avertizarea timpurie a riscurilor (prin marcare), marcarea evenimentelor de restructurare si marcarea transferului catre zona de workout. O parte din indicatorii calitativi (referitor la marcarea anumitor evenimente) se vor baza pe realizarea corecta si in timp a evaluarii privind riscul de credit. Cadrul necesar de guvernanță va fi asigurat de politice si proceduri privind riscul de credit, implementate atat la nivel de Grup, cat si local (majoritatea acestora sunt deja implementate, o parte fiind in curs de implementare conform cerintelor IFRS9). De asemenea, Grupul considera ca un alt factor cheie al impactului estimat din implementarea noului model de deprecierie conform cerintelor IFRS9 este incorporarea informatiilor previzionate in legatura cu mediul economic. Astfel, Grupul a dezvoltat o metodologie pentru calculul probabilitatii de nerambursare aferente perioadei de derulare a creditului ce include si o componenta macroeconomica. In acest sens, probabilitatile de nerambursare sunt ajustate in functie de conditiile macroeconomice, folosite in scopul testelor de stres (i.e. functia de legatura intre variabilele macroeconomice si probabilitatile de nerambursare). Tinand cont de aceste cerinte metodologice, ajustarile de deprecierie sunt asteptate sa creasca semnificativ pentru expunerile ce nu se afla in stare de nerambursare. De asemenea, Grupul se astepta ca structura situatiilor financiare (atat componente principale cat si notele explicative) vor trebui sa fie adaptate, mai ales in urma cerintelor noi de raportare si prezentare impuse de IFRS 7, ca urmare a implementarii IFRS 9.

• IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii

Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018. IFRS 15 stabileste un model in cinci etape care se va aplica pentru veniturile provenind dintr-un contract inchelat cu un client (cu exceptii limitate), indiferent de tipul tranzactiei sau de industrie. De asemenea, cerintele standardului se vor aplica pentru recunoasterea si evaluarea castigurilor si pierderilor din vanzarea anumitor active de alta natura decat cea financiara care nu sunt rezultatul activitatii obisnuite a entitatii (de ex.: vanzare de imobilizari corporale si necorporale). Va fi prevazuta prezentarea extinsa de informatii, inclusiv dezagregarea venitului total, informatii despre obligatiile de executare, modificarile soldurilor de active si datorii aferente contractului intre perioade si rationamente si estimari-cheie. Grupul este in prezent in curs de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei.

• IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii (clarificari)

Clarificarile se aplica pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 si aplicarea timpurie este permisa. Obiectul clarificarilor este de a clarifica intențiile IASB atunci cand a elaborat cerintele standardului IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii, in special contabilitatea identificarii obligatiilor de executare, modificand formularea principiului activelor „identificabile in mod distinct”, a consideratiilor privind mandatarul si mandantul, inclusiv evaluarea faptului ca o entitate actioneaza in calitate de mandatar sau de mandant, precum si aplicarea principiului de control si de licentiere, furnizand indrumare suplimentara cu privire la contabilizarea proprietati intelectuale si a redevenitelor. De asemenea, clarificarile prevad solutii practice suplimentare disponibile entitatilor care fie aplică IFRS 15 complet retrospectiv, fie aleg sa aplice abordarea retrospectiva modificata. Aceste clarificari nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in prezent in curs de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei.

• IFRS 16: Contracte de leasing

Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabileste principiile pentru recunoasterea, evaluarea, prezentarea si furnizarea informatiilor despre contractele de leasing ale celor doua parti la un contract, si anume, clientul („locatar”) si furnizorul („locator”). Noul standard prevede ca locatarii sa recunoasca majoritatea contractelor de leasing in cadrul locatorului ramane in mod semnificativ neschimbata. Standardul nu a fost inca adoptat de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

• Modificare la IFRS 10 Situatii financiare consolidate si IAS 28 Investitii in entitatile asociate si asocierile in participatie: vanzare de sau contributie cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie

Modificare se refera la o inconsecventa identificata intre cerintele IFRS 10 si cele ale IAS 28, in legatura cu vanzarea de si contributia cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie. Principala consecinta a modificarilor este aceea ca un castig sau o pierdere totala este recunoscuta atunci cand tranzactia implica o intreprindere (indiferent daca este sau nu sub forma de filiala). Un castig sau o pierdere paritala este recunoscuta atunci cand o tranzactie implica active care nu reprezinta o intreprindere, chiar daca acestea sunt sub forma unei filiale. In luna decembrie 2015, IASB a amanat pe termen nedeterminat data intrarii in vigoare a acestei modificari in asteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii in echivalenta. Modificare nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

• IAS 12: Recunoasterea creantelor privind impozitele amanate aferente pierderilor nerealizate (modificari)

Modificare intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2017 si aplicarea timpurie este permisa. Obiectivul acestor modificari este sa clarifice cerintele referitoare la creantele privind impozitele amanate aferente pierderilor nerealizate, pentru a aborda diversitatea existenta in practica in ceea ce priveste aplicarea IAS 12 Impozitul pe profit. Problema specifica a faptului ca, in recuperarea unui activ la o valoare mai mare decat valoarea sa contabila, la profituri impozabile viitoare probabile si la evaluare combinata comparativ cu evaluarea separata. Aceste modificari nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

• IAS 7: Initiativa de prezentare a informatiilor (modificari)

Modificare intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2017 si aplicarea timpurie este permisa. Obiectivul acestor modificari este sa furnizeze informatii care sa permita utilizatorilor situatiilor financiare sa evaluateze modificarile aparute in privinta datorilor rezultate din activitati de finantare, incluzand modificarile aparute atat din fluxuri de trezorerie, cat si din elemente nemonetare. Modificare specifica faptul ca o modalitate de indeplinire a cerintelor de prezentare este aceea de a furniza o reconciliere tabelara intre soldurile initiale si cele finale in situatia pozitiei financiare in cazul datorilor rezultate din activitati de finantare, incluzand modificarile din fluxurile de trezorerie aferente activitatii de finantare, modificarile rezultate din obtinerea sau pierderea controlului asupra filialelor sau a altor segmente, efectul modificarilor cursurilor de schimb, modificarile ale valorii juste si alte tipuri de modificari. Aceste modificari nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

• IFRS 2: Clasificarea si evaluarea tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni (modificari)

Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 si aplicarea timpurie este permisa. Modificarile prevad cerinte de contabilizare a efectelor conditiilor necesare pentru a intra in drepturi si a efectelor conditiilor revocabile de intrare in drepturi asupra evaluarii platilor pe baza de actiuni decontate in numerar, a tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni cu caracteristica de decontare neta a obligatiilor de impozitare la sursa, precum si pentru modificarile aduse termenilor si conditiilor aplicabile unei plati pe baza de actiuni care schimba clasificarea tranzactiei din tranzactie cu decontare in numerar in tranzactie cu decontare prin emiterea de instrumente de capitaluri proprii. Aceste modificari nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

- **IAS 40: Transferuri catre Investitiile imobiliare (modificare)**

Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 si aplicarea timpurie este permisa. Modificarile clarifica momentul in care o entitate trebuie sa transfere imobile, inclusiv imobile in curs de constructie sau dezvoltare, in sau din cadrul investitiilor imobiliare. Modificarea prevede ca o modificar de utilizare are loc atunci cand imobilul indeplineste sau nu mai indeplineste definitia investitiilor imobiliare si exista dovezi cu privire la modificarea de utilizare. O simpla schimbare a intenției conducerii cu privire la utilizarea unui imobil nu furnizeaza dovezi cu privire la o modificar de utilizare. Aceste modificari nu a fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

- **Interpretarea IFRIC 22: Tranzactii in valuta si sume in avans**

Interpretarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 si aplicarea timpurie este permisa. Interpretarea clarifica modul de contabilizare a tranzactiilor care includ primirea sau plata unor sume in avans in valuta. Interpretarea acopera tranzactii in valuta pentru care entitatea recunoaste un activ nemonetar sau o datorie nemonetara rezultate din plata sau primirea unei sume in avans inainte ca entitatea sa recunoasca activul, cheltuiala sau venitul aferent. Interpretarea prevede ca, pentru a determina cursul de schimb, data tranzactiei este data recunoasterii initiale a activului nemonetar platit in avans sau a datoriei din venitul amanat. In cazul in care exista mai multe plati sau incasari efectuate in avans, atunci entitatea trebuie sa determine o data a tranzactiei pentru fiecare plata sau incasare a sumei in avans. Aceasta interpretare nu a fost inca adoptata de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

- **IASB a emis Imbunatatirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2014 – 2016**, care reprezinta o colectie de modificari ale IFRS. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2017 in cazul IFRS 12 Prezentarea informatiilor privind interesele in alte entitati si incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 in cazul IFRS 1 Adoptarea pentru prima data a Standardelor Internationale de Raportare Financiara si pentru IAS 28 Investitiii in entitatile asociate si in asocierile in participatie. Aplicarea timpurie este permisa in cazul IAS 28 Investitiii in entitatile asociate si in asocierile in participatie. Aceste imbunatatiri anuale nu au fost inca adoptate de UE. Grupul este in proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra pozitiei financiare sau performantei Grupului.

- IFRS 1 Adoptarea pentru prima data a Standardelor Internationale de Raportare Financiara: Aceasta imbunatatire elimina exceptiile pe termen scurt cu privire la informatiile de furnizat cu privire la instrumentele financiare, beneficiile angajatilor si entitatil de investiti, aplicabile pentru entitatile care adopta pentru prima data Standardele Internationale de Raportare Financiara.
- IAS 28 Investitiii in entitatile asociate si in asocierile in participatie: Modificarea clarifica faptul ca alegerea de a evalua la valoarea justa prin contul de profit si pierdere o investitie intr-o entitate asociata sau intr-o asociere in participatie care este detinuta de o entitate care reprezinta o asociere in participatiune sau de o alta entitate care se califica, este disponibila pentru fiecare investitie intr-o entitate asociata sau intr-o asociere in participatie pentru fiecare investitie in parte, la recunoasterea initiala.
- IFRS 12 Prezentarea informatiilor privind interesele in alte entitati: Modificarea clarifica faptul ca cerintele de prezentare din IFRS 12, cu exceptia celor din informatiile financiare rezumate pentru filiale, asocieri in participatie si entitati asociate, se aplica intereselor unei entitati intr-o filiala, asociere in participatie si entitate asociata care sunt clasificate drept detinute in vederea vanzarii, definite in vederea distributiei sau activitate intrerupta conform IFRS 5.

3. VENITURI NETE DIN DOBANZI

Mii RON	Grup	Banca	
	2015	2016	
Venituri din dobanzi			
Active financiare detinute pentru tranzactionare	53.633	48.986	53.633
Active financiare disponibile pentru vanzare (ii)	256.894	189.314	214.189
Credite si avansuri acordate clientelei, net (i)	1.952.924	1.619.642	1.916.127
Investitii detinute pana la scadenta (iii)	467.401	459.843	405.001
Derivative - contabilitatea de acoperire, risc de dobanda	16.153	-	16.153
Alte active	13.788	50.415	12.068
Total venituri din dobanzi	2.780.793	2.360.200	2.817.171
Cheptulele cu dobanzile			
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	(26.042)	(23.500)	(26.042)
Datorii financiare evaluate la cost amortizat (iv)	(738.580)	(551.882)	(661.603)
Derivative - contabilitatea de acoperire, risc de dobanda	(53)	-	(53)
Alte datorii	(3.523)	(6.123)	(3.510)
Total cheptulele din dobanzi	(768.198)	(581.505)	(691.206)
Venituri nete din dobanzi	1.992.595	1.786.695	1.925.963
			1.728.483

- (i) Pozitia venituri din dobanzi aferente creditelor si avansurilor acordate clientelei include venituri din dobanzi aferente creditelor depreciate, in suma de 81.013 Mii RON (2015: 162.946 Mii RON) pentru Grup si 79.730 Mii RON (2015: 157.466 Mii RON) pentru Banca. Datorita vanzarii de credite in 2015 si 2016 (vezi nota 22) veniturile din dobanzi aferente creditelor si avansurilor acordate clientelei au scazut semnificativ. In plus, in contextul unui mediu in care ratele de dobanda sunt relativ reduse, au fost luate masuri proactive in sprijinul clientilor. Incepand cu trimestrul al patrulea al anului 2015 o importanta campanie de restabilire a preturilor a fost aplicata portofoliului de credite ipotecare active.
- (ii) Veniturile din dobanzi aferente activelor financiare disponibile pentru vanzare au scazut, pe de-o parte, din cauza volumului scazut in noi investitii comparativ cu volumul instrumentelor ajunse la maturitate, iar pe de alta parte, din cauza randamentelor mai scazute ale achizitiilor, in concordanța cu conditiile din piata, fata de randamentul instrumentelor ajunse la maturitate.
- (iii) Veniturile din dobanzi aferente investitilor detinute pana la scadenta au inregistrat o usoara descrestere la nivelul Grupului din cauza randamentelor mai scazute ale noilor investitii in concordanța cu conditiile din piata, comparativ cu randamentele mai ridicate ale instrumentelor ajunse la maturitate; pentru Banca descresterea randamentelor a fost compensata de volumele mai mari ale noilor investitii comparativ cu instrumentele ajunse la maturitate.
- (iv) In privinta pasivelor, descresterea cheptulelor cu dobanzile a fost favorizata in principal de ratele de piata reduse si schimbarea in structura a situatiei pozitiei financiare printre-o mai mare pondere a depozitelor la vedere, combinata cu descresterea graduala a imprumuturilor pe termen lung in conformitate cu strategia Bancii de concentrare asupra imprumuturilor in valuta locala, bazandu-se pe capacitatea sa sporita de autofinantare in RON.

4. VENITURI NETE DIN SPEZE SI COMISIOANE

Mii RON	Grup	Banca	2015	2016	2015	2016
Tituri de valoare			4.839	4.857	4.839	4.857
Ordin de transfer pentru tituri de valoare			4.839	4.857	4.839	4.857
Compensare si decontari			(46.027)	(10.513)	(46.027)	(10.512)
Gestionare active			21.726	26.993	-	-
Custodie			14.396	11.918	16.204	13.173
Plati			86.701	60.594	86.017	49.734
Plati - business card			100.818	68.737	100.194	67.955
Plati - altele			(14.117)	(18.143)	(14.177)	(18.221)
Resurse distribuite, dar neadministrate			397.848	415.140	421.738	414.717
Produse de asigurari			49.110	50.660	46.659	46.702
Contracte economisire, creditare			-	1.121	23.736	1.640
Tranzactii schimb valutar			12.094	14.319	12.094	14.319
Altele (I)			336.645	349.031	339.250	351.966
Activitatile de creditare			80.437	80.478	87.970	86.738
Acorduri de credite primite si date			16.521	18.429	16.521	18.429
Garantii primite si date			17.932	20.408	22.637	23.542
alte activitati de creditare			45.984	41.639	48.812	44.768
Altele			164.280	138.480	124.719	122.378
Venituri nete din comisioane			726.181	708.972	695.461	672.084
 Venituri din comisioane			892.403	839.312	843.094	792.814
Cheltuieli cu comisioane			(167.222)	(130.380)	(147.633)	(120.728)

- (i) alte produse distribuite dar neadministrate includ comisioane din ordinele de plata ale clientilor, transferuri de numerar si distribuire produse de gestiune a activelor.

Evolutia veniturilor nete din speze si comisioane in 2016 a fost influentata in principal de scaderea spezelor din intermedierea tranzactiilor de creditare la filiale (pozitia "Altele") si a scaderii venitului din speze si comisioane interbancale ca urmare a schimbarilor in reglementarea aferenta (pozitia "Plati"). Partea din pierderea aferenta comisioanelor de la BCR Banca pentru Locuinte in 2016 (pozitia "Altele") impreuna cu scaderea spezelor din intermedierea tranzactiilor pentru Erste Assets Management au fost parcial compensate de cresterea spezelor pentru tranzactiile cu numerar ca o consecinta a strategiei Bancii de crestere a tranzactiilor efectuate prin canale electronice (pozitia "Resurse distribuite dar neadministrate").

Incepand cu luna iunie 2016 activitatea Point of Sale (POS) a fost externalizata, iar tratamentul contabil pentru spezele aferente a fost schimbat din Venituri nete din speze si comisioane in Alte rezultate operationale (impact in pozitia „Compensare si decontari”).

5. VENITURI DIN DIVIDENDE

Mii RON	Grup	Banca	2015	2016	2015	2016
Active financiare detinute pentru tranzactionare			227	-	227	-
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere			304	-	304	-
Active financiare disponibile pentru vanzare (ii)			5.201	2.878	5.201	2.878
Venit din dividende din investitii de capital(I)			-	-	25.563	2.126
Venituri din dividende			5.732	2.878	31.295	5.004

- (i) Veniturile din dividende din investitii de capital in 2015 si 2016 au fost primeite, in principal, de la BCR Banca pentru Locuinte, BCR Payments si investitii in entitati asociate Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA (eliminate in cifrele consolidate). In 2016, BCR Banca pentru Locuinte nu a platit dividende (2015: 21.984 Mii RON).
- (ii) Veniturile din dividende din investitii in active finaciare disponibile pentru vanzare: VISA, Mastercard, Biroul de Credit, Transfond, Bursa de Valori Bucuresti au scazut, intrucat in 2015 veniturile din dividende primeite de la Transfond au fost cumulative pe 3 ani in suma de 2.454 Mii RON in comparatie cu 635 Mii RON in 2016.

6. REZULTATUL NET DIN TRANZACTIONARE SI EVALUAREA LA VALOARE JUSTA

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Venituri nete din tranzactionare	308.695	315.465	304.270	310.246
Titluri de valoare si derivate pentru tranzactionare	54.899	55.811	54.899	55.811
Tranzactii de schimb valutar (I)	253.796	259.654	249.371	254.435
Castiguri sau (pierderi) aferente activelor sau datorilor financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere	(282)	(1.148)	(282)	(1.148)
Castiguri sau (pierderi) aferente masurarii/ vanzarii activelor financiare desemnate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere	(282)	(1.148)	(282)	(1.148)
Rezultatul net din tranzactionare si evaluare la valoarea justa	308.413	314.317	303.988	309.098

- (i) Castigurile nete din tranzactii valutare au crescut usor in principal din instrumente ale pielei monetare, swap valutar, schimburile la vedere si la termen.

7. VENITURI DIN CHIRII SI LEASING OPERATIONAL

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Investitii imobiliare	1.643	239	-	-
Leasing operational	38.615	53.310	1.406	1.014
Total	40.258	53.549	1.406	1.014

Leasingul operational reprezinta chirile din gestiunea flotei auto si a altor cladiri care nu indeplinesc criteriile de clasificare in investitii imobiliare. Cresterea raportata este in concordanță cu așteptările activitatii de leasing operational a Grupului.

8. CHELTUIELI ADMINISTRATIVE

Mii RON	Grup	2015	2016	Grup	2015	2016
Cheeltuieli cu personalul (i)		(716.721)	(729.874)	(648.327)	(657.036)	
Alte cheeltuieli administrative (ii)		(625.077)	(671.594)	(762.830)	(804.923)	
Depreciere si amortizare (iii)		(171.637)	(169.029)	(119.667)	(105.780)	
Total		(1.513.435)	(1.571.497)	(1.530.824)	(1.567.739)	
Cheeltuieli cu personalul						
Salarii		(558.961)	(567.831)	(505.834)	(511.505)	
Contributii la asigurarile sociale obligatorii		(130.772)	(130.255)	(118.750)	(117.419)	
Provizioane de personal pe termen lung		22	(1.477)	117	(1.346)	
Alte cheeltuieli de personal		(27.010)	(30.311)	(23.860)	(26.766)	
Total		(716.721)	(729.874)	(648.327)	(657.036)	
Alte cheeltuieli administrative						
Comision fond de garantare depozite		(94.431)	(65.271)	(86.565)	(58.621)	
Cheeltuieli IT		(161.998)	(178.115)	(155.942)	(172.265)	
Cheeltuieli aferente spatiilor de birouri		(129.500)	(130.301)	(247.193)	(239.163)	
Cheeltuieli operationale de functionare		(90.269)	(107.123)	(140.618)	(161.274)	
Reclama/ Marketing		(37.960)	(43.309)	(33.684)	(40.608)	
Costuri judice si de consultanta		(63.284)	(84.182)	(58.998)	(79.526)	
Diverse cheeltuieli administrative		(47.635)	(63.293)	(39.830)	(53.466)	
Total		(625.077)	(671.594)	(762.830)	(804.923)	
Deprecierea si amortizarea						
Software si alte active necorporale		(79.459)	(70.823)	(74.768)	(67.471)	
Proprietatilor folosite de Grup/Banca		(36.370)	(36.767)	(16.320)	(14.439)	
Investitiilor imobiliare		(246)	(64)	-	-	
Amortizarea listelor de clienti		-	-	-	-	
Mobilierului si echipamentelor diverse		(55.562)	(61.375)	(28.579)	(23.870)	
Total		(171.637)	(169.029)	(119.667)	(105.780)	

- (i) Cheeltuielile cu personalul aferente Grupului au crescut in 2016 cu 13.153 Mii RON in comparatie cu 2015 in special ca urmare a imbunatatirii fortei de vanzare Retail.
- Provizioanele pe termen lung cu angajati sunt descrise in Nota 30. Contributiile la asigurarile sociale obligatorii includ in principal contributiile pentru pensile acordate de stat. Contributiile pentru pensii private sunt incluse in alte cheeltuieli de personal. Obligatiile Bancii pentru contributii catre bugetul de stat sau pensiile private sunt in valoare de 120.132 Mii RON (2015: 121.316 Mii RON).
- (ii) Alte cheeltuieli administrative ale Grupului in 2016 au crescut cu 46.517 Mii RON in comparatie cu 2015, in special datorita costurilor legale si de consultanta legate de litigiile protectiei consumatorilor, „Darea in Plata” si taxelor notariale legate de proiectul de fuziune REM si BFP, cresterei investitiilor in IT si in alte proiecte operationale, cresterei costurilor de publicitate si marketing, partial diminuata de scaderea fondului de garantare a depozitelor datorata scaderii profilului de risc bancar.
- Platile pentru Fondul de Garantare se calculeaza conform Regulamentului 2/2016 emis de Fondul de Garantare a Depozitelor, pe baza volumului depozitelor eligibile existente la finalul anului anterior si sunt contabilizate in cheeltuieli administrative generale in anul curent. Suma a fost platita in 28 aprilie 2016.
- (iii) In 2016 deprecierea si amortizarea Grupului sunt mai mici cu 2.608 Mii RON in comparatie cu 2015, datorita in principal unei deprecieri mai mici a softurilor IT, ajunse catre sfarsitul perioadei de utilizare, scadere parcial compensata de o depreciere mai mare a bunurilor in leasing operational ale BCR Fleet Management, datorita cresterei activitatii.

Numarul salariatilor proprii ai Bancii la 31 decembrie 2016 era de 6.134 angajati (31 decembrie 2015: 6.125 angajati).

Numarul de angajati proprii ai Grupului la 31 decembrie 2016 era de 7.078 angajati (31 decembrie 2015: 7.065 angajati).

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Cheltuielile cu salariile platite persoanelor din conducerea Bancii in 2016 au fost 10.139 Mii RON (2015: 12.434 Mii RON).

Mii RON	2015 (Valoare bruta)	2016 (Valoare bruta)	2015 (Taxe angajator)	2016 (Taxe angajator)
Beneficii pe termen scurt	12.434	1.881	10.139	1.593
- componenta fixa	10.652	1.585	7.123	1.102
- componenta variabila	1.782	296	3.015	491

Tabelul de mai jos prezinta media numarului de angajati proprii existenti pe parcursul anului financiar (ponderat conform perioadei de angajare):

	2015	2016
In tara	7.000	7.046
Banca Comerciala Romana	6.135	6.191
BCR Leasing IFN SA	92	90
BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA	44	44
BCR Banca pentru Locuinte SA	80	75
Suptor Colect SRL	-	-
CIT One SRL	555	562
BCR Real Estate Management SRL	1	+
BCR Fleet Management SRL	5	5
BCR Payments SPV	88	79
In afara tarii	72	74
BCR Chisinau SA	72	74
Total	7.072	7.120

9. CASTIGURI/PIERDERI NETE DIN ACTIVE SI DATORII FINANCIARE NEEVALUATE LA VALOARE JUSTA PRIN PROFIT SAU PIERDERE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Castig sau (pierdere) din vanzarea activelor disponibile pentru vanzare	5.005	111.747	(10)	111.754
Total	5.005	111.747	(10)	111.754

In lunie 2016, actiunile VISA Europe LTD au fost vandute si achizitionate de VISA Inc, rezultand un venit din vanzarea actiunilor in valoare de 110.228 Mii RON.

10. DEPRECIEREA ACTIVELOR FINANCIARE NEEVALUATE LA VALOARE JUSTA PRIN PROFIT SAU PIERDERE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Credite si avansuri				
Alocari de provizioane de risc pentru credite si avansuri	74.336	282.003	59.733	219.301
Reluari de provizioane de risc pentru credite si avansuri	(1.354.352)	(900.627)	(1.255.853)	(823.596)
Pierderi cu credite scoase in afara bilantului	1.288.726	1.029.995	1.149.272	906.065
Recuperari din credite scoase in afara bilantului si vanzari de credite	(367.895)	(691.674)	(264.877)	(580.197)
Instrumente financiare detinute pana la scadenta - alocari	507.857	844.309	431.191	717.029
Total	72.903	279.990	58.300	217.288

Datorita vanzarii extensive de portofoliu din timpul anului, corroborat cu imbunatatirea capacitatilor de recuperare a portofoliului Retail de restructurare, imbunatatirii inregistrate pentru portofoliul Corporate si recuperarilor neasteptate din despagubiri din asigurari Corporate, Grupul BCR a inregistrat o reluare de provizioane de 279.990 Mii RON legat de deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoare justa prin profit sau pierdere. Recuperarile din vanzarea de credite sunt in suma de 580.238 Mii RON pentru Grup si 496.099 Mii RON pentru Banca. Suplimentar, pe aceeasi pozitie, sunt incluse recuperarile din despagubiri din asigurari in suma de 110.207 Mii RON, recuperarile din creante scoase in afara bilantului in suma de 61.595 Mii RON (inclusiv Legea „Darii in plata”) si recuperarile din scoaterea in afara bilantului a creditelor in suma de 92.269 Mii RON.

11. ALTE REZULTATE OPERATIONALE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Rezultat din cladiri proprii/bunuri mobile/investitii imobiliare/software/alte active(I)	(51.791)	(59.973)	(39.477)	(45.377)
Alocare/Reluare de alte provizioane (vezi Nota 30)	(445.517)	(305.494)	(433.173)	(287.492)
Alocare/Reluare de provizioane pentru angajamente si garantii date (vezi Nota 30)	(28.862)	21.050	(28.855)	21.066
Alte taxe	(23.213)	(20.747)	(3.287)	(4.290)
Deprecierea filialelor (II)	-	-	144.834	(45.856)
Rezultat din alte (cheltuieli) venituri operationale(III)	(77.969)	(153.751)	(69.938)	(106.978)
Total	(627.352)	(510.515)	(426.178)	(483.927)

- (i) In 2016 este inclusa in principal deprecierea activelor recuperate in valoare de (48.068) Mii RON (2015: (31.877) Mii RON) pentru Grup si (46.540) Mii RON(2015: (26.707) Mii RON) pentru Banca. Castigurile / Pierderile din imobilizari corporale sunt in suma de 7.260 Mii RON (2015: (6.000) Mii RON) pentru Grup si un castig 4.578 Mii RON (2015: pierdere de (5.015) Mii RON) pentru Banca.
- (ii) Deprecierea filialelor include alocarea unei cheltuieli cu deprecierea subsidiarelor in valoare de (45.856) Mii RON (31 decembrie 2015: reversarea unei cheltuieli in valoare de 144.834 Mii RON), eliminata in cifrele consolidate. Detalii sunt prezentate in nota 28.
- (iii) Rezultatul din alte cheltuieli/venituri operationale include cheltuieli diverse: asigurari, fond de recuperare si rezolutie, litigii si penalitati.

12. IMPOZITAREA VENITULUI

Impozitarea venitului este formata din impozitul pe veniturile curente, calculat de fiecare dintre societatile grupului pe baza rezultatelor raportate in scopuri fiscale si modificarile impozitului amanat.

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Impozit curent (cheltuieli) / venituri	(4.698)	(7.692)	-	-
Impozit amanat (cheltuieli) / venituri	(85.329)	(122.736)	(92.276)	(119.955)
Total	(90.027)	(130.428)	(92.276)	(119.955)

Tabelul urmator contine o reconciliere intre cheltuielile cu impozitul si profitul contabil, inmultit cu rata impozitului din Romania.

Mii RON	Group		Bank	
	2015	2016	2015	2016
Profit / (Pierdere) inainte de impozitare	1.012.049	1.170.491	1.055.703	1.006.041
Cheltuiala cu impozitul pentru anul financial pentru rata statutara de impozitare (16%)	(161.928)	(187.279)	(168.912)	(160.957)
Impactul scutirii de taxe pentru castigurile din investitii si alte scutiri de impozit	68.892	85.957	60.578	46.906
Cresteri datorate cheltuielilor nedeductibile, impozitelor pe activitati aditionale si elementelor similare	(140.665)	(142.366)	(134.837)	(127.116)
Impactul altor elemente de venituri/ (cheltuieli) privind impozitul amanat	150.895	113.260	150.895	121.222
Impozit pe profit neatribuibil perioadei de raportare	(7.321)	-	-	-
(Cheltuiala cu impozitul pe profit)/impozitul pe profit de recuperat raportat(a) in contul de profit sau pierdere	(90.027)	(130.428)	(92.276)	(119.955)
Rata efectiva de impozitare	8,90%	11,14%	8,74%	11,82%

Pentru Banca variația cheltuielii cu impozitul pe profit între anii 2015 și 2016 a fost cauzată în principal de cantumul veniturilor neimpozabile (în principal din reversarea de provizioane extrabilanțiere și alți debitori) care a depășit cantumul cheltuielilor nedeductibile (în principal din provizioane pentru litigi extrabilanțiere și alți debitori).

Banca a reanalizat recuperabilitatea pierderii fiscale, luând în considerare urmatoarele ipoteze:

- Prognozele profitului impozitabil pentru perioada bugetată 2017-2021;
- Limita perioadei de 5 ani și nu 7 ani asa cum este indicat de legislația locală (vîitorul apropiat pentru estimarea rezultatelor probabile este 5 ani pentru Banca)

La evaluarea probabilității de obținere de profituri viitoare suficiente, Banca a luat în considerare faptul că nivelul rezultatelor operaționale bugetate va fi realizat.

În 2016 Banca a fost în continuare profitabilă și, prin urmare, o porțiune semnificativă din pierderea fiscală a fost utilizată.
Efecte fiscale aferente fiecărei componente a altor elemente ale rezultatului global:

Mii RON	Suma inainte de impozitare	Dedcere	2015		2016		Grup
			Suma dupa impozitare	Suma inainte de impozitare	Dedcere	Suma dupa impozitare	
Active disponibile pentru vanzare (inclusiv rezerva de translatie)	464.444	(74.177)	390.267	334.403	(53.479)	280.924	
Reevaluarea castigurilor (pierderilor) privind beneficiul determinat	77.971	(12.475)	65.496	77.316	(12.371)	64.945	
Rezerva de translatie	(25.046)	-	(25.046)	(23.541)	-	(23.541)	
Alte elemente ale rezultatului global	517.369	(88.652)	430.717	388.179	(65.850)	322.328	

Mii RON	Suma inainte de impozitare	Dedcere	2015		2016		Banca
			Suma dupa impozitare	Suma inainte de impozitare	Dedcere	Suma dupa impozitare	
Active disponibile pentru vanzare (inclusiv rezerva de translatie)	430.636	(68.902)	361.794	314.895	(50.383)	284.512	
Reevaluarea castigurilor (pierderilor) privind beneficiul determinat	78.050	(12.487)	65.563	77.396	(12.382)	65.014	
Alte elemente ale rezultatului global	508.688	(81.389)	427.297	382.291	(62.765)	322.328	

Conform cu bugetele aprobat pe cinci ani, conducerea estimateaza ca in viitor vor fi suficiente profituri taxable pentru a acoperi pierderea fiscala cumulata pentru care s-au calculat creante din impozit amanat.

Pierderea fiscala pentru care a fost recunoscuta creanta din impozit amanat (DTA) la 31 Decembrie 2016:

Mii RON	2014	DTA
Pierdere fiscala	42.156	6.745
Pierdere fiscala aferenta perioadei exprimate	2021	

13. DIVIDENDE PLATITE

In anul 2016 nu s-au platit dividende (2015: 5.496 Mii RON).

14. NUMERAR SI PLASAMENTE LA BANCILE CENTRALE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Numerar (i)	2.269.512	4.333.186	2.257.658	4.322.634
Numerar la Banca Centrala (ii)	6.885.041	7.422.789	6.747.119	7.246.274
Alte depozite la vedere	287.280	155.920	250.710	79.970
Total numerar si plasamente	9.441.833	11.911.895	9.255.487	11.648.878

- (i) Cresterea numerarului efectiv a fost in principal datorata acumularii de surplus structural in valuta stransa pe piata locala.
- (ii) Conturile curente detinute de Banca la Banca Nationala a Romaniei au ca scop conformitatea cu cerintele legate de rezervele minime impuse de Banca Nationala. Rezerva minima obligatorie la sfarsitul anului 2016 a fost 8% pentru RON (8% in decembrie 2015) si 10% pentru alte valute (14% in decembrie 2015). Soldul contului rezervei minime obligatorii la banca centrala pentru RON a crescut semnificativ in 2016: 5.183.397 Mii RON (2015: 3.490.655 Mii RON) datorita cresterei semnificative a conturilor curente si depozitelor colectate in RON in 2016. In acelasi timp s-a inregistrat o descrestere a rezervei minime obligatorii in alte valute: echivalent RON in 2016 2.062.800 Mii (2015: 3.256.208 Mii), datorata descresterei ratei aplicata conturilor curente si depozitelor in alte valute. Ca efect net, a rezultat o crestere a rezervei minime obligatorii in suma de 499.155 Mii RON.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016
15. INSTRUMENTE FINANCIARE DERivate DETINUTE IN VEDEREA TRANZACTIONARII

Mii RON	Notional	2015		2016		Grup / Banca
		Valoare justa	Pozitiv Negativ	Notional	Valoare justa	
Instrumente financiare derivate detinute in portofoliul de tranzactionare	3.628.005	20.483	22.300	5.528.136	28.371	30.081
Instrumente derivate pe rata de dobanda	3.116.178	18.129	20.024	5.040.753	27.587	29.245
Instrumente derivate pe instrumente de capital	287.360	-	573	242.967	-	188
Instrumente derivate pe schimb valutar	219.042	1.446	795	220.196	651	515
Instrumente derivate pe marfuri	5.425	908	908	24.220	133	133
Derivative detinute in portofoliul bancar	4.221.581	58.331	12.802	3.529.541	46.115	8.300
Instrumente derivate pe rata de dobanda	622.984	49.124	2.243	532.882	37.939	1.816
Instrumente derivate pe instrumente de capital	287.360	573	-	243.038	198	-
Instrumente derivate pe schimb valutar	3.311.237	8.634	10.559	2.753.821	8.978	6.484
Total	7.849.586	78.814	15.302	9.057.877	73.480	38.714

Instrumentele financiare derivate detinute în portofoliul de tranzactionare au crescut în principal datorita unui volum mai mare al tranzactiilor instrumentelor derivate pe rata de dobanda în 2016 care a înlocuit tranzactiile ajunse la maturitate în 2015.

Instrumentele derivate detinute in portofoliul bancar au scazut in principal datorita expirarii swap-urilor valutare in 2016 si scaderii swap-urilor pe rata de schimb.

16. ALTE ACTIVE DETINUTE PENTRU TRANZACTIONARE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Instrumente de capital (i)	2.417	538	2.417	538
Titluri de valoare	166.877	559.175	166.877	559.175
Administratii publice (ii)	166.877	559.175	166.877	559.175
Total active financiare detinute pentru tranzactionare	169.294	559.713	169.294	559.713

- (i) Instrumentele de capitaluri includ: actiuni emise de Erste Bank si actiuni cotate la Bursa de Valori Bucuresti; Descresterea este datorata vanzarii in cursul anului 2016 a actiunilor Erste Bank si Fondul Proprietatea.
- (ii) Instrumentele de datorie includ: certificate de trezorerie si obligatiuni denuminate in RON. Valoarea acestora a crescut semnificativ in timpul anului 2016 datorita noilor achizitii de certificate de trezorerie si obligatiuni, ambele emise de Ministerul Finantelor Publice.

17. ACTIVE FINANCIARE – LA VALOARE JUSTA PRIN PROFIT SAU PIERDERE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Instrumente de capital (i)	4.279	-	4.279	-
Titluri de valoare	17.967	15.319	17.967	15.319
Administratii publice (ii)	17.967	15.319	17.967	15.319
Total active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	22.246	15.319	22.246	15.319

- (i) Instrumentele de capitaluri in 2015 includ: actiuni emise de Societatatile de Investitii Financiare (SIF-uri). In 2016 acest portofoliu a fost vandut.
- (ii) Instrumente de datorie emise de primarii.

Activele financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere reprezinta un grup de active financiare evaluate colectiv pe baza valorii juste.

18. ACTIVE FINANCIARE DISPONIBILE PENTRU VANZARE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Instrumente de capital (i)	266.258	197.435	266.037	197.214
Titluri de valoare (ii)	6.937.002	5.376.652	5.990.201	4.648.089
Administratii publice	6.922.320	5.367.973	5.990.201	4.648.089
Institutiile de credit	14.682	8.679		
Total active financiare disponibile pentru vanzare	7.203.260	5.574.087	6.256.238	4.645.303

- (i) Instrumentele de capitaluri includ investitii in actiuni cotate la Bursa de Valori Bucuresti si pe pietele internationale.
- (ii) Scaderea in 2016 comparativ cu 2015 este datorata ajungerii la maturitate a obligatiunilor emise de Ministerul Finantelor Publice, compensata parcial de noile achizitii de obligatiuni emise tot de Ministerul Finantelor Publice. Efectul net al acestora reprezinta o scadere de aproximativ (1.554.347) Mii RON.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

19. ACTIVE FINANCIARE PASTRATE PANA LA SCADENTA

		2015	Grup
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari colective	Valoare contabila
Titluri de valoare			
Administratii publice	10.142.974	(1.445)	10.141.529
Institutii de credit	12.891	-	12.891
Total active financiare pastrate pana la scadenta	10.155.865	(1.445)	10.154.420

		2016	Grup
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari colective	Valoare contabila
Titluri de valoare			
Administratii publice	13.907.661	(3.460)	13.904.201
Total active financiare pastrate pana la scadenta	13.907.661	(3.460)	13.904.201

		2015	Banca
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari colective	Valoare contabila
Titluri de valoare			
Administratii publice	8.820.105	(1.445)	8.818.660
Institutii de credit	-	-	-
Total active financiare pastrate pana la scadenta	8.820.105	(1.445)	8.818.660

		2016	Banca
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari colective	Valoare contabila
Titluri de valoare			
Administratii publice	12.389.657	(3.460)	12.386.197
Total active financiare pastrate pana la scadenta	12.389.657	(3.460)	12.386.197

Volumele mai mari ale achizitiilor activelor financiare pastrate pana la scadenta au compensat integral obligatiunile ajunse la maturitate, si au crescut semnificativ valoarea activelor financiare pastrate pana la scadenta. Efectul net este o crestere de aproximativ 3.567.537 Mii RON.

Pe 1 Noiembrie 2009, Banca a reclasificat titlul cu ISIN-ul RO0717DBN038 din categoria „Disponibile pentru vanzare” in categoria „Pastrate pana la scadenta”. La momentul reclasificarii, rezerva de valoare justa era in valoare de 63 milioane RON si se amortizeaza in contul de profit sau pierdere pe perioada ramasa pana la scadenta titlului folosind rata efectiva a dobanzii. Rata efectiva a dobanzii este 11,55% si valoarea estimata a fluxurilor de numerar viitoare pe care entitatea se asteapta sa le recupereze, la momentul reclasificarii activului financiar erau 533.779 Mii RON. La 31 decembrie 2016 soldul rezervei de valoare justa era: 4.593 Mii RON (2015: 12.246 Mii RON).

Mii RON		Valoarea contabila	Valoare justa
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2016		349.348	355.414
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2015		341.039	373.341
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2014		332.731	383.472
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2013		324.423	373.454
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2012		316.114	349.988
Active financiare reclassificate la 31 Decembrie 2011		307.806	333.686

Mii RON		2015	2016
Castig/ (Pierdere) inregistrat in alte elemente ale rezultatului global		33.336	15.409
Castig/ (Pierdere) inregistrat in Profitul/ (Pierdere) net total		17.947	18.479

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

20. TITLURI DE VALOARE

Tituri	Grup									
	Active financiare detinute pentru tranzactionare		Active financiare desemnate la valoare justă prin profit sau pierdere		Active financiare disponibile pentru vânzare		Active financiare detinute până la scadenta		Total	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Mii RON										
Obligații și alte titluri portatoare de dobândă	166.877	559.175	17.967	15.319	6.937.002	5.376.652	10.154.420	13.904.201	17.276.206	19.855.347
Listate	84.391	300.178	17.967	15.319	5.321.369	3.964.926	10.107.172	13.884.896	15.610.919	18.165.318
Nelistate	102.486	258.997	-	-	1.615.613	1.411.726	47.248	19.308	1.785.347	1.690.020
Titluri de capital	2.417	538	4.279	-	239.841	170.634	-	-	246.337	171.372
Listate	2.417	538	4.279	-	138.391	144.670	-	-	145.087	145.208
Nelistate	-	-	-	-	101.250	26.385	-	-	101.250	26.164
Detineri în instrumente de capital	-	-	-	-	26.395	26.386	-	-	26.395	26.386
Total	163.294	559.713	22.246	15.319	7.203.260	5.574.067	10.154.420	13.904.201	17.549.220	20.853.320

Tituri	Banca									
	Active financiare detinute pentru tranzactionare		Active financiare desemnate la valoare justă prin profit sau pierdere		Active financiare disponibile pentru vânzare		Active financiare detinute până la scadenta		Total	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Mii RON										
Obligații și alte titluri portatoare de dobândă	166.877	559.175	17.967	15.319	5.990.202	4.648.089	8.018.660	12.388.197	14.083.708	17.808.780
Listate	84.391	300.178	17.967	15.319	4.367.911	3.288.812	8.818.660	12.388.197	13.298.929	15.990.506
Nelistate	102.486	258.997	-	-	1.592.291	1.355.277	-	-	1.694.777	1.818.274
Titluri de capital	2.417	538	4.279	-	239.841	170.634	-	-	246.337	171.372
Listate	2.417	538	4.279	-	138.391	144.670	-	-	145.087	145.208
Nelistate	-	-	-	-	101.250	26.385	-	-	101.250	26.164
Detineri în instrumente de capital	-	-	-	-	26.395	26.386	-	-	26.395	26.386
Total	163.294	559.713	22.246	15.319	6.256.238	4.845.911	8.018.660	12.388.197	15.266.438	17.806.163

21. CREEANTE ASUPRA INSTITUTIILOR DE CREDIT

Mii RON	2015			Grup
	Total active (valoare contabilă bruta)	Ajustari colective	Valoare contabilă	
Credite și avansuri	205.743	(1.340)	204.403	
Banca Centrală	2.424	-	2.424	
Instituții de credit	203.319	(1.340)	201.979	
Total credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	205.743	(1.340)	204.403	

Mii RON	2015			Grup
	Total active (valoare contabilă bruta)	Ajustari colective	Valoare contabilă	
Credite și avansuri	557.466	(4.636)	552.830	
Banca Centrală	227	-	227	
Instituții de credit	557.239	(4.636)	552.603	
Total credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	557.466	(4.636)	552.830	

Mii RON	2015			Banca
	Total active (valoare contabilă bruta)	Ajustari colective	Valoare contabilă	
Credite și avansuri	185.971	(1.340)	184.631	
Banca Centrală	2.424	-	2.424	
Instituții de credit	183.547	(1.340)	182.207	
Total credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	185.971	(1.340)	184.631	

Mii RON	2016			Banca
	Total active (valoare contabilă bruta)	Ajustari colective	Valoare contabilă	
Credite și avansuri	656.050	(4.636)	651.414	
Banca Centrală	227	-	227	
Instituții de credit	655.823	(4.636)	651.187	
Total credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	656.050	(4.636)	651.414	

Cresterea din 2016 față de 2015 se datorează creșterii plasamentelor BCR la alte bănci și creșterii împrumuturilor acordate instituțiilor de credit. Efectul cumulativ este o creștere de 469.207 Mii RON.

AJUSTARI PENTRU PIERDERI DIN DEPRECIERE PENTRU INSTITUTII DE CREDIT

					2015	Grup
Mii RON	Sold initial	Alocari	Returi	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final	
Ajustari colective						
Credite si avansuri	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	
Institutiile de credit	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	
Total	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	

					2016	Grup
Mii RON	Sold initial	Alocari	Returi	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final	
Ajustari colective						
Credite si avansuri	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	
Institutiile de credit	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	
Total	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	

					2015	Banca
Mii RON	Sold initial	Alocari	Returi	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final	
Ajustari colective						
Credite si avansuri	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	
Institutiile de credit	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	
Total	(2.507)	(225)	1.443	(51)	(1.340)	

					2016	Banca
Mii RON	Sold initial	Alocari	Returi	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final	
Ajustari colective						
Credite si avansuri	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	
Institutiile de credit	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	
Total	(1.340)	(3.707)	379	32	(4.636)	

Expunerea pe institutiile de credit a crescut in 2016 comparativ cu 2015 in timp ce ajustarile colective au ramas constante.

22. CREDITE SI AVANSURI ACORDATE CLIENTELEI

					2015	Grup
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari specifiche	Ajustari colective	Valoare contabila		
Credite si avansuri						
Admirestreti publice	38.441.948	(5.389.124)	(622.087)	32.480.757		
Alte societati financiare	4.653.529	(28.574)	(31.506)	4.593.449		
Societati nefinanciare	873.896	(28.193)	(3.187)	342.316		
Gospodarii	14.028.157	(3.753.358)	(317.354)	9.957.445		
Total credite si avansuri acordate clientilor	38.441.948	(5.389.124)	(622.087)	32.480.757		
					2016	Grup
Mii RON	Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari specifiche	Ajustari colective	Valoare contabila		
Credite si avansuri						
Admirestreti publice	35.884.581	(2.993.897)	(599.550)	32.291.134		
Alte societati financiare	4.193.329	(24.887)	(27.458)	4.141.184		
Societati nefinanciare	316.897	(22.553)	(6.478)	287.866		
Gospodarii	12.101.694	(1.809.316)	(235.051)	10.057.327		
Total credite si avansuri acordate clientilor	35.884.581	(2.993.897)	(599.550)	32.291.134		

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

		2015	Banca
Mii RON			
Credite si avansuri		Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari specifice
Administratii publice		38.119.547	(4.963.281)
Alte societati financiare		4.653.114	(28.574)
Societati nefinanziare		624.986	(28.016)
Gospodarii		13.986.776	(3.623.875)
Total credite si avansuri acordate clientilor		18.853.671	(1.288.816)
		38.119.547	(4.963.281)
		(600.542)	32.548.724

		2016	Banca
Mii RON			
Credite si avansuri		Total active (valoare contabila bruta)	Ajustari specifice
Administratii publice		34.532.671	(2.793.616)
Alte societati financiare		4.193.151	(24.887)
Societati nefinanziare		651.833	(22.057)
Gospodarii		10.758.985	(1.723.092)
Total credite si avansuri acordate clientilor		18.928.902	(1.023.780)
		34.532.671	(2.793.616)
		(576.546)	31.162.509

Creditele clientilor au fost influente atat pe Grup cat si pe Banca de scaderea volumelor creditelor neperformante in concordanță cu strategia bancii privind creditele neperformante, care au acoperit creșterea portofoliului performant, creștere provenita în principal din portofoliul de retail.

Creditele si avansurile acordate clientilor la 31 decembrie 2016 au fost influente de eliminarea creditelor acordate companiilor REM si BFP in suma de 775.067 Mii RON, ca rezultat al fuziunii.

AJUSTARI PENTRU PIERDERI DIN DEPRECIERE PENTRU CLIENTI

	Sold initial (-)	Alocari*	Utilizari**	Refluari *	Venituri din dobanzi din credite depreciate	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final (-)	Recuperari din credite scoase in afara bilantului si vanzari de credite*	Pierderi cu credite scoase in afara bilantului**	2016	Grup
Mii RON											
Ajustari specifice											
Credite si avansuri	(7.179.811)	(1.299.204)	2.181.203	1.160.962	162.846	(395.220)	(5.369.124)	507.857	(367.693)		
Administratii publice	(20.106)	(12.478)	1.784	4.986	1.376	(4.198)	(26.573)	963	(316)		
Alte societati financiare	(14.928)	(24.842)	11.657	1.261	1.908	(3.240)	(28.192)	10.610	(0.004)		
Societati nefinanziare	(5.071.656)	(737.926)	1.306.091	944.344	85.286	(279.499)	(3.753.360)	479.432	(330.078)		
Gospodarii	(2.073.124)	(523.958)	861.671	210.381	74.376	(108.345)	(1.558.998)	16.777	(28.407)		
Ajustari colective											
Credite si avansuri	(637.259)	(54.923)	-	126.321	-	(6.208)	(622.067)				
Administratii publice	(27.698)	(9.716)	-	3.126	-	2.776	(31.507)				
Alte societati financiare	(8.033)	(1.210)	-	5.093	-	63	(3.187)				
Societati nefinanziare	(876.216)	(41.186)	-	83.298	-	(8.290)	(392.351)				
Gospodarii	(275.317)	(2.811)	-	83.904	-	(815)	(195.039)				
Total	(7.867.070)	(1.354.127)	2.181.203	1.267.283	162.846	(401.426)	(5.991.191)				

	Sold initial (-)	Alocari*	Utilizari**	Refluari *	Venituri din dobanzi din credite depreciate	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final (-)	Recuperari din credite scoase in afara bilantului si vanzari de credite*	Pierderi cu credite scoase in afara bilantului**	2016	Grup
Mii RON											
Ajustari specifice											
Credite si avansuri	(5.369.124)	(769.220)	2.278.448	950.439	81.012	(175.452)	(2.993.897)	844.309	(691.674)		
Administratii publice	(28.573)	(4.814)	951	11.745	1.102	(5.098)	(24.087)	1.236	(111)		
Alte societati financiare	(28.192)	(1.100)	1.913	4.953	771	(808)	(22.553)	86	(860)		
Societati nefinanziare	(3.753.360)	(413.870)	1.878.237	502.015	39.094	(62.532)	(1.809.316)	775.749	(566.694)		
Gospodarii	(1.558.998)	(339.636)	397.347	431.726	39.145	(108.924)	(1.137.341)	67.228	(124.009)		
Ajustari colective											
Credite si avansuri	(622.067)	(137.700)	-	79.177	-	81.040	(599.550)				
Administratii publice	(31.507)	(3.192)	-	11.119	-	(3.878)	(27.458)				
Alte societati financiare	(3.187)	(5.613)	-	2.306	-	16	(6.478)				
Societati nefinanziare	(392.334)	(46.908)	-	53.867	-	160.324	(235.061)				
Gospodarii	(195.039)	(81.987)	-	11.885	-	(65.422)	(330.563)				
Total	(5.991.191)	(696.920)	2.278.448	1.029.616	81.012	(94.412)	(3.593.447)				

*) Alocarile, refluarile, recuperarile de sume scoase in afara bilantului pentru credite si avansuri reprezinta efectul din contul de profit sau pierdere (Nota 10).

**) Utilizarile reprezinta utilizarile de ajustari pentru deprecierile aferente creditelor vandute sau scoase in afara bilantului.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

	Sold initial (-)	Alocari*	Utilizari**	Retururi *	Venituri din dobanzi din credite depreciate	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final (-)	Recuperari din credite scoase in afara bilantului si vanzari de credite*	2016 Banca
Mii RON									
Ajustari specific									
Credite si avansuri	(6.168.458)	(1.215.823)	1.515.138	1.038.682	157.466	(295.286)	(4.968.281)	431.191	(264.877)
Administratii publice	(20.106)	(12.478)	1.784	4.986	1.376	(4.136)	(28.574)	988	(316)
Alte societati financiare	(14.851)	(24.686)	11.582	1.251	1.908	(3.241)	(28.017)	10.610	(9.094)
Societati nefinanciare	(4.714.891)	(679.127)	1.042.254	823.248	80.395	(175.753)	(3.623.874)	403.531	(227.060)
Gospodarii	(1.419.610)	(499.552)	459.518	209.197	73.787	(112.156)	(1.288.816)	16.062	(28.407)
Ajustari collective									
Credite si avansuri	(660.866)	(39.805)	-	109.147	-	(9.016)	(600.542)		
Administratii publice	(27.685)	(9.712)	-	3.121	-	2.781	(31.495)		
Alte societati financiare	(7.958)	(1.146)	-	5.966	-	68	(3.071)		
Societati nefinanciare	(350.899)	(27.207)	-	16.527	-	(11.050)	(372.629)		
Gospodarii	(274.323)	(1.740)	-	83.533	-	(817)	(193.347)		
Total	(6.830.324)	(1.255.628)	1.515.138	1.147.829	157.466	(304.304)	(5.569.823)		

	Sold initial (-)	Alocari*	Utilizari**	Retururi *	Venituri din dobanzi din credite depreciate	Diferente de curs si alte variatii (+/-)	Sold final (-)	Recuperari din credite scoase in afara bilantului si vanzari de credite*	2016 Banca
Mii RON									
Ajustari specific									
Credite si avansuri	(4.968.281)	(697.718)	2.093.484	839.737	79.730	(139.568)	(2.793.616)	717.029	(580.197)
Administratii publice	(28.574)	(4.814)	951	11.745	1.102	(5.097)	(24.687)	1.236	(111)
Alte societati financiare	(28.017)	(600)	1.877	4.776	771	(864)	(22.057)	98	(860)
Societati nefinanciare	(3.623.874)	(364.590)	1.805.294	438.138	38.796	(26.856)	(1.723.932)	649.397	(455.217)
Gospodarii	(1.288.816)	(337.714)	285.362	385.078	39.061	(106.751)	(1.023.780)	86.300	(124.006)
Ajustari collective									
Credite si avansuri	(600.542)	(122.171)	-	65.949	-	80.218	(576.546)		
Administratii publice	(31.495)	(3.192)	-	11.113	-	(3.880)	(27.464)		
Alte societati financiare	(3.071)	(5.652)	-	2.241	-	29	(6.353)		
Societati nefinanciare	(372.629)	(32.178)	-	41.402	-	148.457	(214.948)		
Gospodarii	(193.347)	(81.249)	-	11.193	-	(64.386)	(327.791)		
Total	(5.569.823)	(819.889)	2.093.484	905.588	79.730	(69.350)	(3.370.162)		

*) Alocarile, retururile, recuperarile de sume scoase in afara bilantului pentru credite si avansuri reprezinta efectul din contul de profit sau pierdere (Nota 10).

**) Utilizarile reprezinta utilizarile de ajustari pentru deprecierile aferente creditelor vandute sau scoase in afara bilantului.

In 2016 si 2015 Grupul a vandut o parte a portofoliului de credite neperformante. Rezultatele acestor vanzari au generat urmatoarele modificari reflectate in situatiile financiare.

Creditele vandute si derecunoscute din bilant in 2016 si 2015 au fost astfel:

		2015	2016	Grup
Credite transferate	Valoare contabila bruta	Deprecierea aferenta	Valoare contabila bruta	Deprecierea aferenta
Vanzari de credite din bilant	693.032	561.695	2.631.021	2.053.347
Scooteri in afara bilantului	1.682.390	1.671.416	329.758	321.830
Vanzari din afara bilantului	175.943	175.943	2.949.870	2.949.870
Diminuarea expunerii ca urmare a vanzarii si scooterii in afara bilantului	2.551.365	2.409.054	5.910.650	5.325.047

		2015	2016	Banca
Credite transferate	Valoare contabila bruta	Deprecierea aferenta	Valoare contabila bruta	Deprecierea aferenta
Vanzari de credite din bilant	693.032	561.695	2.376.901	1.877.985
Scooteri in afara bilantului	1.019.544	1.009.682	310.456	303.498
Vanzari din afara bilantului	119.477	119.477	2.423.774	2.423.774
Diminuarea expunerii ca urmare a vanzarii si scooterii in afara bilantului	1.832.054	1.060.955	5.111.131	4.605.257

Pe parcursul anului 2016 Grupul BCR a realizat doua vanzari principale de portofoliu de credite neperformante:

- 1) credite corporate si retail in suma de 4.393.761 Mii RON echivalent.
- 2) credite retail in suma de 1.059.531 Mii RON echivalent.

Diferenta pana la 5.910.650 Mii RON reprezinta alte mici vanzari.

Reducerea totala in expunerea neta din vanzarea de credite din bilant si scooteri in afara bilantului a fost in suma de 585.603 Mii RON pentru Grup (2015: 142.311 Mii RON) si 505.874 Mii RON pentru Banca (2015: 141.199 Mii RON).

23. INVESTITII IN ENTITATI ASOCIATE

Grupul detine o investitie de 33,33% in Fondul de Garantare a Creditului Rural, institutie financiara constituita cu scopul de a facilita acordarea de credite societatilor care activeaza in agricultura. Deltinerea in Fondul de Garantare a Creditului Rural este contabilizata folosind metoda punerii in echivalenta in situatiile financiare consolidate.

Tabelul de mai jos prezinta informatii financiare agregate pentru compania contabilizata prin metoda punerii in echivalenta:

Mii RON	2015	2016
Institutii financiare	16.193	16.568
Total	16.193	16.568
Mii RON	2015	2016
Total active	1.240.420	737.436
Total datorii	1.191.837	687.728
Total capitaluri	48.583	49.708
Procentul de detinere al Grupului	33,33%	33,33%
Valoare a investitiei	16.193	16.568
Mii RON	2015	2016
Venituri	21.825	17.843
Cheftuieli	(13.391)	(11.308)
Profit inainte de impozitare	8.434	6.535
Impozitul pe profit	(187)	(1.149)
Profit/Pierdere	8.247	5.386
Procentul de detinere al Grupului	33,33%	33,33%
Profit proportional ce revine Grupului	2.749	1.785

La 31 decembrie 2016 si 31 decembrie 2015, societatea contabilizata prin metoda punerii in echivalenta de Grupul BCR nu avea preturi de piata publicate.

Contributia societatii Fondul de Garantare a Creditului Rural la total active aferente Grupului BCR este de 0,02%.

24. IMOBILIZARI CORPORALE SI INVESTITII IMOBILIARE

Imobilizari corporale - Cost de achiziție și de producție						Grup
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Alte bunuri mobile	Total proprietăți și echipamente	Investiții imobiliare
Sold la 01.01.2015	1.084.716	343.787	481.523	203.381	2.123.387	-
Intrari în anul curent (+)	14.914	28.112	31.179	72.230	146.435	-
Vanzări și casără (-)	(25.119)	(24.071)	(37.769)	(2.098)	(99.057)	(9.023)
Reclasificări (+/-)	70.806	(1.449)	(6.354)	(9.472)	53.531	9.636
Ajustări referente cursului valutar (+/-)	(60)	(737)	(497)	-	(1.294)	-
Sold la 31.12.2015	1.155.257	345.642	488.082	284.021	2.233.002	613
Sold la 01.01.2016	1.155.257	345.642	468.082	284.021	2.233.002	613
Intrari în anul curent (+)	19.735	48.223	36.928	103.857	208.803	-
Vanzări și casără (-)	(20.907)	(13.083)	(36.186)	(15.756)	(85.912)	-
Reclasificări (+/-)	(787)	(3.176)	4.420	-	457	-
Active disponibile pentru vânzare (-)	280.713	-	-	-	280.713	-
Ajustări referente cursului valutar (+/-)	15	188	134	-	337	-
Sold la 31.12.2016	1.434.088	377.814	473.378	351.922	2.837.200	613
Imobilizari corporale - Amortizare cumulată						Grup
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Alte bunuri mobile	Total proprietăți și echipamente	Investiții imobiliare
Sold la 01.01.2015	(316.345)	(268.453)	(444.280)	(37.699)	(1.066.777)	-
Amortizare și depreciere (-)	(36.370)	(24.620)	(11.904)	(19.037)	(31.931)	(247)
Vanzări (+)	24.374	20.270	35.579	1.123	81.346	7.485
Deprecieri (-)	(1.172)	(80)	-	(550)	(1.802)	-
Reversarea deprecierei (+)	208	-	-	798	1.006	-
Reclasificări (+/-)	(71.856)	1.445	6.357	7.012	(57.042)	(7.345)
Diferențe de curs (+/-)	8	572	375	-	955	-
Sold la 31.12.2015	(401.153)	(270.866)	(413.873)	(48.353)	(1.134.245)	(127)
Sold la 01.01.2016	(401.153)	(270.866)	(413.873)	(48.353)	(1.134.245)	(127)
Amortizare și depreciere (-)	(36.767)	(18.181)	(13.508)	(20.686)	(98.142)	(64)
Vanzări (+)	16.477	12.758	35.043	3.851	68.129	-
Deprecieri (-)	-	(14)	-	-	(14)	-
Diferențe de curs (+/-)	(3)	(184)	(139)	-	(326)	-
Sold la 31.12.2016	(421.446)	(276.487)	(392.477)	(74.188)	(1.164.598)	(191)
Imobilizari corporale						Grup
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Alte bunuri mobile	Total proprietăți și echipamente	Investiții imobiliare
Sold la 31.12.2015	754.104	74.776	54.209	215.668	1.088.757	486
Sold la 31.12.2016	1.012.640	101.327	80.901	277.734	1.472.602	422

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Banca				
Imobilizari corporale - Cost de achiziție și de producție				
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Total proprietăți și echipamente
Sold la 01.01.2015	314.976	292.381	472.560	1.079.919
Întrari în anul curent (+)	10.704	25.431	29.286	65.421
Vanzari și casari (-)	(3.210)	(23.675)	(37.461)	(64.346)
Reclasificari (+/-)	23.996	(1.407)	(6.354)	16.235
Sold la 31.12.2015	346.468	292.730	459.031	1.097.229
Sold la 01.01.2016	346.468	292.730	459.031	1.097.229
Întrari în anul curent (+)	17.022	32.806	35.919	85.747
Vanzari și casari (-)	(16.160)	(8.625)	(35.152)	(59.917)
Efect din fuziune (+)	1.037.015	21.686	-	1.058.701
Reclasificari (+/-)	(788)	(3.177)	4.420	(415)
Active disponibile pentru vânzare (-)	36.280	-	-	36.280
Sold la 31.12.2016	1.419.637	335.420	463.218	2.218.475

Banca				
Imobilizari corporale - Amortizare cumulată				
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Total proprietăți și echipamente
Sold la 01.01.2015	(178.358)	(241.092)	(437.930)	(857.380)
Amortizare și deprecere (-)	(16.320)	(17.824)	(10.755)	(44.899)
Vanzari (+)	3.310	19.971	35.288	58.569
Deprecieri (-)	(11)	(84)	-	(95)
Sold la 31.12.2015	(216.643)	(237.622)	(407.043)	(861.308)
Sold la 01.01.2016	(216.643)	(237.622)	(407.043)	(861.308)
Amortizare și deprecere (-)	(14.439)	(11.480)	(12.390)	(38.309)
Vanzari (+)	16.132	8.428	34.278	58.038
Efect din fuziune (+)	(203.716)	(15.416)	-	(219.134)
Deprecieri (-)	-	(14)	-	(14)
Sold la 31.12.2016	(418.668)	(256.104)	(385.155)	(1.059.927)

Banca				
Imobilizari corporale				
Mii RON	Terenuri și clădiri	Alte elemente de mobilier și echipamente	Echipamente informatiche	Total proprietăți și echipamente
Sold la 31.12.2015	129.825	55.108	50.938	235.921
Sold la 31.12.2016	1.001.169	79.316	78.063	1.158.548

Nu există active fixe folosite ca și garanții colaterale la 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015.

Pentru Grup, valoarea totală a imobilizărilor corporale complet amortizate la 31 decembrie 2016 care sunt în folosință a fost de 613.878 Mii RON (2015: 623.282 Mii RON).

Pentru Banca, valoarea totală a imobilizărilor corporale complet amortizate la 31 decembrie 2016 care sunt în folosință a fost de 590.907 Mii RON (2015: 618.540 Mii RON).

Valoarea de piata a terenurilor și clădirilor este de 672.177 Mii RON pentru Grup și 114.964 Mii RON pentru Banca. Valoarea de piata a terenurilor și clădirilor a fost evaluată la 31 decembrie 2015 de către un evaluator independent.

Detalii referitoare la activele reclasificate în active detinute în vederea vânzării sunt prezentate în nota 27.

Valoarea investițiilor imobiliare este prezentată la cost și la 31 decembrie 2016 avea o valoare de piata de 613 Mii RON iar valoarea contabilă a fost de 422 Mii RON. Valoarea de piata a fost determinată pe baza unui raport anual de evaluare întocmit de un evaluator extern independent acreditat. În 2015 Grupul a vândut o parte din investițiile imobiliare iar diferența între veniturile nete din cedare și valoarea contabilă a activelor recunoscute în profit sau pierdere în „alte rezultate operaționale” este în valoare de 16 Mii RON.

Ca rezultat al fuziunii dintre Banca, BCR Real Estate Management și Bucharest Financial Plaza, la 31 decembrie 2016, urmatoarele active corporale (valoare contabilă și amortizare cumulată) au fost transferate în portofoliul Bancii (Mii RON):

Entitatea absorbită	Valoarea contabilă	Amortizare cumulată	Total valoare contabilă netă
REM	792.459	(200.193)	592.266
BFP	266.242	(18.641)	247.301
Total efect fuziune	1.058.701	(219.134)	839.567

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

25. IMOBILIZARI NECORPORALE

Imobilizari necorporale - Cost de achiziție și producție					Grup
Mii RON	Liste de clienti	Programe informative	Programe informative dezvoltate în Grup	Altele (licente, etc)	Total
Sold la 01.01.2015	106.944	653.446	14.015	84.413	881.814
Intrari în anul curent (+)	-	94.243	-	-	94.243
Vanzari și casari (-)	-	(3.807)	-	(83.921)	(87.728)
Reclasificari (+/-)	-	(13.836)	(2.398)	-	(16.235)
Ajustari diferențe cursului valutar (+/-)	-	(171)	-	-	(171)
Sold la 31.12.2015	106.944	762.873	11.616	492	881.923
Sold la 01.01.2016	106.944	762.873	11.616	492	881.923
Intrari în anul curent (+)	-	90.638	39.144	-	129.782
Vanzari și casari (-)	(106.944)	(2.998)	(1.143)	-	(111.083)
Reclasificari (+/-)	-	(15.864)	35.110	-	(44)
Ajustari diferențe cursului valutar (+/-)	-	110	-	-	110
Sold la 31.12.2016	-	836.061	64.727	492	900.278

Imobilizari necorporale - Amortizare cumulată					Grup
Mii RON	Liste de clienti	Programe informative	Programe informative dezvoltate în Grup	Altele (licente, etc)	Total
Sold la 31.12.2015	(106.944)	(472.512)	(9.625)	(84.272)	(673.358)
Cheltuiala cu amortizare (-)	-	(77.950)	(1.600)	(9)	(79.459)
Vanzari și casari (-)	-	3.783	-	83.870	87.653
Reclasificari (+/-)	-	15.104	2.400	-	17.504
Active disponibile pentru vanzare (-)	-	-	-	-	-
Ajustari diferențe cursului valutar (+/-)	-	17	-	-	17
Sold la 31.12.2015	(106.944)	(531.578)	(8.726)	(411)	(647.058)
Sold la 01.01.2016	(106.944)	(531.578)	(8.726)	(411)	(647.058)
Cheltuiala cu amortizare (-)	-	(58.254)	(12.560)	(8)	(70.822)
Vanzari și casari (-)	106.944	2.105	-	-	109.049
Dupăredere (-)	-	(1.374)	-	(73)	(1.447)
Ajustari diferențe cursului valutar (+/-)	-	(96)	-	-	(96)
Sold la 31.12.2016	-	(569.197)	(21.285)	(492)	(610.974)

Imobilizari necorporale					Grup
Mii RON	Liste de clienti	Programe informative	Programe informative dezvoltate în Grup	Altele (licente, etc)	Total
Sold la 31.12.2015	-	231.295	2.891	61	234.265
Sold la 31.12.2016	-	245.864	43.442	-	289.304

Imobilizari necorporale - Cost de achiziție și producție					Banca
Mii RON	Programe informative	Programe informative dezvoltate în Grup			Total
Sold la 01.01.2015	662.401	14.015			676.415
Intrari în anul curent (+)	90.865	-			90.865
Vanzari și casari (-)	(3.731)	-			(3.731)
Reclasificari (+/-)	(13.836)	(2.398)			(16.235)
Sold la 31.12.2015	735.698	11.616			747.314
Sold la 01.01.2016	735.698	11.616			747.314
Intrari în anul curent (+)	88.168	39.144			127.312
Vanzari și casari (-)	(2.498)	(1.143)			(3.641)
Efect din fuziune (+)	3.083	-			3.083
Reclasificari (+/-)	(15.564)	15.109			(455)
Sold la 31.12.2016	808.888	64.727			873.613

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	Banca		
	Programe Informatice	Programe Informatice dezvoltate in Grup	Total
Sold la 01.01.2015	(459.917)	(9.624)	(469.541)
Celulala cu amortizare (-)	(73.268)	(1.500)	(74.768)
Vanzari si casari(-)	3.730	-	3.730
Reclasificari (+/-)	15.104	2.400	17.504
Sold la 31.12.2015	(514.351)	(8.724)	(523.075)
Sold la 01.01.2016	(514.351)	(8.724)	(523.075)
Celulala cu amortizare (-)	(64.912)	(12.559)	(87.471)
Vanzari si casari(-)	2.089	-	2.089
Efect din fuziuni (+)	(3.083)	-	(3.083)
Depreciere (-)	(1.374)	-	(1.374)
Reclasificari (+/-)	2	(2)	-
Sold la 31.12.2016	(571.628)	(21.285)	(592.914)

Mii RON	Banca		
	Programe Informatice	Programe Informatice dezvoltate in Grup	Total
Sold la 31.12.2015	221.348	2.862	224.239
Sold la 31.12.2016	237.258	43.441	280.699

Listele de clienti provin din achizitionarea de catre BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA a contractelor de pensii a altui fond de pensii. In 2014, datorita volatilitatii mediului economic, Grupul a efectuat un test de depreciere pentru liste de clienti (pentru pilonul II si III). In 2016 pozitia liste de clienti a fost scoasa din evidentele contabile.

Metoda utilizata s-a bazat pe actualizarea fluxurilor de venituri, luand in considerare toate fluxurile viitoare generate de aceste portofolii de participanti la fondul de pensii, care au fost influentate de erodarea valorii investite, durata asteptata de viata, factorul de actualizare, rata dobanzii, comisioanele de administrare si alti factori.

Grupul a considerat schimbari semnificative in aceste estimari si ipoteze, care au afectat negativ aceste active necorporale si, in consecinta, valoarea a fost complet depreciata.

Valoarea terenurilor concesionate de BCR Real Estate Management in valoare de 83.695 Mii RON a fost complet depreciata in 2015.

Pentru Grup, valoarea totala a imobilizarilor necorporale complet amortizate dar in functiune la 31 decembrie 2016 a fost 403.669 Mii RON (31 decembrie 2015: 294.259 Mii RON).

Pentru Banca, valoarea totala a imobilizarilor necorporale complet amortizate dar in functiune la 31 decembrie 2016 a fost 391.108 Mii RON (31 decembrie 2015: 290.496 Mii RON).

Efectul fuziunii reprezinta transferul de imobilizari necorporale de la BCR Real Estate Management, avand o valoare contabila in suma de 3.083 Mii RON, amortizata integral la 31 decembrie 2016.

26. CREEANTE SI DATORII DIN IMPOZITARE

Mii RON	Creante din impozit 2015	Creante din impozit 2016	Datorii din impozit 2015	Datorii din impozit 2016	Total	Grup	
						Variatie neta 2016	In alte elemente ale rezultatului global
Diferente temporare aferente urmatoarelor elemente							
Credite si avansuri instituti de credit si clienti	4.133	3.154	-	-	979	(979)	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	(68.902)	(50.242)	(6.594)	(3.966)	(21.288)	-	21.288
Proprietati si echipamente	12.157	13.214	-	-	(1.057)	1.057	-
Investitii in subsidiare	186.647	157.020	-	-	9.627	(9.627)	-
Proviziuni pentru beneficiile salariatilor	6.777	8.123	-	-	(1.346)	1.241	105
Alte proviziuni	41.707	161.114	-	-	(119.407)	119.407	-
Reportarea pierderii fiscale	240.678	6.745	-	-	233.933	(233.933)	-
Altele	23.166	23.380	312	-	98	98	-
Total impozit amanat	426.363	322.508	(6.282)	(3.966)	101.538	(122.736)	21.393
Impozit curent	133.192	162.480	(1.350)	(1.262)	(28.376)	(7.882)	-
Total taxe	559.555	484.988	(7.632)	(5.228)	72.163	(130.428)	21.393

Mii RON	Creante din impozit 2015	Creante din impozit 2016	Total	Banca	
				In contul de profit sau pierdere	In alte elemente ale rezultatului global
Diferente temporare aferente urmatoarelor elemente					
Credite si avansuri institutiilor de credit si clienti	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	(68.902)	(50.383)	18.519	-	18.519
Proprietati si echipamente	11.850	27.939	2.629	2.629	-
Investitii in subsidiare	166.647	157.020	(9.627)	(9.627)	-
Proviziorane pentru beneficiile salariatilor	6.697	8.123	1.531	1.426	105
Alte provizioane	41.560	161.110	119.550	119.550	-
Reportarea pierderii fiscale	240.678	8.745	(233.933)	(233.933)	-
Altele	-	-	-	-	-
Total impozit amanat	398.530	310.554	(101.331)	(119.955)	18.624
Impozit curent	131.826	159.029	-	-	-
Total taxe	530.356	469.583	(101.331)	(119.955)	18.624

Creantele din impozitul amanat au fost impactate cu suma de 13.460 Mii RON reprezentand efectul fuziunii asupra pozitiei imobilizarilor corporale si a echipamentelor.

Creantele din impozitul curent, recunoscute la 31 decembrie 2016, au fost impactate de datorile cu impozitul curent inregistrat in balantele celor doua subsidiare absorbite (REM si BFP) si au fost prezentate la valoare neta in situatiile financiare ale bancii dupa fuziune, in suma de 559 Mii RON (REM) si 556 Mii RON (BFP).

La momentul intocmirii situatiilor financiare, Banca se afla sub incinta unui control fiscal din partea ANAF, privind impozitul pe profit si TVA-ul. Conducerea bancii considera ca a inclus in situatiile financiare toate potentiile aspecte comunicate de catre autoritatea fiscală.

Creantele din impozit amanat reprezinta o suma semnificativa in situatiile financiare consolidate in legatura cu pierderea fiscală si diferențele temporare, incluzand si deprecierea de valoare a investitiilor.

Conducerea a apreciat ca exista profituri viitoare suficiente astfel incat diferențele temporare deductibile si pierderea reportata sa fie acoperite.

27. ACTIVE DETINUTE IN VEDEREA VANZARII SI DATORII ASOCIATE ACESTOR ACTIVE

In 2014 Grupul a decis sa urmeze o strategie de optimizare a retelei de proprietati imobiliare, prin vanzarea urmatoarelor tipuri de proprietati: proprietati in afara obiectului de activitate (de exemplu, hoteluri si centre de pregatire), proprietati neutilizate, proprietati desemnate pentru relocarea sucursalelor si alte locatii care fac obiectul unor solutii sigure de stocare.

Mii RON	IFRS 5	Impactul in Situatia Positiei Financiare si reclasificarii la 31.12.2016	Impactul in Contul de Profit si Pierdere a reclasificarii la 31.12.2016	IFRS 5
			Valoarea neta contabila la 31.12.2016	
Entitate		Valoarea neta contabila la 01.01.2016		
BCR	38.037	(38.280)	488	-
BCR REM	80.832	(67.670)	2.614	807
BFP	183.031	(178.784)	6.180	1.484
Total	301.900	(280.714)	9.280	2.291

Din momentul in care a fost aprobat planul de vanzare al proprietatilor imobiliare, au fost vandute 26 de proprietati si pentru alte 2 proprietati s-a obtinut un acord ferm de vanzare in perioada urmatoare.

In momentul de fata, conducerea BCR a hotarat sa continue executarea planului de vanzari, cu toate ca vanzarile aferente portofoliului ramas este posibil sa nu aiba loc, prin urmare aceste active au fost reclasificate din Active detinute pentru vanzare in Imobilizari corporale.

In 2016 au fost vandute 11 proprietati cu o valoare neta contabila de 14.459 Mii RON. Venitul obtinut din vanzarea acestor proprietati a fost de 2.867 Mii RON, venit recunoscut in „Alte Rezultate Operationale”.

Impactul total al reclasificarii a fost 10.070 Mii RON, din care:

- Depreciere in valoare de 9.273 Mii RON de la cladiri si terenuri aferente planului de vanzari si recunoscute in „Alte Rezultate Operationale”
- Amortizare in valoare de 797 Mii RON recunoscute in categoria „Deprecieri si Amortizari”

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

28. ALTE ACTIVE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Venituri in avans	55.932	54.674	6.313	8.130
Stocuri (i)	282.965	197.861	181.908	135.009
Filiale (ii)	-	-	867.223	622.150
Alte active	84.936	113.195	35.313	41.486
Total	423.833	365.730	1.090.757	808.775

- (i) In aceasta pozitie, elementul principal este reprezentat de „Activele Recuperate” in valoare de 133.510 Mii RON (2015: 181.908 Mii RON) pentru Banca si 62.584 Mii RON (2015: 101.057 Mii RON) pentru filiale. Deprecierea inregistrata pentru activele recuperate, in valoare de 173.171 Mii RON (2015: 121.269 Mii RON) pentru Grup si de 114.247 Mii RON (2015: 67.708 Mii RON) pentru Banca ca urmare a compararii valorii contabile cu valoarea realizabila.
- (ii) Investitia Bancii in filiale si alte societati este in valoare de 622.150 Mii RON (2015: 867.223 Mii RON). Nu exista valori de piata pentru aceste active iar Banca intioneneaza sa le pastreze pe termen lung. Aceasta pozitie a fost impactata de eliminarea participatiilor Bancii in BCR Real Estate Management, in suma de 161.179 Mii RON.

La 31 decembrie 2016 cheltuiala cu deprecierea investitiilor in filiale in valoare de (45.856) Mii RON este alocata pentru: BCR Chisinau, BCR Leasing si CIT One.

Mii RON	2015	2016
Suport Colect SRL	(983.047)	(983.047)
BCR Leasing IFN SA	(127.523)	(158.661)
Financiera	(60.166)	-
BCR Chisinau SA	(128.111)	(137.087)
CIT One SRL	(6.945)	(11.677)
Total	(1.305.782)	(1.291.482)

Valoarea recuperabila a filialelor a fost determinata pe baza unui model de calcul a valorii de utilizare, folosind previzuni ale fluxurilor de numerar pe baza bugetelor financiare pe cinci ani, aprobat de conducere.

Urmatorii indicatori sunt utilizati de catre Grup:

	Subsidiare locale	Subsidiare straine - bancli comerciale
Factor de actualizare	10,40%	23,70%
Rata inflatiei*	6,00%	

*rata inflatiei pe termen lung Moldova

Determinarea valorii de utilizare pentru filialele locale si din afara tarii, este senzitiva la marja de dobanda, factorul de actualizare, cota de piata pentru perioada bugetata, ratele de crestere estimate utilizate pentru a extrapola fluxul de numerar in afara perioadei bugetate si rata inflatiei pe piata locala.

Factorul de actualizare

Factorul de actualizare reflecta evaluarea pietei curente din perspectiva riscului specific pentru fiecare unitate generatoare de numerar. Ratele de actualizare se determina pe baza unor parametri specifici (de exemplu: rata de dobanda pentru investitii fara risc, prima de risc de piata, prima de dimensiune a pietei si prima de risc de tara pentru filialele din alte tari) estimati pentru banci comerciale si alte institutii financiare.

Ipoteze ale cotei de piata

Aceste ipoteze sunt importante pentru ca, asa cum sunt folosite ratele de crestere ale industriei specifice in care compania opereaza, conducerea evaluateaza cum se poate schimba pozitia relativa fata de competitorii pe perioada bugetata. Conducerea Grupului se asteapta ca filialele sa isi pastreze o pozitie stabila pe perioada bugetata.

Rata de crestere estimata si rata inflatiei pe pietele locale

Ipotezele se bazeaza pe cercetarile publicate referitoare la industria respectiva.

Analiza de sensibilitate a modificarii ipotezelor
Analiza sensibilitatii

Analiza sensibilitatii - factor de actualizare +/- %	1,00%
Impact asupra depreciarii filialelor: cresterea factorului de actualizare -	39.743
Impact asupra depreciarii filialelor: scaderea factorului de actualizare +	(31.090)

29. DATORII FINANCIARE EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Institutii de credit	Mii RON	Grup		Banca	
		2015	2016	2015	2016
Conturi curente/overnight		255.382	179.589	253.915	175.794
Depozite la termen de la alte banchi		6.430.572	4.626.521	6.479.946	4.904.126
Imprumuturi si linii de finantare		2.216.067	2.495.583	1.281.572	1.154.233
Credite subordonate**		2.341.975	2.344.779	2.341.975	2.344.779
Titluri date in pensiune livrata*		3.217	8.201	480.048	546.163
Total sume datorate bancilor	11.247.223	8.654.673	10.837.456	8.125.095	

* sunt incluse datorile asociate garantiilor redate in garantie in valoare de 8.201 Mii RON.

** nu au existat schimbari pe pozitia Credite Subordonate in 2016 comparativ cu 2015.

In anul 2012 Banca a contractat un credit subordonat in EUR, astfel:

- 100.000 Mii EUR cu scadenta in data de 27 iunie 2022.

In anul 2009 Banca a contractat un imprumut subordonat in EUR, astfel:

- 120.000 Mii EUR cu scadenta in data de 30 septembrie 2016. In data de 28 noiembrie 2013 a fost semnata o anexa la contractul de imprumut prin care s-a prelungit maturitatea contractului pana in data de 30 septembrie 2021.

In anul 2008 Banca a contractat doua imprumuturi subordonate in lei astfel:

- 550.000 Mii RON cu scadenta in data de 17 aprilie 2018;
- 780.000 Mii RON cu scadenta in data de 18 decembrie 2018.

Contractele de imprumut nu prevad circumstante in care sa fie necesara rambursarea anticipata si nici dispozitii care sa permita convertirea datoriei subordonate in capital sau alt element de datorie.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Clienti Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Conturi curente/ depozite overnight				
Depozite de economii				
Administratii publice	-	-	-	-
Alte instituti finantare	-	-	-	-
Instituti nefinanciare	-	-	-	-
Gospodarii	1.413	1.629	-	-
Depozite la termen				
Administratii publice	906.820	1.320.799	906.820	1.320.799
Alte instituti finantare	517.750	584.557	517.750	584.557
Instituti nefinanciare	7.186.062	7.980.735	7.118.669	7.861.222
Gospodarii	5.677.712	9.373.318	5.668.854	9.360.643
Depozite cu maturitati stabilite				
Depozite de economii				
Administratii publice	-	-	-	-
Alte instituti finantare	-	-	-	-
Instituti nefinanciare	-	-	-	-
Gospodarii	2.866.280	2.875.978	-	-
Depozite la termen				
Administratii publice	344.905	2.539.456	344.905	2.539.456
Alte instituti finantare	745.153	653.906	931.931	819.569
Instituti nefinanciare	5.388.157	5.237.918	5.504.781	5.222.918
Gospodarii	18.993.770	17.666.902	18.980.206	17.645.745
Total depozite de la clienti	42.826.022	48.235.198	39.933.916	45.354.908
Administratii publice	1.251.725	3.860.255	1.261.725	3.860.255
Alte instituti finantare	1.262.903	1.238.463	1.449.681	1.404.126
Instituti nefinanciare	12.572.219	13.218.653	12.623.450	13.084.140
Gospodarii	27.539.175	29.317.827	24.649.060	27.006.388

Depozitele de la clienti au inregistrat o puternica crestere datorata atat clientilor retail cat si corporate. Cresterile cele mai mari provin din conturile curente retail, depozite la termen negociate pentru clientii Group Large Corporate si depozitele colaterale atrase de la clientii din sectorul public.

Depozitele atrase de la clienti la 31 decembrie 2016 au fost influentate de eliminarile depozitelor companiilor REM si BFP cu Grupul ca rezultat al fuziunii in suma de 39.933 Mii RON.

Titluri de datorie emise Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Datorii subordonate				
Titluri si depozite subordonate	247.956	129.189	247.956	129.189
Alte titluri de valoare emise	247.956	129.189	247.956	129.189
Obligatiuni (nesubordonate)	664.280	508.003	664.280	508.003
Total datorii financiare nediscountate	664.280	508.003	664.280	508.003
	812.236	637.192	812.236	637.192

La 31 decembrie 2016, valoarea nominala a obligatiunilor subordonate emise de Banca a scazut ca urmare a ajungerii la scadenta la 21.000 Mii EUR (2015: 33.500 Mii EUR si 20.000 Mii RON).

30. PROVIZIOANE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Provizioane pentru restructurare	-	-	-	-
Provizioane pentru beneficii pe termen lung ale angajatorilor	42.452	45.734	41.836	46.028
Aspecte juridice nesolutionate si litigi fiscale (1)	526.491	832.991	510.250	799.205
Angajamente si garantii date	242.720	225.341	242.709	225.314
Pentru angajamente si scrisori de garantie - specifice	178.728	167.940	178.728	167.940
Pentru angajamente si scrisori de garantie - colective	63.992	57.402	63.981	57.374
Alte provizioane	1.054	36	1.054	-
Provizioane pentru contracte oneroase	1.054	-	1.054	-
Alte provizioane	-	36	-	-
Total provizioane	812.717	1.104.102	795.869	1.069.547

(i) Tinand cont de trendul de crestere a numarului de litigii cu clientii pentru contractele care contin „clauze potential abuzive” si de istoricul rezolutiilor juridice, Banca a inregistrat un provizion aferent obligatiilor de rambursare clientilor pentru litigiile ce vor aparea in viitor. Provizioanele recunoscute reprezinta cea mai buna estimare a potentiilor platii referitoare la contracte cu clauze care pot fi potential considerate abuzive. Se asteapta ca iesirile de beneficii economice estimate sa aiba loc in viitorul apropiat.

Datorita faptului ca suma inregistrata ca provizion s-a dovedit a fi semnificativa, va fi reanalizata de Banca semestrial pentru a lua in considerare tendintele viitoare ale litigiilor, noile dispozitii judecatoresti referitoare la litigiile cu clienti referitoare la contracte care contin „clauze potential abuzive” (de tip ANPC sau nu) si schimbari legislative viitoare.

La decembrie 2016 Banca a inregistrat provizioane pentru contractele care contin „clauze potential abuzive” si care nu fac obiectul unui litigiu la finele anului, in suma totala de 708.193 Mii RON(2015: 449.203 Mii RON).

In afara de provizioanele pentru litigi, Banca a facut un provizion pentru toate cazurile curente nesolutionate care au ca obiect reclamatii ale clientilor referitoare la clauze abuzive.

Pentru litigi individuali, Banca a constituit un provizion in valoare de 51.780 Mii RON.

Provizioanele pentru alte litigi sunt in suma de 39.232 Mii RON pentru Banca.

VARIATIA PROVIZIOANELOR

Mii RON	Grup						
	Sold initial	Alocari, inclusiv cresteri de provizioane existente(+)	Sume utilizate(-)	Sume neutilizate in perioada (-)	Modificari ale valorii actualizate	Diferente de curs si alte variatii	Sold final
Provizioane pentru restructurare	13.926	(3.404)	(10.522)	-	-	-	-
Provizioane pentru aspecte juridice nesolutionate si litigi fiscale (vezi nota 11)	74.436	489.772	(116)	(37.443)	-	(158)	526.491
Angajamente si garantii date (vezi Nota 11)	210.871	129.516	-	(100.654)	2.061	928	242.720
Pentru angajamente si scrisori de garantie - specifice	131.338	75.636	-	(30.349)	2.061	42	178.728
Pentru angajamente si scrisori de garantie - colective	79.533	53.881	-	(70.306)	-	63.992	-
Alte provizioane	7.391	26.048	(25.048)	(6.812)	-	475	1.054
Provizioane pentru contracte oneroase	5.608	-	-	(5.027)	-	475	1.054
Alte provizioane	1.785	25.048	(25.047)	(1.786)	-	-	-
Total provizioane cu exceptia provizioanelor pentru beneficiile angajatorilor	306.624	844.336	(28.568)	(155.431)	2.061	1.243	770.265

Mii RON	Grup						
	Sold initial	Alocari, inclusiv cresteri de provizioane existante(+)	Sume utilizate(-)	Sume neutilizate in perioada (-)	Modificari ale valorii actualizate	Diferente de curs si alte variatii	Sold final
Provizioane pentru aspecte juridice nesolutionate si litigi fiscale (vezi nota 11)	526.491	326.739	(1.027)	(20.234)	-	1.022	832.991
Angajamente si garantii date (vezi Nota 11)	242.720	120.835	-	(141.885)	1.837	1.834	225.341
Pentru angajamente si scrisori de garantie - specifice	178.728	78.617	-	(91.134)	1.837	1.892	167.940
Pentru angajamente si scrisori de garantie - colective	63.992	44.218	-	(50.752)	-	(58)	57.402
Alte provizioane	1.054	25.116	(9)	(28.127)	-	2	36
Provizioane pentru contracte oneroase	1.054	-	-	(1.054)	-	-	-
Alte provizioane	-	25.116	(9)	(28.073)	-	2	36
Total provizioane cu exceptia provizioanelor pentru beneficiile angajatorilor	770.265	472.690	(1.036)	(183.246)	1.837	2.858	1.058.368

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	Sold initial	Alocari, inclusiv cresteri de provizioane existente(+)	Sume utilizate(-)	Sume neutilizate in perioada (-)	Modificari ale valorilor actualizate	Diferente de curs si alte variatii	2016	Banca
Provizioane pentru restructurare	13.926	-	(3.404)	(10.522)	-	-	-	-
Provizioane pentru aspecte juridice nesolutiionate si litigi fiscale (vezi nota 11)	70.234	476.322	-	(36.336)	-	30	510.250	
Angajamente si garantii date (vezi Nota 11)	210.867	129.494	-	(100.639)	2.061	926	242.708	
Pentru angajamente si scrisori de garantie - specific	131.334	75.636	-	(30.349)	2.061	46	178.728	
Pentru angajamente si scrisori de garantie - colective	79.533	53.858	-	(70.290)	-	680	63.981	
Alte provizioane	7.391	24.773	(24.772)	(6.813)	-	475	1.054	
Provizioane pentru contracte oneroase	5.606	-	-	(5.027)	-	475	1.054	
Alte provizioane	1.785	24.773	(24.772)	(1.786)	-	-	-	
Total provizioane cu exceptia provizioanelor pentru beneficiile angajatilor	302.418	630.589	(28.176)	(154.310)	2.061	1.431	754.013	

Mii RON	Sold initial	Alocari, inclusiv cresteri de provizioane existente(+)	Sume utilizate(-)	Sume neutilizate in perioada (-)	Modificari ale valorilor actualizate	Diferente de curs si alte variatii	2016	Banca
Provizioane pentru aspecte juridice nesolutiionate si litigi fiscale (vezi nota 11)	510.250	306.072	-	(19.526)	-	409	799.205	
Angajamente si garantii date (vezi Nota 11)	242.708	120.798	-	(141.864)	1.837	1.834	225.314	
Pentru angajamente si scrisori de garantie - specific	178.728	76.617	-	(91.134)	1.837	1.832	167.940	
Pentru angajamente si scrisori de garantie - colective	63.981	44.181	-	(50.730)	-	(56)	57.374	
Alte provizioane	1.054	25.071	-	(26.125)	-	-	-	
Provizioane pentru contracte oneroase	1.054	-	-	(1.054)	-	-	-	
Alte provizioane	-	25.071	-	(25.071)	-	-	-	
Total provizioane cu exceptia provizioanelor pentru beneficiile angajatilor	754.013	453.941	-	(187.516)	1.837	2.243	1.024.519	

Mii RON	2015	2016	2015	2016
Sold initial	40.775	42.452	40.276	41.856
Cofiliuia cu dobanda	1.462	1.418	1.449	1.403
Costul serviciilor curente	4.118	4.210	4.023	4.106
Costul serviciilor trecute	-	(1.855)	-	(1.883)
Beneficii platite	(161)	(267)	(161)	(229)
Castiguri/ Pierderi actuariale	418	654	427	653
efectul modificarii ipotезelor financiare	1.880	125	1.868	124
efectul evenimentelor intampinate	(1.484)	629	(1.441)	529
Cetăg din compensare	(4.158)	(678)	(4.158)	(678)
Total	42.452	45.734	41.856	45.028

In conformitate cu contractul colectiv de munca, angajati au dreptul sa incaseze o suma globala la data pensionarii, reprezentand pana la patru salarii brute lunare (pentru Banca) si pana la doua salarii brute lunare (pentru filiale), in functie de vechime.

Acesta este un plan de beneficii determinat care stabileste valoarea beneficiilor ce revin unui angajat la varsta normala de pensionare, in functie de o serie de factori precum varsta, vechimea si nivelul salariului. O evaluare actuariala completa este realizata de catre un actuar independent in fiecare an.

Obligatiile aferente planului de beneficii sunt evaluate pe baza actuariala, utilizand metoda factorului de credit proiectat. Obligatia aferenta planului de beneficii determinat se actualizeaza folosind rate echivalente cu randamentul obligatiunilor guvernamentale la data bilantului, exprimate in moneda in care vor fi platite beneficiile, si care au scadente apropiate de termenul obligatiilor respective. Castigurile si pierderile actuariale rezultante in urma ajustarilor si modificarilor ipotezelor actuariale sunt inregistrate in situatia modificarii capitalurilor proprii.

Principalele ipoteze utilizate in determinarea obligatiilor Grupului provenite din planuri de beneficii definite sunt prezentate mai jos:

	2015	2016
	%	%
Factorul de actualizare	3,39%	3,37%
Rata de creștere a salarilor	2,80%	2,80%
Rata mortalității	ETTL-PAGLER	ETTL-PAGLER
Rata accidentelor de munca	ETTL-PAGLER	ETTL-PAGLER

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

	Grup	Banca		
	2015	2016	2015	2016
Analiza sensibilității				
Senzitivitate - Factorul de actualizare +/- %	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Impact asupra planului de beneficii: Scaderea factorului de actualizare -	2.922	3.195	3.112	3.274
Impact asupra planului de beneficii: Creșterea factorului de actualizare +	(3.058)	(3.124)	(2.827)	(2.990)
Analiza sensibilității - Rata de modificare a salarilor +/- %	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Impact asupra planului de beneficii: Rata de creștere a salarilor -	(3.087)	(3.154)	(2.856)	(3.009)
Impact asupra planului de beneficii: Rata de creștere a salarilor +	2.925	3.197	3.114	3.277

Durata medie a obligatiei de beneficii determinate la sfarsitul perioadei de raportare este de 15,7 ani.

Durata asteptata a costului serviciului pentru 2017 este de 4.487 Mii RON pentru Grup si 4.363 Mii RON pentru Banca.

31. ALTE DATORII

	Grup	Banca		
Mii RON	2015	2016	2015	2016
Venituri in avans si cheltuieli preliminare	106.818	105.391	106.842	102.730
Alte datorii	200.774	221.013	138.327	139.996
Total	307.592	326.404	244.969	242.726

Alte datorii reprezinta, in principal, datorii referitoare la salarii si taxe locale, care nu sunt restante.

32. CAPITAL SOCIAL

Capitalul social statutar al Bancii la 31 decembrie 2016 este format din 16.253.416.254 actiuni ordinare in valoare de 0,10 RON fiecare (31 decembrie 2015: 16.253.416.145 actiuni ordinare in valoare de 0,10 RON fiecare). Actionarii Bancii sunt urmatorii:

Mii RON	2015	2016	Procent de detinere (%)	2015	2016	Procent de detinere (%)
Erste Group Bank Ceps Holding GmbH	15.209.668.849	15.209.668.849	93,5783%	1	1	0,0000%
Societatea de Investitii Financiare ("SIF") „Banat Crișana”	1	0,0000%	1	0,0000%	1	0,0000%
Societates de Investitii Financiare ("SIF") „Muntenia”	1	0,0000%	1	0,0000%	1	0,0000%
Societates de Investitii Financiare ("SIF") „Oltenia”	1.023.534.303	1.023.534.303	6,2973%	226.802	226.802	0,0014%
SC Actinvest SA	226.802	226.802	0,0014%	13.699	13.699	0,0001%
FDI Cardinvest Dinamic	13.699	13.699	0,0001%	-	109	0,0000%
BCR Leasing SA	-	-	0,0000%	19.972.490	19.972.490	0,1229%
Persoane fizice	19.972.490	19.972.490	0,1229%	16.253.416.145	16.253.416.254	100,0000%
Total	16.253.416.145	16.253.416.254	100,0000%			

Efectul hiperinflatiei asupra capitalului social al bancii este prezentat in tabelul urmator:

Mii RON	2015	2016
Capitalul social inainte de efectul inflatiei	1.625.342	1.625.342
Ajustari de hiperinflatie (IAS 29) din anii anterioiri (adica pana la 31 decembrie 2003)	1.327.224	1.327.224
Capital social	2.952.566	2.952.566

In ceea ce priveste fuziunea, Adunarea Generala Extraordinara a Actionarilor din 30 septembrie 2016, a hotarat urmatoarele:

- a) Banca(BCR) preia BCR Real Estate Management (BCR REM) avand in vedere ca procentul de detinere al BCR in BCR REM este 99,99995% si
- b) Banca(BCR) preia Bucharest Financial Plaza (BFP), 100% detinuta de BCR REM.

Fuziunea dintre BCR, BFP si BCR REM a fost aprobată de Tribunalul Bucuresti in 30 ianuarie 2017. Curtea a hotarat inregistrarea in Registrul Comertului a fuziunii dintre BCR, BFP si BCR REM. Pana la data situatiilor financiare, decizia Curtii nu a fost inca definitivata. Decizia nu este finala, fiind contestata de catre Societatea de Investitii Financiare Oltenia SA.

Totodata, Societatea de Investitii Financiare Oltenia SA a inaintat o cerere impotriva BCR de anulare a deciziei de aprobare a fuziunii dintre BCR, BFP si BCR REM a Adunarii Generale Extraordinare a Actionarilor.

Aceasta cerere este inregistrata la Tribunalul Bucuresti. Pana la data situatiilor financiare, data primei infatisari nu a fost stabilita.

Data efectiva de fuziune este 31 decembrie 2016. Ulterior fuziunii, 109 actiuni au fost emise de BCR in favoarea lui BCR Leasing in schimbul

detinerii sale de 0,00005% în BCR REM. Actiunile BCR REM și BFP au fost anulate conform articolului 250 a) din Legea Societăților Comerciale 31/1990, cu modificările și completările ulterioare.

Deoarece BCR definește 100% din capitalul social al societății absorbite BFP, ca rezultat al fuziunii cu BCR REM, și se află în situația de a-și remunera propriile acțiuni. Aceste acțiuni au fost anulate conform art. 250, alin. 2, lit. (a) din Legea societăților comerciale nr. 31/1990 cu modificările și completările ulterioare ("Nicio acțiune sau parte socială la societatea absorbantă nu poate fi schimbată pentru acțiuni/parti sociale emise de societatea absorbată și care sunt detinute de către societatea absorbantă, direct sau prin intermediul unei persoane actionand în nume propriu, dar în contul societății").

Conform Ordinului 897/2015 (Anexa 1, art. 14) "societățile care se reorganizează și care detin acțiuni/parti sociale una în capitalul social al celeilalte, procedează la anularea acestora la valoarea contabilă, pe seama elementelor de capitaluri proprii", BCR a eliminat interesele de participare detinute în BFP în suma de 141.900.000 RON, astăzi cum erau înregistrate în situațile financiare ale societății absorbite la data de 31.12.2015.

Prima de fuziune a fost calculată ca diferența între contribuția netă la Fuziunea a fiecareia dintre Societățile Absorbite și creșterea de capital social înregistrată la nivelul BCR în cazul fiecareia dintre Societățile Absorbite:

- (i) întreaga contribuție netă la Fuziunea a BCR REM (activul net al BCR REM) în valoare de 82.732.569,1 RON a fost înregistrată la nivelul BCR ca prima de fuziune; și
- (ii) întreaga contribuție netă la Fuziunea a BFP (activul net al BFP) în valoare de 143.443.342 RON a fost înregistrată la nivelul BCR ca prima de fuziune.
- (iii) BCR a eliminat interesele de participare în BCR REM în suma de 161.178.890 RON, astăzi cum erau înregistrate în contabilitatea entității absorbite la 31.12.2015, cât și pe cele detinute în BFP în suma de 141.900.000 RON.

În consecință, rezultatul negativ ale valorii reziduale este în suma de 76.902.979 RON.

Politici contabile cu privire la fuziunea prin absorbtie sunt prezentate în Nota 2 (14.1).

33. INFORMARE PE SEGMENTE

Formatul de raportare al unui segment este determinat de specificul fiecarui segment de activitate în parte intrucât riscurile și ratele de rentabilitate ale Grupului sunt afectate în principal de diferențele dintre produsele și serviciile realizate. Activitățile operaționale sunt organizate și administrate separat, în conformitate cu natura produselor și a serviciilor prestate, pentru fiecare segment reprezentând o unitate organizațională strategică, ce oferă diferențe produse și servește piețe diferențiate.

În scopul gestionării, Banca și Grupul sunt organizate în următoarele segmente operaționale:

A. Retail	Grupul furnizează persoanelor fizice și clienților micro o gamă variată de produse și servicii financiare, inclusiv creditare (credite de consum, achiziționarea de vehicule, nevoi personale și ipoteci, deschidere de cont, facilități pentru cardul de credit și transfer de fonduri), economisire, servicii de plată și operațiuni cu titluri de valoare.
B. Corporate	În cadrul corporate banking Grupul furnizează corporațiilor, companiilor de investiții imobiliare și clienților corporate mari o gamă variată de produse și servicii financiare, inclusiv creditare și depozite, gestionarea numerarului, afaceri comerciale strâine, leasing, consultanță pentru investiții, planificare financiară, operațiuni cu titluri de valoare, tranzacții financiare structurate, împrumuturi sindicalizate și tranzacții pe baza de active. Se ocupă în principal de credite și alte facilități pentru credite și depozite și conturi curente pentru corporații și clienți instituționali, investiții și servicii financiare dar și leasing, brokerage, asset management, servicii de real estate și operațiuni de consultanță financiară furnizate de Grup.

Principalele categorii corporate sunt:

1. Întreprinderi mici și mijlocii reprezentând clienți cu următoarele caracteristici principale (SME):

- companii având cifra de afaceri anuală între 1 și 25 milioane EUR
- clienți care cer finanțare pentru proiecte imobiliare de până în 3 milioane EUR
- clienți internaționali cu mai mult de 50% capital străin și cifra de afaceri între 10 și 25 milioane EUR

2. Sector Public (PS)

- municipalitati reprezentand autoritatile locale si companiile administrate de acestea
- sectorul public reprezentand autoritatile de centrale si companiile detinute de stat, precum si fondurile publice

3. Local Large Corporates (LLC)

- companii cu o cifra de afaceri anuala mai mare de 25 milioane EUR, care nu sunt Group Large Corporate conform listei de clienti Group Large Corporate

4. Group Large Corporates (GLC)

- companiile cu operatiuni substantiale pe piata de baza sau extinsa a grupului Erste, avanad o cifra de afaceri anuala de cel putin 500 milioane EUR

5. Commercial Real Estate (CRE)

- clienti care cer finantare pentru proiecte imobiliare de peste 3 milioane EUR

Alte segmente bancare:

6. ALM & Local Corporate Center:

- Administrarea bilantului - furnizeaza in principal administrarea activului si pasivului, finantare si tranzactii cu derivative, investitii si emitera de obligatiuni;
- Centru Corporate - produse care nu se incadreaza in nicio linie de business prezentata mai sus si capitalul nealocat pe liniile de business

7. Trezorerie (GMT): - furnizeaza in principal servicii de investitii bancare inclusiv pietele monetare si operatiuni de trezorerie, imprumuturi sindicalizate si tranzactii financiare structurate, tranzactii valutare si tranzactii cu derivative, instrumente financiare pentru tranzactii.

8. Institutii Financiare (GMFI): - companii care presteaza financiare pentru clientii sau membrii lor si sunt participant activi si profesionisti pe pietele financiare in scopul tranzactionarii proprii sau pentru clientii lor (banci, banci centrale, banci de investitii, fonduri de investitii, brokeraj, companii de asigurari, fonduri de pensii, uniuni de credit).

Formatul de raportare pentru segmentul de activitate este baza pentru Raportarea pe segmente a Grupului. Tranzactiile intre segmentele de activitate sunt realizate la valoarea justa.

Activele si datorile pe segmente includ elemente direct atribuibile unui segment precum si cele ce pot fi alocate pe criterii rezonabile. Elementele nealocate cuprind, in principal, cladiri si echipamente, imobilizari necorporale, alte active si alte datorii precum si taxe. Gruparea conturilor individuale pe liniile mari de de venituri si cheltuieli, respectiv active si datorii si capitaluri, pentru scopurile raportarii pe segmente se face, in principal, bazat pe o abordare interna a managementului decat pe principii externe de raportare financiara.

Pentru a imparti rezultatele Grupului pe segmente de activitate, urmatoarele subsidiare sunt alocate in totalitate pe segmentul de retail: BCR Pensii SAFPP, Banca pentru Locuinte, Suport Colect si unele din ajustarile de consolidare; BCR Leasing si BCR Chisinau sunt alocate pe Local Corporate. Eliminariile intragrup si ajustarile de consolidare sunt alocate pe Centrul Corporate.

Referitor la impartirea pe arii geografice, Erste Grup prezinta BCR in infregime in zona geografica ROMANIA. Mai mult decat atat, singurul business in afara Romaniei este efectuat de BCR Chisinau, dar contributia la bilantul si contul de profit si pierdere este nesemnificativa. Nu exista nicio alta informatie legata de impartirea pe arii geografice utilizata de managementul BCR, astfel ca aceasta impartire nu este arataci aici.

Incepand cu 2016, segmentele de activitate au fost schimbate. Mai exact, segmentul Large Corporates a fost impartit in Local Large Corporates, Group Large Corporates si Institutii Financiare. Sectorul Public numai este raportat sub SME in prezent fiind prezentat separat. In plus, segmentul Altii Clienti Corporate numai este prezentat separat ci este impartit in prezent in cadrul segmentelor Corporare.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON		2015	Grup							
		ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFT						
Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS				
Venituri nete din dobanzi	1.992.595	1.312.250	241.831	127.481	24.922	59.763	153.215	66.933	1.027	5.173
Venituri nete din speze si comisioane	725.181	563.777	69.101	84.249	21.615	7.687	9.746	(34.549)	2.317	21.238
Venituri din dividende	5.732	-	-	-	-	-	-	5.732	-	-
Rezultatul net din tranzactionare si evaluarea valoarea justa	308.413	104.530	50.063	15.437	6.218	6.738	26.645	2.453	87.973	8.366
Rezultatul net din investitii in entitati asociate	2.749	-	-	-	-	-	-	2.749	-	-
Venituri din investitii imobiliare si leasing operational	40.258	-	35.679	-	-	-	-	4.579	-	-
Chefului generale administrativa	(1.513.435)	(1.234.338)	(212.692)	(83.219)	(29.973)	(8.172)	(16.881)	89.558	(12.906)	(4.810)
Casiguri sau (plante) aferente activelor si datorilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere - net	5.005	-	-	-	-	-	-	5.005	-	-
Deprecierea activelor financiare neevaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	72.803	(160.338)	24.983	180.059	(2.513)	46.524	(16.829)	(5.378)	(53)	4.448
Alte rezultate operationale	(627.362)	(474.993)	(30.385)	(38.728)	5.494	(25.686)	(14.038)	(50.401)	(202)	(383)
Profit initial de impozitare din operatiuni continue	1.012.049	112.888	178.580	287.268	25.763	86.854	141.828	86.701	78.154	34.022
Impozit pe profit	(90.027)	(18.062)	(28.573)	(39.704)	(7.179)	(13.897)	(22.692)	58.029	(12.505)	(5.444)
Profit din operatiuni continue dupa impozitare	922.022	84.826	150.007	227.555	18.584	72.957	119.136	144.730	68.649	26.578
PROFIT NET	922.022	94.826	150.007	227.555	18.584	72.957	119.136	144.730	68.649	26.578
Atributii actionarilor care nu controleaza	3.072	2.984	5	-	-	-	-	83	-	-
Atributii actionarilor societatii mama	918.950	91.842	150.002	227.555	18.584	72.957	119.136	144.730	68.649	26.578
Venit operational	3.074.928	1.980.557	398.674	207.148	52.755	74.188	189.806	47.917	81.317	34.766
Chefului operational	(1.513.435)	(1.234.338)	(212.692)	(83.219)	(29.973)	(8.172)	(16.881)	89.558	(12.906)	(4.810)
Rezultat operational	1.561.493	746.219	183.382	123.921	22.782	66.016	172.725	137.475	73.409	20.956
Reportaj Cost/Venit (%)	49,22%	62,32%	53,62%	40,17%	56,82%	11,02%	8,90%	-188,90%	14,14%	13,84%

* toate tranzactiile intragrup se elimină din „Local Corporate Center”

Mii RON		2015	Grup							
	Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS	ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFI
ACTIVE										
Numerar si plasamente	9.441.833	2.235.863	93.174	-	-	-	-	8.883.686	150.245	78.685
Active financiare - definite pentru tranzactionare	248.108	-	-	-	-	-	-	78.814	169.294	-
Instrumente financiare derivate	75.814	-	-	-	-	-	-	78.814	-	-
Alte active definite pentru tranzactionare	169.294	-	-	-	-	-	-	-	169.294	-
Active financiare deionate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	22.248	-	-	-	-	-	-	17.967	4.278	-
Active financiare disponibile in vederie vanzari	7.203.260	923.478	29.063	-	-	-	-	229.371	8.021.322	-
Active financiare pestearte prima la scadenta	10.154.420	1.301.404	34.356	-	-	-	-	(1.445)	8.820.105	-
Creante asupra institutiilor cu credit	204.403	678.468	50.872	-	-	-	-	(832.011)	107.274	-
Credite si avansuri acordate clienteliei	32.460.757	17.634.611	4.090.310	2.853.485	1.273.545	1.402.812	4.754.581	191.300	2.737	(2.824)
Imobilizari corporale	1.088.757	1.836	225.757	-	-	-	-	-	571.165	-
Imobilizari necoporabile	234.265	3.994	3.803	-	-	-	-	-	226.663	-
Investitii in entitati asociate	18.183	-	-	-	-	-	-	-	18.183	-
Creante din impozit curent	133.192	-	-	-	-	-	-	-	133.192	-
Creante din impozit amanat	428.363	1.334	12.858	-	-	-	-	-	412.070	-
Active imobilizate si grupuri durabile cedate, clasificate drept detinute in vederie vanzari	301.900	-	-	-	-	-	-	-	301.900	-
Alte active	423.833	116.900	50.110	-	-	-	-	-	228.823	-
TOTAL ACTIVE	62.380.016	23.147.889	4.620.511	2.853.485	1.273.545	1.402.812	5.000.474	23.555.569	429.550	76.241
DATORII										
Datorii financiare definite in vederie tranzactionari	35.102	-	-	-	-	-	-	-	35.102	-
Instrumente financiare derivate	35.102	-	-	-	-	-	-	-	35.102	-
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	55.321.663	31.390.693	4.307.329	1.259.337	3.149.168	298.524	2.631.787	10.872.475	68.052	1.300.323
Depozite de la institutiile bancare	11.247.223	145.585	1.239.671	-	-	-	-	-	9.612.074	63.220
Depozite de la clienti	42.626.022	31.169.999	3.098.978	1.251.685	3.134.588	298.624	2.681.690	(117.381)	-	1.107.930
Tiluri de datorie emise	912.238	-	-	-	-	-	-	-	912.238	-
Alte datorii financiare	538.207	45.140	4.382	7.651	6.679	-	97	485.528	4.832	-
Instrumente financiare derivate — contabilitatea de acoperire										
Provisionare	812.717	20.599	30.787	127.631	61.545	728	15.335	556.124	-	-
Datorii din impozit curent	1.350	-	-	-	-	-	-	-	1.350	-
Datorii din impozit amanat	6.262	5.570	226	-	-	-	-	-	486	-
Alte datorii	307.592	35.244	22.948	-	-	-	-	-	249.400	-
TOTAL CAPITALURI PROPRII	5.875.265	1.829.119	514.298	475.320	164.489	177.356	504.304	2.160.754	48.302	1.343
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PRCPRII	62.380.016	33.281.185	4.875.568	1.862.316	3.363.202	476.606	3.201.426	13.875.031	116.354	1.301.668

* toate tranzactiile intragrup se elimină din „Local Corporate Center”

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	2016								Grup	
	Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PB	ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFI
Venituri nete din debanzi	1.786.695	1.200.787	225.028	92.023	46.082	59.817	171.801	(14.160)	1.820	3.837
Venituri nete din spese si comisioane	708.932	545.302	66.464	37.833	58.443	5.440	12.947	(44.153)	2.914	25.722
Venituri din dividende	2.978	-	-	-	-	-	-	-	2.878	-
Rezultatul net din tranzacțiile și evaluarea în valoare justă	314.317	108.342	46.061	11.591	5.660	4.854	19.491	20.123	90.399	7.633
Rezultatul net din investiții în entități asociate	1.795	-	-	-	-	-	-	-	1.795	-
Venituri din investiții imobiliare și leasing operațional	53.549	-	-	49.419	-	-	-	-	4.130	-
Chefia generală administrativă	(1.570.497)	(1.2/3.426)	(212.389)	(44.787)	(71.515)	(11.809)	(22.941)	57.954	(11.657)	(9.927)
Casiguri sau (pierderi) alegerile activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere - net	111.747	-	-	-	-	-	-	-	111.747	-
Deprecierea activelor financiare neevaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	279.990	31.426	(13.963)	126.230	(5.810)	147.451	8.751	(12.286)	(2.445)	(327)
Alte rezultate operaționale	(518.915)	(369.243)	(16.919)	14.307	(8.845)	(43.250)	12.779	(106.699)	(94)	(981)
Profit înainte de impozitare din operațiuni continue	1.170.491	973.188	143.691	237.205	22.022	162.313	203.626	21.317	80.667	26.266
Impozitul pe profit	(130.428)	(43.710)	(22.891)	(37.963)	(3.523)	(25.570)	(32.612)	53.440	(12.907)	(4.031)
Profit din operațiuni continue după impozitare	1.040.063	229.476	120.700	199.252	18.499	136.343	171.216	74.757	87.760	22.058
PROFIT NET	1.040.063	229.476	120.700	199.252	18.499	136.343	171.216	74.757	67.769	22.058
Atribuții acionarilor care nu controlează	(1.783)	(1.790)	9	-	-	-	-	-	(2)	-
Atribuții acionarilor societății mame	1.841.846	231.268	120.691	199.262	18.499	136.343	171.216	74.759	67.760	22.058
Venit operațional	2.868.166	1.854.431	386.952	141.447	106.195	69.921	204.239	(29.387)	94.833	37.485
Creditele operaționale	(1.570.497)	(1.2/3.426)	(212.389)	(44.787)	(71.515)	(11.809)	(22.941)	57.954	(11.657)	(9.927)
Rezultat operațional	1.297.663	611.005	174.883	96.660	35.680	58.112	181.288	28.667	83.178	27.138
Reportul Cost Venit (%)	54,76%	67,05%	54,53%	31,80%	66,10%	16,88%	11,23%	197,21%	12,25%	28,48%

* toate tranzacțiile intragrup se elimină din „Local Corporate Center”

Mii RON	2016								Grup	
	Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PB	ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFI
ACTIVE										
Numești și plasamente	11.911.895	4.235.400	135.282	-	-	-	-	7.461.243	20.006	59.985
Active financiare - destinate pentru tranzacționează	833.199	-	-	-	-	-	-	73.463	569.713	-
Instrumente financiare derivate	73.403	-	-	-	-	-	-	73.400	-	-
Alte active destinate pentru tranzacționează	558.713	-	-	-	-	-	-	-	558.713	-
Active financiare determinate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	16.319	-	-	-	-	-	16.319	-	-	-
Active financiare disponibile în vînzare vînzăriri	5.574.067	676.113	57.115	-	-	-	237.919	4.932.940	-	-
Active financiare păstrate pînă la achiziția	13.904.201	1.463.098	19.206	-	-	(3.400)	-	12.389.057	-	-
Creante asupra instituției de credit	562.890	743.882	68.020	-	-	-	-	(785.361)	465.203	12.210
Credite și avansuri acordate clientelor	32.291.194	15.092.871	4.031.038	2.722.466	1.567.104	1.421.633	4.292.147	174.416	8.237	13.702
Instrumente financiare derivate — contabilizate de acoperire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modificările de valoare justă ale elementelor acoperite în cadrul operațiunilor de acoperire a portofoliului	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizuri corporale	1.472.604	2.621	269.193	-	-	-	-	1.180.790	-	-
Investiții imobiliare	422	-	422	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizuri necorporale	263.384	2.043	3.263	-	-	-	-	283.373	-	-
Investiții în entități asociate	16.563	-	-	-	-	-	-	16.566	-	-
Creante din impact curent	162.460	-	-	-	-	-	-	162.460	-	-
Creante din impact emanat	322.008	2.119	12.172	-	-	-	-	308.217	-	-
Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept destinate în vînzare vînzăriri	2.262	-	-	-	-	-	-	2.262	-	-
Alte active	365.730	90.633	98.073	-	-	-	-	181.036	-	-
TOTAL ACTIVE	87.614.673	26.312.090	4.031.000	2.722.466	1.567.104	1.421.633	4.541.926	20.090.798	1.073.245	86.073
DATORII										
Datorii financiare destinate în vînzare tranzacționează	38.301	-	-	-	-	-	-	38.301	-	-
Instrumente financiare derivate	38.301	-	-	-	-	-	-	38.301	-	-
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	69.238.059	33.283.374	4.461.975	1.614.807	4.200.543	395.208	4.586.380	9.058.526	20.079	1.018.087
Depozite de la instituții bancare	0.054.073	95.861	1.840.930	-	-	-	-	7.834.133	8.201	176.748
Depozite de la clienți	45.235.198	33.130.862	2.006.191	1.602.321	4.201.043	395.208	4.582.212	(19.760)	-	1.435.381
Tituri de datorie emise	697.192	-	-	-	-	-	-	697.192	-	-
Alte datorii financiare	708.136	67.051	2.014	12.486	8.500	-	4.138	508.661	12.476	4.468
Instrumente financiare derivate — contabilizate de acoperire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Provisione	1.104.162	340.269	28.215	108.264	77.382	820	933	548.618	-	11
Datorii din impozit curent	1.262	-	-	-	-	-	-	1.262	-	-
Datorii din impozit amanat	3.926	2.827	573	-	-	-	-	563	-	-
Alte datorii	209.404	38.041	39.708	-	-	-	-	249.756	-	-
TOTAL CAPITALURI PROPIE	6.804.389	2.022.068	517.863	413.500	218.830	126.846	422.036	3.097.083	32.000	4.001
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPIE	67.614.673	364.1369	1.036.169	2.136.581	4.505.761	822.678	8.098.919	12.934.101	65.878	1.829.699

* toate tranzacțiile intragrup se elimină din „Local Corporate Center”

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS	ALM & Local Corporate Center	2015	Banca
								GMT.	GMFI	
Venituri nete din dobanzi	1.925.963	1.265.499	184.824	127.646	24.922	59.762	153.215	103.865	1.057	5.173
Venituri nete din spese si comisioane	695.461	532.938	70.170	64.249	21.616	7.087	9.746	(34.498)	2.317	21.238
Venituri din dividende	31.295	-	-	-	-	-	-	-	31.295	-
Rezultatul net din tranzactionare si evaluare la valoarea justă	303.988	104.690	45.125	15.437	6.218	6.738	26.645	2.806	87.973	8.356
Venituri din investitii imobiliare si leasing operational	1.406	-	-	-	-	-	-	-	1.406	-
Cheltuieli generale administrative	(1.530.824)	(1.167.774)	(163.309)	(83.219)	(29.973)	(8.172)	(16.881)	(23.778)	(12.908)	(4.810)
Casiguri sau (plideri) referente activelor si datorilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere - net	(10)	-	-	-	-	-	-	(10)	-	-
Deprecierea activelor financiare reevaluate la valoare justă prin profit sau pierdere	58.300	(175.851)	27.893	180.059	(2.513)	46.524	(16.829)	(5.378)	(53)	4.448
Alte rezultate operationale	(429.876)	(468.467)	(3.696)	(36.728)	5.494	(25.886)	(14.068)	113.860	(202)	(383)
Profit initial de impozitare din operatiuni continue	1.059.703	71.033	161.007	287.444	25.764	86.853	141.828	189.568	78.104	34.022
Impozit pe profit	(92.276)	(11.365)	(25.761)	(39.734)	(7.179)	(13.197)	(22.692)	46.305	(12.509)	(5.444)
Profit din operatiuni continue dupa impozitare	963.427	59.638	135.246	227.710	18.585	72.958	119.136	235.873	65.876	28.578
PROFIT NET	963.427	59.638	136.246	227.710	18.585	72.958	119.136	236.873	65.876	28.578
Atributii acionarilor care nu controleaza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atributii acionarilor societati membre	963.427	236.956	-	(442.316)	(64.214)	-	-	396.036	210.156	-
Venit operational	2.958.113	1.903.125	300.119	207.332	62.756	74.187	189.606	104.874	91.347	34.767
Cheltuieli operationale	(1.530.824)	(1.167.774)	(163.309)	(83.219)	(29.973)	(8.172)	(16.881)	(23.778)	(12.908)	(4.810)
Rezultat operational	1.427.289	715.351	136.810	124.113	22.783	66.816	172.725	81.096	78.439	29.967
Reportul Cost Venit (%)	51,75%	62,41%	54,1%	40,14%	56,81%	11,02%	8,80%	22,67%	14,13%	13,83%

Mii RON	Bank	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS	ALM & Local Corporate Center	2015	Banca
								GMT	GMFI	
ACTIVE										
Numerar si plasamente	9.255.487	2.142.409	-	-	-	-	-	6.883.958	150.245	78.886
Active financiare - definite pentru tranzactionare	248.108	-	-	-	-	-	-	78.814	169.294	-
Instrumente financiare derivate	78.814	-	-	-	-	-	-	78.814	-	-
Alte active definite pentru tranzactionare	150.294	-	-	-	-	-	-	169.294	-	-
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	22.246	-	-	-	-	-	17.967	4.279	-	-
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	6.256.238	-	5.553	-	-	-	229.371	6.021.314	-	-
Active financiare păstrate pana la scadenta	8.818.660	-	-	-	-	-	(1.445)	8.820.105	-	-
Creante asupra institutiilor de credit	184.631	-	-	-	-	-	-	77.357	107.274	-
Credite si avansuri acordate clientelei	32.546.724	17.642.368	3.058.949	2.863.485	1.273.545	1.402.812	4.754.581	1.562.871	2.737	(2.624)
Imobilizari corporale	235.921	-	-	-	-	-	-	235.921	-	-
Imobilizari necorporale	224.239	-	-	-	-	-	-	224.239	-	-
Investitii in entitati asociate	7.509	-	-	-	-	-	-	7.509	-	-
Creante din impozit curent	131.826	-	-	-	-	-	-	131.826	-	-
Creante din impozit amanat	398.530	-	-	-	-	-	-	398.530	-	-
Active immobilizate si grupuri destinate cedarii, clasificate drept definite in vederea vanzarii	38.037	-	-	-	-	-	-	38.037	-	-
Alte active	1.090.757	-	-	-	-	-	-	1.090.757	-	-
TOTAL ACTIVE	59.460.913	19.784.777	3.064.502	2.853.485	1.273.545	1.402.812	5.000.474	25.575.527	429.550	76.241
DATORII										
Debturi financiare definite in vederea tranzactionarii	35.102	-	-	-	-	-	-	35.102	-	-
Instrumente financiare derivate	35.102	-	-	-	-	-	-	35.102	-	-
Debturi financiare evaluate la cost amortizat	52.241.984	28.359.612	2.955.031	1.259.338	3.143.168	298.524	2.681.787	12.176.160	68.052	1.300.324
Depozite de la institutiile bancare	10.837.456	7	-	-	-	-	-	10.581.836	63.220	192.333
Depozite de la clienti	39.973.916	28.332.297	2.950.648	1.251.685	3.134.589	298.524	2.681.690	216.552	-	1.107.931
Tituri de datorie emise	912.236	-	-	-	-	-	-	912.236	-	-
Alte datorii financiare	518.376	27.308	4.383	7.651	8.579	-	97	465.526	4.832	-
Provisione	795.869	8.116	29.328	127.661	61.545	726	16.335	563.160	-	-
Alte datorii	244.969	-	-	-	-	-	-	244.969	-	-
TOTAL CAPITALURI PROPRII	6.142.969	1.786.386	382.577	490.881	164.488	177.356	504.304	2.585.091	48.563	1.342
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	59.460.913	30.156.114	3.363.934	1.877.378	9.363.202	476.608	3.201.426	15.594.472	116.615	1.301.666

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	2016							Banca		
	Grup	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS	ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFI
Venituri nete din dobanzi	1.726.463	1.179.863	165.974	92.024	46.092	68.817	171.801	15.782	1.820	3.637
Venituri nete din speze si comisioane	672.006	500.049	55.843	37.833	58.449	5.440	12.947	(44.106)	2.914	26.222
Venituri din dividende	-	5.004	-	-	-	-	-	-	5.004	-
Rezultatul net din transacțiile si evaluarea la valoarea justă	309.098	108.860	40.372	11.590	6.631	4.864	19.490	20.276	90.200	7.623
Rezultatul net din investiții în entități asociate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Venituri din investiții imobiliare si leasing operational	-	1.014	-	-	-	-	-	1.014	-	-
Cheltuieli generale administrative	(1.567.789)	(1.169.721)	(160.973)	(44.787)	(71.514)	(11.808)	(23.841)	(44.410)	(11.657)	(9.927)
Castiguri sau (pierderi) diferențe activelor si debitorilor financiari care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere - net	111.754	-	-	-	-	-	-	111.754	-	-
Deprecierea activelor financiare neevaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	217.263	(40.864)	(6.063)	120.236	(5.814)	147.451	9.752	(11.840)	(2.446)	(327)
Alte rezultate operaționale	(463.027)	(318.217)	330	14.307	(8.846)	(43.260)	12.778	(124.986)	(64)	(631)
Profit finalizat de impozitare din operatiunile continue	1.008.841	238.573	106.483	237.205	22.023	162.313	203.828	(71.311)	50.957	26.280
Impozit pe profit	(19.955)	(98.171)	(17.037)	(37.983)	(3.524)	(25.570)	(32.812)	62.421	(12.907)	(4.202)
Profit din operatiuni contabile după impozitare	886.086	200.402	83.446	198.252	16.499	188.343	171.216	(18.856)	67.789	22.058
PROFIT NET	£39.086	200.402	83.446	171.216	138.343	171.216	(16.856)	67.789	22.058	
Venit operațional	2.713.065	1.787.375	202.189	141.447	108.106	89.821	204.238	(2.029)	94.533	37.406
Cheltuieli operaționale	(1.567.739)	(1.169.721)	(160.973)	(44.787)	(71.514)	(11.808)	(22.841)	(44.410)	(11.657)	(9.927)
Rezultat operațional	1.145.926	597.854	111.216	96.660	36.612	58.112	181.207	(46.438)	63.176	27.568
Reportul Cost Venit (%)	57,77%	56,76%	57,58%	51,63%	61,10%	16,53%	11,23%	-216,76%	12,29%	26,48%

Mii RON	2016							Banca		
	Bank	RETAIL	SME	LLC	GLC	CRE	PS	ALM & Local Corporate Center*	GMT	GMFI
ACTIVE										
Numerar si plasamente	11.848.878	4.100.081	-	-	-	-	-	7.463.827	20.005	59.985
Active financiare - definite pentru tranzacționare	633.100	-	-	-	-	-	-	73.488	550.719	-
Instrumente financiare derivate	73.488	-	-	-	-	-	-	73.488	-	-
Alte active definite pentru tranzacționare	559.713	-	-	-	-	-	-	-	659.713	-
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	16.319	-	-	-	-	-	15.319	-	-	-
Active financiare disponibile in vederea venzarii	4.845.303	-	4.444	-	-	-	237.919	4.802.040	-	-
Active financiare păstrate pana la scadenta	12.396.197	-	-	-	-	-	(3.480)	12.363.657	-	-
Creante cuptoare (inclusiv de credit)	651.414	-	-	-	-	-	-	153.905	485.283	12.216
Credite si evansuri acordate clienteliei	31.162.509	17.870.371	2.695.782	2.722.456	1.587.104	1.421.983	4.282.148	570.570	8.297	15.792
Imobilizari corporale	1.168.548	-	-	-	-	-	-	1.168.548	-	-
Imobilizari necorporale	280.030	-	-	-	-	-	-	280.030	-	-
Investitii in entitati asociate	7.509	-	-	-	-	-	-	7.509	-	-
Creante din impozit curent	150.029	-	-	-	-	-	-	150.029	-	-
Creante din impozit amanat	310.554	-	-	-	-	-	-	310.554	-	-
Active imobilizate si grupuri destinate cedarii, clasificate drept d-urme in vederea venzarii	2.292	-	-	-	-	-	-	2.292	-	-
Alte active	806.775	-	-	-	-	-	-	806.775	-	-
TOTAL ACTIVE	£4.003.325	£1.379.859	£ 2.795.200	£ 2.733.438	£ 1.567.194	£ 1.421.983	£ 4.841.924	£ 27.984.791	£ 1.073.248	£ 89.973
DATORII										
Datorii financiare definite in vederea tranzacționarii	38.331	-	-	-	-	-	-	38.331	-	-
Instrumente financiare derivate	38.331	-	-	-	-	-	-	38.331	-	-
Debtul financiar evaluat la cost amortizat	56.826.328	30.308.512	2.714.426	1.614.807	4.209.543	395.208	4.586.950	10.360.407	20.678	1.615.507
Depozite de la institutiile bancare	9.125.095	-	-	-	-	-	-	8.841.148	8.201	175.748
Depozite de la clienti	45.354.909	30.253.058	2.711.512	1.602.321	4.201.043	395.208	4.582.212	174.778	-	1.436.381
Tiluri de datorie emise	637.192	-	-	-	-	-	-	637.192	-	-
Alte datorii financiare	708.152	55.256	2.914	12.463	8.600	-	4.153	607.033	12.477	4.463
Instrumente financiare derivate — contabilizate de acoperire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Provisione	1.069.647	310.455	28.331	108.254	77.532	520	933	545.631	-	11
Alte datorii	242.728	-	-	-	-	-	-	242.728	-	-
TOTAL CAPITALURI PROPRII	£ 6.072.233	£ 1.939.816	£ 356.035	£ 413.600	£ 222.933	£ 126.948	£ 422.638	£ 3.362.178	£ 40.022	£ 7.536
TOTAL DATORII SI CAPITALURI PROPRII	£ 6.072.233	£ 1.939.816	£ 356.035	£ 413.600	£ 1.509.858	£ 522.576	£ 5.009.919	£ 14.549.383	£ 60.706	£ 1.623.543

34. RATA DE RENTABILITATE A ACTIVELOR

Rata de rentabilitate a activelor (profitul net împărțit la media activelor totale) a fost:

	Grup	Banca		
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
Rata de rentabilitate a activelor	1,47%	1,60%	1,61%	1,43%

35. LEASING

a) Leasing financiar

Creante aferente leasingului financiar sunt incluse in Situatiea pozitiei financiare in linia "Credite si avansuri acordate clientele".

Grupul actioneaza ca locator in contractele de leasing financiar prin filiala BCR Leasing SA, in principal in cazul autovehiculelor si echipamentelor. Contractele de leasing sunt in general exprimate in EUR si au o durata de desfasurare intre 1 si 15 ani, cu transfer de proprietate al bunului inchiriat la sfarsitul contractului de leasing. Se recunoaste o dobanda pe intreaga perioada bazata pe rate fixe si variabile ale dobanzii (bazate pe EURIBOR). Creantele sunt asigurate prin bunurile respective si prin alte garanii. Creditele si avansurile acordate clientilor retail si corporate includ urmatoarele creante din leasing financiar:

	2015	2016
Suma minima de plata pentru contractele de leasing	1.041.596	1.291.629
Investitia bruta	1.041.596	1.291.629
Venituri financiare nerealizate	(90.285)	(76.540)
Investitia neta	951.310	1.215.089
Valoarea actualizata a sumelor minime de plata	951.310	1.215.089

Analiza pe maturitat a investitiei brute si valoarea actualizata a sumelor minime de plata pentru contractele fara clauza de reconciliere (maturitati reziduale) este urmatoarea:

	investitia bruta	
	2015	2016
< 1 an	332.813	426.251
1-5 ani	680.233	884.513
> 5 ani	28.549	10.865
Total	1.041.595	1.291.629

b) Leasing operational

In contractele de leasing operational, Grupul si Banca au inchiriat atat cladiri cat si bunuri mobile catre terți.

Sumele minime de incasat pentru Grup si Banca pentru contractele de leasing operational fara clauze de reziliere sunt astfel ca si locator:

	Grup	Banca	
	2015	2016	
< 1 year	41.014	101.906	287
1-5 years	125.327	305.827	287
> 5 years	280	225.653	-
Total	166.621	633.386	574
			2.406

Sumele minime de incasat pentru Grup si Banca pentru contractele de leasing operational fara clauze de reziliere sunt astfel ca si locator:

	Grup	Banca	
	2015	2016	
< 1 an	6.365	8.972	96.678
1-5 ani	7.525	26.493	286.532
> 5 ani	12.985	32.682	4.186
Total	26.875	68.146	387.396
			61.394

Platile pentru contractele de leasing operational, inregistrate ca si cheltuieli au fost de 57.710 Mii RON (2015: 56.462 Mii RON) pentru Grup si 163.083 Mii RON (2015: 166.839 Mii RON) pentru Banca, fara modificar semnificative fata de anul precedent.

36. TRANZACTII CU PARTI AFILIATE SI PRINCIPALII ACTIONARI

Entitatile se considera a fi in relatii speciale daca una dintre acestea are capacitatea de a o controla pe cealalta sau de a exercita o influenta semnificativa asupra celeilalte entitati la luarea decizilor financiare sau operationale. La evaluarea tipului relatiei, s-a acordat atentie substantei relatiei mai degrabă decat formei juridice.

Natura relatiilor cu acele entitati aflate in relatii speciale cu care Grupul a derulat tranzactii semnificative sau a avut solduri semnificative la 31 decembrie 2016 si 2015 este prezentata mai jos. Tranzactiile cu entitatile aflate in relatii speciale s-au derulat in cadrul desfasurarii normale a activitatii la preturile pietei.

Tranzactii cu societatea mama

Toate tranzactiile cu societatea mama s-au derulat la preturile pietei.

Tranzactii cu conducerea

Grupul a derulat operatiuni bancare cu conducerea in cadrul desfasurarii normale a activitatii.

Personalul cheie de conducere cuprinde persoanele care au autoritate si detin responsabilitatea pentru planificarea, directionarea si controlarea activitatilor Grupului. Personalul cheie de conducere include membrii Consiliului de Supraveghere, Comitetului Executiv si conducerea executiva.

Aceste tranzactii au fost efectuate in conditii si termeni comerciali si la rate de dobanda de piata.

Remuneratiile platite celor din conducere sunt prezentate in nota 8.

Tranzactiile cu filialele

Banca detine participatii in filiale cu care a derulat tranzactii bancare in cadrul desfasurarii normale a activitatii. Aceste tranzactii au fost efectuate in conditii si termeni comerciali si la rate de dobanda de piata.

Urmatoarele tranzactii au fost derulate cu partile afiliate:

Mii RON	Solduri de bilant si extrabilant pentru partile afiliate		2015		2016		Grup	
	Parinte	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - mama	Alte parti afiliate	Parinte	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - mama	Alte parti afiliate
Active financiare	180.920	-	7.940	96.226	177.579	-	9.713	76.282
Numele si echivalente de numerar	82.113	-	-	-	97.558	-	-	-
Instrumente financiare derivate	59.656	-	-	-	47.270	-	-	-
Instrumente de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite si avansuri	39.152	-	7.940	96.226	32.751	-	9.713	76.282
Credite si avansuri cu institutiile de credit	39.152	-	-	-	32.751	-	-	-
Credite si avansuri cu clienti	-	-	7.940	96.226	-	-	9.713	76.282
din care: Active financiare depreciate	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte active	-	-	-	28.414	-	-	-	26.380
Datorii financiare	9.840.104	37.120	7.012	78.024	8.483.833	45.528	7.283	170.349
Depozite	9.806.765	37.120	7.012	78.024	8.447.588	45.528	7.283	170.349
Depozite cu bancile	9.806.765	-	-	-	5.795	8.447.990	-	2.936
Depozite de la clienti	-	37.120	7.012	72.229	-	45.528	7.283	167.414
Instrumente financiare derivate	33.339	-	-	-	35.935	-	-	-
Alte datorii	16.004	-	-	34.723	11.143	-	-	47.287
Valoarea nominala a angajamentelor de credite, a garanțiilor financiare și a altor angajamente date -revocabile [valoarea nominală]	4.908	-	569	24.285	8.355	-	-	634
Valoarea nominala a angajamentelor de credite, a garanțiilor financiare și a altor angajamente date -Revocabile [valoarea nominală]	-	-	-	40.738	-	-	890	41.106
Angajamente de credite, garanții financiare și alte angajamente primite	226.956	-	-	-	213.718	-	-	-
Valoarea notională a instrumentelor derivate	6.901.558	-	-	-	6.161.824	-	-	-

Mii RON	Parti afiliate: chebuieli si venituri generate de tranzactii cu parti afiliate		2015		2016		Grup	
	Parinte	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - mama	Alte parti afiliate	Parinte	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - mama	Alte parti afiliate
Venituri din dobanzi	82.853	-	311	1.103	102.710	-	102	1.103
Chebuieli cu dobanzile	360.101	263	34	663	294.324	639	28	523
Venituri din dividende	-	-	-	-	4.158	-	-	1.682
Venituri din taxa si comisioane	8.975	3	12	69.036	3.838	3	25	4.010
Chebuieli cu taxa si comisioane	18.517	-	-	-	7.183	-	0	119
Venit net din transacțiile (venit) / Chebuielii	(36.629)	-	-	-	(47.467)	-	-	-
Venit operational	1.818	-	-	239	-	-	-	724
Chebuieli operationale	14.800	-	-	-	68.600	16.888	-	70.248

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Solduri de bilant si extrabilant pentru partile afiliate

	2015					2016					Banca
	Parinte	Filiale	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - maner	Alte parti afiliate	Parinte	Filiale	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - maner	Alte parti afiliate	
Mii RON											
Active financiare	145.144	1.399.740	-	7.940	96.226	102.725	467.045	-	9.713	76.282	
Numerar si echivalente de numerar	46.338	190	-	-	-	22.712	617	-	-	-	
Instrumente financiare derivate	59.655	-	-	-	-	47.270	-	-	-	-	
Instrumente de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Credite si avansuri	39.151	1.399.550	-	7.940	98.226	32.743	466.428	-	9.713	76.282	
Credite si avansuri cu instituti de credit	39.151	28.210	-	-	-	32.743	105.735	-	-	-	
Credite si avansuri cu clienti	-	1.371.340	-	7.940	98.228	-	360.933	-	9.713	76.282	
Alte active	-	873.453	-	-	26.414	-	626.530	-	-	26.380	
Datorii financiare	9.087.673	861.872	37.120	7.012	78.024	7.514.034	809.916	45.528	7.283	170.349	
Depozite	9.084.333	861.872	37.120	7.012	78.024	7.478.099	809.916	45.528	7.283	170.349	
Depozite cu bancile	9.084.333	536.996	-	-	5.735	7.478.099	639.974	-	-	2.936	
Depozite de la clienti	-	324.906	37.120	7.012	72.229	-	169.942	45.528	7.283	167.414	
Instrumente financiare derivate	-	33.339	-	-	-	35.936	-	-	-	-	
Alte datorii	16.004	8.406	-	-	34.479	11.123	9.013	-	-	47.810	
Valoarea nominala a angajamentelor de creditare, a garanțiilor financiare și a altor angajamente date - revocabile [valoarea nominala]	4.906	37.681	-	569	24.285	8.956	26.238	-	590	604	
Valoarea nominala a angajamentelor de creditare, a garanțiilor financiare și a altor angajamente date - Revocabile [valoarea nominala]	-	240.904	-	-	40.738	-	560.153	-	-	41.186	
Angajamente de creditare, garanții financiare și alte angajamente primite	226.956	-	-	-	-	233.738	-	-	-	-	
Valoarea notionala a instrumentelor derivate	5.901.556	-	-	-	-	6.181.834	-	-	-	-	

Parte afiliata: chefului si venituri generale de tranzactii cu parti afiliate

	2015					2016					Banca
	Parinte	Filiale	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - maner	Alte parti afiliate	Parinte	Filiale	Societati asociate	Personalul-cheie din conducerea entitatii sau societatii - maner	Alte parti afiliate	
Mii RON											
Venituri din dobanzii	82.635	43.902	-	311	1.594	59.987	34.755	-	395	1.160	
Chefulei su dobanzile	338.734	7.112	268	34	893	282.981	4.890	638	26	523	
Venituri din dividende	-	23.719	1.845	-	4.158	-	705	-	-	1.882	
Venituri din taxe si comisioane	8.970	30.957	3	12	63.036	3.826	1.521	3	25	4.016	
Chefulei cu taxe si comisioane	13.405	1	-	-	-	4.006	3	-	-	119	
Cifiguri sau (-) pierderi din deprecierile activelor si datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	-	-	-	-	-	-	3	-	-	1.070	
Cresteri sau (-) diminuiri, in perioada avută în vedere, ale deprecierii și provizionare pe sau instrumente de datorie depreciate, garanții în stare de nerambursare și angajamente în stare de nerambursare	(144.834)	-	-	-	-	-	48.855	-	-	-	
Venit net din tranzactiile venit/Chefuleu	(36.829)	-	-	-	-	(47.487)	-	-	-	-	
Venit operational	1.818	-	-	-	-	-	(11.811)	-	-	198	
Chefulei operationale	14.611	206.197	-	-	68.163	18.576	203.442	-	-	69.946	

In scopul fuziunii de la data de 31 decembrie 2016 urmatoarele tranzactii cu parti afiliate intre BCR , REM si BFP au fost eliminate:

Entitatea absorbita	Descriere	Mii RON
BFP	Depozite de la clienti	38.552
BFP	Credite si avansuri acordate clienteliei	133.783
REM	Depozite de la clienti	000
REM	Alte datorii	560
REM	Credite si avansuri acordate clienteliei	842.770
REM	Alte active	46

37. ACTIVE GAJATE

	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Mii RON				
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	224.026	461.222
Active financiare detinute pana la scadenta	853.233	780.155	1.118.199	881.003
Total - Titluri date in pensiune ilvrate	853.233	780.155	1.342.225	1.342.225

In 31 decembrie 2016, titluri de stat cu valoarea nominala de 802.130 Mii RON (31 decembrie 2015: 823.170 Mii RON) au fost folosite ca si garantie pentru finantarea primita de la institutii financiare internationale si pentru a asigura decontarea multilaterală interbancara finală in conformitate cu Reglementarile Bancii Nationale a Romaniei pentru decontarea prin sistemele ROCLEAR Bucuresti, Casa de Compensare a Bancii Nationale a Romaniei si pentru decontarea aferenta tranzactiilor Visa si MasterCard.

Activele gajate includ titluri folosite pentru tranzactii repo.

38. TRANSFERUL ACTIVELOR FINANCIARE SI A INSTRUMENTELOR DE DATORIE IN BAZA ACORDURILOR DE RASCUMPARARE
38.1 TRANZACTII DE RASCUMPARARE SI INSTRUMENTE DE DATORIE IN BAZA ACORDURILOR DE RASCUMPARARE

Transferul activelor financiare – tranzactiile de rascumparare au fost efectuate in cadrul Grupului, prin urmare au fost eliminate la nivel consolidat.

Mii RON	Valoarea contabila a activelor transferate	Valoarea contabila a datorilor transferate	Banca	
			2015	2016
Titluri date in pensiune livrata				
Active financiare disponibile pentru vanzare	224.026	212.553	461.222	438.166
Active financiare detinute pana la scadenta	264.966	264.277	100.848	99.796
Total - Titluri date in pensiune livrata	488.992	476.830	562.070	537.962

Activele financiare transferate sunt obligatiuni guvernamentale emise de statul roman.

Suma de 562.070 Mii RON (31 decembrie 2015: 488.992 Mii RON) reprezinta valoarea contabila a activelor financiare pe respectivele pozitii de bilant pentru care exista drept de vanzare sau regajare din partea cumparatorului.

Datorile din tranzactiile de tip repo in suma de 537.962 Mii RON (31 decembrie 2015: 476.830 Mii RON), care sunt la cost amortizat, reprezinta o obligatie de a replati la scadenta fondurile imprumutate.

Urmatorul tabel arata valoarea justa a activelor transferate si a datorilor asociate care au recurs numai asupra activelor transferate. Aceste active si datorii se refera la acorduri de rascumparare (repo).

Mii RON	Valoarea justa a activelor transferate	Valoarea justa a datorilor transferate	Banca	
			2015	2016
Active financiare disponibile pentru vanzare				
Active financiare disponibile pentru vanzare	224.026	212.476	461.222	438.008
Active financiare detinute pana la scadenta	279.314	264.182	104.974	99.760
Total	503.340	476.658	566.196	537.768

Acordurile de rascumparare sunt tranzactii de finantare. Ele sunt structurate ca o vanzare cu clauza ulterioara de cumparare a titlurilor de valoare la un pret si o perioada stabilita initial. Aceasta caracteristica asigura ca titlurile raman la dispozitia creditorului ca garantie in cazul in care imprumutatul nu isi indeplineste oricare din obligatiile contractuale.

Colateralele monetare si nemonetare implicate in aceste tranzactii sunt blocate pentru utilizare pe perioada contractului. Valoarea contabila a activelor gajate este prezentata in Nota 37.

La 31 decembrie 2016, Banca a incheiat un accord de rascumparare (reverse repo) in suma de 8.237 Mii RON, cu maturitate intre 26 iunie 2017 si 21 iulie 2017. Banca a primit ca si colateral un activ constant in obligatiuni emise de statul roman, cu o valoare justa de 9.700 Mii RON. Banca are dreptul de a vinde sau regaja activul chiar si in cazul in care posesorul nu este in capacitate de plată. La 31 decembrie 2016 activul a fost regajat de Banca. Datorile asociate colateralului regajat sunt de 8.201 Mii RON.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016
38.2 ACTIVE FINANCIARE TRANSFERATE DERECONOSCUTE INTEGRAL IN CARE BANCA ISI PASTREAZA DREPTUL DE ADMINISTRARE

Urmatorul tabel prezinta impactul in situatia pozitiei financiare a Grupului si a Bancii precum si expunerea maxima la risc ca rezultat al mentinerii dreptului de administrare:

	Grup		
MII RON	Valoare contabila	Valoare justa	Pierdere maxima posibila
Credite transferate	34.006	31.313	48.926
<hr/>			
Banca			
MII RON	Valoare contabila	Valoare justa	Pierdere maxima posibila
Credite transferate	28.624	25.668	40.520

Urmatorul tabel prezinta impactul in Contul de Profit si Pierdere la momentul tranzactiilor si ca rezultat al mentinerii dreptului de administrare:

MII RON	Profitul sau pierderea in perioada	Profit cumulat
Credite transferate	(34.006)	(34.006)
<hr/>		
MII RON	Profitul sau pierderea in perioada	Profit cumulat
Credite transferate	(28.624)	(28.624)

In 2016 Grupul a vandut doua portofolii de credite unui tert neafiliat. Tranzactia a determinat derecunoasterea integrala a activelor financiare din situatia pozitiei financiare. Ca urmare a acestui transfer, Grupul si-a pastrat dreptul de administrare in activele transferate dupa cum urmeaza:

- Pentru primul portofoliu cumparatorul poate exercita in intervalul de 6 luni clauza de returnare a imprumuturilor care nu indeplinesc conditiile din contractul de vanzare; tranzactia a fost incheiata in iunie.
- Pentru al doilea portofoliu:
  - O despagubire va fi platita cumparatorului pe baza unei decizii juridice calificate care stabileste ca respectiva suma a fost efectuata dar nefiind cuvenita, primita de catre cedent inainte de inchiderea tranzactiei.
  - O cota parte este primita de la cumparator dupa ce un anumit nivel al profitabilitatii/colectarii este realizat lunar de catre acesta.

39. ADMINISTRAREA RISCULUI

Administrarea riscului constituie o parte integranta in cadrul operatiunilor zilnice la nivelul Bancii, incepand cu definirea strategiei si a planului de capital, pana la activitatea de planificare operationala si procesele aferente. Plecand de la aceasta abordare, Banca asigura o transparenta si un proces de auto - guvernare eficient pentru partile interesate. In acelasi timp, administrarea riscului sprijina Banca in planificarea resurselor, in stabilirea de prioritati, in identificarea de oportunitati, in stabilirea unui program relevant de control intern si de audit, si asigura ca exista o responsabilitate clara pentru administrarea fiecarui tip de risc.

39.1. POLITICILE SI STRATEGIA DE RISC

Strategia de risc este o parte esentiala a cadrului de administrare globala a riscului. Aceasta stabileste principiile generale in concordanța cu care asumarea riscurilor se realizeaza la nivelul Grupului si elementele principale ale cadrului de administrare a acestora, in scopul de a asigura o implementare adevarata si consistenta a strategiei de risc.

Strategia de risc cuprinde de asemenea formularea Apetitului la Risc si a Profilului de Risc pentru toate risurile identificate in contextul strategiei generale de afaceri si defineste, pentru fiecare categorie principală de risc, profilul de risc curent, precum si cel tinta.

Activitatea principală la nivelul Bancii este de a-si asuma riscuri intr-o maniera selectiva si conscienta si de a gestiona risurile intr-o abordare profesionala. Politicile si strategia de risc la nivelul Grupului urmaresc in mod proactiv un raport echilibrat intre risc si profit in scopul de a genera o rentabilitate sustenabila si adevarata a capitalului.

Grupul utilizeaza un sistem de administrare si control al riscurilor anticipativ si adevarat profilului sau de risc si de afaceri. Acest sistem este bazat pe o strategie de risc clara care este consistenta cu strategia de afaceri si este axat pe identificarea timpurie si administrarea riscurilor si a tendintelor. In plus fata de obiectivul de administrare eficienta a riscurilor, activitatea de administrare a riscurilor si sistemul de control intern au fost dezvoltate astfel incat sa fie indeplinite cerintele externe si, in mod special, cerintele de reglementare.

Plecand de la strategia de afaceri la nivelul Grupului, risurile cheie pentru Grup sunt riscul de credit, de piata, riscul operational si risurile non-financiare, precum si riscul de lichiditate. In plus, procesul de evaluare a materialitatii riscurilor este efectuat anual, iar revizuirea acestui proces are loc trimestrial. Acest proces asigura ca risurile materiale relevante sunt acoperite la nivelul Grupului prin cadrul de administrare si prin activitati de control. Aceasta permite ca prin diferite instrumente si prin cadrul de guvernanța sa se asigure un proces adevarat de supraveghere a profilului de risc in ansamblu sau si o executie solida a strategiei de risc, inclusiv monitorizarea si escaladarea corespunzatoare a problemelor care ar putea avea un impact semnificativ asupra profilului de risc la nivelul Grupului. Banca urmareste sa consolideze si sa completeze permanent metodele si procesele existente, in toate arile de administrare a riscului.

In 2016, conducerea a continuat sa administreze portofoliile critice, inclusiv o gestionare activa si un proces de vanzare a expunerilor neperformante, urmarind imbunatatirea profilului de risc. Aceasta a fost in mod particular demonstrat prin-o imbunatatire continua a calitatii portofoliului de credite si o scadere continua a volumului de credite neperformante si a costului riscului. Masurile luate au condus la imbunatatirea profitabilitatii, a calitatii activelor, a capacitatii de creditare si a volumului de capital. In plus, accentul a fost pus si pe intarirea cadrului de guvernanța de risc, precum si pe asigurarea conformitatii cu cerintele de reglementare.

Grupul utilizeaza Internet-ul ca mediu pentru publicarea informatiilor in conformitate cu Regulamentul BNR nr.5/2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si conform Articolului 434 din Regulamentul UE nr. 575/2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si firmele de investitii (Reglementarea privind Cerinta de Capital – CRR). Detalii sunt disponibile in Raportul de Transparenta pe site-ul Grupului.

39.2. STRUCTURA DE GUVERNANTA A FUNCTIEI DE MANAGEMENT AL RISCULUI

Banca a dezvoltat un model de guvernanța bazat pe un cadru care asigura o structura corporativa organizata intr-un mod eficient. De asemenea, asigura stabilitatea Bancii si menținerea standardelor de guvernanța corporativa si de conducere a afacerilor bancii.

Structura de guvernanța a riscului este prezentata mai jos:

Consiliul de Supraveghere

Consiliul de supraveghere supervizeaza activitatea Comitetului Executiv in conducederea operationala a Bancii si monitorizeaza conformitatea activitatilor desfasurate de Comitetul Executiv cu legislatia aplicabila din Actul Constitutiv, precum si cu rezolutiile Adunarii Generale a Actionarilor si cu strategiile si politiciile Bancii.

Comitetul de Administrare a Riscurilor al Consiliului de Supraveghere

Comitetul de Administrare a Riscurilor are rol de avizare consultativ, fiind înființat cu scopul de a susține Consiliul de Supraveghere al băncii în îndeplinirea rolurilor și responsabilităților sale cu privire la activitatea de administrare a riscurilor.

În exercitarea atribuțiilor sale Comitetul de Administrare a Riscurilor al Consiliului de Supraveghere pregătește și emite recomandări pentru subiectele care necesită discuții și pentru toate deciziile ce urmează a fi luate de Consiliul de Supraveghere în domenii care au legătură cu activitatea comitetului.

Comitetul de Audit și Conformitate

Comitetul de Audit și Conformitate are un rol consultativ, fiind înființat pentru asistarea Consiliului de Supraveghere al Băncii în exercitarea atribuțiilor sale în legătură cu controlul intern, conformitatea, auditul, prevenirea fraudelor și litigiilor.

Comitetul Executiv

Comitetul Executiv asigura conducerea curentă a Băncii, își exercită atribuțiile sub supravegherea Consiliului de Supraveghere, are responsabilități stabilite prin legislația aplicabilă, prin Actul Constitutiv și prin rezoluțiile Consiliului de Supraveghere și acționează în conformitate cu prevederile din regulamentul Comitetului Executiv.

Comitetul Executiv este responsabil pentru strategia de ansamblu a Băncii, incluzând toleranța/apetitul la risc, cat și pentru cadrul de administrare a riscurilor.

Comitetul de Risc al Comitetului Executiv

Comitetul de Risc al Comitetului Executiv este un comitet operativ care oferă suport Comitetului Executiv în ceea ce privește principalele probleme legate de administrarea riscurilor (de exemplu strategia de risc, politicile de risc, riscul operational), iar pe de altă parte reprezintă un forum de discuție al subiectelor legate de risc cu reprezentanții liniilor de afaceri.

39.3 STRUCTURA ORGANIZATIONALA A FUNCTIEI DE MANAGEMENT AL RISCURILOR

Controlul și administrarea riscului la nivelul Grupului sunt realizate în baza strategiei de afaceri și a apetitului la risc aprobată de Consiliul de Supraveghere. Monitorizarea și controlul riscului se realizează în cadrul unei structuri organizationale clare, cu roluri și responsabilități definite, autorități delegate și limite de risc.

Administrarea riscului de credit retail și corporate, a riscului de piată, riscului operational, riscului de lichiditate, precum și a riscului reputațional și riscului strategic, evaluarea garanțiilor și alte activități legate de risc sunt consolidate în cadrul Liniei Funcționale Risc. Direcția Conformitate (responsabilă cu riscul de conformitate) și Direcția Prevenire Frauda (responsabilă de managementul riscului de frauda) raportează Vicepreședintelui Executiv al Liniei Funcționale Risc.

În acești termeni, specialistii în managementul riscului sunt delimitați clar din punct de vedere organizational de salariații care au responsabilități în zona operatională și de suport.

Funcția de administrare a riscului este o funcție organizatională la nivel central, structurată în astă fel încât să poată implementa politicile de risc și cadrul de management al riscului.

Principalele roluri ale funcției de administrare a riscului sunt:

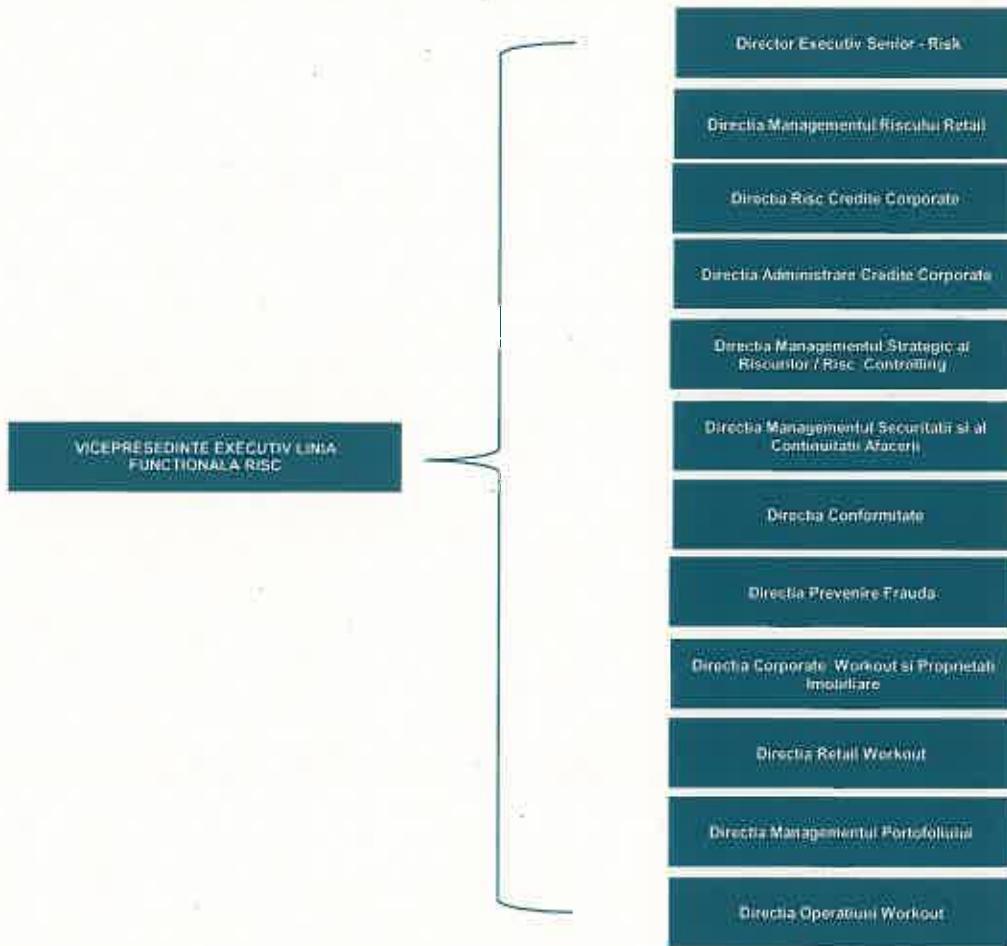
- Asigură ca toate risurile materiale sunt identificate, măsurate și adecvat raportate;
- Implementează principiile de management global al riscurilor și asigură că sunt dezvoltate politici de administrare a riscului adecvate și coherente pentru toate risurile materiale; și
- Asigură că Banca are procese efective de administrare a riscului, fiind implicată în elaborarea și revizuirea strategiilor, în procesul de fundamentare a deciziilor, precum și în procesul de monitorizare a riscului.

Funcția de administrare a riscului realizează rapoarte cu regularitate atât la nivelul fiecarui risc individual, cat și la nivelul expunerii agregate la risc (cum ar fi de exemplu imaginea completă asupra tuturor riscurilor) pentru Comitetul Executiv, Comitetul de Risc al Comitetului Executiv, Comitetul de Administrare a Riscurilor al Consiliului de Supraveghere și Consiliul de Supraveghere, asupra aspectelor de risc care sunt luate în considerare în cadrul procesului de fundamentare a deciziilor în Banca.

Rapoartele contin informatii cu privire la urmatoarele aspecte:

- Expunerile la risc si evolutia acestora;
- Evolutia indicatorilor de risc cheie si limitele specifice;
- Rezultatele exercitiilor de testare in conditii de stres; si
- Adevararea capitalului intem (respectiv capacitatea de acoperire a riscurilor).

Functia de administrare a riscurilor este consolidata in cadrul Liniei Functionale Risc, coordonata de Vicepresedintele Executiv Risc (CRO) caruia ii sunt subordonate urmatoarele unitati organizationale din cadrul acesteia:

39.4. ADMINISTRAREA RISCULUI SI A CAPITALULUI LA NIVELUL GRUPULUI

Principalul scop al politiciilor si practicilor de administrare a capitalului la nivelul Grupului este acela de a sprijini strategia de afaceri si a asigura ca exista un grad suficient de capitalizare pentru a face fata unor conditii de criza macroeconomica severa.

Grupul considera ca administrarea riscului si a capitalului se situeaza printre responsabilitatile sale principale, si reprezinta un factor cheie in asigurarea unui profit ridicat pentru actionari. Administrarea capitalului are scopul de a asigura o utilizare eficienta a acestuia si a intrunii tinte de capital pe ansamblul Grupului.

Activitatea de management global al riscurilor constituie un element holistic de administrare a riscurilor proiectat astfel incat sa sprijine conducerea bancii in administrarea portofoliilor expuse la risc.

Activitatea de management global al riscurilor administreaza initiativele strategice pentru risurile cheie, stabilind o legatura mai puternica intre strategia de risc, inclusiv apetitul la risc si administrarea limitelor de risc. Aceasta implica toate functiile de risc si directiile cheie, in scopul de a imbunatalti procesul de supraveghere la nivelul Grupului, acoperind zona de capital (RWA si ICAAP), credit, lichiditate (ILAAP), piata, operational si risc de afacere.

La nivelul Bancii, Directia Managementul Strategic al Riscului / Risc Controlling este responsabila pentru Procesul Intern de Evaluare a Adevarii Capitalului la Riscuri (ICAAP) la nivelul Grupului, inclusand cadrul de testare in conditii de stres, calculul activelor ponderate la risc (RWA), administrarea portofoliilor de risc cu privire la riscurile materiale, planificarea riscurilor si impactul riscului in procesul de planificare, apetitul la risc si administrarea limitelor, precum si administrarea riscului de lichiditate, piata, si a riscului operational.

Ca si in anii anteriori, cadrul de administrare a riscurilor la nivelul Grupului s-a imbunatatit in mod continuu. In particular, activitatea de management global al riscurilor a continuat sa isi intareasca cadrul sau cuprinzator. Aceasta include ca pilon fundamental Procesul Intern de Evaluare a Adevarii Capitalului la Riscuri (ICAAP), conform cerintei din Pilonul II in cadrul Acordului de la Basel.

Cadrul activitatii de management global al riscurilor este conceput pentru a sprijini managementul bancii in administrarea portofoliilor risicante precum si potentialul de acoperire necesar asigurarii unui capital adevarat in orice moment care sa reflecte natura si dimensiunea profilului de risc al bancii. Activitatea de management global al riscurilor este adaptata profilului de risc si de afaceri la nivelul Grupului, si reflecta obiectivul strategic de a proteja actionarii si detinatorii de titluri de creanta, concomitent cu asigurarea sustenabilitatii organizatiei.

Activitatea de management global al riscurilor este un sistem modular si complex de administrare in cadrul Grupului, si este o parte esentiala a cadrului general de conducere si administrare. Componentele ERM pot fi grupate dupa cum urmeaza:

- Declaratia privind Apetitul la Risc
- Analiza de portfoliu & risc, inclusand
  - Evaluarea materialitatii riscurilor
  - Administrarea concentrarilor de risc
  - Teste de stres
- Calculul capacitatii de acoperire a riscurilor
- Planificarea riscului & previzionare inclusand:
  - Administrarea activelor ponderate la risc
  - Alocarea capitalului
- Planul de redresare.

Suplimentar scopului final ICAAP de asigurare a adevarii capitalului si sustenabilitatii acestuia in orice moment, componentele activitatii de management global al riscurilor sustin conducerea bancii in indeplinirea strategiei sale.

39.4.1. Principii de management ai riscurilor

Grupul urmareste sa atinga un raport echilibrat intre risc si profit in scopul de a genera o crestere sustenabila si o rentabilitate adevarata a capitalului. Prin urmare, scopul acestei strategii este de a asigura ca risurile sunt asumate in contextul afacerilor sale, recunoscute intr-un stadiu timpuriu si adevarat administrate. Acest obiectiv este realizat prin integrarea activitatii de management al riscurilor in activitatile de afaceri zilnice, in planificarea strategica si in dezvoltarea afacerilor consistent cu apetitul la risc definit.

Principiile relevante de administrare a riscurilor sunt prezentate mai jos:

- Responsabilitatile de baza privind managementul riscului la nivelul Comitetului Executiv sunt in mod corespunzator delegate catre comitele desemnate in scopul de a asigura derularea proceselor de executie si monitorizare. De asemenea, Consiliul de Supraveghere monitorizeaza cu regularitate profilul de risc;
- Guvernanța procesului de management al riscurilor asigura o supraveghere integrala a riscului si o executie solida a strategiei de risc, inclusiv un proces corespunzator de monitorizare si escaladare a aspectelor materiale care impacteaza profilul de risc al Grupului;
- Strategie de risc bazata pe Apetitul la Risc si Directiile Strategice in scopul de a asigura o aliniere completa a riscurilor, capitalului si tintelor de performanta;

- Analize de testare in conditii de stres si de concentrare a riscului pentru a asigura o administrare a riscului in concordanță cu Strategia de Risc si Apetitul la Risc;
- Toate riscurile materiale sunt administrate si raportate intr-o maniera coordonata prin intermediul proceselor de management;
- Metode de modelare si masurare pentru cuantificarea riscului si, acolo unde este cazul, necesar de capital si validare regula;
- Date, sisteme efective, procese si politici reprezentand elemente critice ale capacitatii de administrare a riscurilor;
- Cadru de politici defineste intr-un mod clar cerintele cheie cu privire la crearea, clasificarea, aprobarea, implementarea si mentinerea politicilor la nivelul Grupului;
- Un cadru integrat si general al riscurilor, bazat pe o completa intelegerere a riscurilor asumate si a modului in care sunt administrate, luand in considerare apetitul / toleranta la risc a Bancii;
- Banca dispune de o functie de management al riscurilor independenta de functia operationala si de suport si detine suficiente autoritate, resurse si acces la structura de conducere;
- Functia de management al riscurilor joaca un rol cheie in cadrul Bancii si asigura faptul ca toate riscurile materiale sunt identificate, masurate si adevarat raportate. Aceasta functie asigura de asemenea ca exista implementate procese eficiente de management al riscurilor;
- Functia de management al riscurilor este implicata activ in elaborarea strategiei de risc si in toate deciziile de administrare a riscurilor materiale si prin urmare poate oferi o imagine de ansamblu asupra tuturor riscurilor institutiei;
- Banca are o guvernanța solida care include o structura organizationala cu responsabilitati bine definite, transparente si consistente, procese efective pentru a identifica, administra, monitoriza si raporta toate riscurile la care este sau ar putea fi expusa, dar si mecanisme interne de control adecvate;
- Toate clasele de risc major sunt administrate intr-o maniera coordonata prin procesul de management al riscurilor, inclusiv riscul de credit, de piata, de lichiditate, operational, reputational si strategic;
- Monitorizare adecvata, instrumente de testare in conditii de stres si procese de escaladare pentru limite si indicatori relevanti de capital si lichiditate;
- Sistemele, procesele si politicile efective sunt componente cheie ale capacitatii de administrare a riscurilor;
- Structura operationala a Bancii este in concordanță cu strategia aprobată de business si profilul de risc;
- Structura de conducere este responsabila pentru aprobarea strategiilor si politicilor pentru stabilirea noilor structuri;
- Structura de conducere intocmeste, mentine si revizueaza permanent, strategiile adecvate, politiciile si procedurile pentru aprobarea si mentinerea activitatilor si structurilor cu scopul de a ramane in concordanță cu scopul definit.

39.4.2. Principiile de Proportionalitate

Principiul de Proportionalitate este o parte importanta a cerintelor in cadrul Pilonului II. Cerintele organizationale depind de natura, marimea si complexitatea activitatilor Bancii.

Principiile administrarii riscului, conceptele si procesele sunt in general concepute, dezvoltate si implementate pentru a adresa necesitatile organizationale la nivelul Grupului, reflectand un grad ridicat de granularitate si detaliu. Principiul de Proportionalitate este o parte integranta a cadrului general al profilului si strategiei de risc la nivelul Grupului. Strategia de risc este prezentata atat la nivel individual (pentru BCR, respectiv Banca) cat si la nivel consolidat (Grupul).

Subsidiarele isi stabilesc propriile responsabilitati de guvernare si evaluateaza orice decizie sau practica de la nivelul Grupului pentru a se asigura ca nu sunt incalcate norme de reglementare si cele prudentiale aplicabile la nivel individual in Romania sau in alte tari in care isi desfasoara activitatea.

39.4.3. Apetitul la risc

Grupul defineste Strategia de Risc si Declaratia privind Apetitul la Risc (RAS) prin procesul anual de planificare strategica pentru a asigura o aliniere adecvata a tintelor de risc, capital si performanta. La nivelul Grupului, RAS reprezinta un indicator strategic reprezentand nivelul maxim de risc pe care acesta este capabil sa il accepte pentru a-si atinge obiectivele de business. Acesta consta intr-un set de indicatori care furnizeaza directii cantitative pentru monitorizarea riscului si masuri calitative sub forma principiilor cheie de risc care fac parte din strategia

pentru monitorizarea riscurilor. Principalele obiective ale RAS sunt:

- asigurarea ca Grupul are suficiente resurse sa sustina afacerea in orice moment si sa faca fata evenimentelor de criza;
- setarea limitelor pentru atingerea tintei risc – profitabilitate la nivelul Grupului;
- menținerea si promovarea perceptiilor pielei cu privire la punctele financiare forte ale Grupului, si a robustetii sistemelor si controalelor sale.

Pentru a atinge tintele de profit si a asigura o administrare proactiva a profilului de risc, stabilirea apetitului la risc la nivelul Grupului este orientata spre viitor. Pragurile pentru RAS, precum si valoarea agregata a riscurilor pe care Grupul este dispus sa le accepte sunt stabilite datorita unor constringeri extreme, cum sunt cerintele de reglementare. In scopul de a asigura ca Grupul ramane in cadrul profilului la risc tinta, a fost implementat un sistem semafor pentru principali indicatori de risc. Aceasta abordare asigura furnizarea in timp util a informatiilor catre structura de guvernanta, precum si implementarea unor masuri de remediere eficiente. Incalcarea unei limite definite declanseaza un proces imediat de escaladare catre structura de guvernanta si o implementare prompta a actiunilor de remediere.

Mai mult, indicatorii de risc pentru situatii de stres sunt definiti si integrati in evaluarea rezultatelor testelor de stres. Acesteia sunt raportati ca si semnale de avertizare timpurie catre Comitetul Executiv in scopul de a asigura o administrare proactiva a profilului de risc si capital.

Prin urmare, limitele strategice si principiile din Strategia de Risc a Grupului sunt definite in baza Apetitului la Risc al Grupului. Aceste limite si principii sustin implementarea Strategiei de Risc pe termen mediu spre lung. Cadrul de guvernanta a riscurilor asigura o supraveghere integrala a tuturor deciziilor de risc, precum si o executie adevarata a strategiilor de risc. Actiunile de diminuare a riscurilor sunt intreprinse ca parte a procesului regular de administrare a acestora, in scopul de a asigura ca Grupul ramane in cadrul Apetitului la Risc definit.

Apetitul la Risc este definit pe un orizont de timp de cinci ani pentru a asigura o corelare mai buna intre RAS si alte procese strategice cum ar fi procesul de planificare pe termen lung si cel de bugetare. De asemenea, programul de remunerare a avut in vedere Apetitul la Risc, ceea ce a dus la consolidarea culturii de risc si la constientizarea riscului la nivelul Grupului. In acest sens, determinarea bonusului anual trebuie sa ia in considerare daca indicatorii de risc relevanti sunt in concordanță cu Apetitul la Risc al Grupului. Apetitul la Risc al Grupului pentru anul 2016 a fost pre-aprobat de Comitetul Executiv si de Comitetul de Risc al Comitetului Executiv si aprobat de Consiliul de Supraveghere, ca parte a rolului crescut al Consiliului de Supraveghere in definirea si monitorizarea Apetitului la Risc. In plus, Grupul a dezvoltat un mod de prezentare agragat si consolidat al Apetitului la Risc (en. RAS Monitor), care prezinta evolutia profilului de risc, prin compararea expunerilor la risc cu limitele de risc.

Cadrul privind Apetitul la Risc al Grupului include indicatorii principali de capital, lichiditate si risc/profitabilitate, consolideaza principiile cheie de risc ca fiind parte din politicele de administrare a riscurilor. In plus, Apetitul la Risc al Grupului urmarest sa intareasca guvernanta interna in ceea ce priveste monitorizarea evolutiei profilului de risc, integreaza Apetitul la Risc in procesul de planificare strategica si bugetare, precum si in activitatea zilnica de conducere a Bancii, si asigura masuri de actiune in timp util in cazul unor evolutii adverse.

39.4.4. Analizele de portofoliu si de risc

Grupul utilizeaza o infrastructura dedicata, sisteme si procese pentru a identifica in mod activ, a controla si administra riscuri din sfera portofoliului sau. Procesele de analiza de portofoliu si de risc sunt concepute pentru a cuantifica, califica si argumenta riscurile in scopul de a atrage atentia conducerii in timp util.

39.4.4.1. Analiza Materialitatii Riscurilor

Banca a implementat si dezvoltat in mod continuu cadrul de evaluare a materialitatii riscurilor. Acest proces nu este limitat la functia de administrare a riscurilor si prin urmare sunt implicate diferite entitati din cadrul Bancii in scopul de a se asigura eficienta acestui proces. O astfel de implicare ampla la nivelul Bancii a condus la imbunatatirea intelegerii surselor de risc, clarificand modul in care aceste riscuri sunt raportate la activitatile specifice, si ofera cele mai bune conditii pentru identificarea unor riscuri noi emergente.

Evaluarea materialitatii riscurilor este un proces anual complex ce are scopul de a identifica sistematic riscurile materiale noi sau existente la nivelul Grupului. Procesul foloseste o combinatie de factori calitativi si cantitativi in evaluarea fiecarui tip de risc.

Aceasta evaluare reprezinta un punct de plecare a procesului ICAAP, intrucat tipurile de riscuri materiale identificate trebuie sa fie luate in considerare fie in mod direct prin alocarea de capital economic, fie in mod indirect prin luarea in considerare intr-un mod adevarat in alte elemente ale cadrului ICAAP. Informatiile rezultante din aceasta evaluare sunt folosite pentru a imbunatatii practicile de administrare a riscurilor si mai departe pentru diminuarea riscurilor in cadrul Grupului. De asemenea, evaluarea este punctul de plecare pentru conceperea si definirea Strategiei de Risc a Grupului si a Apetitului la Risc.

39.4.4.2. Profilul de Risc

Profilul de risc este reprezentat de expunerile aggregate actuale si potențiale ale Bancii. Ca parte a strategiei sale de risc, Grupul analizeaza profilul de risc actual si determina profilul de risc tinta bazat pe obiectivele strategice. Profilul de risc este rezultatul procesului de evaluare a riscurilor in combinatie cu limitele stabilitatei prin strategia de business si prin cadrul privind apetitul la risc. Profilul de risc este un factor important in stabilirea obiectivelor de afaceri, a politiciilor, a apetitului la risc si a mediului intern de control al Bancii.

39.4.4.3. Analiza privind riscul de concentrare

Cadrul privind analiza riscului de concentrare la nivelul BCR evidentaaza masurile necesare pentru identificarea, masurarea, monitorizarea si mitigarea riscurilor de concentrare, a caror implementare este esentiala pentru asigurarea viabilitatii pe termen lung a oricarei institutii financiare, in special in conditiile de criza economica. Concentrarea riscurilor este adresata prin cadrul de limite la nivelul Bancii si prin analize de risc de concentrare specifice.

39.4.4.4. Testarea in conditiile de stres

Testele de stres sunt instrumente esentiale de management al riscului in cadrul institutiilor financiare, sprijinindu-le sa abordeze o perspectiva orientata spre viitor in ceea ce priveste risurile, precum si in procesul de stabilire a strategiei si de planificare a afacerilor, riscurilor, capitalurilor si liciditatii. Astfel spus, testele de stres sunt instrumente vitale ale Activitatii de Management Global al Riscurilor (ERM).

Testarea in conditiile de stres a vulnerabilitatii bancii la deteriorari majore, dar plauzibile, ale mediului economic ajuta la intelegherea sustenabilitatii si soliditatii bancii si la elaborarea si punerea in aplicare in timp util a planurilor alternative si a masurilor de control al riscurilor.

Rezultatele testelor de stres trebuie analizate in vederea utilizarii lor ulterioare, in special in procesul de planificare si bugetare, precum si in procesul de evaluare a materialitatii riscurilor sau in calculul capacitatii de acoperire a riscurilor.

Bazat pe scenarii macroeconomice severe orientate spre viitor, BCR realizeaza anual exercitiile de testare in conditiile de stres care urmaresc sa identifice potențiale vulnerabilitati ale bancii si furnizeaza mai departe actiuni de masurare, monitorizare si administrare a riscurilor.

Testele de stres in sens invers (reverse stress testing), care evaluateaza scenariile si circumstantele care ar afecta solvabilitatea Bancii, profitul si adevararea capitalului sau economic, completeaza programul Bancii de testare in conditiile de stres. Spre deosebire de testul de stres comprehensiv, testul de stres in sens invers porneste de la un scenariu de intrerupere a afacerilor si identifica care sunt circumstantele in care aceasta situatie ar putea sa intervina, cu scopul de a identifica posibile combinatii ale evenimentelor de risc / concentrari de risc.

In cadrul exercitiului regular de testare in conditiile de stres, Banca evaluateaza sensitivitatea pierderii la modificarea parametrilor de risc cheie. Doua scenarii adverse – cel de stres si cel sever -, caracterizate printr-o deteriorare progresiva a contextului macroeconomic atat la nivel local cat si la nivel international, au fost folosite pentru a evalua impactul ratei de nerambursare si a ratei de recuperare asupra portofoliului de credite.

In cadrul scenariului de stres, la o crestere a ratei de nerambursare cu 16 puncte de baza la nivelul Bancii si 21 puncte de baza la nivelul Grupului, insotita de o scadere a ratei de recuperare, s-a inregistrat o crestere a pierderilor cu 142.029 mii Ron in cazul Bancii si 207.123 mii Ron in cazul Grupului, comparativ cu nivelul previzionat in contextul unei activitati normale.

In mod similar, in cazul scenariului sever, pierderile ar creste in comparatie cu valorile previzionate cu 161.942 mii Ron in cazul Bancii si 241.352 mii Ron in cazul Grupului, generate de o crestere de 27 puncte de baza a ratei de nerambursare in cazul Bancii si 32 de puncte de baza in cazul Grupului.

	Grup	Banca
In mii RON	31.12. 2016	31.12. 2016
Schimbare a pierderii		
Crestere scenariul de stres vs valori previzionate	207,123	142,029
Crestere scenariul sever vs valori previzionate	241,352	161,942

39.4.4.5. Capacitatea de Acoperire a Riscurilor

Capacitatea de acoperire a riscurilor (RCC) reprezinta abilitatea generala a Bancii de a absorbi pierderi potențiale. Aceasta poate fi măsurată în numerar și echivalent numerar în scopul de a întruni necesitatile de lichiditate, precum și de capital și rezerve pentru acoperirea potențialelor pierderi.

Banca definește Capacitatea de Acoperire a Riscurilor ca un instrument de perspectiva care este util în stabilirea alocării riscurilor, capitalului ori ambele, în scopul de a aduce valoare pentru actionari și pentru organizatie în ansamblu ei.

Capacitatea de acoperire a riscurilor la nivelul Grupului reprezintă un instrument de măsurare a expunerii totale la riscuri în cadrul Pilonului II. Capacitatea de acoperire a riscurilor reprezintă suma maximă pe care Banca și-o poate asuma din punct de vedere tehnic fără a încalcă una sau mai multe din constrangerile legate de baza de capital, lichiditate, capacitate de împrumutare, precum și constrangeri legate de riscul reputațional și de reglementare. Aceasta reprezintă limita superioară care în caz că este depasită ar putea rezulta falimentul. Banca definește capacitatea de acoperire a riscurilor la nivelul organizației înainte de elaborarea și stabilirea apetitului la risc.

În cadrul capacitatii de acoperire a riscurilor (RCC), riscurile cuantificate sunt agregate și comparate cu potentialul de acoperire cu capital. Planul de previzionare, apetitul la risc și sistemul semafor sprijină conducerea în cadrul discuțiilor și în procesul de luare a deciziei.

În baza profilului de risc și de afaceri la nivelul Grupului, trei riscuri sunt considerate în mod direct în calculul capacitatii de acoperire a riscurilor – riscul de credit, piata și operational. Pe lângă riscurile din Pilonul I (credit, piata și operational), în contextul Pilonului II, există riscuri aditionale pe care Banca le consideră în mod explicit în cerința de capital economic prin modele interne.

39.4.4.6. Planificarea riscului și previzionarea

Planificarea datelor cheie relevante de risc este de asemenea parte a activității BCR de management global al riscurilor și asigură reflectarea corespunzătoare a riscurilor în cadrul procesului de conducere și management al Bancii. Exercitiul de previzionare în administrarea riscurilor este folosit de Banca în luarea deciziilor strategice. Implementarea previziunilor financiare în ceea ce privește datele de risc care asigură legătura dintre capital/lichiditate și modificările condițiilor macroeconomice reprezintă o modalitate de constientizare a riscurilor.

Banca se asigură că există o legătură stransă între planificarea capitalului, bugetare și procesele de planificare strategică.

Responsabilitatea Bancii pentru administrarea riscului include asigurarea unor procese solide de planificare și previzionare. Procesele de planificare și previzionare a riscului includ atât o componentă anticipativă dar și o componentă retrospectivă, concentrându-se pe schimbarile de portofoliu și de mediu economic.

39.4.4.7. Administrarea activelor ponderate la risc

Intrucât activele ponderate la risc (RWA) determină cerința actuală reglementată de capital a unei bănci și influențează indicatorul de capital ca și indicator cheie de performanță, o importanță deosebită este acordată înăpătririi obiectivelor și capacitatii de planificare și proponză pentru acest parametru. Informațiile din analizele lunare legate de activele ponderate la risc sunt folosite pentru a îmbunătăți infrastructura de calcul, calitatea parametrilor de intrare și datele, precum și aplicarea mai eficientă a cadrului Basel în ansamblu.

39.4.4.8. Monitorizarea riscurilor

Riscurile se schimbă în mod constant și din acest motiv este necesară o revizuire în timp util și într-o manieră adecvată.

Riscurile și procesul de implementare a recomandărilor pentru reducerea riscurilor sunt tinute sub observație și orice acțiuni noi sunt evaluate.

Acest lucru ii permite Bancii sa monitorizeze daca actiunile au avut efectele asteptate pentru reducerea riscurilor si crearea unui mediu mai stabil pentru activitatile sale.

Monitorizarea si revizuirea riscurilor reprezinta o parte a procesului de administrare a riscurilor si presupune un proces de verificare si monitorizare cu regularitate. Rezultatele sunt inregistrate si raportate intern sau extern, dupa cum este cazul. De asemenea rezultatele sunt un punct de plecare pentru revizuirea si imbunatatirea continua a cadrului de administrare a riscurilor la nivelul Bancii.

Monitorizarea si revizuirea riscurilor este necesara in scopul de a evalua orice modificare a mediului de risc sau control. Administrarea riscurilor necesita de asemenea o monitorizare cu regularitate a riscurilor prin prisma noilor dezvoltari, furnizand semnale de avertizare timpurie in cazul in care are loc schimbarea acestor niveluri.

39.4.4.9. Planificarea si alocarea capitalului

Pe baza riscurilor materiale identificate, Banca evaluaaza adevararea capitalului in ansamblu si dezvolta o strategie pentru meninterea nivelurilor de capital adevarate in conformitate cu profilul sau de risc si planurile de afaceri. Aceasta se reflecta in procesul de planificare al capitalului Bancii si in stabilirea tintelor interne de capital.

Banca se asigura ca este pus in aplicare un proces bine definit pentru a translata estimarile de risc in cadrul procesului de evaluare a adevarii capitalului la riscuri.

Sisteme si proceze adevarate pentru administrarea riscurilor sunt puse in aplicare si implementate in mod eficient, luand in considerare alocarea de capital adevarat pentru risurile reziduale care nu pot fi reduse la niveluri acceptabile.

Procesul de planificare al capitalului este dinamic si de perspectiva in raport cu profilul de risc al Bancii.

O planificare solida a capitalului este critica pentru determinarea valorii prudente, tipului si compositiei capitalului, in concordanța cu strategia Bancii pe termen lung, astfel incat sa fie indeplinite obiectivele de afaceri, inclusiv in conditii macroeconomice de stres.

Un obiectiv important in cadrul procesului de planificare a riscului este alocarea de capital pentru entitati, linii de afaceri si segmente. Acest obiectiv este indeplinit de Managementul Riscului in colaborare cu Controlling. Rezultatele analizelor efectuate din perspectiva ICAAP si Controlling sunt luate in considerare in procesul de alocare a capitalului tinand seama de raportul dintre risc si profit.

39.4.4.10. Planul de redresare

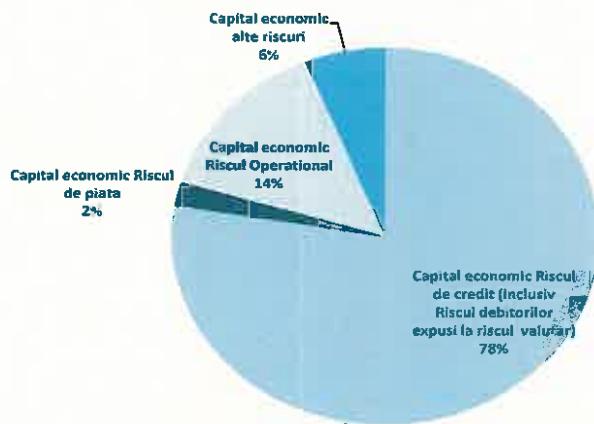
BCR dispune de un Plan de Redresare cuprinzator, elaborat pe baza prevederilor Legii Bancare (respectiv Ordonanta de Urgenta nr. 99/2006), a Directivei privind Redresarea si Rezolutia Bancara 2014/59/UE (BRRD), a ghidurilor EBA si a standardelor tehnice de reglementare, precum si a Planului de Redresare al Grupului Erste.

Guvernanța Planului de Redresare la nivelul BCR servește drept cadru pentru elaborarea si implementarea acestuia ca pilon principal al consolidarii pozitiei financiare a BCR, respectiv pentru refacerea acesteia dupa o deteriorare semnificativa.

Acest plan identifica un set de masuri de redresare care pot fi aplicate pentru a refacem puterea financiara si viabilitatea BCR atunci cand aceasta se confrunta cu o criza severa.

39.4.5. Cerinta de capital a Grupului pe tipuri de riscuri

Graficul de mai jos prezinta componenta cerintei de capital economic pe tipuri de riscuri la 31 Decembrie 2016:

Alocarea Capitalului Economic % , 31.12.2016**39.5. RISCRUL DE CREDIT****Prezentare generala si definitii**

Riscul de credit reprezinta riscul parcial sau complet de neindeplinire a unei obligatii convenite ca urmare a incheierii unui contract. Riscul de credit se refera la consecintele negative asociate neindeplinirii obligatiei sau neindeplinirii contractelor incheiate pentru operatiuni bancare din cauza deteriorarii calitatii rating-ului contrapartidei.

Totodata, Banca defineste riscul de credit ca fiind riscul actual sau viitor de afectare negativa a profiturilor si a colateralelor ca urmare a neindeplinirii de catre debitor a obligatiilor contractuale sau a esecului acestuia de a indeplini cele stabilite.

Riscul de credit se materializeaza sub urmatoarele forme:

Facilitati de credit – intreaga suma reprezentata de obligatiile de plata catre Banca ale debitorilor/imprumutatorilor.

Datorii contingente – sumele potentiiale pe care Banca le pune la dispozitie clientului pentru tranzactii efectuate, dar inca nedecontate, cum ar fi garantile, produsele cu data de decontare in viitor, etc.

Angajamente date – sumele potentiiale pe care Banca le pune la dispozitie clientului pentru tranzactii angajate care reprezinta subiectul actiunilor viitoare ale aceluiasi client.

Tranzactii pe pietele financiare – riscul ce provine din tranzactiile nedecontate si/sau costul de inlocuire al diverselor contracte de pe pietele financiare ce se calculeaza pe baza metodologilor si formulelor aprobat de catre Banca. Astfel de tranzactii cu contrapartide individuale pot fi, de asemenea, inregistrate cu o regula de "netted"/"cross-collateralized" unde astfel de acorduri au un precedent legal clar sau sunt bine fundamentate in practica pietei.

Banca acorda credite clientilor corporate ce pot genera fluxuri de numerar corespunzatoare, cu o reputatie solidă in mediul de afaceri, cu un rating de credit corespunzator si clientilor retail cu venituri stable, statomici in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor contractuale fata de Banca.

In procesul de aprobat a creditelor, Banca este in principal interesata de sursa primara de rambursare a creditului, adica de capacitatea clientului de a genera fluxuri de numerar (in ceea ce priveste clientii corporate) si de a obtine venituri stable (in ceea ce priveste clientii retail).

Riscul de credit cuprinde urmatoarele subcategorii:

Riscul de tara – reprezinta riscul expunerii la pierderi determinate de evenimente petrecute intr-o tara straina. Aceasta categorie de risc cuprinde riscul politic, riscul suveran si riscul de transfer.

Riscul de concentrare – se refera la consecinte potențiale nefavorabile care pot proveni din concentrarea sau interacțiunea între factori de risc similari, cum ar fi riscul ce provine din creditele acordate aceluiași client, unui grup de clienti aflati în legătura, unor clienti din aceeași regiune geografică sau industrie, ori clientilor care oferă aceleasi servicii și produse, precum și riscul ce provine din utilizarea tehniciilor de micsorare a riscului de credit și în particular din expuneri mari indirekte.

Rezultatele evaluării riscului de concentrare trebuie folosite în mod activ în procesul de conducere și administrare proactivă a banchii prin utilizarea, de exemplu, a rezultatelor obținute din definirea apetitului la risc, definirea factorilor de stres pentru scenariile de criza sau stabilirea de limite. În scopul de monitorizare și reducere a concentrărilor din portofoliul de credite al banchii, BCR a stabilit limite de risc de concentrare pentru diferite zone / segmente care pot să reducă acest risc.

Sistemul intern de rating

Prezentare generală

Grupul dispune de strategii de business și risc care guvernează politici pentru procesele de creditare și de aprobată a creditelor. Acestea sunt revizuite și ajustate în mod regulat, cel puțin o dată pe an. Politicile acoperă întregul proces de creditare business luând în considerare natura, scopul și nivelul de risc al tranzacțiilor precum și al contrapartidelor implicate. Procesul de aprobată a creditelor se bazează pe informațiile individuale legate de bonitatea clientului, tipul de credit, tipul de colateral, pachetul de clauze contractuale precum și de alti factori de risc implicați.

Procesul de evaluare a riscului de contrapartidă în cadrul Grupului se bazează pe probabilitatea de neplata a clientului (eng. Probability of Default). Pentru fiecare expunere și decizie de creditare, Grupul atribuie un rating intern ce reprezintă dimensiunea unică a riscului de neplata al contrapartidei. Ratingul intern atribuit fiecarui client este actualizat cel puțin o dată pe an (revizuire anuală a rating-ului). Rating-urile clientilor din clasele de rating mai slabe sunt revizuite cu o frecvență mai mare.

Principalul scop al sistemului de rating intern este de a susține atât procesul decizional de creditare, cât și termenii aferenti facilitărilor de credit. Totodată, rating-urile interne determină nivelul autoritatii procesului decizional din cadrul Grupului și al procedurilor de monitorizare pentru expunerile existente. Din punct de vedere cantitativ, rating-urile interne influențează nivelul pretului de risc cerut, provizioanelor și activelor ponderate la risc sub Pilonul 2 aferent BASEL 3.

Rating-urile interne iau în considerare toate informațiile semnificative disponibile în cadrul evaluării riscului de neplata al contrapartidei. Pentru debitorii non-retail, rating-urile interne iau în considerare puterea financiară a contrapartidei, capacitatea unei sustineri externe, flexibilitatea în finanțarea companiei, informațiile generale ale companiei precum și istoricul creditării, dacă este cazul. În ceea ce privește clientii retail, rating-urile interne sunt bazate în principal pe comportamentul de plată făcut de Banca și, atunci când este cazul, pe informațiile provenite de la Biroul de Credit la care se adaugă informațiile furnizate de client și informațiile generale demografice. Regulile plăfoanelor de rating aferente calității creditului sunt aplicate pe baza apartenenței la un grup de entități afiliate din punct de vedere economic și pe baza tarii în care își desfășoară activitatea (aplicabil doar facilitărilor de finanțare transfrontaliere).

Echipele interne de specialisti dezvoltă și îmbunătățesc modelele interne de rating și parametrii de risc în cooperare cu managerii de risc. Dezvoltarea modelului urmează metodologia internă standard a Grupului și utilizează date relevante ce acoperă piata respectivă. În acest fel, Grupul asigură disponibilitatea modelelor de rating cu cea mai bună productivitate de-a lungul regiunilor principale.

Toate modelele de rating și componentele lor (scorecard), atât retail, cât și non-retail, sunt validate periodic de către entitatea centrală de validare bazată pe metodologia internă standard a Grupului. Procesul de validare utilizează tehnici statistice ce evaluatează acuratețea prediciei de neplata, stabilității rating-ului, calitatea datelor, caracterul complet și relevant și revizează calitatea documentelor și gradul de acceptare a utilizatorilor. Rezultatele acestui proces de validare sunt raportate către management, precum și entitătilor de reglementare. Suplimentar proceselor de validare, Grupul aplică un proces regulat de monitorizare a performanței instrumentelor de rating, reflectând evoluția în portofoliul de clienti în stare de nerambursare precum și nivelul delincventelor timpurii.

Gradele și categoriile de risc

Clasificarea activelor de natură creditelor în cadrul unor clase de risc este bazată pe rating-urile interne ale BCR. BCR utilizează două scale

interne de risc pentru clasificarea riscului: pentru clientii care nu au probleme in indeplinirea obligatiilor contractuale se utilizeaza o scala constituita din 8 grade de risc (pentru clienti persoane fizice), respectiv 13 grade de risc (pentru alte segmente). Clientii in stare de nerambursare sunt inclusi intr-o clasa de risc separata.

In scopul raportarilor externe, clasele interne de risc ale BCR sunt grupate in urmatoarele patru categorii de risc:

Risc scazut: De obicei clienti regionali cu o relatie bine fundamentata si de lunga durata cu BCR sau mari clienti recunoscuti international. O pozitie financiara puternica si sanatoasa si fara potentiiale dificultati financiare. Clienti retail ce au o relatie de lunga durata cu Banca sau clienti ce utilizeaza o plaja larga de produse.

In observatie: Clientii non-retail vulnerabili care ar putea avea intarzieri la plata obligatiilor, au fost in incapacitate de plata de-a lungul istoricului de creditare sau ar putea intampina dificultati in rambursarea datoriei pe termen mediu. Clientii Retail cu economii limitate sau posibile probleme in rambursare de-a lungul timpului, declansand memento-uri de colectare timpruire. Aceste clienti au, de obicei, un bun istoric recent de plata.

Substandard: Imprumutul este vulnerabil la evolutii financiare si economice negative. Astfel de imprumuturi sunt gestionate in departamente specializate in managementul riscului.

Neperformant: Conform Standardelor Tehnice specificate de Autoritatea Bancara Europeana cu referire la restructurari si expuneri neperformante, aceasta categorie include:

- Expunerea neperformanta a clientilor aflati in incapacitate de plata in sensul articolului 178 al Regulamentului UE nr. 575/2013 incluzand probabilitatea de neplata, sumele restante ce depasesc 90 de zile de intarziere, pierderea creditorului ce rezulta dintr-o restructurare, constituirea provizionului si initierea procedurilor de insolventa.
- Expunerile restructurate neperformante care nu se afla in stare de nerambursare.

O expunere este considerata restructurata neperformanta daca la momentul implementarii masurii de restructurare clientul indeplineste cel putin una dintre conditiile mentionate mai jos:

- Contul/produsul este deja clasificat ca expunere neperformanta;
- Contul/produsul devine neperformant dupa implementarea concesiei.

Expunerea restructurata neperformanta poate fi alocata ca urmare a retrogradarii din statutul de restructurat performant / performant sub observatie.

Daca pentru un contract restructurat performant clientul indeplineste oricare dintre criteriile starii de nerambursare definit in procedurile interne ale Grupului, contul va fi clasificat ca neperformant.

Daca pentru un contract performant in observatie cel putin una dintre urmatoarele evenimente declansatoare va avea loc, atunci contul va fi clasificat ca neperformant:

- O masura de restructurare suplimentara este extinsa la nivel de cont, aceasta fiind cel putin a doua masura de restructurare la nivel de client in mai mult de doi ani de la primirea ultimei masuri de restructurare sau
- Contul are mai mult de 30 zile de intarziere in timpul perioadei de monitorizare sau
- Clientul indeplineste oricare dintre criteriile evenimentului de neplata definit in procedurile interne ale Grupului.

Monitorizarea si revizuirea riscului de credit

Pentru a putea gestiona riscul de credit al corporatiilor mari, bancilor, suveranitatilor si riscul de tara, limitele de credit sunt stabilite cu scopul de a reflecta expunerea maxima pe care BCR este dispusa sa o aiba fata de un anume client sau un grup de clienti aflati in legatura. Toate limitele de credit si tranzactiile inregistrate in cadrul acestora sunt revizuite cel putin o data pe an..

In ceea ce priveste clientii corporati, exista o procedura ce se refera la identificarea si monitorizarea *Semnalelor de Avertizare Timpruire*, prin care este asigurata detectarea stagilor timprui ale expunerilor senzitive prin intermediul unei abordari proactive a clientilor si mentionarea, in cazul clientilor corporati, a unui comportament de plata adevarat. Odata ce sunt identificate evolutii nefavorabile, ar trebui initiat un plan de actiune la nivelul Subcomitetului de Monitorizare (Watchlist Subcommittee).

Pentru intreprinderile mai mici (micro) si clientii retail, monitorizarea si revizuirea portofoliului de credit sunt bazate pe un sistem automat de avertizare timpruire si pe standardele MIS (sistemul de informare a managementului) ale Grupului Erste. In gestionarea riscului la nivel de retail urmatoarele semnale de avertizare timpruire indica potentiale evolutii nefavorabile ale portofoliului daca nu sunt luate in considerare:

- deteriorarea calitatii noilor afaceri;
- scaderea eficientei colectarii;
- cresterea ponderii clientilor cu rating slab la nivel de portofoliu.

Rapoartele privind portofoliul de credite pentru clase de active si linii de business sunt pregatite in mod regulat. De asemenea, intalnirile Comitetului de Monitorizare se tin in mod regulat in scopul monitorizarii clientilor ce au o situatie precara si pentru a discuta masuri anticipatorii cu scopul de a ajuta un anumit client sa evite evenimentul de neplata.

Expunerea ce reprezinta risc de credit

Expunerea ce reprezinta risc de credit se refera la urmatoarele elemente bilantiere:

- Numerar si solduri de numerar la banchi centrale
- Active financiare detinute in vederea tranzactionarii (fara instrumente de capital)
- Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere (fara instrumente de capital)
- Active financiare disponibile in vederea vanzarii (fara instrumente de capital)
- Active financiare detinute pana la maturitate
- Imprumuturi si creante
- Instrumente financiare derivate — contabilitatea de acoperire si
- Datorii contingente ce reprezinta risc de credit (garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate)

Expunerea ce reprezinta risc de credit cuprinde valoarea contabila bruta (sau valoarea nominala in cazul pozitiilor extra-bilantiere) fara a lua in considerare provizioanele pentru credite, provizioanele pentru garantii, orice colateral detinut (inclusive transferul de risc catre garanti), efectul de netting, alte instrumente de protejare sau tranzactii de minimizare a riscului de credit).

Valoarea contabila bruta a expunerii ce reprezinta risc de credit aferenta Grupului a crescut cu 2% sau 1,481,186 Mii RON de la aproximativ 70,189,066 Mii RON ~ 31 decembrie 2015 la aproximativ 71,670,252 Mii RON la 31 decembrie 2016.

39.5.1. Expunerea maxima fara a lua in considerare orice colateral sau alte instrumente de diminuare a expunerii

Urmatorul tabel arata reconcilierea dintre valoarea contabila bruta si valoarea contabila a componentelor individuale ale expunerii ce reprezinta risc de credit.

In mil RON	2015		2016		Grup
	Valoare contabila bruta	Ajustari pentru depreciere	Valoare contabila	Ajustari pentru depreciere	
Numerar si plasamente la banchile centrale si alte depozite la vedere	7.172.321		7.172.321	7.578.709	7.578.709
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	205.743	1340	204.403	557.468	552.830
Credite si avansuri acordate clientilor	38,441,948	5,001,191	32,460,767	35,884,582	32,291,134
- Retail	20,136,372	2,131,894	18,006,679	19,619,846	18,068,466
- Corporate	18,303,576	3,850,498	14,444,078	15,264,737	14,224,679
Active financiare detinute pana la maturitate - Titluri de datorie	10,155,885	1446	10,154,420	13,907,861	3,460
Active financiare detinute in vederea tranzactionarii - Derivative	78,814		78,814	73,488	73,488
Active financiare detinute in vederea tranzactionarii - Titluri de datorie	186,878		186,878	559,176	559,176
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	17,987		17,987	15,319	15,319
Active financiare disponibile in vederea vanzarii - Titluri de datorie	6,937,001		6,937,001	5,376,852	5,376,852
Total bilantier	63,176,537	5,993,977	57,182,561	63,963,050	60,351,506
 Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	7,012,529	242,720	6,769,809	7,717,203	225,341
- Angajamente	4,331,977	40,557	4,201,620	4,972,097	23,710
- Garantii financiare si de buna executie	2,680,662	202,363	2,478,189	2,746,106	201,632
Total extra-bilantier	7,012,529	242,720	6,769,809	7,717,203	225,341
 Total bilantier si extra-bilantier	70,189,066	6,236,887	63,952,370	71,670,252	60,351,506

* Valoarea contabila bruta se refera la valoarea nominala, iar ajustarile pentru depreciere se refera la provizioane. Contine numai garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

In mii RON	2015			2016		
	Valoare contabila bruta	Ajustari pentru depreciere	Valoare contabila	Valoare contabila bruta	Ajustari pentru depreciere	Valoare contabila
Numar si plasamente la bancile centrale si alte depozite la vedere	6.997.828	-	6.997.828	7.326.244	-	7.326.244
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	185.072	1340	184.631	666.050	4.836	651.414
Credite si avansuri acordate clientilor	38.16.547	5.569.824	32.549.724	34.539.486	3.376.977	31.162.509
- Retail	19.548.558	1.784.122	17.764.436	18.306.201	1.429.249	17.376.052
- Corporate	18.569.989	3.785.701	14.784.286	15.233.284	1.947.728	13.285.557
Active financiare detinute pana la maturitate - Titluri de datorie	8.820.105	1445	8.819.680	12.389.857	3.460	12.386.197
Active financiare detinute in vederea tranzactiilor - Derivative	78.814	-	78.814	73.468	-	73.468
Active financiare detinute in vederea tranzactiilor - Titluri de datorie	160.876	-	160.876	559.176	-	559.176
Active financiare de emmato ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit si	17.067	-	17.067	15.319	-	15.319
Active financiare disponibile in vederea venzarilor - Titluri de datorie	5.990.202	-	5.990.202	4.648.089	-	4.648.089
Total bilantier	60.378.313	5.572.609	64.803.703	60.207.506	3.386.073	56.822.434
 Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	 7.040.669	 242.709	 6.797.961	 7.708.249	 226.314	 7.482.936
- Angajamente	4.332.142	40.346	4.291.796	4.941.010	23.682	4.973.328
- Garantii financiare si de buna executie	2.708.527	202.363	2.506.185	2.767.239	201.632	2.506.008
Total extra-bilantier	7.040.669	242.709	6.797.961	7.708.249	226.314	7.482.936
 Total bilantier si extra-bilantier	 67.418.982	 5.815.318	 61.601.684	 67.915.768	 3.610.386	 64.826.300

* Valoarea contabila bruta se refera la valoarea nominala, iar ajustarile pentru deprecieri se refera la provizioane. Contine numai garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate.

39.5.2 Expunerea ce reprezinta risc de credit dupa industrii si instrumente financiare

Urmatoarele tabele prezinta expunerea Grupului BCR, precum si a BCR individual dupa industrie in functie de instrumentul financial, pentru fiecare data de raportare indicata.

In mii RON	Credite si avansuri acordate clientilor	Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	Credite si avansuri acordate clientilor	Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	Grup
					2015
Agricultura, silvicultura si pescuit	748.630	50.653	587.281	67.555	
Industria extractiva	187.854	1273.846	312.441	1275.934	
Industria prelucratoare	4.572.695	562.012	4.049.915	602.368	
Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a apelor si a aer	786.902	53.780	738.461	46.505	
Aprovisionare cu apa	259.482	34.828	232.205	14.062	
Constructii	2.694.900	1.755.331	1.636.611	1.696.882	
din care: Dezvoltare de proiecte imobiliare	150.1726	345.245	688.632	172.924	
Comert cu amanuntul si comert cu ridicata	2.209.770	1.400.209	2.043.965	1.673.615	
Servicii de transport si depozitare	775.009	84.765	1.083.188	13.846	
Servicii de cazare si restaurante	184.934	2.126	99.026	977	
Informare si comunicatii	343.553	53.929	287.846	27.820	
Servicii financiare si asigurari	434.889	82.397	497.826	71284	
din care: Companii de tip Holding	210.736	25.577	182.947	50.407	
Activitati imobiliare	710.298	1204	785.347	14.451	
Activitati specializate, stiintifice si tehnice	281429	89.395	89.389	79.999	
Servicii administrative si activitati de sprijin	10.1812	46.780	118.574	4.202	
Administratie publica si aparare, asigurari sociale obligatorii	4.548.813	173.501	3.922.794	459.339	
Educatie	9.362	20.215	3.155	0.890	
Servicii privind sanatatea umana si servicii de asistenta sociala	195.727	8.908	114.248	19.843	
Arte, divertisment si activitati recreative	8.493	2.711	3.360	2.595	
Alte servicii	51285	7.238	43.175	10.968	
Gospodarii ale populatiei	19.369.085	1337.911	19.258.182	1425.376	
Altele	11	-	12	52	
Total	38.441.948	7.012.529	35.884.582	7.717.203	

* garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate

	2016	Banca
	2016	
Credite si avansuri acordate clientilor	Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	Credite si avansuri acordate clientilor
in mii RON		Angajamente, garantii financiare si de buna executie*
Agricultura, silvicultura si pescuit	612.914	55.686
Industria extractiva	164.656	1273.544
Industria prelucratoare	4.441.630	543.866
Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului si a aer	765.292	63.780
Aprovisionire cu apa	2313.8	33.263
Constructii	2.577.070	1763.213
din care: Dezvoltarea de proiecte imobiliare	1488.436	345.246
Comert cu emanament si comert cu ridicata	2.001.871	1385.813
Servicii de transport si depozitare	434.072	85.792
Servicii de cazare si restaurante	145.292	1856
Informare si comunicatii	314.120	68.681
Servicii financiare si asigurari	817.247	98.223
din care: Companii de tip Holding	2.073.0	25.577
Activitati imobiliare	1850.575	907
Activitati specializate, stiintifice si tehnice	249.931	89.481
Servicii administrative si activitati de sprijin	63.102	48.437
Administratie publica si aparare, asigurari sociale obligatorii	4.548.510	173.501
Educatie	8.687	20.25
Servicii privind sanatatea umana si servicii de asistenta sociala	182.181	9.780
Arte, divertisment si activitati recreative	6.928	2.711
Alte servicii	47.818	7.189
Gospodarii ale popулiei	19.848.367	1336.711
Altele	+	+
Total	38.118.547	7.040.688
		34.539.486
		7.705.248

* garantile financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate

39.5.3 Portofoliul de credite impartit pe benzi de timp

Suma restanta nedepreciata impartita pe intervale de zile de intarzire (suma contabila bruta pentru credite si avansuri acordate clientilor):

	2015	Grup		
In mii RON	TOTAL	Expuseni restante, dar nedepreciate		
	CREDITE	1 - 30 zile	31 - 90 zile	Mai mult de 90 zile
I. Clienti Corporate	572.489	451.057	88.089	33.344
II. Clienti Retail	2.179.087	1.855.697	237.172	86.217
Total Credite(I+II)	2.751.576	2.306.754	325.261	119.561

	2016	Grup		
In mii RON	TOTAL	Expuseni restante, dar nedepreciate		
	CREDITE	1 - 30 zile	31 - 90 zile	Mai mult de 90 zile
I. Clienti Corporate	507.261	463.334	13.155	30.773
II. Clienti Retail	2.125.421	1.808.646	276.215	40.561
Total Credite(I+II)	2.632.683	2.271.980	289.369	71.333

In mii RON	TOTAL	2015			Banca	
		Exponeri restante, dar nedepreciate				
		CREDITE	1 - 30 zile	31 - 90 zile		
I. Clienti Corporate	431635		375.675	23.869	32.091	
II. Clienti Retail	2.170.778		1851325	233.815	85.638	
Total Credite(I+II)	2.602.414		2.227.000	257.684	117.730	
2016						
In mii RON	TOTAL	Exponeri restante, dar nedepreciate			Banca	
		CREDITE	1 - 30 zile	31 - 90 zile		
I. Clienti Corporate	369.722		328.793	10.894	30.036	
II. Clienti Retail	2.082.222		1800.324	242.248	39.650	
Total Credite(I+II)	2.451.945		2.129.117	253.142	69.686	

39.5.4 Evaluarea deprecierii

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat si sunt suportate pierderi din depreciere daca, si numai daca, exista dovezi obiective ale deprecierii ca rezultat al unuia sau al mai multor evenimente care au aparut dupa recunoasterea initiala a activului (un „eveniment care ocacioneaza pierderi”) si daca acel eveniment (sau evenimente) care ocacioneaza pierderi are un impact asupra viitoarelor fluxuri de lichiditati estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil, ca de exemplu:

- Dificultate financiara semnificativa a emitentului sau a debitatorului;
- Incalcarea contractului, ca de exemplu eveniment de default sau delincventa in plata dobanzilor sau principalului;
- Creditorul, din motive economice sau juridice legate de dificultatile financiare in care se afla debitatorul, ii acorda debitatorului o concesie pe care altminteri creditorul nu ar lua-o in considerare;
- Este probabil ca debitatorul va intra in faliment sau in alta forma de reorganizare judiciara;
- Datele observabile indica o scadere masurabila in fluxurile de numerar viitoare pentru un grup de active financiare in comparatie cu valoarea initiala de recunoastere a acestor active, chiar daca scaderea nu poate fi identificata la nivel individual pentru activele din Grup.

Pentru determinarea pierderii potentiiale aferente portofoliul performant eligibil de „Dare in plata” al Bancii BCR a dezvoltat o metodologie pentru care s-au constituit provizioane evaluate la nivel colectiv. Pentru toate creditele pentru care s-au inregistrat notificari conform legii 77/2016 se constituiesc provizioane evaluate la nivel individual. Pana la 31 decembrie 2016, numarul total de notificari primite conform Legii 77/2016 erau aferente 1119 conturi (dintre care 400 sunt conturi active la 31 decembrie 2016).

Banca inregistreaza deprecierea in doua ani: provizioane evaluate la nivel individual si provizioanele evaluate la nivel colectiv.

Provizioane evaluate la nivel individual

Banca determina provizioanele adecvate pentru fiecare credit al clientilor individual semnificativi – inseamnand clienti cu expunere bilantiera si extra-bilantiera mai mare de 400.000 EUR echivalent. Elementele considerate pentru determinarea provizioanelor includ sustenabilitatea planului de afaceri al contrapartidei, abilitatea acestuia de a-si imbunatatiti performanta odata ce un moment de dificultate financiara a aparut, incasările previzionate si platile de dividende asteptate, disponibilitatea unor alte ajutoare financiare si valoarea colateralului realizabil, precum si sincronizarea fluxurilor de numerar asteptate. Pierderile din depreciere sunt evaluate la fiecare data de raportare, cu exceptia circumstanelor neprevazute care necesita o atentie sporita.

Provizioane evaluate la nivel colectiv

Provizioanele sunt evaluate colectiv pentru pierderile aferente creditelor si avansurilor catre clientii ce nu sunt individual semnificativi – inseamnand clientii cu expunere bilantiera si extra-bilantiera mai mica decat 400.000 EUR echivalent si pentru creditele individual semnificative unde nu exista, inca, dovezi obiective de depreciere individuala. Provizioanele sunt evaluate la fiecare data de raportare, pentru fiecare portofoliu existand o revizuire separata.

Evaluările colective iau in considerare deprecierea care este probabil sa fie prezenta in portofoliu chiar daca nu este inca identificata doavda deprecierii intr-o evaluare individuala. Pierderile din depreciere sunt estimate luand in considerare urmatoarele informatii: pierderile istorice

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

observate in portofoliu, numarul de luni de la momentul evenimentului de neplata, conditiile economice curente, infarzarea aproximativa dintre momentul in care pierderea este posibil sa fi aparut si momentul in care va fi identificata ca avand nevoie de o evaluare individuala a provizioanelor de deprecierie, incasările viitoare si recuperările cedate ce a devenit depreciat. Managementul local este responsabil pentru decizia cu privire la lungimea perioadei, care se poate extinde pana la cel mult un an. Deprecierea este apoi revizuita de comitetul de credit pentru a asigura alinierarea la intregul set de politici ale Bancii.

Garantii financiare si scrisorile de confort sunt evaluate si provizionate intr-o maniera similara cu cea pentru credite.

							2015	Grup
In mil RON	Risc Scasut	In observatie	Substandard	Pierdere	Exponeri restante nedebrate	Exponeri debrate **	Total	
Numerar si plasamente la bancile centrale si alte depozite la vedere	7.047.876	125.246	-	-	-	-	7.172.321	
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	96.651	109.082	1	-	-	-	205.743	
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	17.967	-	-	-	-	-	17.967	
Instrumente financiare derivate	71.276	3.515	4.022	-	-	-	78.814	
Active financiare detinute in vederea tranzactionaril	166.878	-	-	-	-	-	166.878	
Tituri de datorie listate	64.391	-	-	-	-	-	64.391	
Tituri de datorie nelistate	102.487	-	-	-	-	-	102.487	
Credite si avansuri acordate clientilor	21.946.156	5.647.208	476.913	366.230	2.751.576	7.261.985	38.441.948	
Active financiare disponibile in vedere vanzari	6.931.472	385	1.698	1.980	1.466	-	6.937.001	
Tituri de datorie listate	5.315.860	385	1.698	1.980	1.148	-	5.321.074	
Tituri de datorie nelistate	1815.612	-	-	-	38	-	1815.630	
Active financiare detinute pana la maturitate	10.155.868	-	-	-	-	-	10.155.868	
Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	5.188.398	1.285.323	50.720	506.835	1.263	-	7.012.529	
TOTAL	51.603.738	7.170.769	533.254	865.045	2.754.296	7.261.985	70.189.066	

*garantii financiare irrevocabile si angajamente de credit irrevocabile neutilizate

**expunerea clientilor cu proviziuni specifice individuale si ajustari specifice evaluate la nivel colectiv

							2016	Grup
In mil RON	Risc Scasut	In observatie	Substandard	Pierdere	Exponeri restante nedebrate	Exponeri debrate **	Total	
Numerar si plasamente la bancile centrale si alte depozite la vedere	2.373.961	5.203.482	1.298	-	-	-	7.578.709	
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	512.642	44.624	-	-	-	-	557.466	
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	15.319	-	-	-	-	-	15.319	
Instrumente financiare derivate	66.734	3.118	3.634	-	-	-	73.486	
Active financiare detinute in vederea tranzactionaril	559.378	-	-	-	-	-	559.176	
Tituri de datorie listate	300.176	-	-	-	-	-	300.176	
Tituri de datorie nelistate	258.998	-	-	-	-	-	258.998	
Credite si avansuri acordate clientilor	22.122.923	5.806.124	161.312	12.366	2.632.683	4.129.156	35.884.582	
Active financiare disponibile in vedere vanzari	5.374.205	-	117	-	2.331	-	5.376.662	
Tituri de datorie listate	3.889.464	-	117	-	2.184	-	3.891.765	
Tituri de datorie nelistate	1384.740	-	-	-	147	-	1384.888	
Active financiare detinute pana la maturitate	13.907.661	-	-	-	-	-	13.907.661	
Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	5.817.108	1.531.187	41.752	371.331	10.100	-	7.717.202	
TOTAL	31.788.728	12.308.704	226.111	383.717	2.645.203	4.129.155	71.670.282	

*garantii financiare irrevocabile si angajamente de credit irrevocabile neutilizate

**expunerea clientilor cu proviziuni specifice individuale si ajustari specifice evaluate la nivel colectiv

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

							2016	Banca
in mil RON	Risc Scasut	In observatie	Substandard	Pierdere	Exponeri restante nedebrate	Exponeri debrate **		Total
Numerar si plasamente la bancile centrale si alte depozite la vedere	8.672.392	125.437	-	-	-	-	-	6.997.828
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	48.680	137.291	1	-	-	-	-	185.972
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	17.987	-	-	-	-	-	-	17.987
Instrumente financiare derivate	71.278	3.516	4.022	-	-	-	-	78.814
Active financiare detinute in vederea tranzactionarii	166.878	-	-	-	-	-	-	166.878
Titluri de datorie listate	64.391	-	-	-	-	-	-	64.391
Titluri de datorie nelistate	102.487	-	-	-	-	-	-	102.487
Credite si avansuri acordate clientilor	22.774.606	5.207.538	458.754	344.005	2.602.414	6.730.230	38.118.547	
Active financiare disponibile in vedere vanzarii	5.984.672	386	1.698	1.980	1.466	-	-	5.880.202
Titluri de datorie listate	4.392.382	385	1698	1980	148	-	-	4.397.583
Titluri de datorie nelistate	1592.291	-	-	-	38	-	-	1592.609
Active financiare detinute pana la maturitate	8.820.105	-	-	-	-	-	-	8.820.105
Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	5.168.500	1.302.854	62.861	506.835	-	-	-	7.040.668
TOTAL	49.926.076	6.776.821	528.155	852.820	2.603.879	6.730.230	67.416.982	

*garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate

**expunerea clientilor cu proviziuni specifice individuale si ajustari specifice evaluate la nivel colectiv

							2016	Banca
in mil RON	Risc Scasut	In observatie	Substandard	Pierdere	Exponeri restante nedebrate	Exponeri debrate **		Total
Numerar si plasamente la bancile centrale si alte depozite la vedere	2.122.176	5.204.069	-	-	-	-	-	7.326.244
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	583.096	72.955	-	-	-	-	-	856.050
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	15.319	-	-	-	-	-	-	15.319
Instrumente financiare derivate	66.734	3.118	3.634	-	-	-	-	73.486
Active financiare detinute in vederea tranzactionarii	559.176	-	-	-	-	-	-	559.176
Titluri de datorie listate	300.78	-	-	-	-	-	-	300.78
Titluri de datorie nelistate	258.998	-	-	-	-	-	-	258.998
Credite si avansuri acordate clientilor	22.278.712	5.785.448	171.767	12.144	2.451.945	3.839.470	34.638.486	
Active financiare disponibile in vedere vanzarii	4.645.642	-	117	-	2.331	-	-	4.848.089
Titluri de datorie listate	3.260.801	-	117	-	2.124	-	-	3.263.202
Titluri de datorie nelistate	1384.740	-	-	-	147	-	-	1384.888
Active financiare detinute pana la maturitate	12.389.657	-	-	-	-	-	-	12.389.657
Angajamente, garantii financiare si de buna executie*	5.786.859	1.508.207	41.752	371.331	-	-	-	7.708.249
TOTAL	48.447.469	12.573.798	217.270	383.475	2.454.275	3.839.470	67.915.758	

*garantii financiare irevocabile si angajamente de credit irevocabile neutilizate

**expunerea clientilor cu proviziuni specifice individuale si ajustari specifice evaluate la nivel colectiv

Urmatorul tabel prezinta impartirea Creditelor si avansurilor acordate clientilor dupa industria din care fac parte:

In mii RON	2015	2016	Grup	2015	2016
			Credite depreciate		
Agricultura, silvicultura si pescuit	227.017	75.380	206.730	46.943	
Industria extractiva	103.164	99.333	102.859	109.082	
Industria prelucratoare	1746.553	136.911	1704.301	102.948	
Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului si a aerului conditionat	108.233	78.435	107.138	77.586	
Aprovisionare cu apa	60.318	33.743	39.837	16.550	
Constructii	1285.040	303.248	1235.369	287.161	
din care: Dezvoltare de proiecte imobiliare	545.804	99.768	532.751	99.768	
Comerț cu amanuntul si comert cu ridicata	81.228	400.948	766.623	374.776	
Servicii de transport si depozitare	97.298	67.384	86.835	39.178	
Servicii de cazare si restaurante	16.621	34.675	12.664	30.997	
Informare si comunicatii	67.885	38.285	57.131	37.912	
Servicii financiare si asigurari	54.633	54.304	50.793	44.562	
din care: Companii de tip Holding	63	34	63	34	
Activitati imobiliare	296.498	135.194,06	286.670	110.265	
Activitati specializate, stiintifice si tehnice	36.430	16.440	35.840	13.762	
Servicii administrative si activitati de sprijin	23.959	3.470	23.314	3.463	
Administratie publica si aparare, asigurari sociale obligatorii	40.769	38.622	40.769	36.622	
Educatie	147	290	147	290	
Servicii privind sanatatea umana si servicii de asistenta sociala	43.897	11907	42.280	10.240	
Arte, divertisment si activitati recreative	6.648	226	6.420	226	
Alte servicii	5.021	1188	4.982	902	
Gospodarii ale popулiei	2.1316,16	150.161	1819.531	1375.964	
Altele	-	12	-	12	
Total	7.261.965	4.129.155	6.730.230	3.839.470	

39.5.5. Nivelul de colateralizare al expunerilor din credite

Urmatoarele tabele prezinta impartirea expunerilor bilantiere supra - si sub - colateralizate, atat pentru Grup cat si pentru BCR, luand in considerare valoarea curenta a colateralului (valoarea acceptata) a tipurilor:

- Intermediere imobiliara: Include atat intermedierea imobiliara rezidentiala cat si comerciala
- Colateral finantier: Depozite
- Garantii personale furnizate de guverne si Banci.

In mii RON	Supra-colateralizat	Sub-colateralizat	2015		Grup
			Supra-colateralizat	Sub-colateralizat	2016
Expuneri curente si nedepreciate					
Expunere bruta	4.394.523	24.033.884	2.268.288	26.854.456	
Colateral	6.670.561	8.792.092	5.472.837	6.421.944	
Expunere restanta, dar nedepreciata					
Expunere bruta	490.118	2.261.459	405.914	2.226.769	
Colateral	1008.746	1.138.032	661.708	845.562	
Expuneri depreciate					
Expunere bruta	499.901	6.762.065	325.705	3.803.450	
Colateral	943.146	1.879.066	670.090	896.490	
In mii RON	Supra-colateralizat	Sub-colateralizat	Supra-colateralizat	Sub-colateralizat	Banca
					2016
Expuneri curente si nedepreciate					
Expunere bruta	4.974.830	23.811.073	2.455.859	25.792.211	
Colateral	8.472.816	8.758.479	5.768.372	6.376.388	
Expunere restanta, dar nedepreciata					
Expunere bruta	453.701	2.148.713	391.068	2.060.877	
Colateral	992.299	1.113.963	634.106	827.157	
Expuneri depreciate					
Expunere bruta	470.913	6.259.318	319.998	3.519.472	
Colateral	899.533	1.732.751	634.764	827.157	

39.6. RISCUl DE PIATA**Definitie si prezentare generala**

Riscul de piata este riscul de a inregistra pierderi care pot aparea din cauza modificarilor nefavorabile ale preturilor de pe piata si a parametrilor derivati din acestea. Aceste modificari ale valorii de piata ar putea sa apara in contul de profit si pierdere sau in situatia rezultatului global. Riscul de piata este divizat in riscul de rata a dobanzii, riscul valutar, riscul legat de evolutia pretului actiunilor si riscul legat de evolutia pretului marfurilor. Acestea fac referire atat la pozitiile din portofoliul de tranzactionare (Trading book), cat si la pozitiile din afara portofoliului de tranzactionare (Banking book).

Metode si instrumente utilizate

Pierderile potențiale rezultante din portofoliul de tranzactionare care pot fi generate de fluctuațiile de pe piata sunt evaluate utilizând valoarea la risc (VaR - Value at Risk). Calculul se face pe baza metodei similarilor istorice utilizând un nivel de încredere de 99%, o perioadă de detinere de o zi și o fereastră de simulare de doi ani. VaR descrie nivelul maxim de pierderi ce pot fi asteptate cu o probabilitate definită - nivelul de încredere - într-o anumită perioadă de detinere a pozitiilor în condițiile de piata observate istoric.

Pe de o parte, nivelul de încredere este limitat la 99%, iar pe de alta parte, modelul ia în considerare doar acele scenarii de piata observate în fiecare caz din perioada de simulare de doi ani, și calculează VaR pentru poziția curentă a bancii pe această bază. Pentru a investiga orice situații extreme din evoluția preturilor de pe piata dincolo de acestea, sunt efectuate teste de stres. Aceste evenimente includ în principal miscările de pe piata cu o probabilitate scăzută.

Modelul VaR a fost aprobat de către Autoritatea de Supraveghere a Pieței Financiare din Austria (engl. Financial Market Authority) ca un model intern de risc de piata pentru a determina cerințele de fonduri proprii pentru portofoliul de tranzactionare al Erste Group în conformitate cu Legea bancară din Austria.

Metode si instrumente de diminuare a riscului

Riscurile de piata sunt controlate în portofoliul de tranzactionare prin stabilirea mai multor niveluri de limite. Limita de ansamblu pe baza VaR pentru portofoliul de tranzactionare este alocată de către Consiliul de Administrație în cadrul Apetitului la risc luând în considerare capacitatea de asumare a riscului și veniturile proiectate.

Toate activitatile de risc de piata privind portofoliul de tranzactionare au atribuite limite de risc, care sunt consistente statistic în integralitatea lor, cu limita VaR de ansamblu. Limita VaR este alocată printr-o procedură de tipul "top-down", către unitatile de tranzactionare individuale. Acest lucru se realizează până la nivelul grupurilor de tranzactionare individuale sau a departamentelor. Respectarea limitelor este verificată zilnic de către departamentul de Risc de Piata și Lichiditate. La cerere, rapoartele privind limitele pot fi solicitate ad-hoc de către arbitrajisti sau arbitrajistii-sefii.

Analiza riscului de piata**Valoarea la risc (VaR) a portofoliului de tranzactionare**

Următoarele tabele prezintă nivelul VaR la 31 decembrie 2016 și respectiv, 31 decembrie 2015, la un nivel de încredere de 99%, folosind preturile de piata ponderate în mod egal și cu o perioadă de detinere de o zi:

în Mii RON

	Pozitie valutara	Instrumente cu venit fix	Piata monetara	Actiuni	Total portofoliu de tranzactionare
La 31 decembrie 2016	0,0	439,0	101,1	86,7	483,3
La 31 decembrie 2015	5,1	65,4	508,8	65,8	505,1

În tabelul de mai sus, indicatorul VaR este raportat de asemenea pentru principalele portofolii de tranzactionare: portofoliul de obligații, tranzacții pe piata monetara, portofoliul de acțiuni.

Riscul de rata a dobanzii pentru pozitiile din afara portofoliului de tranzactionare

Riscul de rata dobanzii este riscul unei modificări nefavorabile a valorii justă a instrumentelor financiare cauzată de o modificare a ratelor de dobândă de pe piata. Acest tip de risc apare atunci când există neconcordanțe între active și pasive, inclusiv instrumentele derivate, în ceea ce privește scadenta lor sau momentul ajustărilor ratei de dobândă.

Pentru a identifica riscul de rata a dobanzii, toate instrumentele financiare, inclusiv tranzactiile din afara bilantului, sunt grupate pe benzi de maturitate, luand in calcul perioada ramasa pana la scadenta sau perioada pana la o ajustare a ratei dobanzii (reevaluare). Pozitiile fara o scadenta fixa (de exemplu depozitele la vedere) sunt incluse pe baza ratelor la depozit modelate prin intermediu unor metode statistice.

Urmatoarele tabele evidențiază pozitiile deschise detinute de BCR în funcție de moneda și reevaluarea din 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2015. Valorile pozitive indică un surplus pentru elementele de activ și, prin urmare, evoluția nefavorabilă ar fi o scadere a ratelor de dobândă; valorile negative reprezintă un surplus pe partea de pasiv.

MII RON		RON		EUR		Alte monede		2015
Banda de scadenta	Factori de ponderare	Pozitii nete	Pozitii ponderate	Pozitii nete	Pozitii ponderate	Pozitii nete	Pozitii ponderate	
≤ 1 luna	0,08%	796.452	637	4.224.805	3.380	(186.124)	(149)	
> 1 luna, ≤ 3 luni	0,32%	(2.441.564)	(7.813)	812.122	2.599	(59.664)	(191)	
> 3 luni, ≤ 6 luni	0,72%	471.537	3.395	66.524	479	(265.649)	(1.913)	
> 6 luni, ≤ 12 luni	1,43%	978.570	13.994	(1.296.550)	(18.541)	(249.181)	(3.563)	
> 1 an, ≤ 2 ani	2,77%	2.022.978	56.036	(434.137)	(12.026)	(90.336)	(2.502)	
> 2 ani, ≤ 3 ani	4,49%	1.228.890	55.177	(252.460)	(11.335)	(68.645)	(3.082)	
> 3 ani, ≤ 4 ani	6,14%	641.560	39.392	539.564	33.129	(68.172)	(4.186)	
> 4 ani, ≤ 5 ani	7,71%	952.012	73.400	2.426.656	187.095	(63.727)	(4.913)	
> 5 ani, ≤ 7 ani	10,15%	718.092	72.886	(737.628)	(74.869)	(137.725)	(13.979)	
> 7 ani, ≤ 10 ani	13,26%	(76.060)	(10.086)	705.495	93.549	(128.066)	(16.982)	
> 10 ani, ≤ 15 ani	17,84%	3.893	695	(267.773)	(47.771)	(133)	(24)	
> 15 ani, ≤ 20 ani	22,43%	1.553	348	1.618	363	-	-	
> 20 ani	26,03%	(767)	(200)	(55.649)	(14.485)	(26)	(7)	
Total		297.862		141.566		(51.491)		

MII RON		RON		EUR		Alte monede		2016
Banda de scadenta	Factori de ponderare	Pozitii nete	Pozitii ponderate	Pozitii nete	Pozitii ponderate	Pozitii nete	Pozitii ponderate	
≤ 1 luna	0,08%	295.837	237	3.568.728	2.855	(13.447)	(11)	
> 1 luna, ≤ 3 luni	0,32%	(1.836.687)	(5.877)	(128.006)	(410)	(152.878)	(489)	
> 3 luni, ≤ 6 luni	0,72%	456.256	3.285	(575.139)	(4.141)	(317.065)	(2.283)	
> 6 luni, ≤ 12 luni	1,43%	(446.780)	(6.389)	(1.395.207)	(19.951)	(489.295)	(6.997)	
> 1 an, ≤ 2 ani	2,77%	1.101.229	30.504	(47.166)	(1.306)	(115.226)	(3.192)	
> 2 ani, ≤ 3 ani	4,49%	723.134	32.469	475.766	21.362	(106.619)	(4.787)	
> 3 ani, ≤ 4 ani	6,14%	1.774.478	108.953	2.214.492	135.970	(102.233)	(6.277)	
> 4 ani, ≤ 5 ani	7,71%	2.335.627	180.077	946.770	72.996	(106.925)	(8.244)	
> 5 ani, ≤ 7 ani	10,15%	679.887	69.009	(828.905)	(84.134)	(214.221)	(21.743)	
> 7 ani, ≤ 10 ani	13,26%	691.025	91.630	77.900	10.329	(173.672)	(23.029)	
> 10 ani, ≤ 15 ani	17,84%	502.622	89.668	53.369	9.521	(138)	(25)	
> 15 ani, ≤ 20 ani	22,43%	413	93	5.622	1.261	81	18	
> 20 ani	26,03%	(1.273)	(331)	(50.926)	(13.256)	(100)	(26)	
Total		593.326		131.096		(77.084)		

Factorii de ponderare sunt factorii reglementati din abordarea standard pentru riscul de rata a dobanzii pentru pozitiile din afara portofoliului de tranzactionare din Regulamentul 5/2013, in cazul in care socrurile asumate sunt de 200 de puncte de baza. Impactul potential al modificarilor paralele a ratelor dobanzilor in modificarea potentiala a valorii economice a bancii (MVoE) in aceasta abordare este ilustrata in tabelele de mai jos. Limita reglementata pentru acest impact, ca procent din fondurile proprii, este de 20% in timp ce nivelul de avertizare este de 17%.

Banca

Decembrie 2015 (Mii RON)				
Fonduri proprii	5.879.523			
Declinul potential al valorii economice	In valoare absoluta	RON	297.862	
		EUR	141.566	
		USD	51.491	
		Total	490.919	
	% din Fonduri proprii		8,35%	

Banca

Decembrie 2016 (Mii RON)				
Fonduri proprii	7.655.941			
Declinul potential al valorii economice	In valoare absoluta	RON	593.326	
		EUR	131.096	
		USD	77.084	
		Total	801.506	
	% din Fonduri proprii		10,47%	

Grup

Decembrie 2015 (Mii RON)				
Fonduri proprii	6.902.085			
Declinul potential al valorii economice	In valoare absoluta	RON	347.634	
		EUR	131.285	
		USD	51.248	
		Total	530.167	
	% din Fonduri proprii		7,68%	

Grup

Decembrie 2016 (Mii RON)				
Fonduri proprii	7.777.782			
Declinul potential al valorii economice	In valoare absoluta	RON	650.659	
		EUR	123.524	
		USD	76.573	
		Total	850.756	
	% din Fonduri proprii		10,94%	

Tabelul de mai jos prezinta modificarile veniturilor nete din dobanzi (NII – net interest income) pentru o perioada de 1 an si impactul asupra rezervei din active disponibile in vederea vanzarii (capital), determinate de o modificare paralela instantanea a curbelor de randament cu $\pm 1\%$, $\pm 2\%$. In cazul unor scenarii descendente, calculul nu deplaseaza ratele de dobanda sub zero.

2015
mil RON

Variatie	Senzitivitate venituri nete din dobanzi	Senzitivitatea rezervelor AFS (capital)
2%	(24.281)	(218.733)
1%	(10.114)	(112.366)
-1%	(13.397)	91.769
-2%	(38.311)	146.550

2016
mil RON

Variatie	Senzitivitate venituri nete din dobanzi	Senzitivitatea rezervelor AFS (capital)
+ 2%	(53.636)	(268.862)
+ 1%	(17.946)	(137.738)
- 1%	(65.451)	144.801
- 2%	(159.240)	297.658

Riscul valutar

Riscul generat de pozitiile valutare deschise este riscul aferent cursului de schimb care deriva din neconcordanta dintre active si pasive sau din instrumente financiare deriveate asociate cu o valuta. Aceste riscuri pot proveni din operatiunile cu clienti sau de tranzactionare in nume propriu si sunt monitorizate si gestionate zilnic. Expunerea in valuta este supusa unor limite interne.

Tabelul de mai jos prezinta o analiza de senzitivitate a P/L si a rezervelor din active disponibile pentru vanzare (AFS) pentru un soc de (+/-) de 5% pentru cursurile de schimb EUR / RON si USD / RON asupra pozitiilor valutare din decembrie 2016 comparativ cu decembrie 2015.

Banca

mil RON	Sensitivitatea P/L				Sensitivitatea in rezerve AFS			
	EUR		USD		EUR		USD	
	Pozitia ajustata	Impact din expunerea valutara	Pozitia ajustata	Impact din expunerea valutara	Expunere	Impact din expunerea valutara	Expunere	Impact din expunerea valutara
2015	5%	2.919	660	(31.975)	(6.631)	22.248	5.033	31.494
	-5%		(660)		6.631		(5.033)	(6.531)
2016	5%	(45.144)	(10.250)	(36.155)	(7.779)	130	30	38.791
	-5%		10.250		7.779		30	(8.346)

Grup

mil RON	Sensitivitatea P/L				Sensitivitatea in rezerve AFS			
	EUR		USD		EUR		USD	
	Pozitia ajustata	Impact din expunerea valutara	Pozitia ajustata	Impact din expunerea valutara	Expunere	Impact din expunerea valutara	Expunere	Impact din expunerea valutara
2015	5%	(35.069)	(7.934)	(33.334)	(6.913)	22.248	5.033	31.494
	-5%		7.934		6.913		(5.033)	(6.531)
2016	5%	(173.939)	(39.494)	(36.590)	(7.873)	130	30	38.791
	-5%		39.494		7.873		(30)	(8.346)

39.7. RISCUL DE LICHIDITATE

Definitie si prezentare generala

Riscul de lichiditate este definit in Grupul BCR, in conformitate cu principiile stabilite de Comitetul de la Basel privind supravegherea bancara si autoritatea de reglementare locala (Banca Nationala a Romaniei). In consecinta, se face o distincție intre riscul de lichiditate generat de evolutia pietei ,care reprezinta riscul ca entitatile din grup sa nu poate compensa sau inchide cu usurinta o pozitie la pretul pietei din cauza lipsei de volum disponibil pentru tranzactionare pe piata, sau a unei perturbari in piata, si intre riscului de lichiditate generat de finantare, care reprezinta riscul ca bancile din grup sa nu poata onora in mod eficient obligatiile in numerar asteptate sau neasteptate, atat prezente cat si viitoare, precum si necesarul de colateral, fara a afecta negativ operatiunile zilnice sau situatia financiara a entitatilor din grup.

Riscul de lichiditate generat de finantare este divizat in continuare in risc de insolventa si risc de lichiditate structural. Primul este riscul pe termen scurt ca obligatiile de plata curente sau viitoare sa nu poata fi indeplinite in intregime, la timp, intr-un mod justificabil din punct de vedere economic, in timp ce riscul de lichiditate structural este riscul pe termen lung de a genera pierderi cauzate de modificari ale costului de refinantare sau ale marjei la nivelul grupului.

Strategia de lichiditate

Strategia de lichiditate a fost definita in conformitate cu apetitul de risc al Grupului BCR si in concordanța cu limitele interne si reglementate. Strategia de lichiditate contine evolutii, reguli si scopuri incluzand (dar nelimitate la) cerintele de reglementare (de exemplu, Indicatorul de acoperire a lichiditatii (en. Liquidity Coverage Ratio – LCR), Indicatorul de finantare stabila neta (en. Net Stable Funding Ratio – NSFR)), rezerva de lichiditate, planul de finantare si profilul de maturitate al datoriei emise si a finantarii interbancale garantate si negarante.

Metode si instrumente utilizate

Riscul de insolventa pe termen scurt este monitorizat prin calcularea perioadei de supravietuire pentru fiecare moneda semnificativa si pentru total portofoliu in cazul BCR-Banca. Aceasta analiza determina perioada maxima in care entitatea poate supravieuti unei crize severe generate de factori de piata si idiosyncratici bazandu-se pe portofoliul de activele lichide. Scenariul de criza simuleaza un acces foarte limitat pe piata monetara si pe piata de capital in acelasi timp cu retrageri semnificative de depozite. In plus, simularea presupune trageri sporite asupra

garantilor si angajamentelor de imprumut in functie de tipul de client.

Suplimentar pentru monitorizarea QIS in conformitate cu instructiunile BCBS si raportarile pentru Indicatorul de acoperire a lichiditatii (LCR) si

Indicatorul de finantare stabila neta(NSFR) in conformitate cu CRR, grupul BCR raporteaza LCR intern, conform Actului Delegat din octombrie 2015. Indicatorii sunt monitorizati atat la nivel de entitate, cat si la nivel de grup, iar din 2014, LCR face parte din Apetitul la risc intern.

In plus, decalajele de lichiditate traditionale (care descriu nepotriviri in ceea ce priveste scadentele) ale subsidiarelor si ale grupului ca intreg, sunt raportate si monitorizate in mod regulat. Riscul de concentrare a finantarii este analizat in mod continuu in ceea ce priveste contrapartidele. Sistemul aferent preturilor de transfer de fonduri (FTP) s-a dovedit a fi un instrument eficient de gestionare a riscului structural de lichiditate.

Metode si instrumente de diminuare a riscului

Riscul de lichiditate pe termen scurt este gestionat de limitele care rezulta din modelul perioadei de supravietuire, testul intern de stres

si de pragurile interne pentru LCR atat la nivel de entitate, cat si la nivel de grup. Depasirile de limite sunt raportate Comitetului de Administrare a activelor si pasivelor (ALCO). Un alt instrument important pentru gestionarea riscului de lichiditate din cadrul grupului BCR si in relatie cu subsidiarele sale este sistemul FTP. Deoarece procesul de planificare a nevoilor de finantare ofera informatii importante pentru gestionarea lichiditatii, o prezentare detaliata a nevoilor de finantare este intocmita trimestrial pentru orizontul de planificare din cadrul grupului BCR.

Planul alternativ de finantare al grupului asigura coordonarea necesara tuturor partilor implicate in procesul de gestionarea lichiditatii in cazul unei crize si este revizuit periodic. Planurile alternative de finantare ale subsidiarelor sunt coordonate ca parte a planului pentru grupul BCR.

Analiza riscului de lichiditate

Indicatorul de acoperire a lichiditatii

Raportul dintre rezerva de lichiditate pentru grupul BCR si iesirile nete de lichiditati pe o perioada de stress de 30 zile calendaristice asa cum este definit in CRR (Regulamentul 575/2013), partea VI cu privire la cerinta de acoperire a lichiditatii pentru institutiile de credit. Evolutia LCR pentru BCR atat la nivel individual cat si la nivel consolidat este prezentata in tabelul de mai jos:

LCR Grup		Dec-15	Dec-16
In mii RON			
Active lichide de calitate ridicata	20.456.064	25.758.362	
Total iesiri nete de numerar	6.866.839	6.597.753	
INDICATORUL DE ACOPERIRE A LICHIDATII			
LCR Banca	298%	390%	
In mii RON	Dec-15	Dec-16	
Active lichide de calitate ridicata	17.699.175	23.146.123	
Total iesiri nete de numerar	7.042.938	6.427.546	
INDICATORUL DE ACOPERIRE A LICHIDATII			
	251%	360%	

Comparativ cu luna decembrie 2015, indicatorul de acoperire al lichiditatii atat la nivel de grup, cat si la nivel de banca a inregistrat o crestere datorita unui volum mai mare de active lichide. Volumul activelor lichide a crescut cu 30.8% la nivel de banca si cu 25.9% la nivel de grup. Variabilitatea creditelor acordate si a depozitelor atrase de la clientii financiari cu maturitate reziduala de pana la o luna au fost principali factori care au determinat volatilitatea indicatorului de acoperire al lichiditatii in cursul anului.

Pasive financiare

Scadentele contractuale ale fluxurilor de numerar neactualizate aferente pasivelor financiare la 31 decembrie 2016 si respectiv, la 31 decembrie 2015 pentru BCR Banca, au fost dupa cum urmeaza:

Banca	Valoare contabila	Fluxuri de numerar contractuale	< 1 luna	1-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-5 ani	> 5 ani
La 31 decembrie 2016, in mii RON								
Pasive excluzand instrumente financiare derivate	55.117.196	56.201.869	28.276.443	8.708.547	4.595.939	5.545.292	7.120.743	1.954.905
Depozite ale bancilor	6.780.316	7.266.022	875.571	333.713	741.126	1.061.340	3.024.163	1.230.109
Depozite ale clientilor	45.354.909	45.446.903	27.363.372	8.294.522	3.831.290	4.389.299	1.409.509	158.911
Emisiuni proprii de obligatiuni	637.192	726.551	33.050	52.869	10.318	44.914	585.400	0
Imprumuturi subordonate	2.344.779	2.762.393	4.450	27.443	13.205	49.739	2.101.671	565.885
Datorii contingente	7.708.249	7.708.249	7.708.249	0	0	0	0	0
Garantii financiare	2.767.239	2.767.239	2.767.239	0	0	0	0	0
Angajamente irevocabile	4.941.010	4.941.010	4.941.010	0	0	0	0	0
Derivative	38.391	7.691.473	2.797.823	156.444	404.657	995.378	3.092.429	244.742

Banca	Valoare contabila	Fluxuri de numerar contractuale	< 1 luna	1-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-5 ani	> 5 ani
La 31 decembrie 2015, in mii RON								
Pasive excluzand instrumente financiare derivate	51.723.608	53.806.677	24.261.208	8.638.723	3.853.541	4.434.663	8.737.172	3.881.370
Depozite ale bancilor	8.495.481	9.852.468	252.321	69.420	664.552	1.245.227	5.047.396	2.573.552
Depozite ale clientilor	39.973.916	40.045.605	23.902.874	8.531.227	3.151.804	3.042.555	1.275.012	142.133
Emisiuni proprii de obligatiuni	912.236	1.049.307	101.601	230	138	96.986	817.509	32.843
Imprumuturi subordonate	2.341.975	2.859.297	4.412	37.846	37.047	49.895	1.597.255	1.132.842
Datorii contingente	7.040.669	7.040.669	7.040.669	0	0	0	0	0
Garantii financiare	2.708.527	2.708.527	2.708.527	0	0	0	0	0
Angajamente irevocabile	4.332.142	4.332.142	4.332.142	0	0	0	0	0
Derivative	35.102	7.032.529	2.558.128	143.041	369.989	910.102	2.827.495	223.774

Comparativ cu 2015, volumul depozitelor (clienti si banchi) pentru BCR Banca la 31 Decembrie 2016 a crescut de la 48.469.397 mii lei la 52.135.225 mii RON. La sfarsitul anului 2016, structura pe valute a depozitelor a fost compusa din 57.69% in RON (53.62% la sfarsitul anului 2015), 36.65% in EUR (41% la sfarsitul anului 2015), 5% in USD (4% la sfarsitul anului 2015) si restul de 1% in alte monede.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial inchis la 31 decembrie 2016

Scadentele contractuale ale fluxurilor de numerar neactualizate aferente pasivelor financiare la 31 decembrie 2016 si respectiv, la 31 decembrie 2015 pentru BCR Grup, au fost dupa cum urmeaza:

Grup	Valoare contabila	Fluxuri de numerar contractuale	< 1 luna	1-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-5 ani	> 5 ani
La 31 decembrie 2016, in mii RON								
Pasive excludand instrumente financiare derivate	58.527.063	59.379.133	28.729.800	8.821.797	4.831.423	5.874.900	9.166.308	1.954.905
Depozite ale bancilor	7.309.894	7.377.079	880.734	362.071	741.126	1.061.340	3.101.699	1.230.109
Depozite ale clientilor	48.235.198	48.513.110	27.811.566	8.379.414	4.066.774	4.718.907	3.377.538	158.911
Emisiuni proprii de obligatiuni	637.192	726.551	33.050	52.869	10.318	44.914	585.400	0
Imprumuturi subordonate	2.344.779	2.762.393	4.450	27.443	13.205	49.739	2.101.671	565.885
Datorii contingente	7.717.203	7.717.203	7.717.203	0	0	0	0	0
Garantii financiare	2.745.106	2.745.106	2.745.106	0	0	0	0	0
Angajamente irevocabile	4.972.097	4.972.097	4.972.097	0	0	0	0	0
Derivative	38.391	7.691.473	2.797.823	156.444	404.657	995.378	3.092.429	244.742

Grup	Valoare contabila	Fluxuri de numerar contractuale	< 1 luna	1-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-5 ani	> 5 ani
La 31 decembrie 2015, in mii RON								
Pasive excludand instrumente financiare derivate	54.785.481	56.758.813	24.438.035	8.707.067	3.948.218	4.766.519	10.925.258	3.973.716
Depozite ale bancilor	8.905.248	9.893.218	254.037	103.842	664.587	1.249.804	5.047.396	2.573.552
Depozite ale clientilor	42.626.022	42.956.991	24.077.985	8.565.149	3.246.446	3.369.834	3.463.098	234.479
Emisiuni proprii de obligatiuni	912.236	1.049.307	101.601	230	138	96.986	817.509	32.843
Imprumuturi subordonate	2.341.975	2.859.297	4.412	37.846	37.047	49.895	1.597.255	1.132.842
Datorii contingente	7.012.529	7.012.529	7.012.529	0	0	0	0	0
Garantii financiare	2.680.552	2.680.552	2.680.552	0	0	0	0	0
Angajamente irevocabile	4.331.977	4.331.977	4.331.977	0	0	0	0	0
Derivative	35.102	7.032.529	2.558.128	143.041	369.989	910.102	2.827.495	223.774

Comparativ cu 2015, volumul depozitelor (clienti si banchi) pentru BCR Grup la 31 decembrie 2016 a crescut de la 51.531.270 mii RON la 55.545.092 mii RON.

39.8. RISCUL OPERATIONAL

Definitie si privire de ansamblu

In conformitate cu articolul 4, sectiunea 52 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (CRR), Grupul BCR defineste riscul operational ca riscul de pierdere care rezulta fie din utilizarea unor procese, persoane sau sisteme interne inadecvate sau care nu si-au indeplinit functia in mod corespunzator, fie din evenimente externe. Riscul operational include riscul legal, riscul de model, riscul aferent tehnologiei informatiei (riscul IT), dar exclude riscul strategic si riscul reputational.

In conformitate cu Regulamentul BNR nr.5/2013, riscul legal (juridic) este definit ca riscul de riscul de pierdere ca urmare atat a amenzilor, penalitatilor si sancțiunilor de care instituția de credit este pasibila in caz de neaplicare sau aplicare defectuoasa a dispozitilor legale sau contractuale, cat si a faptului ca drepturile si obligatiile contractuale ale institutiei de credit si/sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite in mod corespunzator.

Riscul IT reprezinta o subcategorie a riscului operational care se refera la riscul actual sau viitor de afectare negativa a profiturilor si capitalului, determinat de inadecvarea strategiei si politicii IT, a tehnologiei informatiei si a procesarii informatiei, cu referire la capacitatea de gestionare, integritatea, controlabilitatea si continuitatea acesteia, sau de utilizarea necorespunzatoare a tehnologiei informatiei.

Riscul de model reprezinta riscul de pierdere posibila pe care o instituție de credit ar putea sa o inregistreze ca urmare a unor decizii care ar putea fi bazate in principal pe rezultatele modelelor interne, din cauza unor erori in dezvoltarea, implementarea sau utilizarea acestor modele.

Pentru identificarea riscului operational sunt utilizate ambele metode cantitativa si calitativa. In concordanta cu practica internationala, responsabilitatea pentru administrarea riscului operational revine functiei de management.

Metode si instrumente utilizate

Metodele de masurare cantitative se bazeaza pe datele pierderilor interne inregistrate, care sunt colectate de catre Grupul BCR folosind o metodologie standard si care sunt incluse in cadrul unui grup de date centralizat. In plus, pentru a putea modela pierderile care nu au avut loc in trecut, dar care sunt totusi posibil a se intampla, la nivelul Erste Grup sunt utilizate scenariile si datele externe (sursa de date externe este reprezentata de un consortium de date detinut de o societate non-profit).

Incepand cu octombrie 2010, BCR utilizeaza Abordarea Avansata de calcul a capitalului destinat acoperirii riscului operational in baza aprobarii Bancii Nationale a Romaniei si Financial Market Authority (Austria). AMA este o abordare sofisticata de masurare a riscului operational. In cadrul AMA, capitalul necesar este calculat utilizand un model intern in baza Value at Risk (VaR), luand in considerare datele interne, datele externe, analiza de scenarii, mediul de afaceri si factorii de control ai riscului intern.

Metode si instrumente de diminuarea riscului

In plus fata de metodele cantitative, metodele calitative sunt de asemenea utilizate pentru a determina riscul operational, cum ar fi evaluările de risc.. De asemenea, Grupul BCR revizueste periodic anumiti indicatori cheie de risc pentru a asigura detectarea timpurie a oricaror modificari care ar putea conduce la pierderi. Indicatorii de risc cheie (sistem de avertizare timpurie asupra nivelului de risc sau a calitatii controlului in cadrul organizatiei) sunt monitorizati periodic si raportati managementului.

Grupul BCR utilizeaza un program de asigurare care acopera intreg Grupul Erste si care acopera riscurile traditionale de asigurare a bunurilor si riscurile specifice bancilor. Acest program utilizeaza o entitate de reasigurare ca vehicul de partajare a pierderilor in cadrul Grupului si accesul la piata externa.

Metodele cantitative si calitative utilizate, impreuna cu strategia de asigurare si abordarile de modelare descrise mai sus, formeaza cadrul de risc operational al Grupului BCR. Informatii cu privire la riscul operational sunt comunicate periodic conducerii bancii prin intermediul diferitelor rapoarte care includ valoarea cerintei de capital pentru riscul operational, istoria recenta a pierderilor, evolutia pierderilor din perioada analizata, prezentarea pierderilor din top, masuri de reducere a acestora, indicatorii cheie de risc care au depasit limitele (si cei care privesc activitatatile externalizate), principalele realizari din punct de vedere risc operational, sistemul de administrare a asigurarilor, rezultatele din autoevaluarile sistemului de control intern precum si Valorea la Risc (VaR) a riscului operational.

Distributia evenimentelor de risc operational

Categoriile de risc sunt urmatoarele:

- *Frauda interna*: pierderi rezultante din actiuni de genul celor comise cu intenția de fraudare, de insusire frauduloasa de bunuri (in sens juridic) sau de incalcare/eludare a reglementarilor, legislatiei sau politicii societatii, excludand evenimentele de tipul discriminarii sau incalcarii principiilor diversitatii, in care este implicata cel putin o persoana din interiorul acesteia,
- *Frauda externa*: pierderi rezultante din actiuni de genul celor comise cu intenția de fraudare, de insusire frauduloasa de bunuri sau de incalcare/eludare a legislatiei.

- *Practici de angajare si siguranta la locul de munca:* pierderi rezultate din actiuni contrare prevederilor legislatiei si conventiilor in materie de angajare, sanatate si siguranta la locul de munca, din plata de daune pentru vatamari corporale sau din practici/evenimente de discriminare sau de incalcare a principiilor diversitatii.
- *Clienți, produse si practici comerciale:* pierderi rezultate din incalcarea neintentionata sau din neglijenta a obligatiilor profesionale fata de clienti (inclusiv cele privind increderea/siguranta si cele privind adecvarea serviciilor) sau din natura sau caracteristicile unui produs.
- *Pagube asupra activelor corporale:* pierderi rezultate din distrugerea sau deteriorarea activelor corporale, in urma catastrofelor naturale sau a altor evenimente.
- *Intreruperea activitatii si functionarea sistemelor:* pierderi rezultate din intreruperi ale activitatii sau functionarea neadecvata a sistemelor.
- *Executarea, livrarea si gestiunea proceselor:* pierderi datorate procesari neadecvate a tranzactiilor sau gestiunii necorespunzatoare a proceselor; pierderi din relatiile cu partenerii de afaceri/comerciali si cu furnizorii.

40. VALOAREA JUSTA A ACTIVELOR SI DATORIILOR FINANCIARE

Valoarea justa este pretul care ar fi incasat pentru vanzarea unui activ sau platit pentru transferul unei datorii intr-o tranzactie reglementata intre participantii de pe piata la data evaluarii. Valoarea justa este cel mai bine evidențiată de un preț dictat de piata, dacă aceasta există. Valoarea ajustarilor datorate modificărilor riscului de credit este inclusă în valoarea justă a derivatelor și este nematerială atât la 31 decembrie 2016 cât și la 31 decembrie 2015.

Nivelul 1 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a instrumentelor financiare alocate pe nivelul 1 al ierarhiei valorii juste este determinată pe baza prețurilor cotate pe piețele active aferente unor active și pasive financiare identice. În mod particular, valoarea justă evaluată poate fi încadrată ca nivel de intrare 1 dacă tranzacțiile au loc cu o frecvență, volum și consistență ridicată de stabilire a prețurilor în mod continuu.

Acestea includ instrumente financiare derivate tranzactionate pe bursă (contracte futures, opțiuni), acțiuni, titluri de stat, precum și alte obligațiuni și fonduri, care sunt tranzactionate pe piețe foarte lichide și active.

Nivelul 2 în ierarhia valorii juste

În cazul în care este utilizată pentru evaluare o cotată de piata, dar din cauza unei lichidități limitate, piata nu se califică ca fiind activă (informație derivată din indicatori de lichiditate a pieței disponibile), instrumentul se clasifică ca nivel 2. Dacă nu există prețuri de piata disponibile, valoarea justă este măsurată utilizând modele de evaluare ce au la bază date de piata observabile. Dacă toate datele de intrare semnificative în modelul de evaluare sunt observabile, instrumentul este clasificat ca nivel 2 în ierarhia valorii juste. Pentru evaluările pentru nivelul 2 sunt utilizati de obicei ca parametrii de piata observabili curbe de randament, marje de credit și volatilități implicate. Pe nivelul 2 sunt incluse instrumente financiare de pe piata OTC, acțiuni, obligațiuni și fonduri mai puțin lichide, precum și emisiuni proprii.

Nivelul 3 în ierarhia valorii juste

În unele cazuri, valoarea justă nu poate fi determinată nici pe baza unor prețuri de piata cotate cu o frecvență suficientă, nici pe baza unor modele de evaluare care iau în calcul doar date de piata observabile. În aceste cazuri parametrii individuali de evaluare, neobservabili pe piata, sunt estimati pe baza unor ipoteze rezonabile. Dacă datele de intrare semnificative nu sunt observabile sau cotata de preț utilizată nu este actualizată în mod frecvent, instrumentul este clasificat pe nivelul 3 în ierarhia valorii juste. Pentru nivelul 3, evaluările iau în calcul, în afara de parametri observabili, și marje de credit derivate din estimările istorice interne pentru probabilitatea de nerambursare (PD) și pierderea în caz de nerambursare (LGD) care sunt utilizati ca parametri neobservabili.

40.1 Instrumentele financiare a caror valoare justă este prezentată în note

Urmatorul tabel arată valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele financiare a caror valoare justă este prezentată în notele la situațiile financiare:

NR. ROM	ACTIVE	Valoare contabilă	Valoarea justă	Grup			Valoare contabilă	Valoarea justă	Banca				
				Ierarhia valorii juste					Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3		
				Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3							
	Credite și avansuri acordate clientilor	32.655.160	34.805.224			34.805.224	32.733.355	34.078.322			34.078.322		
	acordate instituțiilor de credit	204.403	204.649			204.649	184.631	184.875			184.875		
	România	204.403	204.649			204.649	184.631	184.875			184.875		
	acordate clientilor	32.450.757	34.600.575			34.600.575	32.548.724	34.693.447			34.693.447		
	Investiții fixe pana la scadenta	10.120.063	10.651.485	10.617.123		10.617.123	8.818.660	9.284.792	9.284.792				
	Titluri	10.120.063	10.651.485	10.617.123		10.617.123	8.818.660	9.284.792	9.284.792				
	Titluri cotate pe piata active	10.072.816	10.604.015	10.604.015		10.604.015	8.818.660	9.284.792	9.284.792				
	Titluri cotate pe piata inactivă	12.881	13.113	13.113		13.113							
	Titluri necotata	34.357	34.357			34.357							
	DATORII												
	Datorii financiare evaluate la cost												
	amortizat	55.321.688	55.334.220			55.334.220	55.249.984	55.250.684			55.250.684		
	Depozite	53.873.245	53.790.636			53.790.636	50.811.372	50.732.911			50.732.911		
	de la banchi	11.247.223	11.246.437			11.246.437	10.837.456	10.833.546			10.833.546		
	de la clienti	42.626.022	42.552.199			42.552.199	39.979.916	39.899.355			39.899.355		
	Titluri emise	912.236	999.377			999.377	912.236	999.377			999.377		
	Alte datori financiare	538.207	536.207			536.207	518.376	518.376			518.376		

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	Grup					Banca					2018	
	Valoare contabilă	Valoarea justă	Ierarhia valorii justă:			Valoare contabilă	Valoarea justă	Ierarhia valorii justă:				
			Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3			Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3		
ACTIVE												
Credite si avansuri acordate clientilor	32.843.964	33.337.739	-	-	33.337.739	30.811.502	32.381.276	-	-	32.381.276		
acordate institutiilor de credit	552.030	553.406	-	-	553.406	651.414	650.926	-	-	650.926		
Romania	552.030	553.406	-	-	553.406	651.414	650.926	-	-	650.926		
acordate clientilor	32.291.134	32.784.333	-	-	32.784.333	31.162.509	31.850.310	-	-	31.850.310		
Investitii finante pana la scadenta	13.904.210	14.264.287	14.244.497	14.624	5.166	12.386.197	12.721.270	12.721.270	-	-		
Tituri colate pe piata active	13.884.835	14.244.497	14.244.497	-	-	12.386.197	12.721.270	12.721.270	-	-		
Tituri colate pe piata inactiva	14.139	14.624	-	14.624	-	-	-	-	-	-		
Tituri necolate	5.166	5.166	-	-	5.166	-	-	-	-	-		
DATORII												
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	59.236.059	57.641.473	-	796.840	57.134.033	55.825.328	55.545.781	-	707.632	55.531.129		
Depozite	57.639.871	55.455.738	-	-	55.455.738	54.480.004	54.656.735	-	-	54.656.735		
de la banci	9.654.673	9.683.969	-	-	9.683.969	9.125.096	9.382.330	-	-	9.382.330		
de la clienti	48.235.198	46.771.769	-	-	46.771.769	45.354.909	45.274.405	-	-	45.274.405		
Tituri emise	637.192	706.840	-	706.840	-	637.192	707.632	-	707.632	-		
Alte datorii financiare	708.996	678.895	-	-	678.895	708.132	681.420	-	-	681.420		

Valoarea justă a creditelor și avansurilor acordate clientilor și instituțiilor de credit, au fost calculate prin actualizarea fluxurilor viitoare de numerar luând în considerare efectul dobanzii și al marjei de credit. Impactul ratei de dobândă se bazează pe miscările ratelor dobanzilor pieței, în timp ce marjele de credit sunt determinate de probabilitatea de nerambursare (PD) folosite pentru calculul intern de risc. Pentru calculul valorii justă, creditele și avansurile au fost grupate în portofolii omogene, bazate pe metodele de rating, clasa de rating, maturitate și țara de rezidență a clientului. Valoarea justă a activelor financiare păstrate până la scadenta este fie luată direct din piață, fie determinată de parametrii de intrare direct observabili (de exemplu curbele de randament).

Valoarea justă a titlurilor emise și a datorilor subordonate evaluate la cost amortizat, a fost calculată folosind cotările pieței sau parametrii observabili ai pieței, în cazul în care sunt disponibile, în caz contrar valorile sunt estimate tinând cont de rata de dobândă a pieței și acest caz datorile sunt prezentate pe Nivelul 2. Valoarea justă pentru alte datorii financiare evaluate la cost amortizat, a fost estimată tinând cont de rata de dobândă a pieței și de marjele de credit, și sunt prezentate pe Nivelul 3.

40.2 Instrumente financiare evaluare la valoarea justă în situația pozitiei financiare

Mii RON	Grup					Total		
	Preturi colate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1		Model bazat pe date din piata observabile - Nivel 2		Model bazat pe date neobservabile - Nivel 3			
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Active								
Active financiare detinute pentru tranzacționare	167.851	554.228	75.827	74.800	4.430	4.171	248.108	633.199
Derivate detinute pentru tranzacționare	-	-	74.883	69.853	3.931	3.633	78.814	73.486
Alte active pentru tranzacționare	167.851	554.228	944	4.947	499	538	169.294	559.713
Active financiare desemnate la valoare justă prin profit sau pierdere	4.279	-	-	-	17.967	15.319	22.246	15.319
Alte active disponibile pentru vânzare	6.808.185	5.216.738	32.284	76.507	362.791	280.842	7.203.280	5.574.087
Total active	6.980.315	5.770.966	108.111	151.307	385.188	300.332	7.473.614	6.222.605
Datorii								
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391
Derivate pentru tranzacționare	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391
Derivative - contabilitate de acoperire	-	-	-	-	-	-	-	-
Total datorii	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391

	Mii RON	Preturi cotate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1		Model bazat pe date din piata observabile - Nivel 2		Model bazat pe date neobservabile - Nivel 3		Banca Total		
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	
Active										
Active financiare detinute pentru tranzactionare										
Derivate detinute pentru tranzactionare	167.851	554.228	75.827	74.800	4.430	4.171	248.108	633.199		
Alte active pentru tranzactionare	-	-	74.883	69.853	3.931	3.633	78.814	73.486		
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	167.851	554.228	944	4.947	499	538	169.294	559.713		
Active financiare disponibile pentru vanzare	4.279	-	-	-	17.867	15.319	22.246	15.319		
Total active	5.884.706	4.540.624	8.963	24.057	362.569	280.622	6.256.238	4.845.303		
Total active	6.056.836	5.094.852	84.790	98.857	384.966	300.112	6.526.592	5.493.821		
Datorii										
Datorii finisare detinute pentru tranzactionare										
Derivative pentru tranzactionare	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391		
Derivative - contabilitate de acoperire	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391		
Total datorii	-	-	35.102	38.391	-	-	35.102	38.391		

In cursul anului 2016, BCR banca a reclasificat actiunile BVB (ROBVBAACNOR) din nivelul 1 in nivelul 2, deoarece preturile nu au fost cotate pe piata mai mult de 1 saptamana.

De asemenea in cursul anului 2016, Banca a reclasificat o obligatiune emisa de Ministerul Finantelor (RO1517DBP010) care nu este activ tranzactionata din nivel 3 in nivel 2, dar a carui pret teoretic utilizeaza parametrii observabili in piata: fluxurile de numerar contractuale si curba randamentelor RON.

Preturile de piata (care includ dobanda acumulata) reclasificate sunt in valoare de 3.314.294 RON, respectiv 3.202.601 RON la decembrie 2016.

40.3 Evaluarea activelor financiare de nivel 3

Volumul de active financiare de nivel 3 poate fi alocat in urmatoarele doua categorii:

- Valorile de piata a instrumentelor financiare deriveate atunci cand ajustarea evaluarii creditului (CVA) are un impact semnificativ si se calculeaza pe baza parametrilor neobservabili (estimari interne ale PD si LGD)
- Obligatiuni mai putin lichide, actiuni si fonduri care nu sunt cotate pe piata active in care au fost utilizate modele de evaluare cu parametri neobservabili (de exemplu, marje de credit) sau cotatii ale brokerilor nu pot fi alocate la nivelul 1 sau 2.

Parametrii neobservabili din calculul CVA sunt probabilitatea de nerambursare (PD – Probability of Default) si pierderea in caz de nerambursare (LGD – Loss Given Default). Probabilitatile de nerambursare sunt rezultatul estimarilor interne in contextul dezvoltarii modelelor de rating si sunt folosite in evaluare riscului de credit inclusiv al CVA. Fiecarei contrapartide, in functie de ratingul primit, i se asociaza o probabilitate de nerambursare. Parametrul LGD pentru calculul CVA are valoarea de 60%.

In 2016, cea mai mare parte a activelor financiare clasificate in functie de ierarhia valorii juste ca nivel 3 au fost obligatiuni municipale. Volumul de obligatiuni municipale detinut de BCR la 31 decembrie 2016 a fost de 243.396 mii RON, in timp ce la sfarsitul anului 2015 a fost de 253.757 mii RON.

Pentru a marca la piata obligatiunile municipale clasificate ca nivel 3 in ierarhia valorii juste, banca procedeaza astfel:

- Obligationile municipale sunt marcate la piata in Kondor+, utilizand metode standard implementate pentru sectorul bancar
- Curba de randament utilizata de Kondor + este determinata folosind metoda de interpolare liniara si are la baza date observabile de pe piata.
- La curba randamentelor se adauga o marja care incorporeaza riscul de credit al fiecarui emitent al obligatiunii. PD-ul folosit variaza intre 0,059 si 26,146. LGD-ul utilizat a fost de 25%.

Tabelul de mai jos prezinta impactul diferitelor socuri aplicate marjei de credit aferente valorii juste a obligatiunilor municipale clasificate ca nivel 3:

Variatia marjei de credit (in puncte de baza)	Impact in valoarea justa (in mii RON)
+100	(12.314)
-100	13.277
+50	(6.272)
-50	6.513

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial inchis la 31 decembrie 2016

BCR are de asemenea in portofoliu investitii in actiuni contabilizate la cost clasificate in functie de ierarhia privind valoarea justa pe nivelul 3. Aceste participatii minoritare detinute de BCR in portofoliul disponibil pentru vanzare la data de 31 decembrie 2016 au o valoare contabila totala de 26.380 mii lei (la 31 decembrie 2015: 26.395 mii lei.)

La 31 decembrie 2016, valoarea justa a actiunilor preferentiale la VISA Inc s-a bazat pe ipoteze si estimari rezonabile si au fost clasificate pe nivelul 3. Actiunile nu pot fi vandute inainte de o perioada minima de detinere de 12 ani si sunt limitate la anumite conditii care pot sa limiteze conversia actiunilor preferentiale in actiuni comercializabile VISA Inc. Din cauza acestor conditii care limiteaza valoarea justa a actiunilor preferentiale s-a introdus un plafon determinat prin comparatia cu actiunile comune VISA Inc de clasa A. Pretul actiunilor comune din clasa C a fost determinata pe baza raportului de conversie de 1: 13.952 si o marja de ajustare suplimentara de 15%.

40.4 Miscarea instrumentelor financiare de nivel 3 evaluate la valoare justa

Mii RON	2014	Castig / Pierdere in contul de profit sau pierdere		Castig / Pierdere din alte elemente ale rezultatului global	Achizitii	Vanzari/Decontari	2015	Grup
							Transfer in Nivel 3	
Active								
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4.832	(901)	-	-	-	-	499	4.430
Derivate detinute pentru tranzactionare	4.332	(901)	-	-	-	-	-	3.931
Alte active pentru tranzactionare	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	20.369	(333)	-	-	-	(2.059)	-	17.967
Alte active disponibile pentru vanzare	260.280	53	93.787	34.723	-	(16.052)	-	362.791
Total active	275.471	(1.181)	93.787	34.723	-	(16.111)	499	365.183

Mii RON	2015	Castig / Pierdere in contul de profit sau pierdere		Castig / Pierdere din alte elemente ale rezultatului global	Achizitii	Vanzari/Decontari	2016	Grup
							Transfer in Nivel 3	
Active								
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4.436	(263)	-	-	-	-	-	4.171
Derivate detinute pentru tranzactionare	3.931	(266)	-	-	-	-	-	3.633
Alte active pentru tranzactionare	499	39	-	-	-	-	-	538
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	17.967	(743)	-	-	-	(1.905)	-	15.319
Alte active disponibile pentru vanzare	362.791	4.463	(1.586)	46.507	-	(131.333)	-	280.842
Total active	385.113	3.461	(1.586)	46.507	-	(133.238)	-	300.332

Mii RON	2014	Castig / Pierdere in contul de profit sau pierdere		Castig / Pierdere din alte elemente ale rezultatului global	Achizitii	Vanzari/Decontari	2016	Banca
							Transfer in Nivel 3	
Active								
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4.832	(901)	-	-	-	-	499	4.430
Derivate detinute pentru tranzactionare	4.832	(901)	-	-	-	-	-	3.931
Alte active pentru tranzactionare	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	20.369	(333)	-	-	-	(2.059)	-	17.967
Alte active disponibile pentru vanzare	260.033	53	93.787	34.723	-	(16.027)	-	362.589
Total active	275.224	(1.181)	93.787	34.723	-	(16.086)	499	364.988

Mii RON	2015	Castig / Pierdere in contul de profit sau pierdere		Castig / Pierdere din alte elemente ale rezultatului global	Achizitii	Vanzari/Decontari	2016	Banca
							Transfer in Nivel 3	
Active								
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4.430	(259)	-	-	-	-	-	4.171
Derivate detinute pentru tranzactionare	3.931	(266)	-	-	-	-	-	3.633
Alte active pentru tranzactionare	499	39	-	-	-	-	-	538
Active financiare desemnate la valoare justa prin profit sau pierdere	17.967	(743)	-	-	-	(1.905)	-	15.319
Alte active disponibile pentru vanzare	362.589	4.463	(1.586)	46.507	-	(131.331)	-	280.822
Total active	384.966	3.461	(1.586)	46.507	-	(133.238)	-	300.112

Achizitia actiunilor VISA Europe de catre VISA Inc a fost efectuata conform planului in al doilea trimestru al anului 2016. Oferta initiala a VISA Inc din luna noiembrie 2015 a inclus o plata in numerar, actiuni preferentiale VISA Inc si o potentiala plata ulterioara in anul 2020. In vederea evaluarii juste a actiunilor VISA la 31 decembrie 2015, oferta a fost luata in considerare in totalitate. In luna mai 2016 oferta a fost modificata, in timp ce plata potentiala a fost inlocuita de plati viitoare la 3 ani dupa inchiderea tranzactiei. Ajustarea a rezultat intr-o crestere aditionala a valorii juste prin alte elemente ale rezultatului global. Pretul de vanzare in valoare de 110.228 mii lei a cuprins o plata in numerar, actiuni preferentiale VISA Inc si plati viitoare fiind considerata o vanzare de nivel 3.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial inchis la 31 decembrie 2016
41. VALOAREA JUSTA A ACTIVELOR NEFINANCIARE

Tabelul de mai jos prezinta valoarea justa si ierarhia valorii juste a instrumentelor nefinanciare la sfarsitul anului 2016 si 2015:

					2015	Grup
Mii RON	Valoare contabila	Valoarea justa	Preturi cotate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1	Model bazat pe date din piante observabile - Nivel 2	Model bazat pe date din piante neobservabile - Nivel 2	
Active a caror valoare justa este prezentata in note						
Investitii imobiliare		486	623			623
Active a caror valoare justa este prezentata in bilant						
Active detinute pentru vanzare (IFRS 5)	301.900	343.701				343.701
					2016	Grup
Mii RON	Valoare contabila	Valoarea justa	Preturi cotate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1	Model bazat pe date din piante observabile - Nivel 2	Model bazat pe date din piante neobservabile - Nivel 3	
Active a caror valoare justa este prezentata in note						
Investitii imobiliare						
Active a caror valoare justa este prezentata in bilant						
Active detinute pentru vanzare (IFRS 5)	2.292	4.646				4.646
					2015	Banca
Mii RON	Valoare contabila	Valoarea justa	Preturi cotate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1	Model bazat pe date din piante observabile - Nivel 2	Model bazat pe date din piante neobservabile - Nivel 3	
Active a caror valoare justa este prezentata in note						
Investitii imobiliare						
Active a caror valoare justa este prezentata in bilant						
Active detinute pentru vanzare (IFRS 5)	38.037	46.156				46.156
					2016	Banca
Mii RON	Valoare contabila	Valoarea justa	Preturi cotate pe piata intr-o piata activa - Nivel 1	Model bazat pe date din piante observabile - Nivel 2	Model bazat pe date din piante neobservabile - Nivel 3	
Active a caror valoare justa este prezentata in note						
Investitii imobiliare						
Active a caror valoare justa este prezentata in bilant						
Active detinute pentru vanzare (IFRS 5)	2.292	4.646				4.646

Investitiile imobiliare sunt evaluate sistematic la valoarea justa. Activele detinute in vederea vanzarii se evaluateaza la valoarea justa atunci cand valoarea lor contabila este depreciata sub valoarea justa minus costurile vanzarii.

Valoarea justa a activelor nefinanciare este stabilita de catre experti cu calificari profesionale relevante si recunoscute.

Pentru activele nefinanciare detinute de Grupul BCR evaluarea se face in principal utilizand metoda comparativa si metoda investitiilor. Evaluarea se face pe baza comparatiei si analizei unei investitii si tranzactii de inchiriere comparabile, inclusiv informatiile privind cererea in zona in care se afla respectiva proprietate. Caracteristicile tranzactiilor similare sunt apoi aplicate activului de evaluat, luand in considerare marimea, locatia, termenii contractuali si alti factori relevanti. Aceste evaluari se prezinta in Nivelul 3 al ierarhiei valorii juste.

42. INSTRUMENTE FINANCIARE PE CATEGORII CONFORM IAS 39

							2015	Grup
Mii RON	Credite și avansuri	Păstrate pana la scadenta	Tranzacționare	Desezernante la valoare justă	Disponibile pentru vânzare	Datorii financiare la cost amortizat	Alte active financiare	Derivate de Leasing finanțier acoperite conform IAS 17
ACTIVE								
Numețari și plasamente	7.172.321					2.269.512		9.441.833
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	204.403							204.403
Credite și avansuri acordate clientilor	31.551.694							32.450.757
Alte active definite parțial tranzacționare								248.108
Active financiare desezaurate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere					22.246			22.246
Active financiare disponibile în vedere vânzării					7.203.260			7.203.260
Investiții păstrate pana la scadenta								10.154.420
Total active financiare	38.928.418	10.154.420	248.108	22.246	7.203.260	2.269.512	89.063	59.725.027
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere	(74.335)	1.433	(564)	282	5.067			(68.117)
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în rezultatul global					(72.510)			(72.510)
DATORII								
Datorii financiare definite în vedere tranzacționară						(35.102)		(35.102)
Datorii financiare evaluate la cost amortizat								(55.321.688)
Total datorii financiare						(35.102)	(55.321.688)	(55.356.790)
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere						(258.964)		(258.964)

		Credite și avansuri	Păstrare pana la scadenta	Tranzacționare	Desezernat la valoare justă	Disponibile pentru vânzare	Datorii finanțare la cost amortizat	Alte active financiare	Derivate de acoperire	Leasing finanțar conform IAS 17	Total	2016	Grup
ACTIVE													
Numerar și plasamente		7.578.709									4.333.186		11.911.885
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit		552.630									-		552.630
Credite și avansuri acordate clientilor		31.305.667									985.467		32.291.134
Alte active definite pentru tranzacționare					633.199						-		633.199
Active finanțare deseñernate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere				15.319							-		15.319
Active finanțare disponibile în vederea vânzării						6.574.087					-		6.574.087
Investiții păstrate pana la scadenta		13.904.201			633.199						-		13.904.201
Total active finanțare		39.437.206	13.904.201		15.319	5.574.087		4.333.186		985.467		64.802.665	
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere		(282.003)	(108.734)		72.296	(1.148)		111.747			-		(208.842)
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în rezultatul global								133.728					133.728
DATORII													
Datorii finanțare definite în vederea tranzacționarii					(38.391)						-		(38.391)
Datorii finanțare evaluate la cost amortizat											-		(59.236.059)
Total datorii finanțare													(59.274.450)
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere													
													240.724

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat și Banca pentru exercițiul finanțier încheiat la 31 decembrie 2016

				2015	Banca
Mii RON	Credite și avansuri	Păstrate pana la scadenta	Tranzacționare	Desezmarate la valoare justă	Disponibile pentru venzare
				cost amortizat	Datorii finanțare la cost amortizat
					Alte active financiare
					Derivate de acoperire
					Total
ACTIVE					
Numerar și plasamente	6.987.829				2.257.658
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	184.631				9.255.487
Credite și avansuri acordate clienților	32.548.724				184.631
Instrumente finanțare derivate — contabilitatea de acoperire					32.548.724
Alte active destinate pentru tranzacționare	248.108				
Active finanțare dezermate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere		22.246			248.108
Active finanțare disponibile în vîndere venzării			6.256.238		22.246
Investiții păstrate pana la scadenta	8.818.660				6.256.238
Total active finanțare	39.731.184	8.818.660	248.108	22.246	6.256.238
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere	(59.732)	1.433	(564)	282	52
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în rezultatul global				(84.905)	
					(84.905)
					(58.529)
DATORII					
Datorii finanțare definite în vîndere tranzacționari			(35.102)		
Datorii finanțare evaluate la cost amortizat					(35.102)
Instrumente finanțare derivate — contabilitatea de acoperire				(52.241.984)	(52.241.984)
Total datorii finanțare			(35.102)	(52.241.984)	(52.277.086)
Castiguri/ pierderi nete recunoscute în castig sau pierdere				(258.964)	
					(258.964)
					(258.964)

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

43. TAXE DE AUDIT SI CONSULTANTA

Tabelul de mai jos contine cheltuieli de audit principalele si alte cheltuieli de audit (pentru Banca si filiale, auditorul fiind Ernst&Young) in perioada fiscala 2016 si 2015:

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Ordonari de audit pentru situatiile financiare individuale si consolidate	4.750	4.226	4.051	3.885
Alte servicii care implica emiterea de rapoarte	20	-	-	-
Alte servicii de consultanta (i)	747	884	747	453
TOTAL	5.517	5.145	4.798	4.338

(i) Alte servicii includ taxe pentru servicii non-audit (consultanta, taxe).

44. ANGAJAMENTE SI OBLIGATII CONTINGENTE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2016	2015	2016
Angajamente				
Revocabile	7.106.946	8.254.369	7.348.015	8.702.985
Irrevocabile	2.774.969	3.282.272	3.015.873	3.761.975
Garantii financiare	4.331.977	4.972.097	4.332.142	4.941.010
Garantii de buna executie	1.586.875	1.642.733	1.612.937	1.684.927
Total	9.787.418	10.990.476	10.065.842	11.470.224

Grupul emite acreditive si garantii (inclusand acreditive „stand-by”) si se angajeaza sa efectueze plati in numele clientilor in cazul unui eveniment specific, in general referitor la importul sau exportul de marfuri.

Angajamentele si obligatiile contingente includ garantile de buna executie in valoare de 1.102.312 Mii RON (decembrie 2015: 1.095.590 Mii RON).

Garantile de buna executie sunt contracte care permit despagubirea in cazul in care o terta parte nu isi indeplineste obligatiile contractuale. Aceste contracte nu transfera riscul de credit. Riscul angajamentelor si obligatiilor contingente il reprezinta posibilitatea ca evenimentul asigurat (ex.: neexecutarea obligatiei contractuale de catre o terta parte) sa alba loc.

Mii RON	2015		2016	
Garantii de buna executie la 1 Ianuarie		1.012.684		1.095.590
Suma platita pentru despagubiri		(27.676)		(1.086)
Cheltuieli cu garantii de buna executie in an		141.551		393.456
Reversare garantii de buna executie in an		(30.967)		(385.668)
Garantii de buna executie la 31 Decembrie	1.095.590		1.102.312	

Angajamente de creditare neutilizate

Partea neutilizata a angajamentelor de creditare reprezinta angajamente contractuale de acordare a creditelor si linilor de credit. Angajamentele au de obicei date fixe de expirare sau alte clauze de inchidere. Deoarece angajamentele pot expira fara sa fie utilizate, sumele totale contractuale nu reprezinta neaparat necesitati viitoare de numerar.

Totusi, pierderea potentiala este mai mica decat angajamentul neutilizat din moment ce majoritatea angajamentelor de creditare sunt contingente atata timp cat clientii mentin anumite obiective. Grupul monitorizeaza scadenta angajamentelor de creditare, deoarece angajamentele pe termen lung au un grad de risc mai ridicat fata de angajamentele pe termen scurt.

Litigii

Litigii privind fuziunea cu Bancorex

In 1999, ca urmare a situatiei financiare dificile a uneia dintre bancile detinute de stat, Banca Romana de Comert Exterior – "Bancorex", Guvernul Romaniei a lansat o serie de masuri cu scopul de a limita efectul insolubilitatii Bancorex asupra economiei Romaniei.

Aceste masuri au inclus plasarea Bancorex sub administrare speciala pe o perioada limitata de timp, transferul anumitor credite neperformante ale Bancorex la o Agentie de Valorificare a Activelor (AVAB) si transferul tuturor celorlalte activitatii catre Banca. Banca a primit din partea Guvernului Romaniei titluri de valoare avand scadenta similara cu cea a depozitelor si conturilor altor creditori transferati de la Bancorex.

Pe data de 6 iulie 2000 Guvernul Romaniei a emis Ordonanta de Urgenta Nr. 131/2000 si ulterior Decizia nr. 909/2000 ce stipulau faptul ca Guvernul va emite scrisori de garantie neconditionate in favoarea Bancii pentru acoperirea oricaror pretentii din litigii pana la suma de 38 miliarde ROL (i.e. 3,8 milioane RON) si 116 milioane USD, litigii in care Banca este parat, rezultate din activitatatile Bancorex, inainte de a fi radiata de la Registrul Comertului.

Pe baza Ordonantei de Urgenta Nr. 18/2004, toate elementele din afara bilantului, alte angajamente si toate riscurile Bancii ce rezulta din litigii referitoare la Bancorex sunt garantate, raman si vor fi garantate de catre Stat. In conformitate cu Ordonanta de Urgenta Nr. 18/2004 si Ordonanta de Guvern nr. 832/2004, Ministerul Finantelor Publice a emis Scrisori de Garantie pentru 56 de litigii in care Banca este implicata ca rezultat al fuziunii cu Bancorex.

Ulterior, potrivit prevederilor HG 1087/2006, s-au suplimentat plafoanele de garantare, emitandu-se un numar de alte 18 scrisori de garantie pentru litigii izvorate din activitatea Bancorex.

In decembrie 2013 Banca a solicitat MFP majorarea plafonului de garantare, cu sumele de 402.760.385 EUR si 10.791.084 RON, rezultate din litigii Bancorex. Ulterior, cererea bancii a fost modificata, respectiv a fost diminuata la suma de 1.414.605 RON, ca urmare a solutionarii favorabile a litigilor. La 22 decembrie 2016, BCR a primit un ultim raspuns din partea MFP in care autoritatia a respins cererea bancii privind majorarea plafonului de garantare, considerand ca plata sumei a reprezentat o obligatie legala in sarcina bancii, nereprezentand prejudiciu rezultat dintr-un litigiu.

In Decembrie 2016, banca nu mai era implicata in calitate de parat in niciun litigiu rezultat din activitatea Bancorex.

Alte litigii

La data de 31 decembrie 2016, Banca era implicata in cursul normal al desfasurarii activitatii intr-un numar de 4.620 de alte litigii in calitate de parat.

In opinia conducerii, potrivit evaluarii Directiei Juridice, rezultatele acestor procese nu vor genera nicio pierdere semnificativa peste suma provizionata la 31 decembrie 2016.

Clauze abuzive

Odata cu emiterea Ordonantei de Urgenta nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, astfel cum a fost aceasta ulterior modificata ("Ordonanta 50"), Banca a inceput sa fie implicata in litigii cu consumatorii ce au presupus implicatii financiare. Legea 288 emisa in decembrie 2010 a modificar Ordonanta 50 eliminand aplicabilitatea anumitor prevederi ale acesteia in ceea ce priveste contractele de credit incheiate cu consumatorii inainte de data emiterii Ordonantei 50.

Ca urmare a acestor modificari, litigiile interneiate pe Ordonanta 50 au fost in mare parte respinse de catre instantele de judecata iar Banca a castigat in majoritatea cazurilor. Cu toate acestea, clientii au continuat sa initieze litigii impotriva Bancii interneiate pe Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive in contractele dintre consumatori si Banca, astfel cum a fost aceasta ulterior modificata ("Legea 193"), lege ce transpune in legislatia nationala Directiva nr. 1993/13/EC ("Directiva") privind clauzele abuzive in contractele incheiate cu consumatorii.

In prezent, BCR este implicata intr-o serie de litigii cu ANPC (Agentia Nationala pentru Protectia Consumatorilor - 10 litigii initiate de institutie), avand ca temei prevederile Legii 193/2000, cu potentiale efecte de contaminare asupra portofoliului de contracte similar. Toate litigii cu ANPC sunt pe rol, dar dintr-un total de 10 litigii banca a castigat doua in prima instanta. Nu exista niciun precedent judiciar cu privire la cazuri similare. In 2016, ca urmare a evaluarii specialistilor bancii, in situatiile financiare a fost prevazuta o datorie contingenta.

Controlul Curtii de Conturi a Romaniei la BCR – Banca pentru Locuinte (BpL)

In 2015, Curtea de Conturi a Romaniei a efectuat un control la BpL. Ca urmare a controlului, Curtea de Conturi a identificat unele deficiente, in mare masura internele pe interpretarea diferita a prevederilor legale aplicabile.

Pe data de 15 decembrie 2015, Curtea de Conturi a emis Decizia nr. 17, mentionand aceleasi constatari incluse in raportul initial si a cerut BpL sa stabileasca exact suma prejudiciului. Pe data de 23 decembrie 2015, BpL a facut apel impotriva deciziei nr. 17 a Curtii de Conturi, apel care a fost respins de Comisia pentru rezolvarea Cererilor Curtii de Conturi prin Intampinarea nr. 2 din 29 februarie 2016, mentionand decizia nr.17.

Doua actiuni in justitie au fost depuse la Curtea de Apel Bucuresti, sectia a VIII-a Contencios-Administrativ si Fiscal, dupa cum urmeaza:

- Cererea de suspendare a Deciziei nr. 17/2015 sustinuta de Intampinarea nr. 2/2016 ~ aprobată de Curtea de Apel Bucuresti - ca urmare efectele Deciziei nr. 17/2015 au fost suspendate. Curtea de Conturi a facut apel. Inca nu a fost stabilita nicio data de audiere.
- Actiunea de anulare a aceleiasi Decizii a Curtii de Conturi – prima audiere fiind stabilita pentru 23 iunie 2016 si ulterior, cateva amanari ale audierilor au fost facute pana in data de 1 februarie 2017 cand Curtea a amanat decizia de 2 ori pana la data de 1 martie 2017.

In data de 1 martie 2017 Curtea de Apel a decis in favoarea BpL in privinta a 5 din cele 8 puncte. Cele 3 puncte ramase au o valoare disputata, pentru contractele inchise sau repartizate, estimata la data raportarii, de catre BpL, de 10 milioane RON (principal). Luand in considerare probabilitatea de castig a respectivelor litigi, BpL nu a inregistrat niciun provizion la 31 decembrie 2015 nici la 31 decembrie 2016, considerand ca nicio decizie a Curtii de Apel nu a fost emisa pana la data Situatilor Financiare iar sansele de castig ale litigilor BpL au ramas neschimbante.

Avand in vedere complexitatea si incertitudinile legate de rezultatul unor scenarii posibile care decurg din decizia judecatoreasca definitiva, rezultatul si sumele implicat pot sa difere de cele estimate in prezent.

Nu se asteapta ca litigiile sa se finalizeze in timpul anului 2017.

Vanzarea portofoliului de credite neperformante

In 2016 grupul a vandut o parte din creantele neperformante din portfoliu, in cadrul mai multor tranzactii. Unele dintre acestea includ elemente de datorii contingente:

Contractul de vanzare din Septembrie 2016 cu implementare in decembrie 2016 include o optiune call prin care BCR poate prelua inapoi unele creante selectionate, in schimbul platii pretului initial (ajustat cu recuperarile). Aceasta optiune call este evaluata la 31.12.2016 ca fiind foarte improbabila sa fie exercitata in viitor, avand astfel o valoare estimata de zero RON.

Unul dintre contractele de vanzare a generat datorii contingente la 31 decembrie 2016 datorita unei clauze contractuale de return "put-back" (in cazurile in care se demonstreaza ca Grupul nu si-a indeplinit reprezentarile si garantii acordate catre cumparator prin contract, cu privire la calitatea activelor vandute la data vanzarii, spre exemplu asupra existentei activului, garantilor colaterale, descrierea corecta a starii de executare).

Litigiile BFP

In data de 23 decembrie 2016, BFP a primit o cerere din partea Primariei Bucuresti prin Curtea Internationala de Arbitraj a Camerei Internationale de Comert, constand in sume datorate din contractele de asociere din perioada 2001 – 2013. Litigiul va fi solutionat de o curte de arbitraj constand din 3 arbitri: un arbitru numit de fiecare parte si un al treilea numit de Curtea Internationala de Arbitraj. Opinia avocatilor privind o decizie in favoarea BFP sunt de peste 50%.

45. IMPARTIREA ACTIVELOR SI DATORIILOR INTRE CURENTE SI PE TERMEN LUNG

Tabelele de mai jos prezinta o analiza a activelor si datorilor dupa perioada in care se aspetata sa fie recuperate sau decontate:

Mii RON	Decembrie 2015		Decembrie 2016		Grup
	<1 an	>1 an	<1 an	>1 an	
Numerar si plasamente	9.441.833	-	11.911.885	-	
Active financiare - detinute pentru tranzactionare	196.075	53.033	502.952	130.247	
Instrumente financiare derivate	25.781	53.033	9.431	64.055	
Alte active detinute pentru tranzactionare	169.294	-	493.521	66.192	
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere	-	22.246	-	15.319	
Active financiare disponibile in vederea vanzarii	3.283.229	3.920.031	721.617	4.852.470	
Investitii pastrate pana la scadenta	2.054.612	8.089.808	1.745.142	12.159.059	
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	173.007	31.396	524.200	28.630	
Credite si avansuri acordate institutiilor de clientilor	10.332.078	22.118.679	7.214.238	25.076.896	
Imobilizari corporale	-	1.098.757	-	1.472.604	
Investitii imobiliare	-	486	-	422	
Imobilizari necorporale	-	234.285	-	289.304	
Investitii in entitati asociate	-	16.193	-	16.568	
Creante impozit amanat	133.192	-	162.480	-	
Deferred tax assets	-	426.363	-	322.704	
Active imobilizate si grupuri destinate cedarii, clasificate drept definite in vederea vanzarii	301.900	-	2.292	-	
Alte active	202.874	220.859	194.539	171.191	
TOTAL ACTIVE	25.117.800	38.242.216	22.979.355	44.535.414	
Datori financiare detinute in vederea tranzacionarii	32.859	2.243	9.470	28.921	
Instrumente financiare derivate	32.859	2.243	9.470	28.921	
Datori financiare evaluate la cost amortizat	40.310.606	15.011.082	46.108.822	13.127.237	
Depozite de la institutiile bancare	2.566.302	8.680.921	3.112.574	6.542.099	
Depozite de la clienti	36.850.958	5.675.064	42.165.551	6.069.647	
Tituri de datorie emise	257.139	655.097	121.701	515.491	
Alte datori financiare	538.207	-	708.996	-	
Provisione	-	16.020	796.697	32.063	1.072.039
Datori din impozit curent	-	1.350	-	1.262	
Datori din impozit amanat	-	-	6.282	-	3.966
Alte datori	307.326	266	325.475	929	
TOTAL DATORIILOR	40.668.161	15.816.570	46.477.082	14.233.092	

Sumele peste un an sunt aferente acelor instrumente financiare derivate clasificate in categoria „detinute pentru tranzacionare” care acopera instrumente din punct de vedere economic, dar nu contabil.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat și Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016

Mii RON	Decembrie 2015		Decembrie 2016		Banca
	<1 an	>1 an	<1 an	>1 an	
Numerar și plasamente	9.255.487	-	11.648.878	-	
Active financiare - destinate pentru tranzacționare	195.075	53.033	502.952	130.247	
Instrumente financiare derivate	25.781	53.033	9.431	64.055	
Alte active destinate pentru tranzacționare	169.294	-	493.521	66.192	
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	-	22.246	-	15.319	
Active financiare disponibile în vederea vânzării	3.035.753	3.220.485	288.443	4.556.860	
Active financiare păstrate până la scadere	1.764.581	7.064.079	1.587.333	10.798.864	
Creante asupra instituțiilor de credit	153.235	31.396	545.284	106.130	
Credite și avansuri acordate clientelei	9.763.146	22.785.578	7.221.104	23.941.405	
Imobilizari corporale	-	235.921	-	1.158.548	
Imobilizari necorporale	-	224.239	-	280.699	
Investiții în entități asociate	-	7.509	-	7.509	
Creante impozit amanat	131.826	-	159.029	-	
Deferred tax assets	-	398.530	-	310.554	
Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept destinate în vederea vânzării	38.037	-	2.292	-	
Alte active	41.625	1.049.132	45.484	761.291	
TOTAL ACTIVE	24.378.765	35.082.148	22.000.799	42.067.426	
Datorii financiare destinate în vederea tranzacționării	32.859	2.243	9.470	28.921	
Instrumente financiare derivate	32.859	2.243	9.470	28.921	
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	40.086.418	12.155.566	45.388.337	10.436.991	
Depozite de la instituții bancare	2.765.548	8.071.908	3.336.893	5.788.202	
Depozite de la clienți	36.545.355	3.428.561	41.221.611	4.133.298	
Titluri de datorie emise	257.139	655.097	121.701	515.491	
Alte datorii financiare	518.376	-	708.132	-	
Provizioane	1.054	794.815	-	1.069.547	
Alte datorii	244.869	-	242.726	-	
TOTAL DATORIIILOR	40.365.300	12.952.624	45.640.533	11.535.459	

Sumele peste un an sunt aferente acelor instrumente financiare derivate clasificate în categoria „destinate pentru tranzacționare” care acoperă instrumente din punct de vedere economic, dar nu contabil.

Tabelele de mai jos prezintă scadentele contractuale ale datorilor și angajamentelor extrabilanțiere:

Mii RON	Decembrie 2015		Decembrie 2016		Grup
	<1 an	>1 an	<1 an	>1 an	
Garanții financiare	2.415.497	265.055	2.570.828	174.277	
Angajamente	5.527.018	1.579.928	5.572.597	2.681.772	
Total	7.942.515	1.844.983	8.143.425	2.856.049	
Bancă					
Mii RON	Decembrie 2015		Decembrie 2016		
	<1 an	>1 an	<1 an	>1 an	
Garanții financiare	2.443.666	264.871	2.583.419	173.821	
Angajamente	5.782.398	1.565.617	6.049.853	2.853.132	
Total	8.226.064	1.830.488	8.633.272	2.826.953	

46. FONDURI PROPRII SI CERINTE DE CAPITAL**Prezentare fonduri proprii****Cerinte prudentiale**

Incepand cu 1 Ianuarie 2014, Grupul BCR calculeaza cerintele de capital in conformitate cu Basel 3. Cerintele au fost implementate in cadrul Uniunii Europene prin CRR si CRD IV precum si prin diferitele standarde tehnice emise de Autoritatea Bancara Europeană, care au fost adoptate in legislatia romaneasca de Banca Nationala a Romaniei, prin Regulamentul nr 5/2013.

Toate cerintele definite in CRR, de catre BNR si standardele tehnice mentionate mai sus, se aplică integral de Grupul BCR.

Principii contabile

Situatiile financiare si prudentiale publicate de Grupul BCR au la baza standardele internationale de raportare financiara (IFRS). Elementele de capital reglementata sunt deriveate din situatia pozitiei financiare si din situatia rezultatului global care au fost intocmite in conformitate cu IFRS. Pot aparea ajustari ale cifrelor contabile ca urmare a diferentei dintre tratamentul contabil si cel prudential.

Data de intocmire a situatiilor financiare consolidate si prudentiale ale Grupului BCR este data de 31 decembrie a fiecarui an.

Comparatia intre scopul contabil si scopul prudential al consolidarii

Prezentari cerute de Art. 436 (b) CRR.

Perimetru de consolidare prudential

Perimetru de consolidare contabila este folosit pentru a descrie domeniul de aplicare a consolidarii conform standardelor internationale de raportare financiara (IFRS), care se aplica pentru situatiile financiare ale Grupului BCR.

Perimetru de consolidare in scop prudential este folosit ca sinonim pentru domeniul de consolidare, care respecta cerintele prudentiale de consolidare, asa cum sunt definite in CRR si CRD IV adoptate de BNR in legislatia nationala.

Perimetru de consolidare contabila (in conformitate cu IFRS)

Perimetru de consolidare contabila este relevant pentru situatiile financiare ale Grupului BCR si include societatea-mama, filialele sale si companiile asociate.

Filialele Grupului BCR sunt acelte entitati care sunt controlate direct sau indirect.

Un investitor controleaza o entitate in care s-a investit atunci cand este expus sau are drepturi la veniturile variabile pe baza participarii sale in entitatea in care s-a investit si are capacitatea de a influenta aceste venituri prin autoritatea sa asupra entitatii in care s-a investit (asa cum sunt definite de IFRS 10). Un asociat este o entitate asupra careia Grupul exercita o influenta semnificativa, dar nu un interes de control asupra decizilor operationale si de management ale entitatii. Influenta semnificativa, in general este considerata atunci cand Grupul detine intre 20 % si 50 % din drepturile de vot.

Perimetru de consolidare in scop prudential

Perimetru de consolidare in scop prudential este definit in partea intai, titlul II, capitolul 2, sectiunea 3 din CRR. Definitia entitatilor care urmeaza sa fie consolidate in scopuri prudentiale sunt definite in principal in articolul 4 alineatul (1) (3) si (16) la (27) CRR in legatura cu articolele 18 si 19 CRR. Bazat pe sectiunile relevante din articolul 4, entitatile care trebuie sa fie consolidate prudential, sunt determinate pe baza tipului de activitate desfasurata.

Principalele diferente dintre perimetru de consolidare contabila si prudentiala, pe baza diferitelor cerinte asa cum sunt definite in IFRS si CRR, precum si BNR

- Pe baza CRR si regulamentului BNR, trebuie luate in considerare in perimetru de consolidare, institutiile de credit in conformitate cu articolul 4 alineatul (1) (1) CRR, societatile de investitii in conformitate cu articolul 4 alineatul (1) (2) CRR, intreprinderile de servicii auxiliare, in conformitate cu articolul 4 alineatul (1) (18) CRR si institutiile financiare in conformitate cu articolul 4 alineatul (1) (26) CRR. In schimb, in conformitate cu IFRS trebuie sa fie incluse si toate celelalte entitati care nu trebuie sa fie consolidate in conformitate cu CRR, cum este cazul societatilor de asigurare.
- Excluderea entitatilor din perimetru de consolidare prudential se face in baza articolului 19 CRR. In conformitate cu articolul 19 alineatul (1) CRR, entitatile pot fi excluse din perimetru de consolidare prudentiala in cazul in care totalul activelor si a elementelor extrabilantiere sunt mai mici decat cea mai mica dintre: 10 milioane EUR sau 1% din totalul activelor si elementelor extrabilantiere ale societatii-mama. Grupul BCR nu face uz de articolul 19 alineatul (1) CRR.
- In conformitate cu articolul 19 alineatul (2) CRR, entitatile pot fi, de asemenea, excluse daca limitele definite in articolul 19 alineatul (1) CRR sunt depasite, dar nu sunt relevante in scopuri prudentiale. Pentru excluderea entitatilor in temeiul articolului 19 alineatul (2) CRR este nevoie de aprobatia prealabila a autoritatilor competente. Grupul BCR nu face uz de articolul 19 alineatul (2) CRR, conform caruia entitatile care depasesc limitele definite la articolul 19 alineatul (1) CRR cu valori

nesemnificative sunt excluse. Perimetru de consolidare al Grupului BCR in conformitate cu IFRS este prezentat in situatiile financiare consolidate, la pagina 6 de la sectiunea "Politici contabile". BCR are acelasi domeniu de consolidare in scopuri prudentiale ca si cel in scop contabil.

Metode de consolidare

Principalele diferente dintre metoda de consolidare contabila si metoda de consolidare prudentiala, luand in considerare ajustarile prudentiale

Grupul BCR aplica consolidarea integrala conform IFRS 10 pentru scopuri contabile. Metoda puneri in echivalenta in conformitate cu standardul international de contabilitate (IAS) 28 se aplica participatiilor intre 20% si 50 % in entitati asociate.

Pentru calculul fondurilor proprii consolidate, Grupul BCR aplica aceleasi metode de consolidare, folosite in scopuri contabile.

Consideratii privind metodele de consolidare pentru calcularea fondurilor proprii consolidate in conformitate cu CRR

Sumele utilizate pentru calcularea fondurilor proprii provin din situația pozitiei financiare infoarte in conformitate cu IFRS, publicata in situatiile financiare auditate. Consolidarea contabila si cea prudentiala au acelasi obiectiv. Sumele care sunt utilizate ca baza pentru calcularea fondurilor proprii, se bazeaza pe definitiile perimetrului de consolidare prudentiala, in conformitate cu CRR. Capitalul atribuibil parintelui, precum si cel atribuibil interesului minoritar din entitatile integral consolidate, sunt determinate pe baza cerintelor de consolidare prudentiala, in conformitate cu CRR. Interesele minoritare sunt calculate pe baza cerintelor definite la articolele 81-88 din CRR. Interesele minoritare care se refera la alte entitati decat institutiile de credit sunt exclude din calculul fondurilor proprii. Interesele minoritare aferente institutiilor de credit sunt limitate la cerintele de capital care se refera la interesele minoritare in institutiile de credit respective. Grupul BCR a facut uz de articolul 84 alineatul (2), CRR si nu a inclus niciun interes minoritar al institutiilor de credit la 31 decembrie 2016. In conformitate cu prevederile tranzitorii din Romania, 40% din interesele minoritare neeligibile trebuie sa fie exclude din calculul fondurilor proprii consolidate in 2016. Grupul BCR aplica dispozitiile tranzitorii din Romania la nivel de Grup, acest procent a fost aplicat pentru excluderea intereseelor minoritare in calculul fondurilor proprii incepand cu 31 decembrie 2016. Sumele care se refera la interesele minoritare aferente elementelor rezultatului global nu sunt nici ele incluse in calculul fondurilor proprii consolidate ale Grupului BCR, nici luate in considerare pe perioada tranzitorie, in conformitate cu prevederile finale CRR.

Consideratii privind entitatile din sectorul financiar neconsolidate si creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare rezultata din diferentele temporare, in calculul fondurilor proprii consolidate de nivelul 1, ale Grupului BCR.

Valorile contabile reprezentand investitiile in entitati din sectorul financiar trebuie sa fie deduse din fondurile proprii, bazat pe cerintele definite la articolul 36 alineatul (1) litera (h), articolul 45 si articolul 46 CRR pentru investitiile nesemnificative si articolele 36 (1) (i) CRR, articolul 43 si articolul 45 CRR pentru investitiile semnificative. In acest scop, investitiile nesemnificative sunt definite ca investitiile in entitati din sectorul financiar, in care participatia este egala sau mai mica de 10% din fondurile proprii de nivel 1 de baza (CET1) ale entitatilor relevante din sectorul financiar, in timp ce investitiile semnificative sunt definite ca participatii care depasesc 10% din fondurile proprii de nivel 1 de baza (CET 1) ale entitatilor relevante din sectorul financiar.

Calculul procentului de participare intr-o entitate din sectorul financiar trebuie sa tina cont de toate detinerile directe, indirekte si sintetice ale entitatilor din grup.

In conformitate cu articolul 46 alineatul (1) CRR, participatile in investitiile nesemnificative trebuie deduse numai in cazul in care suma totala pentru astfel de investitiile depaseste un prag definit de 10% in raport cu CET1 al institutiilor raportoare. Deducerea se aplica la suma care depaseste pragul de 10%. Sumele care sunt egale sau mai mici de 10% din CET1 al institutiilor raportoare sunt luate in considerare in cadrul RWA bazat pe cerintele din articolul 46 alineatul (4) CRR.

Pentru deducerea investitiilor semnificative in CET1 ale entitatilor din sectorul financiar, este definit un prag la articolul 48 alineatul (2) CRR. In conformitate cu articolul 48 alineatul (2) CRR, investitiile semnificative in CET1 ale entitatilor din sectorul financiar vor fi deduse numai in cazul in care depasesc 10% din CET1 al institutiiei raportoare. In cazul in care pragul de 10% este depasit, deducerea este limitata la valoarea cu care pragul definit este depasit. Suma ramasa trebuie sa fie luate in considerare in calculul RWA. Ponderea de risc (RW) este de 250%, in conformitate cu articolul 48 alineatul (4) CRR.

In plus fata de pragul mentionat anterior, un prag combinat pentru deducerea investitiilor semnificative in conformitate cu articolul 36 alineatul (1) (i) CRR si pentru creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare, care decurg din diferentele temporare in conformitate cu articolul 36 alineatul (1) (c) CRR, precum si in conformitate cu articolul 38 CRR este definit la articolul 48 alineatul (2) CRR. Pragul combinat in conformitate cu articolul 48 alineatul (2) CRR este definit la 17,65 % din CET1 al institutiiei raportoare. In cazul in care pragul este depasit, suma care depaseste trebuie sa fie dedusa din CET1 al institutiiei raportoare. Suma ramasa trebuie sa fie luate in considerare in calculul RWA. Un RW de 250% se aplica pentru suma care nu depaseste pragul de 17,65 %, in conformitate cu articolul 48 alineatul (4) CRR. Pe langa pragul combinat de 17,65 %, se aplica un prag de 10 % raportat la CET1 al institutiiei raportoare pentru creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si decurge din diferentele temporare in conformitate cu articolul 48 alineatul (3) CRR. In

cazul in care suma pentru creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare decurgand din diferentele temporare, depaseste pragul de 10 % din CET1 al institutiei raportoare, suma ce depaseste trebuie sa fie dedusa din CET1 al institutiei raportoare. Suma care este egală sau mai mica decat prag, asa cum este definit la articolul 48 alineatul (3) CRR trebuie luata in considerare in calculul RWA. RWA trebuie sa fie aplicat pentru suma ramasa, aferenta creanteelor privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si decurge din diferentele temporare si este ponderata cu un RW de 250%, in conformitate cu articolul 48 alineatul (4) CRR.
 La data raportarii, Grupul BCR nu a depasit niciunul din pragurile mentionate anterior. Prin urmare, investitiile directe, indirecte si sintetice in entitati din sectorul financiar nu au fost deduse din fondurile proprii consolidate ale Grupului BCR si prin urmare, sunt luate in considerare in calculul RWA.

Prezentarea perimetrului de consolidare

Numarul entitatilor cuprinse in perimetru de consolidare

	IFRS globala	IFRS punerea in echivalenta	CRR globala	CRR punerea in echivalenta
Institutii de credit	3	0	3	0
Institutii financiare	3	1	3	1
Servicii auxiliare, firme de investitii	3	0	3	0

Numarul filialelor consolidate in conformitate cu IFRS a fost de 9 la 31 decembrie 2016.

Modificari ale entitatilor consolidate integral din perimetru prudential de consolidare la 2016 conform articolului 436 (b) CRR

In timpul anului 2016 au existat urmatoarele modificari ale entitatilor consolidate integral: Financiara a fost lichidata si BFP si BCR REM au fost absorbite de catre Banca.

Fondurile proprii consolidate

Pentru cerintele de publicare a fondurilor proprii, Grupul BCR indeplineste prevederile art 437 CRR si standardele tehnice de punere in aplicare precum si cerintele definite in ordinul UE nr. 1423/2013.

Pe baza cerintelor definite de Autoritatea Bancara Europeana in standardele tehnice de punere in aplicare, trebuie furnizate urmatoarele informatii:

- reconciliere completa a elementelor de nivel 1 de baza (CET1), a elementelor de capital suplimentar de nivel 1 (AT1), elementelor de nivelul 2 (T2), a filtrelor si ducerilor prudentiale din fondurile proprii aplicate in conformitate cu articolele 32-35, 36, 56, 66 si 79, cu bilantul institutiei din situatiile financiare auditate in conformitate cu articolul 437 alineatul (1) litera (a) CRR.
- O descriere a principalelor caracteristici ale elementelor de nivel 1 de baza (CET1), a elementelor de capital suplimentar de nivel 1 (AT1) si elementelor de nivel 2 (T2) emise de institutie in conformitate cu articolul 437 alineatul (1) litera (b) CRR (se poate consulta in sectiunea Capital instruments).
- Autoritatea Bancara Europeana a prezentat un model pentru structura de capital reglementat. Tabelul prezinta detalii cu privire la structura de capital a Grupului BCR, inclusiv componentele de capital, precum si orice duceri si filtrele prudentiale. Informatiile furnizate de acest tabel acopera cerintele de publicare definite la articolul 437 alineatul (1) litera (d) CRR, prezentarea separata a naturii si valorii pentru fiecare filtru prudential aplicat in conformitate cu articolele 32-35 CRR, fiecare deducere facuta in conformitate cu articolele 47, 48, 56, 66 si 79 CRR, precum si elemente care nu se deduc in conformitate cu articolele 47, 48, 56, 66 si 79 de CRR (vezi sectiunea Formularul pentru fonduri proprii consolidate).

Situatia pozitiei financiare

Cerintele de publicare sunt acoperite de art. 437 (1) (a) CRR si anexa 1 la Regulamentul UE 1423/2013.

Situatia pozitiei financiare in scop CRR

La 31.12.2016 s-a folosit acelasi perimetru de consolidare si in scop contabil si prudential, cifrele bilantiere sunt prezentate in situatiile financiare consolidate BCR Grup 2016 (IFRS) la "Situatia pozitiei financiare".

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016
Reconcilierea dintre elementele IFRS si CRR incluse in Situatiile pozitiei financiare

Tabelele urmatoare ofera o reconciliere a elementelor din situatiile pozitiei financiare IFRS cu elementele din nivel 1 de baza CET1, elementele suplimentare de nivel 1 AT1, elementele de nivel 2 T2 si a filtrilor prudentiale in conformitate cu articolele 32-35, precum si a deducerilor facute in conformitate cu articolele 36, 56, 66 si 79 CRR.

Ultima coloana contine o litera pentru a face legatura intre suma derivata din cifrele contabile si valoarea eligibila asa cum este prezentata in modelul fondurilor proprii din sectiunea Formularul pentru fonduri proprii consolidate.

Total capitaluri pentru Grup					Dec-16
In Mii RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii	Referinta la tabelul cu fonduri proprii
Capital subacris	2.952.565	2.952.565		2.952.565	
Reserve de capital	395.483	395.483		395.483	
Instrumente de capital si prime de emisie	3.348.048	3.348.048		3.348.048	a
Rezultatul reportat din perioada anterioara	936.100	936.100		936.100	
Profit/pierdere in an	1.041.846	1.041.846		1.041.846	
Rezultat reportat	1.977.946	1.977.946		1.977.946	b
Alte elemente de capitaluri (OCI)	322.326	322.326		322.326	c1
Reserve din activi disponibile pentru vanzare nete de impozit	280.922	280.922		280.922	
Castiguri nerealizate conform art. 35 CRR	-	-		319.945	d
Pierderi nerealizate conform art. 35 CRR	-	-		(39.023)	
Reserve din conversii valutare	(23.541)	(23.541)		(23.541)	
Reserve din castiguri/(pierderi) actuariale	77.316	77.316		77.316	
Impozit amanat	(12.371)	(12.371)		(12.371)	
Altele	1.130.670	1.130.670		1.130.670	c2
Capitaluri atribuibile parintelui	6.778.990	6.778.990		6.778.990	
Capitaluri atribuibile intereselor care nu controleaza	25.397	25.397	(16.056)	9.341	e
Total capitaluri	6.804.387	6.804.387	(16.056)	6.788.331	

Detalii suplimentare cu privire la miscarea capitalurilor proprii sunt prezentate in situatiile financiare consolidate BCR Grup 2016 (IFRS) in nota "Situatia modificarilor in capitalurile proprii".

Imobilizari corporale pentru Grup					Dec-16
In Mii RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii	Referinta la tabelul cu fonduri proprii
Imobilizari necorporale	289.304	289.304	-	289.304	f
Imobilizari necorporale	289.304	289.304	-	289.304	

Detalii privind miscarile imobilizarilor necorporale sunt prezentate in situatiile financiare consolidate ale BCR Grup 2016 (IFRS) in Nota 25 "Imobilizari necorporale".

Impozit amanat pentru Grup					Dec-16
In Mii RON	IFRS / (auditat)	CRR / Fonduri proprii			Referinta la tabelul cu fonduri proprii
Active din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurge din diferente temporare, nete de datorii din impozit amanat	5.648	5.648			h
DTA elocat la sau dupa 1 ianuarie 2014 pentru care se deduce 40% conform CRR dispozitii tranzitorii	5.648	5.648			
Active din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si care decurge din diferente temporare, nete de datorii din impozit amanat *	329.580	329.580			k
Active din impozit amanat care nu se bazeaza pe profitabilitatea viitoare	927	927			
Alte datorii din impozit amanat	(13.656)	(13.656)			
din care datorii din impozit amanat asociati imobilizarilor necorporale	(13.973)	(13.973)			g
Impozit amanat	322.508	322.508			

* Pe baza pragului definit in conformitate cu articolul 48 CRR activele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si provin din diferentele temporare nu sunt deductibile pentru Grupul BCR la sfarsitul anului 2016. In conformitate cu articolul 48 alineatul (4) CRR valoarea nedeductibila este ponderata la risc cu 250% si luata in considerare in riscul de credit.

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016
Datorii subordonate pentru Grup
Dec-16

in Mii RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii tabelul cu fonduri proprii	Referinta la
Emisiuni si depozite si capital suplimentar	2.473.969	2.473.969	(1.016.305)	1.457.664	
Datorii subordonate	2.473.969	2.473.969	(1.016.305)	1.457.664	

Detalii privind datorile subordonate sunt prezentate in situatiile financiare consolidate ale Grupului BCR 2016 (IFRS) in nota 30 "Datorii financiare evaluate la cost amortizat".

In conformitate cu Regulamentul UE 575/2013, datorile subordonate cu maturitate mai mica de 5 ani, sunt amortizate.

Calculul pragurilor in conformitate cu articolele 46 si 48 CRR
Praguri relevante determinate in conformitate cu Articolele nr. 46 si 48 ale Regulamentului UE nr.575/2013
Dec-16

Investitii nesemnificative in entitati din sectorul financiar	in Mii RON
Prag (10% din CET1)	643.650
Detineri in instrumente CET 1	(28.732)
Detineri in instrumente AT 1	-
Detineri in instrumente T2	-
Diferenta fata de prag	614.918
Investitii semnificative in entitati din sectorul financiar	
Prag (10% din CET1)	643.650
Detineri in instrumente CET 1	(16.568)
Diferenta fata de prag	627.082
Creante din Impozit amanat	
Prag (10% din CET1)	643.650
Creante din Impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare rezultate din diferente temporare	(329.589)
Diferenta fata de prag	314.061
Prag cumulat pentru creante din impozit amanat si investitii semnificative	
Prag (17,65% din CET1)	1.136.041
Creante din Impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare rezultate din diferente temporare si investitii semnificative in instrumente CET 1 ale entitatilor financiare	(346.157)
Diferenta fata de prag	789.884

Dispozitii tranzitorii conform CRR- Regulamentul BNR 5/2013 folosit in 2016 pentru Grup si Banca

a) Rate de capital		
Rate de capital		
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)	465 (1) CRR	4,50%
Capital subordonat (T2)	465 (1) CRR	2,50%
b) Dispozitii tranzitorii privind CET1		
Interese minoritare		
Interese minoritare	480 (1) CRR	40%
Filtre Prudentiale		
Castiguri nerealizate din rezerve din active disponibile pentru vanzare	467 (2) CRR	100%
Pierderi nerealizate din rezerve din active disponibile pentru vanzare	468 (2) CRR	60%
Castiguri si pierderi cumulate din evaluarea la valoarea justa a datorilor care provin din instrumente financiare derivate si care decurg din modificarile ratingului institutiei	468 (4) CRR	100%
Deduceri reglementare		
Pierderi aferente perioadei curente	36 (1) a) CRR	100%
Imobilizari necorporale	36 (1) b) CRR	60%
Detineri directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa	36 (1) h) CRR	60%
Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurge inregistrare inainte de 2014 din diferente temporare	36 (1) c) CRR	20%
Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurge inregistrare in sau dupa de 2014 din diferente temporare	36 (1) c) CRR	60%
Detineri directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa	36 (1) i) CRR	60%
c) Dispozitii tranzitorii privind AT1		
Interese minoritare		
Interese minoritare	480 (1) CRR	40%
Filtre Prudentiale		
Detineri directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii suplimentare de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa	56 a) CRR	60%
Detineri directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii suplimentare de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa	56 d) CRR	60%
Diferente intre ajustarile prudentiale si ajustarile de depreciere conform IFRS		20%
d) Dispozitii tranzitorii privind T2		
Interese minoritare		
Interese minoritare	480 (1) CRR	40%
Deduceri reglementare		
Diferente intre ajustarile prudentiale si ajustarile de depreciere conform IFRS		20%
e) Deduceri de sume ramase		
Sume ramase din CET1 deduse din AT1		
Imobilizari necorporale	472 (4) CRR	40%
Detineri directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa	472 (10) CRR	60%
Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurge din inregistrare inainte de 2014 din diferente temporare	472 (5) CRR	RW
Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurge din inregistrari in sau dupa 2014 din diferente temporare	472 (6) CRR	RW

Formularul pentru fondurile proprii ale Grupului

Nu este necesara nicio prezentare suplimentara pentru cerintele de publicare acoperite de art. 437 (1) (d) (e) CRR si de art. 437 (1) (f). Fondurile proprii in cadrul Acordului Basel 3 sunt formate din CET1, AT1 si T2. In scopul de a determina indicatorii de capital, fiecare componenta de capital, dupa luarea in considerare a futuror deducerilor si filtrorelor, este comparata cu riscul total. In conformitate cu regulile finale, nivelul minim pentru CET1 este 4,5%, care poate fi majorat in conformitate cu regimul amortizoarelor de capital din CRD IV. Cerinta minima de capital pentru Capitalul de rang 1 (CET 1 plus AT1) si pentru fondurile proprii totale este de 6% si respectiv 8%. Incepand cu 1

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial inchis la 31 decembrie 2016

Ianuarie 2016 au fost solicitate amortizare suplimentare de capital pana la finalul anului 2016:

- 0.625% - amortizorul de conservare a capitalului
- 1% - amortizorul pentru alte institutii de importanta sistematica (O-SIIs)

Tabelul de mai jos prezinta componenta capitalului reglementata aferent perioadei tranzitorii asa cum este prevazut de Standardul Tehnic de Implementare al UE nr. 1423/2013.

In coloana (A) este prezentata valoarea curenta, care ia in considerare toate cerintele tranzitorii. Coloana (C) prezinta valoarea reziduala, ceea ce implica implementarea deplina a CRR. Coloana (D) ofera informatii a cifrelor comparabile in cadrul raportului anual IFRS referitoare la capitaluri proprii, imobilizari necorporale, activele privind impozitul amanat si datorii subordonate asa cum se arata in sectiunea Reconcilierea dintre elementele IFRS si CRR incluse in Situatiile pozitiilor financiare.

	(A) 31/12/2016	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr 575/2013	(C) Valori care fac obiectul tratamentului pre- Regulamentul (UE) nr.575/2013 sau valoare reziduala prevazuta de Regulamentul (UE) nr 575/2013	(D) Referinta - tabel fonduri proprii
In-mit-RON				
1 Fonduri proprii de nivel 1 de baza: instrumente si rezerve	3.348.048	26 (1), 27, 28, 29, EBA list 26 (3)		
din care: actiuni ordinare	3.348.048	26 (1) (c)		a
2 Rezultatul reportat	1.977.946	26 (1)		b
3 Alte elemente ale rezultatului global acumulate (si alte rezerve)	1.452.996	26 (1) (f)		c1+c2
5 Interese minoritare (suma care poate fi inclusa in fondurile proprii de nivel 1 de baza consolidate)	9.341	26 (2)		e
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: Inaintea ajustarilor de reglementare	6.788.331			
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: ajustari reglementare				
7 Ajustari de valoare suplimentare (suma negativa)	(18.036)	34, 105		
8 Imobilizari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente) (valoare negativa)	(275.331)	36 (1) (b), 37, 472 (4)		-(f+g)
10 Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare cu excluderea celor rezultate din diferente temporare (fara obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 38 alineatul 3) (valoare negativa)	(5.648)	36 (1) (c), 38, 472 (5)	2.259	h
14 Castigurile sau pierderile din evaluarea la valoarea justa a datorilor si rezulta din modificarea ratingului propriu	(571)	33 (1) (b) (c)		
16 Detinerile directe si indirecte ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza (valoare negativa)	(82)	36 (1) (f), 42, 472 (8)		
25b Impozite previzibile referitoare la elementele de fonduri proprii de nivel 1 de baza (suma negativa)	(42.828)	36 (1) (l)		
26 Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 1 de baza in privinta valorilor care fac obiectul tratamentului pre-CRR	(15.587)			
26a Ajustari reglementare referitoare la castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu articolele 467 si 468	(127.978)			
din care castiguri nerealizate	(127.978)	468		-d*0.4
26b Valoare care trebuie scaduta din/sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 de baza in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	112.391	481		
din care Imobilizari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente)	110.132			
din care Creante privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare cu excluderea celor rezultate din diferente temporare (fara obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 36 alineatul 3)	2.259			
27 Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentare care depasesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentare (negative amount)	(110.132)	36 (1) (l)		-(f+g)*0.4
28 Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza	(468.215)			
29 Fonduri proprii de nivel 1 de baza	6.320.116			
Fonduri proprii de nivel 1: suplimentare: instrumente				

	(A) 31/12/2016	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013	(C) Valori care fac obiectul tratamentului pre- Regulamentul (UE) nr.575/2013 sau valoare reziduala prevazuta de Regulamentul (UE) nr. 575/2013	(D) Referinta - tabel fonduri proprii
In mii RON				
36	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar inaintea ajustarilor reglementare			
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar inaintea ajustarilor reglementare				
41	Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si ai tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	(110.132)		
41a	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 1 de baza in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu articolul 472 din Regulamentul (UE) nr.575/2013	(110.132)	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)	
	Din care Imobilizari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente)	(110.132)		- (f+g)*0.4
43	Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	(110.132)		
	Deducteri care exced fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	110.132		
44	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar			
45	Fonduri proprii de nivel 1 (nivel 1 + nivel 1 de baza + nivel 1 suplimentar)	6.320.116		
Fonduri proprii de nivel 2: instrumente si proviziuni				
46	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	1.457.664	62, 63	
51	Fonduri proprii de nivel 2 inaintea ajustarilor de reglementare	1.457.664		
Fonduri proprii de nivel 2: ajustari reglementare				
57	Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 2			
58	Fonduri proprii de nivel 2	1.457.664		
59	Fonduri proprii totale (nivel 1+ nivel 2)	7.777.780		
60	Total active ponderate la risc	32.761.777		
Ratios de amortizare de capital				
61	Fonduri proprii de nivel 1 de baza (ca procent din valoarea expunerii la risc)	15,45%	92 (2) (a), 465	
62	Fonduri proprii de nivel 1 (ca procent din valoarea expunerii la risc)	15,45%	92 (2) (b), 465	
63	Fonduri proprii totale (ca procent din valoarea expunerii la risc)	19,90%	92 (2) (c)	
Cantumuri anti-principale pentru deductie (inaintea de ponderarea la riscuri)				
72	Detinelerile directe si indirecte de capital al entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoare sub pragul de 10% excluzand pozitiile scurte eligibile)	28.732	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10) 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)	
73	Detinelerile directe si Indirecte ale institutiilor de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (valoare sub pragul de 10% excluzand pozitiile scurte eligibile)	16.568	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)	
75	Creante privind impozitul amanat rezultate din diferente temporare (valoare sub pragul de 10%, excluzand obligatiile fiscale atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 38 alineatul (3))	329.589	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)	k

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financial incheiat la 31 decembrie 2016
Situatia modificarilor fondurilor proprii pentru Grup

	In mii RON
Fonduri proprii de nivel 1 de baza la 1 Ian 2016	5.149.342
Retinut de prime de capital (trecere la rezultat reportat)	-
Dividende declarate	-
Cresterea rezultatului reportat	1.037.170
profit net	122.697
trecere din prime de capital	-
Cresterea acumulata a altor elemente ale rezultatului global	(108.390)
Cresterea intereseelor minoritare	-
Cresterea filtrilor prudentiale	(11.808)
Modificari ale deducerilor prudentiale	(55.054)
fond comercial	-
alte imobilizari necorporale	(55.054)
Alte	308.854
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1)	1.170.774
Fonduri proprii de nivel 1 de baza la 31 Dec 2016	6.320.116
 Evolutia fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar, tranzitoriu	
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar la 1 Ian 2016	-
Cresterea / Descrestere neta a fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	-
Modificari ale deducerilor prudentiale	-
Alte	-
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	-
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar la 31 Dec 2016	-
 Modificarea fondurilor proprii de nivel 2, tranzitoriu	
Fonduri proprii de nivel 2 la 1 Ian 2016	1.752.743
Descrestere neta a fondurilor proprii de nivel 2	(285.076)
Modificari ale deducerilor prudentiale	-
Exces din ajustari pentru riscul de credit, pentru abordarea bazata pe modele interne si standardizate	-
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 2	(285.079)
Fonduri proprii de nivel 2 la 31 Dec 2016	1.457.664
 Total fonduri proprii	7.777.780

Prezentare fonduri proprii
Reconciliere intre elementele IFRS si CRR incluse in Situatia pozitiei financiare

Tabelele de mai jos prezinta o reconciliere a valorilor elementelor incluse in capitalul de nivel 1 de baza, nivel 1 suplimentar si nivel 2, a filtrelor prevazute de articolele 32 pana la 35 si a deducerilor prevazute de articolele 36, 56, 66 si 79 din CRR si Bilantul din Situatile Financiare ale bancii.

Ultima coloana contine o litera pentru identificarea legaturii intre valorile contabile si sumele incluse in calcul si prezentarea fondurilor proprii.

Total capitaluri Banca
Dec 16

In mii RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii	Referinta la tabelul cu fonduri proprii
Capital subscris	2.952.565	2.952.565	-	2.952.565	
Reserve de capital	395.483	395.483	-	395.483	
Instrumente de capital si prime de emisie	3.348.048	3.348.048	-	3.348.048	a
Rezultat reportat din perioadele anterioare	1.197.903	1.197.903	-	1.197.903	
Profitul emului	886.086	886.086	-	886.086	
Rezultat reportat	2.083.989	2.083.989	-	2.083.989	b
Alte elemente ale rezultatului global (OCI)	329.526	329.526	-	329.526	c1
Reserve din active disponibile pentru vanzare nete de impozit	264.513	264.513	-	264.513	c1
Castiguri norealizate conform art. 36 CRR	-	-	-	298.980	
Pierderi norealizate conform art. 36 CRR	-	-	-	(34.467)	
Reserve din castiguri/(pladeri) actuariale	65.013	65.013	-	65.013	
Alte rezerve	130.670	130.670	(960)	129.710	c2
Total capitaluri	6.892.233	6.892.233	(960)	6.891.273	

Imobilizari necorporale Banca
Dec 16

In mii RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari Prudentiale	Fonduri Proprii	Referinta la tabelul de Fonduri Proprii
Imobilizari necorporale	280.699	280.699	-	280.699	d
Imobilizari necorporale	280.699	280.699	-	280.699	

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE

Consolidat si Banca pentru exercitiul financial inchis la 31 decembrie 2016

Impozit amanat Banca

In mil RON	IFRS (auditat)	CRR / Fonduri Proprii	Referinta la tabelul de Fonduri Proprii	Dec 16
Active din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurg din diferente temporare, nete de datorile din impozit amanat	5.648	5.648		b
DTA alocat la sau dupa 1 ianuarie 2014 pentru care se deduce 40% conform CRR dispozitii tranzitorii	5.648	5.648		
Active din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si care decurg din diferente temporare, nete de datorile din impozit amanat	318.775	318.775		f
Alte datorii din impozit amanat	(13.869)	(13.869)		
din care datorii din impozit amanat asociate imobilizilor necorporale	(13.869)	(13.869)		g
Active din impozit amanat	310.854	310.654		

Datorii subordonate Banca

In mil RON	IFRS (auditat)	CRR	Ajustari Prudentiale	Fonduri Proprii	Referinta la tabelul de Fonduri Proprii	Dec 16
Emissiuni de instrumente si depozite subordonate	2.473.969	2.473.969	(1.016.305)	1.457.664		h
Datorii subordonate	2.473.969	2.473.969	(1.016.305)	1.457.664		

Detalii privind datorii subordonate sunt prezentate in situatiile financiare consolidate ale Grupului BCR 2016 (IFRS) in nota 29 "Datorii financiare evaluate la cost amortizat".

In conformitate cu Regulamentul UE 575/2013, datorii subordonati cu maturitate mai mica de 5 ani, sunt amortizati.

Praguri relevante determinate in conformitate cu articolele 46 si 48 din CRR

Praguri relevante determinate in conformitate cu Articolele nr. 46 si 48 ale Regulamentului UE nr. 575/2013

	In mil RON
Investitii nesemnificative in entitati din sectorul financiar	
Prag (10% din CET1)	655.814
Detineri in instrumente CET 1	(28.732)
Detineri in instrumente AT 1	
Detineri in instrumente T 2	
Diferenta fata de prag	627.082
Investitii semnificative in entitati din sectorul financiar	
Prag (10% din CET1)	655.814
Detineri in instrumente CET 1	(7.509)
Diferenta fata de prag	648.305
Creante din impozit amanat	
Prag (10% din CET1)	655.814
Creante din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare rezultate din diferente temporare	(318.775)
Diferenta fata de prag	337.039
Prag cumulat pentru creante din impozit amanat si investitii semnificative	
Prag (17,65% din CET1)	1.157.512
Creante din impozit amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare rezultate din diferente temporare si investitii semnificative in instrumente CET 1 ale entitatilor financiare	(326.285)
Diferenta fata de prag	831.227

Formularul fonduri proprii Banca

Tabele de mai jos prezinta componenta capitalului reglementat aferent perioadei tranzitorii asa cum este prevazut de Standardul Tehnic de Implementare al UE nr. 1423/2013.

Coloana (A) prezinta valorile aferente perioadei tranzitorii. Coloana (C) prezinta valorile reziduale reprezentand tratamentul post-tranzitoriu prevazut de CRR. Coloana (D) ofera informatii pentru reconcilierea valorilor prezentate in Situatii Financiare ale bancii referitoare la capitaluri proprii, imobilizari necorporale, creante din impozit amanat, datorii subordonate.

	(A) 31 Decembrie 2016	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr 575/2013	(C) Valori care fac obiectul tratamentului pre- Regulamentul (UE) nr 575/2013 sau valoare reziduală prevazuta de Regulamentul (UE) nr. 575/2013	(D) Referinta - tabel fonduri proprii
volum RON				
1	Fonduri proprii de nivel 1 de baza: Instrumente si rezerve din care: actiuni ordinare	3.348.048 3.348.048	26 (1), 27, 28, 29, EBA list 26 (3) 26 (1) (c)	- -
2	Rezultatul reportat	2.083.989	26 (1)	- b
3	Alte elemente ale rezultatului global acumulate (si alte rezerve)	1.459.236	26 (1) (f)	- c1+c2
	Fonduri proprii de nivel 1 de baza: Inaintea ajustarilor de reglementare	6.891.273		-
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: ajustari reglementare				
7	Ajustari de valoare suplimentare (suma negativa)	(17.170)	34, 105	-
8	Imobilizari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente) (valoare negativa)	(266.831)	36 (1) (b), 37, 472 (4)	d+g
10	Creante privind impozitul amanat care se baseaza pe profitabilitatea viitoare cu excluderea celor rezultate din diferite temporare (fara obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 38 alineatul 3)	(5.648)	36 (1) (c), 38, 472 (5)	2.259 e
14	Castigurile sau pierderile din evaluarea la valoarea justa a datorilor si rezulta din modificarea ratingului propriu	(571)	33 (1) (b) (c)	-
16	Detinelerile directe si indirekte ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza (valoare negativa)	(82)	36 (1) (f), 42, 472 (8)	-
25b	Impozite previzibile referitoare la elementele de fonduri proprii de nivel 1 de baza (suma negativa)	(42.828)	36 (1) (l)	-
26	Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 1 de baza in privinta valorilor care fac obiectul tratamentului pre-CRR	(10.601)		-
26a	Ajustari reglementare referitoare la castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu articolele 467 si 468	(119.592)		-
	din care pierderi nerealizate	-	467	-
	din care castiguri nerealizate	(119.592)	468	-
26b	Valoare care trebuie scaduta din/sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 de baza in privinta filtrelor si a ducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre- CRR	108.991	481	-
	din care Imobilizari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente)	106.732		(d+g) * 40%
	din care Creante privind impozitul amanat care se baseaza pe profitabilitatea viitoare cu excluderea celor rezultate din diferite temporare (fara obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 38 alineatul 3)	2.259		-
27	Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentare care depasesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentare (negative amount)	(230.736)	36 (1) (j)	-
28	Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza	(574.467)		-
29	Fonduri proprii de nivel 1 de baza	6.316.806		-
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentare: instrumente				

	(A) 31 Decembrie 2016	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013	(C) Valori care fac obiectul tratamentului pre- Regulamentul (UE) nr.575/2013 sau valoare reziduala prevazuta de Regulamentul (UE) nr. 575/2013	(D) Referinta - tabel fonduri proprii
In mil RON				
36 Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar Inaintea ajustarilor reglementare				
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ajustari reglementare				
41 Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	(230.737)			
41a Valoare reziduala dedusa din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar fiind cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 1 de baza in cursul perioadelor tranzitorii in conformitate cu articolul 472 din Regulamentul (UE) nr.575/2013	(106.732)	472, 473(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)		
Din care Imobiliari necorporale (nete de obligatiile fiscale aferente)	(106.732)			(d+g) *40%
41c Valoare care trebuie scazuta din/sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 suplimentar in privinta filtrelor si a ducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	(124.005)	467, 468, 481		
din care Filtru prudențial local - diferența intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	(118.530)			
din care Filtru local - expunerea bancii din credite acordate in conditii mai favorabile decat cele de pe piata	(5.475)			
43 Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	(230.737)			
Deduceri care exced fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	230.737			
45 Fonduri proprii de nivel 1 (nivel 1 = nivel 1 de baza + nivel 1 suplimentar)	6.316.806			
Fonduri proprii de nivel 2: instrumente si provizioane				
46 Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	1.457.664	62, 63		h
51 Fonduri proprii de nivel 2 inaintea ajustarilor de reglementare	1.457.664			
Fonduri proprii de nivel 2: ajustari reglementare				
56 Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 2 suplimentar in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	(118.529)			
56c Valoare care trebuie scazuta din/sau adaugata la fondurile proprii de nivel 2 in privinta filtrelor si a ducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	(118.529)	467, 468, 481		
din care Filtru prudențial local - diferența intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	(118.529)			
57 Ajustari reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 2	(118.529)			
58 Fonduri proprii de nivel 2	1.339.135			
59 Fonduri proprii totale (nivel 1+nivel 2)	7.655.941			
60 Total active ponderate la risc	30.297.234			
Rate si amortizare de capital				
61 Fonduri proprii de nivel 1 de baza (ca procent din valoarea expunerii la risc)	17,38%	92 (2) (a), 465		
62 Fonduri proprii de nivel 1 (ca procent din valoarea expunerii la risc)	17,38%	92 (2) (b), 465		
63 Fonduri proprii totale (ca procent din valoarea expunerii la risc)	21,80%	92 (2) (c)		
Cuantumuri sub pragurile pentru deducere (inainte de ponderarea la riscuri)				

	(A) 31 Decembrie 2016	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013	(C) Valori care fac obiectul tratamentului pre- Regulamentul (UE) nr.575/2013 sau valoare reziduala prevazuta de Regulamentul (UE) nr. 575/2013	(D) Referinta - tabel fonduri proprii
In-mii RON				
72 Detinelerile directe si indirecte de capital al entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoare sub pragul de 10% excluzand pozitiile scurte eligibile)	28.732	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10) 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)	-	
73 Detinelerile directe si indirecte ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (valoare sub pragul de 10% excluzand pozitiile scurte eligibile)	7.509	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)	-	
75 Creante privind impozitul amanat rezultate din diferente temporare (valoare sub pragul de 10%, excluzand obligatiile fiscale atunci cand sunt indeplinite conditiile de la articolul 38 alineatul (3))	318.775	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)	-	f

Situatia modificarii fondurilor proprii Banca

in mii RON	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza la 1 Ian 2016	5.288.901
Rezervi de prime de capital (trecere la rezultat reportat)	
Dividende declarate	
Cresterea rezultatului reportat	840.808
profit net	(77.341)
Cresterea acumulata a altor elemente ale rezultatului global	(97.771)
Cresterea intereselor minoritare	-
Cresterea filtrelor prudentiale	(10.941)
Modificari ale deducerilor prudentiale	(56.464)
fond comercial	-
alte imobilizari necorporale	(56.464)
Altele	352.273
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1)	1.027.905
Fonduri proprii de nivel 1 de baza la 31 Dec 2016	6.316.806
Evolutia fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar, tranzitoriu	
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar la 1 Ian 2016	-
Cresterea / Descrestere neta a fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	-
Modificari ale deducerilor prudentiale	-
Altele	-
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	-
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar la 31 Dec 2016	-
Modificarea fondurilor proprii de nivel 2, tranzitoriu	
Fonduri proprii de nivel 2 la 1 Ian 2016	1.586.652
Descrestere neta a fondurilor proprii de nivel 2	(295.079)
Modificari ale deducerilor prudentiale	47.562
Exces din ajustari pentru riscul de credit, pentru abordarea bazata pe modele interne si standardizate	-
Modificari ale fondurilor proprii de nivel 2	(247.517)
Fonduri proprii de nivel 2 la 31 Dec 2016	1.339.135
Total fonduri proprii	7.655.941

Incepand cu 1 Ianuarie 2014, Grupul BCR calculeaza cerintele de capital in conformitate cu Basel 3. Cerintele au fost implementate in cadrul Uniunii Europene prin CRR si CRD IV precum si prin diferitele standarde tehnice emise de Autoritatea Bancara Europeană, care au fost adoptate in legislatia romaneasca de Banca Nationala a Romaniei, prin Regulamentul nr 5/2013.

Toate cerintele definite in CRR, de catre BNR si standardele tehnice mentionate mai sus, se aplica integral de Grupul BCR.

Fondurile proprii calculate in conformitate cu CRR constau in fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1), fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) si fonduri proprii de nivel 2 (AT2). In scopul determinarii ratelor de fonduri proprii, fiecare componenta de capital – dupa aplicarea tuturor deducerilor si filtrelor reglementate – este considerata in raport cu riscul total.

Banca monitorizeaza ratele de fonduri proprii, la nivel individual si consolidat, pe baza situatiilor financiare intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Contabilitate (IFRS), luand in considerare, de asemenea, reglementarile locale.

Principalul motiv al diferentelor intre activele ponderate cu riscul (RWA) si fondurile proprii calculate pentru Banca si Grup il constituie filtrul prudential, care este utilizat la raportarea catre BNR la nivel individual. In Decembrie 2015, in raportarea BCR la nivel individual, a fost utilizat pentru calculul de RWA si fonduri proprii 60% din diferența intre ajustarile prudentiale de valoare si provizioanele IFRS (332.182 Mii RON). In Decembrie 2016 numai 40% din aceasta diferența a fost utilizata pentru calculul de RWA si fonduri proprii ale BCR la nivel individual (237.059 Mii RON), intrucat acest filtru prudential va fi eliminat treptat pana la data de 31.12.2017.

Filtrul prudential reprezinta diferența intre ajustarile prudentiale de valoare locale (provizioane RAS) si provizioanele IFRS. In conformitate cu Regulamentul BNR nr. 5/2013, utilizarea filtrului prudential va fi eliminata treptat pana la 31.12.2017 (procentul aplicabil este 40% in 2016 si va fi redus cu 20% pe an, pana la 0% in 2018). In conformitate cu legislatia, filtrele prudentiale sunt utilizate numai la nivel individual (BCR Banca); la nivel consolidat (BCR Grup) sunt considerate provizioanele IFRS.

Cerinta totala de capital pentru riscul de credit este calculata ca 8% din valoarea activelor ponderate la risc. De asemenea, in scopul calcularii ratei fondurilor proprii, Banca determina o cerinta de capital pentru riscurile de piata si operational, atat la nivel individual cat si consolidat.

Structura capitalului Grupului in conformitate cu Directiva Europeană 575/2013 (CRR)

Grup in mil RON	Articol din CRR	Dec-15		Dec-16	
		Basel 3	Tranzitoriu	Final	Tranzitoriu
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)					
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de baza	26 (1) (a), 27 to 30, 35 (1) (f), 42	3.348.049	3.348.049	3.347.967	3.347.967
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza	36 (1) (f), 42				
Rezultatul reportat	26 (1) (c), 26 (2)	21.826	21.826	936.099	936.099
Profit intermediar	26 (2)	98.950	98.950	104.184	104.184
Alte elemente ale rezultatului global acumulate	4 (1) (20), 26 (1) (d)	430.716	430.716	322.326	322.326
Alte rezerve	Art. 4 (17), Art. 26 (1) (e)	953.876	953.876	1087.842	1087.842
Intense minoare recunoște în fondurile proprii de nivel 1 de baza	4 (1) (20) 84				
Ajustari tranzitorii date rate intercelor minoare suplimentare	478.480		1.587	-	9.341
Filtru prudential: rezerva din acoperirea fuxurilor de numerar	33 (1) (a)		-	-	-
Filtru prudential: castiguri si pierderi cumulate din evaluarea valoarea justa a datorilor si care rezulta din modificarea a calitatii creditului institutiei	33 (1) (b)		(1.74)	(1.74)	(57)
Filtru prudential: castiguri si pierderi cumulate din evaluarea valoarea justa a datorilor care provin din instrumente derivate si care rezulta din modificarea ratingului institutiei	33 (1) (c), 33 (2)		-	-	-
Ajustari de valoare datorate cerintelor de evaluare prudenta	34.105		(5.626)	(5.626)	(18.036)
Ajustari prudentiale legate de castigurile si pierderile nerealizate	467.468		(253.329)	-	(27.979)
Fond comercial	4 (1) (13), 36 (1) (b), 37		-	-	-
Alte imobilizari necorporale	4 (1) (15), 36 (1) (b), 37 (a)		(220.277)	(220.277)	(275.331)
Creame privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurg din diferentele temporare din care se deduc datorile asociate privind impozitul amanat	36 (1) (c), 38		(240.548)	(240.548)	(5.848)
Deficitul, in cadrul abordarii IRB, al ajustarilor pentru riscul de credit in functie de pierderile asteptate	36 (1) (d), 40, 58, 59		-	-	-
<i>Evolutia proviziei anuale de risc neauditate in timpul anului (EU nr. 103/2014)</i>					
Alte ajustari tranzitorii aferente fondurilor proprii de nivel 1 de baza	469 to 472, 478, 481	314.458	-	112.391	-
Fond comercial					
Alte imobilizari necorporale		132.66	-	10.132	-
Excesul proviziei anuale IRB in raport cu pierderile eligibile asteptate			182.292	-	2.259
Creame privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare si nu decurg din diferentele temporare privind impozitul amanat			-	-	-
Valoarea deducerilor din elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care excede fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	36 (1) (i)		(132.66)	-	(10.132)
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)	50	5.149.342	5.205.792	6.320.116	6.436.495
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)					
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	51(a), 52 to 54, 56 (a), 57		-	-	-
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	52 (1) (b), 58 (a), 57		-	-	-
Instrumente emise de filiale care sunt recunoștute in fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	85.88		-	-	-
Ajustari tranzitorii date rate instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care isi pastreaza drepturile obiective	483 (4) (5), 484 to 487, 489, 491		-	-	-
Instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa	4 (1) (27), 58 (d), 59, 79		-	-	-
Alte ajustari tranzitorii aferente fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	474, 475, 478, 481		(132.166)	-	(10.132)
Fond comercial					
Alte imobilizari necorporale			(82.66)	-	(10.132)
Deficitul, in cadrul abordarii IRB, al ajustarilor pentru riscul de credit in functie de pierderile asteptate			-	-	-
Valoarea deducerilor din elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care excede fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	36 (1) (i)		132.66	-	10.132
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	61				
Fonduri proprii de nivel 1 - total fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1) si al fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	25	5.149.342	5.205.792	6.320.116	6.436.495
Fonduri proprii de nivel 2 (T2)					
Instrumente de capital si imprimuturi subordonate eligibile drept fonduri proprii de nivel 2	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67		1752.743	1752.743	1457.664
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 2	63 (b) (i), 66 (a), (67)		-	-	-
Instrumente emise de filiale care sunt recunoștute in fondurile proprii de nivel 2	87.88		-	-	-
Ajustari tranzitorii date rate instrumentelor emise de filiale	480		-	-	-
Ajustari tranzitorii date rate instrumentelor de fonduri proprii de nivel 2 si imprimuturi subordonate care isi pastreaza drepturile obiective	483 (8) (7), 484, 486, 488, 490, 491		-	-	-
Excesul proviziei anuale IRB in raport cu pierderile eligibile asteptate	62 (d)		-	-	-
Ajustari generale pentru riscul de credit prevazute de abordarea standard	62 (d)		-	-	-
Alte ajustari tranzitorii aferente fondurilor proprii de nivel 2	476, 477, 478, 481		-	-	-
<i>Alte elemente (Filtre prudentiale local - diferența între ajustari prudentiale și ajustari pentru depreciere IFRS)</i>					
Alte elemente (Casiguri aferente activelor definite in vederea vanzarii recunoște in nivel 2)					
Deficitul, in cadrul abordarii IRB, al ajustarilor pentru riscul de credit in functie de pierderile asteptate					
Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificaiva	4 (1) (27), 66 (d), 68, 69, 79				
Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	71		1.752.743	1.752.743	1.457.664
Capital subordonat pe termen scurt (Tier-3)					
Total fonduri proprii	4 (1) (118) and T2	6.902.085	6.958.535	7.777.780	7.894.159

Structura capitalului Bancii in conformitate cu Directiva Europeana 575/2013 (CRR)

Tabelul de mai jos prezinta structura capitalului reglementat si indicatorii de solvabilitate aiBncii la 31 decembrie 2016 si 31 decembrie 2015, inclusand efectul fuziunii Bancii cu REM si BFP. Pe perioadele celor 2 ani, Banca a respectat cerintele de capital impuse de catre regulator.

Banca In mil RON		dec.15 Basel 3	dec.16 Basel 3		
	Articol in CRR	Tranzitoriu	Final	Tranzitoriu	Final
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)					
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de baza	26 (1) (a), 27 to 30, 36 (1) (f), 42	3.348.049	3.348.049	3.347.967	3.347.967
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza	36 (1) (f), 42	-	-	-	-
Rezultatul reportat:	26 (1) (c), 28 (2)	279.755	279.755	1.197.903	1.197.903
Profit intermediar	26 (2)	963.427	963.427	886.086	886.086
Alte elemente ale rezultatului global acumulate	4 (1) (100), 26 (1) (d)	427.295	427.295	329.524	329.524
Alte rezerve	Art. 26 (1) (c)	952.916	952.916	1.086.133	1.086.133
Iniere se minoritare recunoscute in fondurile proprii de nivel 1 de baza	4 (1) (120) 84	-	-	-	-
Ajutari tranzitorii datorate intereselor minoritare suplimentare	479.480	-	-	-	-
Filtru prudențial : rezerva din acoperirea răuorii de numără	33 (1) (e)	-	-	-	-
Filtru prudențial : castiguri si pierderi cumulate din evaluarea la valoarea justă a datorilor si care rezulta din modificarea calificării creditului instituției	33 (1) (b)	(1.174)	(1.174)	(571)	(571)
Filtru prudențial : castiguri si pierderi cumulate din evaluarea la valoarea justă a datorilor care provin din instrumente derivate si care rezulta din modificarea ratingului instituției	33 (1) (c), 33 (2)	-	-	-	-
Ajutari de valoare datorate criteriilor de evaluare prudențială	34.105	(5.626)	(5.626)	(17.170)	(17.170)
Ajutari prudențiale legale de castiguri si pierderi nererealizate	467.468	(231.343)	-	(119.592)	-
Fond comercial	4 (1) (113), 36 (1) (b), 37	-	-	-	-
Alte imobilizări necorporale	4 (1) (115), 36 (1) (b), 37 (e)	(210.367)	(210.367)	(286.831)	(286.831)
Crearea privind impozitul amanat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datorile asociate privind impozitul amanat	36 (1) (c), 38	(240.548)	(240.548)	(5.848)	(5.848)
Deficitul, în cadrul abordării IRB, al ajutorilor pentru riscul de credit în funcție de pierderile asteptate	36 (1) (d), 40, 158, 159	-	-	-	-
Evaluarea proviziilor de risc reactualizate în impuls anului (EU nr. 183/2014)					
Alte ajutări finanțări aferente fondurilor proprii de nivel 1 de baza	469 to 472, 478, 481	308.512	-	108.891	-
Fond comercial	-	-	-	-	-
Alte imobilizări necorporale	-	126.220	-	106.732	-
Deficitul, în cadrul abordării IRB, al ajutorilor pentru riscul de credit în funcție de pierderile asteptate	-	-	-	-	-
Crearea privind impozitul amanat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare privind impozitul amanat	-	182.292	-	2.259	-
Valoarea dăducerilor din elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care excede fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	36 (1) (i)	(301.985)	-	(230.736)	-
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)	50	5.263.901	5.513.727	6.316.806	6.558.143
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	-	-	-	-	-
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	51 (a), 52 to 54, 56 (a), 57	-	-	-	-
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	52 (1) (b), 56 (a), 57	-	-	-	-
Instrumente emise de filiale care sunt recunoscute in fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	85.86	-	-	-	-
Ajutari tranzitorii datorate instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care își păstrează drepturile obrajiale	483 (4) (5), 484 to 487, 489, 491	-	-	-	-
Instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar năștătoare din sectorul finanțier în care instituția definește o investiție semnificativă	4 (1) (27), 56 (d), 59, 79	-	-	-	-
Alte ajutări finanțări aferente fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar	474, 475, 478, 481	(301.985)	-	(230.736)	-
Fond comercial	-	-	-	-	-
Alte imobilizări necorporale	-	(126.220)	-	(106.732)	-
Alte elemente (Filtru prudențial local - diferența între ajutări prudențiale și ajutări pentru depreciere IFRS)	-	(166.091)	-	(118.529)	-
Alte elemente (Filtru local - expunerile bancii din creditele acordate în condiții mai favorabile decât cele de pe piață)					
Excesul proviziilor IRB în raport cu pierderile eligibile asteptate	-	(9.884)	-	(5.475)	-
Valoarea dăducerilor din elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care excede fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	36 (1) (i)	301.985	-	230.736	-
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	61	-	-	-	-
Fonduri proprii de nivel 1 - totalul fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1) și al fondurilor de nivel 1 suplimentar (AT1)	25	5.263.901	5.513.727	6.316.806	6.558.143
Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	-	1.752.743	1.752.743	1.457.664	1.457.664
Instrumente de capital și imprumuturi subordonate eligibile drept fonduri proprii de nivel 2	62 (a), 33 to 65, 66 (a), 67	-	-	-	-
Instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 2	63 (b) (f), 66 (a), (67)	-	-	-	-
Instrumente emise de filiale care sunt recunoscute in fondurile proprii de nivel 2	67.88	-	-	-	-
Ajutări tranzitorii datorate recunoscătorii suplimentare in fondurile proprii de nivel 2 a instrumentelor emise de filiale	480	-	-	-	-
Ajutări tranzitorii datorate instrumentelor de fonduri proprii de nivel 2 și imprumuturilor subordonate care își păstrează drepturile obrajiale	483 (6) (7), 484, 486, 488, 490, 491	-	-	-	-
Excesul proviziilor IRB în raport cu pierderile eligibile asteptate	62 (d)	-	-	-	-
Ajustările generale pentru riscul de credit prevăzute de abordarea standard	62 (e)	-	-	-	-
Alte ajutări tranzitorii aferente fondurilor proprii de nivel 2	476, 477, 478, 481	(166.091)	-	(118.529)	-
Alte elemente (Filtru prudențial local - diferența între ajutări prudențiale și ajutări pentru depreciere IFRS)	-	(166.091)	-	(118.529)	-
Alte elemente (Castiguri aferente achivelor delitate în vederea vânzării recunoscute în nivel 2)	-	-	-	-	-
Excesul proviziilor IRB în raport cu pierderile eligibile asteptate	-	-	-	-	-
Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul finanțier în care instituția definește o investiție semnificativă	4 (1) (27), 66 (d), 68, 69, 79	-	-	-	-
Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	71	1.506.652	1.752.743	1.339.133	1.457.664
Capital subordonat pe termen scurt (Tier-3)	-	-	-	-	-
Total fonduri proprii	4 (1) (118) and T2	6.875.553	7.265.470	7.655.341	8.015.807

NOTE LA SITUATIILE FINANCIARE
Consolidat si Banca pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2016

Grup in mil RON	Articol din CRR	Dec-15		Dec-16	
		Basel 3	Final	Tranzitoriu	Basel 3
Cerinte de capital	92 (3), 95, 96, 98			2,460,704	2,460,704
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza	92 (2) (c)		16,04%	16,22%	15,45%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	92 (2) (c)		16,04%	16,22%	15,45%
Rata fondurilor proprii totale	92 (2) (c)		21,74%	21,92%	19,90%
					20,25%

*Note

1. Ratele fondurilor proprii pentru Grupul BCR sunt calculate pe baza valorii fondurilor proprii neauditate (fara a include profitul pentru anul curent). In conformitate cu estimarea curenta, rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza si rata fondurilor proprii de nivel 1, calculate in conditiile includerii valorii profitului pentru 2016, ar fi 18,64%, iar rata fondurilor proprii totale, calculata in conditiile includerii valorii profitului pentru 2016, ar fi 23,10%.
2. In scopul calcularii ratelor fondurilor proprii, se aplica o deducere prudentiala suplimentara reglementata la fondurile proprii (CET1, fonduri proprii de nivel 1 si fonduri proprii totale): 215.886 Mii. RON in 2016 si 216.485 Mii RON in 2015. Aceasta deducere se calculeaza ca diferenta intre expunerea totala si valoarea ajustarilor de valoare, pentru o lista de clienti stabilita de BNR in cadrul misiunii anuale de audit.

Banca in mil RON	Articol din CRR	Dec-15		Dec-16	
		Basel 3	Final	Tranzitoriu	Basel 3
Cerinte de capital	52 (1) (b), 56 (a), 57				
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza	92(3),95,96,98			2,311,747	2,311,747
Rata fondurilor proprii de nivel 1	92(2)(c)		17,55%	18,33%	17,38%
Rata fondurilor proprii totale	92(2)(c)		17,55%	18,33%	18,17%
				23,04%	24,40%
				21,80%	22,98%

*Note

1. Ratele fondurilor proprii pentru BCR la nivel individual sunt calculate pe baza valorii fondurilor proprii neauditate (fara a include profitul pentru anul curent). In conformitate cu estimarea curenta, rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza si rata fondurilor proprii de nivel 1, calculate in conditiile includerii valorii profitului pentru 2016, ar fi 19,78%, iar rata fondurilor proprii totale, calculata in conditiile includerii valorii profitului pentru 2016, ar fi 24,12%.
2. In scopul calcularii ratelor fondurilor proprii, se aplica o deducere prudentiala suplimentara reglementata la fondurile proprii (CET1, fonduri proprii de nivel 1 si fonduri proprii totale): 215.886 Mii. RON in 2016 si 216.485 Mii RON in 2015. Aceasta deducere se calculeaza ca diferenta intre expunerea totala si valoarea ajustarilor de valoare, pentru o lista de clienti stabilita de BNR in cadrul misiunii anuale de audit.

Structura riscului in conformitate cu Directiva UE 575/2013 (CRR)

Grup in mil RON	Articol din CRR	Dec-15		Dec-16	
		Baza de calcul/risc total	Cerinta de capital	Baza de calcul/risc total	Cerinta de capital
Valoarea totala a expunerii la risc	92 (3), 95, 96, 98	30,758,799	2,460,704	32,751,777	2,620,942
Active ponderate la risc (risc de credit)	92 (3) (e) (f)	25,435,587	2,094,845	25,051,599	2,004,128
Abordare standard		25,435,587	2,094,845	25,051,599	2,004,128
Abordare IRB					
Risc de creanță	92 (3) (c) (f), 92 (4) (b)				
Portofoliul de tranzacționare, risc valutar si risc de mărfa	92 (3) (b) (I) and (c) (I) and (III), 92 (4) (b)	117,084	0,383	238,716	19,097
Risc operațional	92 (3) (e), 92 (4) (b)	6,163,437	418,075	7,022,086	506,385
Exponere pentru riscul CVA	92 (3) (d)	42,780	3,421	50,396	752
Alte expuneri incl. pragul Basel 1	5,458,458,500	26,132,743	2,278,410	26,559,887	2,284,791

Structura riscului in conformitate cu Directiva UE 575/2013 (CRR)

Banca in mil RON	Articol din CRR	Dec-15		Dec-16	
		Baza de calcul/risc total	Cerinta de capital	Baza de calcul/risc total	Cerinta de capital
Valoarea totala a expunerii la risc	92 (3), 95, 96, 98	28,952,536	1,931,477	30,793,234	2,620,942
Active ponderate la risc (risc de credit)	92 (3) (b) (f)	23,372,020	1,770,368	24,945,210	2,004,128
Abordare standard		23,372,020	1,770,368	23,146,436	1,851,715
Abordare IRB					
Risc de creanță	92 (3) (c) (f), 92 (4) (b)				
Portofoliul de tranzacționare, risc valutar si risc de mărfa	92 (3) (b) (I) and (c) (I) and (III), 92 (4) (b)	14,284	11,032	109,916	8,793
Risc operațional	92 (3) (e), 92 (4) (b)	4,632,140	306,973	5,031,082	362,818
Exponere pentru riscul CVA	92 (3) (d)	42,780	3,421	50,396	752
Alte expuneri incl. pragul Basel 1	3,458,458,500	26,247,020	2,278,410	26,587,220	2,284,791

47. RAPORTAREA PE TARI

Tari	Venit operational	2015			Grup
		Rezultat inainte de impozitare din activitatii continue	Impozit pe venit	Impozite platite	
Romania	3.051.906	1.005.192	(91.248)	52.983	
Moldova	23.022	6.857	1.221	384	
Total	3.074.928	1.012.049	(90.027)	53.367	

Tari	Venit operational	2016			Grup
		Rezultat inainte de impozitare din activitatii continue	Impozit pe venit	Impozite platite	
Romania	2.842.993	1.161.861	(130.646)	36.846	
Moldova	25.173	8.600	218		
Total	2.868.166	1.170.491	(130.428)	36.846	

48. EVENIMENTE ULTERIOARE

Niciun eveniment ulterior nu a fost identificat dupa data de raportare.

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume, semnatura
si stampila institutiei de credit

Vicepresedinte Executiv,

Adriana Jankovicova

PERSOANA AUTORIZATA,
Prenume, nume si semnatura

Director Executiv, Directia Contabilitate,

Adina Georgiana Cotiga